

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 175 Wydanie P

Poznań, niedziela dnia 14 kwietnia 1935

Rok 30

Poznań, 13 kwietnia.

O kulturę duchową

Przed dwoma tygodniami, w artykule p. t. „Wychowanie rodzicielskie”, przeciwstawiliśmy teorii o „nieprzeciwdziałaniu zła”, z którym młodzież ma się podobno sama uporać, zasadę nieuciekania rodziców od odpowiedzialności za wychowanie dzieci, zasadę męskiego brania tej odpowiedzialności na siebie tem bardziej, im bardziej życie dzisiejsze jest skomplikowane i najeżone niebezpieczeństwami dla młodych dusz. Przeciwstawiliśmy niemniej kultowi przebijania się przez życie tupeciem, łokciami, a zarazem ze zblazowaniem i cynizmem — troskę o głab duszy, wyrabianie i umacnianie wartości wewnętrznych: charakteru, hartu, woli, które dają rzetelną radość i prawdziwą pogodę życia.

Troska o głab duszy! Iluż ojców i ileż matek uważa ją za zło, bowiem za „narażenie” synów czy córek w przyszłości na niejedną zawód i niejedną ból, — jak gdyby ślizganie się po powierzchni życia z nigdy nie gasnącym uśmiechem na ustach było szczęciem szczęścia i treścią treści ludzkiej egzystencji!

Troska o kulturę duchową! Iluż znacznych obywateli, a może nawet działaczy publicznych widzi w niej „chorobę wieku”, widzi „ostabianie” charakterów, energii pracy, zdolności do walki, — jak gdyby pozbawione głębszych podstaw myślowych, płytkie rezonowanie, — nie z duszy, lecz z ust padające wskazania zdolne były trafić do duszy i z niej wykrzesać ogień twórczego zapachu i hart stali!

Ze swej strony — stwierdzamy to otwarcie, stanowczo — służymy torowaniu i pogłębianiu w społeczeństwie kultury duchowej bez najmniejszej „obawy o kosztą” w dziedzinie politycznej, bo o kosztą” nie utożsamiamy siły przekonań i zasad, nieugiętości woli i czynu, odwagi brania odpowiedzialności i stawania do walki — z tępeciem obracaniem się w kółko, z pustym mlóceniem słomy i z małoostrowym ostrzeniem szpilek. Od szpilek wolimy młot, — młot druzgocących argumentów tam wszędzie, gdzie jest on potrzebny.

Torem zagadnień kultury duchowej społeczeństwa — kultury intelektualnej, ale niemniej i moralnej — idziemy szczerze i śmiało, bo ten ten, właściwie pojęty, nie wie gdzie ani na manowce zniechęcającego przeczulenia i chorobliwej bezkrywistości (cech tak odmiennych od szlachetności kultury), ani na bezdroża anarchicznej negacji pierwiastków społecznych, — bo ten ten nie przeczy prawdzie, że i najbardziej strzelistw indywidualizm tkwi w rezultacie, mimo wszystko, korzeniami ukrytymi w podstawach duszy zbiorowej swego „arodu”.

Propagujemy kulturę duchową, bo poczuwamy się do współodpowiedzialności za poziom cywilizacyjny, społeczeństwa

Wyniki konferencji w Stresie

Jak skłoniono Niemcy do sprecyzowania swego stanowiska wobec paktu wschodniego — Następstwa nowego kroku Berlina — Przed sesją Rady Ligi

London. (PAT.) Z wiadomości, otrzymanych tu z kół delegacji brytyjskiej w Stresie, wynika, że sprecyzowanie stanowiska Niemiec odbyło się w sposób następujący:

SPRAWOZDANIE SIMONA

Po sprawozdaniu o rozmowach berlińskich, złożonym na konferencji przez Simona, zapytano go w toku dyskusji, czy Hitler definitywnie odrzuca wszelką formę paktu wschodniego, nawet, o ile podstawą jego jest powszechny pakt o nieagresji, a pakt wzajemnej pomocy stanowią tylko nadbudówkę o charakterze opcjonalnym. Simon odpowiedział, że Hitler zajął wobec takich propozycji stanowisko negatywne, nazywając podobne plany niebezpiecznymi i ujemnymi.

TELEGRAM DO BERLINA

Po dalszej wymianie zdań zdecydowano jednak, aby Simon ponownie zwrócił się do Niemiec, żądając wyraźnej odpowiedzi, czy tego rodzaju propozycję odrzucają, czy też gotowe byłoby się do niej przyłączyć. Angielski minister wysłał odpowiedni telegram w czwartek wieczorem do Berlina.

ODPOWIEŹ RZESZY

Wczoraj w południe brytyjski chargé d'affaires Newton wezwany został do min. Neuratha, który mu oświadczył, że Niemcy zgadzają się na projekt powszechnego paktu o nieagresji z zastrzeżeniem dla tych państw, które tego pragną, prawa zawierania między sobą specjalnych układów wzajemnej pomocy pod warunkiem, że będą to oddzielne dokumenty.

NIETYJAŚNIONA SYTUACJA

Ze wspomnianej odpowiedzi, jak również z obrad, prowadzonych w tej mierze w piątek w Stresie, nie wynika jeszcze pasno, czy pakt o nieagresji i dopuszczalne dla jego sygnatariuszy odrębne pakt wzajemnej pomocy będą miały charakter regionalny i mają dotyczyć tylko wschodniej Europy, czy też nada się im charakter bardziej ogólny, otwarty dla wszystkich państw europejskich. W każdym razie w kółkach delegacji brytyjskiej przywiązują do decyzji Rzeszy wielkie znaczenie i przypuszczają, że stanowisko Niemiec wywrze bardzo korzystny skutek na dalszy bieg rokowań międzynarodowych.

PRZED GENEWA

Wpływ kroku Berlina widoczny już jest na postanowieniach, powziętych w piątek w Stresie co do planu działania w poniedziałek w Genewie. Mocarstwa ułożyły się miały rzekomo co do tego, że rezolucja, potępiająca naruszenie przez Niemcy postanowień traktatu wersalskiego będzie bardziej ogólna i że w konkluzji znajdzie się propozycja powołania do życia społeczeństwa naszego, który obok teźny gospodarczej i rozumu politycznego będzie zawsze czynnikiem, decydującym o znaczeniu Polski wogóle, a szczególnie o roli jej w kulturalnym wysiłku i współzawodnictwie narodów.

Tak pojmujemy swój obowiązek, tak rozumiemy zadanie obozu, do którego należymy. Bo obóz narodowy, to nie

czajnego komitetu Rady Ligi Narodów dla rozpatrzenia środków, jakie Liga może przedsięwziąć celem niedopuszczenia do naruszania międzynarodowych postanowień. Na referenta sprawy w Genewie mocarstwa, obradujące w Stresie, zamierzają wysunąć delegata Hiszpanji Madariaga. Wszelkie pomysły uchwalenia jakichkolwiek sankcyj zostały porzucone.

NIEMIECKI MANEWR

Warszawa. (Tel. wł.) Rozmaite doniesienia, napływające do Warszawy ze Stresy w związku z deklaracją rządu niemieckiego o gotowości przystąpienia do paktu wschodniego, są uważane za ustępstwo, poza którym kryje się zgręczny i niebezpieczny manewr. (w)

KOMENTARZE PRASY WŁOSKIEJ

Rzym. (Tel. wł.) Dzisiejsze dzienniki poranne stwierdzają, że gotowość Niemiec przystąpienia do wschodniego paktu nieagresji, w kółkach konferencji wywołała wielkie wrażenie.

Przez oświadczenie Rzeszy, mówi

Niepodległość Austrii — Konwencja lotnicza

London. (PAT.) Z innych spraw, omawianych w Stresie, podkreślić należy, że w kwestji paktu austriackiego Wielka Brytania dała Francji i Włochom wolną rękę w zredagowaniu stosownej formuły nie mieszania się w sprawy austriackie z tem, że formuła ta zostanie przed definitywnym wprowadzeniem jej do ewentualnego paktu przedstawiona Hitlerowi dla uzyskania w razie możliwości jego zgody. Na wypadek odrzucenia jej Wielka Bry-

„Messenger”, powstało zagadnienie o wielkim znaczeniu. Sprawa paktu wschodniego była dotychczas największą przeszkodą do uzyskania chociażby wstępnego porozumienia. Ta przeszkoda nie jest jeszcze cprawda usunięta, wydaje się jednak możliwa do pokonania.

„Popolo d'Italia” omawiając w korespondencji ze Stresy gotowość Niemiec stwierdza, że z ostateczną oceną kroku Berlina należy poczekać do czasu aż znane będą powody, które skłoniły Rzeszę do tego. Dużo zależy będzie również od stanowiska, jakie Polska teraz zajmie.

STANOWISKO FRANCUSKICH PISM

Paryż. (Tel. wł.) Sobotnia poranna prasa paryska zadowolona jest z przebiegu konferencji w Stresie, gdzie wszystkie trzy państwa Francja, Włochy i Wielka Brytania udowodniły swą niezmienność niezachwianą współpracę.

Dużo miejsca dzienniki poświęcają gotowości Niemiec podpisania wschodniego paktu nieagresji, wstrzymując się narazie od sądów w tej sprawie.

tanja nie zgłosi zastrzeżeń, aby pakt austriacki wszedł jednak w życie, ograniczając zresztą swój własny udział tylko do roli doradczej.

Zdecydowano również, aby w sprawie ewentualnej konwencji lotniczej mocarstw łokarniejskich odbywały się dalsze rozmowy, wyjaśniające, zwłaszcza co do wzajemnego stosunku Wielkiej Brytanji i Włoch, w takim pakcie.

Najbliższe narady w sprawie bezpieczeństwa

WIEKSZA ILOŚĆ UCZESTNIKÓW

Stresa. (Tel. wł.) Ze strony włoskiej puszczono wiadomość, że dziś w programie obrad figurować będzie omówienie kwestji ewentualnego rozszerzenia składu uczestników konferencji.

NOWA KONFERENCJA ?

Paryż. (Tel. wł.) Korespondent „Petit Journal” donosi ze Stresy, że w najbliższym czasie zwołana zostanie do Londynu ogólna europejska konferencja

rencja bezpieczeństwa, w której uczestniczyć będą: Polska, Francja, Anglja, Włochy, Rosja, Niemcy i Mała Ententa.

NAJPIERW DO WARSZAWY

Warszawa. (Tel. wł.) Nadeszło dziś znów przez Stresę potwierdzenie, iż Laval zatrzyma się w Warszawie przed swoją wizytą w Moskwie. Francja żywi zamiary przeprowadzenia decydujących rozmów z Polską przed również decydującą wizytą w Moskwie. (w)

Wielkie uroczystości w Lourdes

Warszawa. (Tel. wł.) Z powodu zakończenia Roku Jubileuszowego przygotowują się w Lourdes — jak donoszą z Paryża — wielkie uroczystości, których inicjatorami byli niedawno zmarły kardynał irlandzki Bourne oraz arcybiskup paryski Verdier.

Setki pociągów przywiozą niebawem

do Lourdes tysiące wybitnych przedstawicieli duchowieństwa i wiernych z całego świata. Pomiedzy 25 a 28 bm. będą bez przerwy odprawiane we dnie i w nocy nabożeństwa przed ołtarzem w cudownej grocie, gdzie niegdyś ukazała się Matka Boska.

Papież wysłał na uroczystości swego delegata w osobie kard. Paccelli.

Skazanie księdza

Berlin. (PAT.) Sąd specjalny w Rostock skazał proboszcza kościoła katolickiego ks. prał. Leffersa na półtora roku więzienia. Prałat Leffers w dyskusji z trzema studentami na temat „Mitu 20 wieku” Rosenberga, robił krytyczne uwagi.

jedną z partyjek politycznych, spierających się o mniej czy więcej zmienne i małe wartości chwili, to, przeciwnie, wielki, trwały ruch ideowy, to szeroki i głęboki prąd myślowy, nurtem swym obejmujący całokształt życia narodu z kulturą duchową jako jego uwieńczeniem i najpiękniejszym wyrazem.

„Nie mamy zbyt wielu przyjaciół“

Jeszcze jedno pokojowe zapewnienie min. Goebbelsa

Berlin. (PAT.) W przemówieniu, wygłoszonym we Frankfurcie n/Menem, min. propagandy dr. Goebbels wystąpił z oświadczeniem, że Niemcy nie żywią zamiarów wojennych. Zapewnienie pokoju leży przedewszystkiem w interesie robotników niemieckich, którzy mają prawo żądać, by pokój ten zabezpieczony był przez armię. „Wiemy — mówił minister — że w świecie nie mamy zbyt wielu przyja-

ciół, którzyby nas bronili i dlatego ochronę tę powierzyliśmy sile naszego narodu.“

Dr. Goebbels wystąpił ostro przeciwko elementom radykalnym, nazywając je hyperrewolucjonistami, którzy nigdy nie chcą czekać.

„Praca nasza — zakończył — obliczona jest na stulecia i nikt z nas nie doczeka jej końca.“

Niezdecydowana polityka kontynentalna Anglii

Warszawa. (Tel. wł.) O osobliwym incydencie donosi „Kurjer Warszawski“ z Londynu:

W piątek prasa poranna ogłosiła oświadczenie z autorytatywnego źródła o kontynentalnej polityce angielskiej, sprzeczne z poprzednimi wywodami Baldwina. Wicepremier bowiem twierdził, że utrzymywanie pokoju w Europie wymagać będzie współdziałania Anglii, a w stosunku do napiętnowanego napastnika spełni ona swój obowiązek. Tymczasem piątkowa deklaracja odrzuca nawet możli-

wość jakiegokolwiek narady w razie zakończenia pokoju.

Delegacja angielska w Stresie otrzymała wiadomość o tem oświadczeniu, kategorycznie zaprzeczyła mu. W Londynie mówią, że autorem przytoczonej opinii jest kanclerz skarbu Neville Chamberlain. W każdym razie jest ona objawem niezdecydowanego jeszcze stanowiska w polityce kontynentalnej W. Brytanii. W poniedziałek będzie złożona w tej sprawie interpelacja. (w)

W poszukiwaniu sprawców dewaluacji belga

Bruksela. (PAT) Policja od kilku dni przeprowadza liczne rewizje w zakładach banków belgijskich, jak również w lokalach dzienników finansowych. Jest to wynikiem dochodzenia w celu wykrycia sprawców dewaluacji franka belgijskiego, którzy przez wywóz kapitałów i złota na kilkanaście dni przed dymisją gabinetu Theunisa doprowadzili do spadku franka. Rewizje obejmują tylko te pisma, które prowadziły gwałtowną kampanię za dewaluacją i policja chce stwierdzić, w jakim stopniu były one zainteresowane w tej dewaluacji.

Rewizje wywołały w Belgii ogromne zadowolenie, opinia publiczna bowiem od kilku już dni domagała się ukarania winnych spadku franka. Rząd początkowo ociągał się, lecz musiał

w końcu ustąpić pod naciskiem opinii.

W Brukseli oczekują w związku z tem śledztwem rewelacyjnych wyników i już dziś cytowane są nazwiska całego szeregu bardzo znanych osobistości, które odegrały główną rolę w doprowadzeniu do paniki i ucieczki złota i kapitałów z Belgii.

Tragiczna podróż statku

Paryż. (Tel. wł.) Jak donosi wczorajsza prasa, przybyły w środę wieczorem do St. Nazaire statek transatlantyczny „Mexique“ miał nadzwyczaj ciężki przejazd przez ocean. Zaraz po opuszczeniu brzegów Ameryki jakiś pasażer pozabawił się życia wystrzałem z rewolweru. Kilka dni później jeden z członków załogi postradał zmysły,

Kto wygrał 100 tysięcy zł

Warszawa. (Tel. wł.) W ciągu dnia Loterii Państwowej większe wygrane padły na następujące numery:
100.000 zł — 62.487 wygrane w Łodzi, 134.862 wygrane w Ostrowie Kiel., 168.759 wygrane w Drohobyczu;
50.000 zł — 99.463, 173.232;
20.000 zł — 45.638, 78.296;
10.000 zł — 1.023, 64.129, 72.886, 76.517, 164.414;
5.000 zł — 31.644, 100.427, 103.197;
2.000 zł — 5.918, 78.733, 86.238, 95.201, 122.586, 167.759;
1.000 zł — 7.884, 15.310, 38.850, 42.435, 92.400, 124.916, 175.515. (w)

„Kościszko“ w Maroku

Tetuan. (PAT.) Statek „Kościszko“ przybył pomyślnie do Ceuty. Uczestnicy wycieczki udali się do Tetuanu (w Maroku ptn.).

Sprawa Abisynji

Londyn. (PAT.) Według wiadomości ze Stresy, doprowadzono w toku narad do ważnej uchwały w sprawie Abisynji.

Spór włosko-abisynski zostanie rzekomo przekazany specjalnej komisji, w skład której wejść ma po dwóch członków ze strony rządu włoskiego i abisynskiego. Komisja szczegółowo ma rozpatrzyć tematy sporu.

Przygoda Zeppelin

Rio de Janeiro. (PAT.) Zeppelin, odbywający przelot z Niemiec do Ameryki Poł., z powodu mgły i deszczów zbczył z wytkniętej drogi i lądował przymusowo na wschód od Recife (w Brazylii w stanie Pernambuco). Przy lądowaniu sterowiec został uszkodzony ster. Po dokonaniu naprawy w 2 godziny po lądowaniu Zeppelin udał się w dalszą drogę.

Wstrząsająca katastrofa

Rockeville. (PAT.) O katastrofie autobusu szkolnego donoszą, że pociąg, który wpadł na autobus, przeciął go na połowę, wyrzucając dzieci na położony w pobliżu cmentarz.

Miejscowy ksiądz, który z okien swych widział całą tragedję, pospieszył natychmiast z ostatnią pociechą religijną.

Redukcje w zakładach ks. Pszczyńskiego

Jak donoszą z Katowic, zarząd przymusowy przedsiębiorstw ks. Pszczyńskiego przeprowadza dalsze redukcje personelu urzędniczego. Z początkiem kwietnia b. r. wiadomem było, że wypowiedziano pracę 20 urzędnikom. Okazuje się jednak w ostatniej chwili, iż redukcja ta dotknęła 59 urzędników.

Z poszczególnych zakładów zwolniono: w dyrekcji kopalni w Katowicach 15 osób, w biurach na poszczególnych kopalniach 14, w Browarze Książęcym w Tychach 3, w zarządzie lasów 3 i w zarządzie dóbr 4 urzędników. Jak słychać, nastąpić mają jeszcze dalsze zwolnienia.

Domy Katolickie

Rozumiejąc doniosłe znaczenie własnych siedzib i lokali dla związku i organizacji katolickich, władze kościelne względnie zarządy Akcji Katolickiej w poszczególnych diecezjach raz po raz występują z inicjatywą budowy domów katolickich. Zakrojoną na szeroką skalę akcję w tym kierunku podjęła diecezja łucka. W diecezji częstochowskiej budowę własnego domu podjęło społeczeństwo katolickie w Czeladzi, a ostatnio z podobnym projektem wystąpiła parafjalna Akcja Katolicka w Bedzinie, zyskując uznanie miejscowych sfer katolickich. Dom bedziński ma być budynkiem jednopiętrowym; oprócz sal dla organizacji będzie on mieścił również dużą salę reprezentacyjną. (KAP)

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 13. 4. 1935 r.
 Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.
 Z pożyczek państwowych obracano 5% poz. konwers. po 65 $\frac{1}{2}$ —65 $\frac{3}{4}$ % oraz 4% premj. dol. po 52 $\frac{1}{2}$ w placeniu.
 Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4 $\frac{1}{2}$ % złotowe listy zast. po 43% jak również 4% listy zast. konwert. po 43—42,50%.
 Akcje bankowe bez notowania.
Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.
 Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.
Papiery procentowe
 5% państw. poz. konwers. 65,25—65,75 P.
 4% poz. premj. dol., seria III 52,25 P.
 4 $\frac{1}{2}$ % złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933
 Pozn. Ziem. Kred. 43,— +
 4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 43,—42,50 +
 Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 13. 4. 1935 r.
Warunki: Handel hurtowy parytet Poznania, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca ze 100 kg.
 Standarty: 1) żyto 715 g/l 2) pszenica 750 g/l 3) owies 470 g/l.
 Ceny transakcyjne:
 Żyto 30 tonn par. Poznań 14,75
 Pszenica 30 tonn par. Poznań 16,25

NA ŚWIĘTA

BARANKI
 cukrowe i czekoladowe
JAJKA
 czekoladowe od najskromniejszych do ozdobnych, napelnionych czekoladkami,
FIGURKI
 z najlepszej czekolady,
ŚWIĘCONKI
 z czystego marcepanu i czekolady na sztuki i na stolikach,
TORCIKI
 pralinowe, orzechowe i ananasowe,
CZEKOLADĘ
 w proszku i w bloku do mazurków,
MAZURKI
 w pięciu odmianach, oraz masę migdałową i orzechową do mazurków i ciast

E. WEDEL

Pg 3286-62.139

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uspob. stałe)	14,40—14,60
Pszenna (Uspob. stałe)	15,75—16,00
Jęczmień browarowy	19,50—20,00
Uspobienie spokojne.	
Jęczmień 710—725 g/l	17,50—17,75
Jęczmień 680—690 g/l	16,50—17,00
Uspobienie spokojne.	
Owies (Uspob. spokojne)	14,25—14,75
Owies nad. się do eliewu	15,00—15,50
Uspobienie spokojne.	
Mąka	
żytnia I gat. 0,55% wł. w.	21,50—22,50
żytnia I gat. 0,65% wł. w.	20,50—21,50
żytnia II gat. 35—70% wł. w.	15,00—16,00
żytnia posł. pon. 70% wł. w.	12,00—13,00
żytnia razowa 0,95% wł. w.	17,00—18,00
Uspobienie stałe.	
pszenna gat. IA 3-20% wł. w.	27,25—29,7
pszenna gat. IB 0-45% wł. w.	26,75—27,2
pszenna gat. IC 0-55% wł. w.	25,75—26,25
pszenna gat. ID 0-60% wł. w.	24,75—25,25
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	23,75—24,25
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	22,75—23,25
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	22,25—22,75
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	19,25—19,75
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	16,50—17,00
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w.	15,50—16,00
psz. gat. IIIB 70-75% wł. w.	13,00—13,50
Uspobienie stałe.	
Otreby żytnie stand.	11,00—11,50
Otreby pszen. rube stand.	11,50—12,00
Otreby pszenne średnie st.	10,75—11,25
Otreby jęczmienne	10,25—11,50
Rzepak zimowy	37,00—39,00
Rzepak letowy	35,00—37,00
Siemię lniane	44,00—47,00
Gorzyczka	35,00—37,00
Wyk. łajwa	31,00—33,00
Pelusza	33,00—35,00
Groch Wiktorja	31,00—36,00
Groch Folgera	30,00—32,00
Łubin niebieski	10,50—11,00
Łubin złoty	12,50—13,00
Seradela	13,00—15,00
Mak niebieski	34,00—37,00
Koniczyna czerwona surowa	130,00—140,00
Koniczyna czerw. 95—97% cz.	155,00—165,00
Koniczyna biała	80,00—110,00
Koniczyna szwedzka	220,00—240,00
Koniczyna żółta oduszczona	70,00—80,00
Przelot	75,00—85,00
Tymoteusz	60,00—70,00
Rajgras angielski	90,00—100,00
Ziemniaki jadalne	2,20—2,40
Makuch lnian w taflach	18,75—19,00
Makuch rzepakowy w tafl.	12,75—13,00
Makuch sion. w tafl. 42/43%	19,25—19,75
Srut Soja	20,00—20,50
Sioma pszenka luzem	3,00—3,20
„ pszenka prasowana	3,60—3,80
„ żytnia luzem	3,25—3,50
„ wtnia prasowana	3,75—4,00
„ owsiana luzem	3,75—4,00
„ owsiana prasowana	4,25—4,50
„ jęczmienna luzem	2,45—2,65
„ jęczmienna prasow.	3,35—3,55
Siano zwykłe luzem	7,00—7,50
„ zwykłe prasowane	7,50—8,00
„ nadnoteckie luzem	8,00—8,50
„ nadnoteckie pras.	8,50—9,00

Ogólne usposobienie spokojne.
 Transakcje na odmiennych warunkach:
 żyta 229 tonn, pszenicy 702 tonn, jęczmienia 251 tonn, owsa 100 tonn, maki żytniej 100,8 tonn, maki pszennej 82 tonn, otrab żytniej 140 tonn, otrab pszennej 100 tonn, otrab jęczmiennych 10 tonn, rzepaku 17,5 tonn, grochu Wiktorja 10 tonn, wyki 1 tona, łubinu niebieskiego 40 tonn, seradeli 1,1 tonn, rajgrasu 1 tona, nasion 9,3 tonn, makuchu lnianego 10 tonn, makuchu rzepakowego 15 tonn, makuchu słonecznikowego 15 tonn, makuchu z orzecha ziemnego 12,5 tonn, makuchu kokosowego 7,5 tonn, sruoty Soja 10 tonn, sruoty sezamowej 3 tonn, ziemniaków fabrycznych 423 tonn, ziemniaków sadzonek 75 tonn, kukurydzy 3 tonn.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5,29 $\frac{1}{2}$ — 5,30 zł, w Gdańsku na Warszawie 5,26 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. gotówką 198,00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172,99 zł, gotówką 172,65 zł.

MOTOCYKLE

angielskie

NORTON A. J. S.
ROYAL - ENFIELD

Ceny niższe — Dogodne warunki

Jen. przedst. ZOREL, Warszawa, ul. Królewska 23
 Poszukiwani przedstawiciele rejonowi.

Wiadomości

Odbywają się na obszarze całej Rzeszy wybory mężów zaufania do rad załogowych w poszczególnych przedsiębiorstwach. Wybory obejmują 77 tysięcy przedsiębiorstw. Listy przedłożone zostały przez przywódców rad załogowych w porozumieniu z Niemieckim Frontem Pracy.

Trybunał ludowy skazał na dwa lata i 8 miesięcy ciężkiego więzienia b. post. komunistycznego do sejmu pruskiego Romana Ligendzę z okręgu opolskiego. Ligendza po rewolucji narodowo - socjalistycznej pracował nielegalnie jako instruktor partii komunistycznej na niemieckim Górnym Śląsku. W ubiegłym roku wyjechał on do Duesseldorfu, gdzie organizował nielegalnie rewolucyjne związki zawodowe.

Stan zdrowia min. Edena uległ pewnej poprawie. Lekarze zalecili Edenowi całkowity wypoczynek w ciągu 4 do 6 tygodni.

Mieszana komisja delegatów francuskich partii socjalistycznej i partii komunistycznej odbyła posiedzenie, mające na celu doprowadzenie do wspólnej akcji przeciw rządowemu projektowi dwuletniej służby wojskowej. Opracowanie szczegółów tej kampanji powierzono specjalnej podkomisji.

Konferencja przedstawicieli ministerstw spraw zagranicznych trzech państw bałtyckich trwała tylko jeden dzień. O przebiegu jej nie wydano żadnego komunikatu. Według zapewnień kół lotewskich, tematem obrad miała być wyłącznie sprawa porządku obrad najbliższego zebrania tych państw, które rozpocząć się ma w Kownie dnia 6 maja.

Co widzą w Stresie

Wielka narada angielsko-francusko-włoska w Stresie, w której uczestniczą w pełnym tego słowa znaczeniu trzy rządy z całkowitą odpowiedzialnością, wobec udziału kierowników rządów i ministrów spraw zagranicznych, nie odbywa się poomacku. Na co chcą mogą tam narzekać pp. Flandin-Laval, MacDonald-Simon, Mussolini-Suvich, ale nie na brak wiadomości o stanie rzeczy i o stanowisku państw. Po podróżach i rokowaniach europejskich bez przerwy od roku, bo od początku wiosny r. 1934, gdy zaczął je ś. p. Barthou, aż do ostatniego objazdu brytyjskiego sir Johna Simona i p. Edena z początku wiosny 1935, widać wszystko, jak na dłoni.

Najważniejsze, rzecz prosta, jest nie ulegające już dzisiaj żadnej wątpliwości stwierdzenie stanu rzeczy od strony Niemiec: co robią, co myślą, co zamierzają.

Co robią Niemcy, to wiadomo dokładnie, od chwili, gdy kanclerz Hitler, objawszy władzę w styczniu 1935, zamienił Niemcy w załudniony miljonami oddziałami i zbrojący się we wszystkich fabrykach obóz, poprzez wyjście w październiku 1933 z konferencji rozbrojeniowej i z Ligi Narodów celem odciążenia się od wszelkiego nadzoru w tem miłym zajęciu, aż do obwieszczenia 16 marca 1935 samowolnego zwolnienia się Rzeszy z wszelkich zobowiązań w zakresie ograniczenia zbrojeń.

Nadto zaś sir John Simon i p. Eden dowiedzieli się w Berlinie, 25 i 26 marca r. b., co Trzecia Rzesza myśli i potroszę także, co zamierza, a sir John Simon opowiedział to wcale dokładnie w izbie gmin 9 kwietnia r. b.

A mianowicie:

1. Niemcy unikają wszelkich zobowiązań na rzecz ograniczenia zbrojeń, oraz skutecznego nad tym nadzoru. Naogół widać, że chcą mieć przewagę w zestawieniu z każdym sąsiadem, lub nawet z kilkoma naraz. Przygotowują sobie siłę zbrojną nie na obronę, lecz na uderzenie.

2. Odczuwają Niemcy ze zdumiewającą rzeczywistością, wszelkie skuteczne zabezpieczenia przeciw napadowi. Przedewszystkiem nie podobają się im żadne paktów wzajemnej pomocy przeciw napastnikowi. Wolą umowy we dwojkę, w których, w razie zerwania przez jedną stronę, druga strona zostaje bezradna i pozbawiona czyjejkolwiek pomocy przeciw łamiącemu umowę i napadającemu.

Na stole obrad w Stresie zjawia się zatem sprawozdanie o działaniach, poglądach i dążeniach politycznych Trzeciej Rzeszy. A w dodatku wcale nie widać, by miały to być jakieś zamysły odległe. Przeciwnie, prężność jest w Niemczech taka, że długa bezczynność nazewnątrz wydaje się wogóle niemożliwa, a zresztą stale dotychczas Trzecia Rzesza zadziwiała świat szybkością swego pochodu.

Zebrani w Stresie politycy nie mogą przeto mówić ani, że nie wiedzą, jak jest i co się święci, ani też, że niema powodu do pośpiechu. Prawdopodobnie dobrze to rozumieją. Wskazówką w tym duchu wydaje się udział kierowników rządów w naradzie w Stresie, co zrobiono nie bez świadomości, że powiększa się w ten sposób jej znaczenie i odpowiedzialność.

Dojrzało też ostatecznie zrozumienie, że nie można oddzielić bezpieczeństwa i pokoju w Europie zachodniej od równego zabezpieczenia w Europie wschodniej. Przygotowany w Paryżu i podany do wiadomości, 9. b. m. w przeddzień wyjazdu do Stresy szkic umowy francusko-rosyjskiej, mającej wzmocnić porzeczenia pokoju, oraz podróż p. Laval'a po Stresie do Moskwy i do Londynu świadczą, że

pozostawienie dzikich pól w Europie wschodniej nie wchodzi już w zakres możliwości. Niema zaś najmniejszego powodu, by troska Rosji o to zaznaczała się wydatniej i czynniej, niż troska Polski, której działalność w tych ważnych chwilach nie doświadczyła się zaznacza.

STANISŁAW STROŃSKI.

O warszawskiej wizycie Edena i o Gdańsku

(Od własn. koresp. „Kurjera Pozn.”)

Rzym, 11 kwietnia.

Położenie międzynarodowe Polski i jej obecna polityka nasuwa Włochom pewne analogie z położeniem i polityką Włoch przed wojną. Polityka ta, zdaniem samych Włochów, była rodzajem ekwilibrystyki. Włochy, zagrożone przez Austrię, zawarły z nią przymierze. Trójprzymierze było w samej rzeczy pewnego rodzaju asekuracją przez napadem. Tylko, że ryzyko i niebezpieczeństwo grożące Włochom było nieporównanie mniejsze, niż ryzyko i niebezpieczeństwo Polski. Wiedzą o tem Włosi, i naogół, mając zrozumienie dla truności naszego położenia, pytają, jak Polska postąpi wobec jawnego naporu niemieckiego na Gdańsk i oficjalnych oświadczeń niemieckich nierespektowania naszych granic.

Wizyta lorda Edena w Moskwie, a bezpośrednio potem w Warszawie, oraz dyskusja na ten temat w prasie europejskiej, wiele wyjaśniły opinii zagranicznej, pogrzebały niejedną plotkę i niejedną insynuację, kursującą ze szkodą dla Polski. Bo czy wiecie, co po wyjeździe Edena z Warszawy uważał za stosowne przedewszystkiem stwierdzić korespondent warszawski turyńskiej „La Stampa“ (z 4. b. m.)? Oto, że Eden „wyjechał przekonany, iż porozumienie wojskowe między Polską a Niemcami nie istnieje“!

POD POMNIKIEM GEN. CADORNA

W DRODZE DO PALLANZA, gdzie znajduje się grobowiec gen. Cadorna, fotografowie dokonali licznych zdjęć, angielskiej i francuskiej delegacji. Łatwo poznać charakterystyczne twarze Flandina, Macdonalda,

Z tego wynika, jak daleko rzeczy zaszły, i jak oceniano zagranicą pościągnięcia polityki polskiej. To co nieraz dla swych Polaków niepełnie było jasne (wobec zasady odpowiedzialnych kół polskich nieinformowania szerszego opinii publicznej), to zagranicą było zgola ciemne i podejrzane. W dodatku milczenie polskiej strony wyzyskiwała propaganda niemiecka, a także służąca jej propaganda ukraińska.

Ta ostatnia, za pośrednictwem swoich agentów narodowości francuskiej, angielskiej i włoskiej, w gruncie rzeczy śmiejących się w kółka z całej ideologii ukraińskiej i możliwości jej realizacji, ale ruchliwych w miarę po-

bieranej zapłaty, starała się dla podtrzymania tezy o wielkiej Ukrainie szerzyć przekonanie, że pewne sfery polskie są w znowie z Niemcami co do podziału Rosji. „Porozumienie co do zamachów na wschodzie, ma stanowić tkanke, łączącą Polskę z Niemcami“ — pisał korespondent turyńskiej „Gazzetta del Popolo“ z dnia 28 marca. Dobrze się więc stało, że wizyta ministra Edena w Warszawie nastęrczyła sposobności polskim czynnikom rządowym do zlikwidowania tych insynuacji.

Wielkie zainteresowanie wzbudziły we Włoszech wybory gdańskie. I nie dziw. Stanowią one przestrożę dla dyplomacji europejskiej wogóle, zaś dyplomacji włoskiej dają przedsmak tego, jak Niemcy hitlerowskie pojmują zasadę nieingerowania w sprawy austriackie. „Corriere della Sera“ poświęcił wyborom gdańskim trzy korespondencje (z 7., 8. i 9. b. m.). Korespondent podnosi, że jest to nowy pokaz siły, jaką Niemcy hitlerowskie chciały rozwinąć w oczach całej Europy. Zaznacza, że Polacy gdańscy dali dowód dużej żywotności, zwłaszcza wobec gwałtów i sprzysiężenia Niemców, którym w pomoc przyszły tak znaczne i tak bezwzględne posiłki z Rzeszy. „Udział w tych wyborach członków rządu niemieckiego — pisze korespondent — nabiera znaczenia, z którego opinia publiczna światowa powinna wyciągnąć wnioski, narzucające się same przez się jako zapowiedź faktów dokonanych“.

„Polska, która tyle się ludziła co do możliwości współpracy z Niemcami, znajduje się dziś wobec bardzo twardej rzeczywistości. Czy będzie ona zmuszona, pod ciągłym naporem niemieckim, który czyni złudną niepodległość Gdańska, przedsięwziąć środki ostrożności, wzmacniając swój kontyngent wojskowy i zaopatrując swój skład broni na Westerplatte?“ Korespondent podkreśla, że wybory gdańskie powinny mieć i będą miały odgłos w Europie. W istocie oświetliły one jaskrawo stosunek Niemiec do Polski po pakcie o nieagresji i będą przedmiotem szczegółowej dyskusji na konferencji w Stresie, jako dowód tego, jak Niemcy pojmują zasadę nieingerowania i wogóle współpracy europejskiej, o której mówią z taką obłudą.

Alisli wynik samych wyborów uważa „Corriere della Sera“ i ogół prasy włoskiej za wyraźną porażkę hitleryzmu w Gdańsku. Wbrew oczekiwaniom i pomimo szalonej propagandy i gwałtów hitlerowcy nie osiągnęli 3/4 głosów, tak jak tego byli pewni, lecz zaledwie 58,7 pro. Zamach zatem nie udał się, cel nie został osiągnięty! Zadaniem mocarstw i Ligi Narodów będzie zmusić Niemcy do uszanowania woli ludności, która chce, by Gdańsk był wolnym miastem.

S. M.

Bank Gospodarstwa Krajowego

Oddział w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 6

przyjmuje subskrypcję

3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej

dz 1977

Upadek rzemiosła

Skutki błędnej polityki — Żydzi w lepszej sytuacji

„Gazeta Warszawska“, zastanawiając się nad przyczynami zaniku organizacji rzemieślniczych, dochodzi do wniosku, że obok nadmiernego obciążenia podatkowego i braku taniego kredytu, w walnie przyczyniło się do wyniszczenia rzemiosła nadmierne skrepowanie go rozlicznymi przepisami i ingerencją władz:

„Dawne organy samorządu rzemieślniczego — cechy — zostały sprowadzone do tak małej roli i podlegają tak wielkim ograniczeniom i kontroli, że wszelka inicjatywa w nich zamarła. Z drugiej strony społeczne organizacje rzemieślnicze nie mają też prawa zajmowania się życiem gospodarczym.

„W ten sposób rzemieślnik został zniechęcony do swych organizacji i związków. W przeciągu kilku ostatnich lat burzono wszystko to, co przez setki, lub dziesiątki lat było budowane, a jako jedyne lekarstwo na wszystkie bolączki wskazywano przymusowe organizacje, a więc zasadniczą ingerencją państwa we wszystko to, co obchodzi rzemieślnika. Przymus ten w konsekwencji oznacza stworzenie polsko-żydowskich organizacji rzemieślniczych, które oddałyby Żydom całkowitą możliwość gospodarczego opanowania najważniejszych działów produkcji.

„Z organizacji rzemieślniczych tworzy się swego rodzaju urzędy, zasypywane stosami papierów, które przerażają rzemieślnika. Izby Rzemieślnicze zawiodły na całej linii. Miały one stać się samorządem rzemieślniczym; stały się zaś narzędziem do rządzenia rzemieślnikami przez czynniki urzędnicze i dały w dużej części Polski przewagę elementowi żydowskiemu. Nawet nie powiemy rządowe, bo to byłoby zawie-

le, lecz zwykłą biurokracją, której przerost obserwujemy u nas w każdej dziedzinie. Ta biurokracja wysłała całkowicie inicjatywę społeczną wśród rzemiosła i osłabiła je znacznie.

„O ile z czynnikami przemysłowymi i handlowymi ta biurokracja musi się liczyć, o tyle w stosunku do rzemiosła uważa się za coś wyższego i uprawnionego do uszczęśliwiania go według własnych pomysłów.“

Kogo spytać — każdy powie:

„VADEMECUM — zębów zdrowie!“

ng 8133

Sp. inż. Wł. Rola-Sujkowski

Prawnik, wnuk, syn i bratanek bohaterów, walczących o wolność Ojczyzny, działacz narodowy o niespożytej energii, ś. p. inżynier Władysław Sujkowski zmarł w Warszawie w dn. 30 marca r. b. Był to jeden z tych pracowników na niwie narodowej, który sztanदारowi swemu nie sprzeniewie-

NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE VERMOUTH CINZANO

Cinzano zestawia się z najprzedniejszych starych win, a specjalne zioła zdrowotne nadają mu subtelny aromat.

Cinzano od przeszło 100 lat dostarczany jest w jednakowej doskonałej jakości.

Należy zwracać uwagę na nazwę Cinzano. Wszędzie do nabycia.

Tg 656

W o wiele lepszym położeniu znajdują się — według „Gazety Warszawskiej“ — organizacje żydowskie:

„Centralny Związek Rzemieślników Żydów liczy około 500 oddziałów, gdy polskich organizacji rzemieślniczych na tym samym terenie działa zaledwie 150, i to bez żadnej łączącej ich nadbudowy organizacyjnej, bo Centr. Tow. Rzem. zostało rozwiązane i na to miejsce nie stworzono czego nowego.

„Mają więc rzemieślnicy Żydzi swój mózg, który koordynuje wszystkie ich posunięcia i uzgadnia pracę. Polscy zaś rzemieślnicy idą w rozpysce zupełnej. Nie bierzemy tu oczywiście rzecz pod uwagę samorządu rzemieślniczego, który łączy zarówno chrześcijan, jak i Żydów, ale organizacje społeczne.“

śława zaś rozpoczęła pomalu gnębić długotrwałą, śmiertelną chorobą. Wszakże, nie mogąc ze względu na wiek i stan zdrowia brać czynnego udziału w wojsku, do czego z tradycji rodzinnej i temperamentu największy odczuwał pociąg, zajął się pracą organizacyjną, jako członek gł. zarządu Związku Hallerczyków i wiceprezes Chorągwi Warszawskiej. — jako nader czynny członek L. O. P. P. itd.

Na stanowiskach tych, jakoteż i w życiu prywatnym, zdobył sobie powszechne uznanie, jako wróg wszelkich kompromisów ideowych, — jako człowiek wielkiej szlachetności, dla którego nie istniał nigdy żaden interes prywatny, któryby w najłżejszy sposób mógł wejść w kolizję z korzyścią narodową. Należał do kategorii tych, którzy na odrodzeniu Polski ponieśli materialnie tylko straty, nie nie zarobiwszy... Powszechny żal towarzyszył ś. p. Wł. Sujkowskiemu w Jego ostatniej wędrówce ze strony tych bardzo licznych osób, które go znały i oceniały według zasług. (d)

FLEURS DE VARSOVIE WODA KWIATOWA I PERFUMY *Lotos* WARSZAWA

ng 8202

rzył się nigdy, — który, rozpoczynając pracę zawodową w Zagłębiu Dąbrowskim w r. 1890, od razu zrozumiał, że prawdziwy patriota polski, dążący szczerze do niepodległości, nie może iść ręką ani z konserwatywnymi ugodowcami, ani z bardziej jeszcze dla idei niepodległościowej wrogimi prądami socjalistycznymi. Mając bezpośrednie stosunki z robotnikami fabrycznymi i kopalnianymi, widział całe niebezpieczeństwo dla sprawy polskiej knoń, bojówek i zamachów socjalistycznych, gdzie dominującą rolę odgrywali Żydzi, lub zaprzęgni im doktrynerzy, zwalczający przedewszystkiem to, co istotną korzyść idei naszego wyzwolenia mogło przynieść.

Od r. 1898 jako właściciel kopalni pod Sławkowem rozpoczął na wielką skalę akcję oświatową wśród robotników, szmuglując z poza bliskiego kordonu literaturę, uświadamiając lud o jego obowiązkach, jako katolików i Polaków i o szkodliwości wszelkich antynarodowych kierunków. Kiedy w r. 1905 jęły spadać na ludność polską „łaski“ carskie, wywołane przegraną wojną na Dalekim Wschodzie, ś. p.

nak żywiołowe pragnienie czynu i poświęcenia się spowodowały, że w r. 1914 wstąpił do Legionów wraz z 2-ma swymi synami, aby narazie bić choćby jednego z zaborców. W r. 1920 już tylko trzech synowie jego walczyli z ofensywą bolszewicką, — ś. p. Wład-

Hemoroidy

są przyczyną złego samopoczucia i t. p. Należy bezwzględnie usunąć te dokuczliwe cierpienia. Przy hemoroidach stosuje się

Caopki *Anusol* „Guedecke“

Tg 871

Przeciw
PIEGOM

Krem CAZIMI
•METAMORPHOSA•

nr 8531

ATRAMENT
Waterman's
jest najlepszym przyjacielem
WIECZNEGO PIÓRA.
Zadać wszędzie.

Tg 666

W nr. 7 „GŁOSU“
Karola Frycza
„Osierocona idea“.

Dnia 12 kwietnia 1935 r. zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, mój najukochańszy i nigdy niezapomniany mąż, nasz najdroższy syn, brat, bratanek, siostrzeniec, zięć, szwagier i wuj, ś. p.

Stanisław Jakubowski

ukończywszy lat 33.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 16 b. m., o godz. 5 po poł. z domu żałoby, St. Rynek 91 (wejście z Wronieckiej).

zg 10 946

W nieutulonym żalu pogrążona
żona z rodziną

Msza św. za spokój duszy Zmarłego odprawi się w środę, 17 b. m., o godz. 7 w kościele Farnym.

Obecny ruch Żydów w Poznaniu

Przyrost naturalny i wędrowny — Brak danych najważniejszych

Niebezpieczeństwo żydowskie w dzisiejszym Poznaniu idzie dwiema drogami. Jedną, to konsekwentne zwiększanie swego stanu posiadania. Drugą, to zwiększenie swej liczby. Sprawa żydowskiego stanu posiadania w stolicy Wielkopolski, jakkol-

Grupa ta zato ma wielki wpływ na wysokość stopy zgonów, jako skazana już poczęści na wymarcie. To też gdy u ludności wyznania katolickiego — posiadającej normalny stosunek poszczególnych grup wieku, stopa przyrostu naturalnego waha się między 20 a 10 na 1.000 ludności, u Żydów ta stopa wynosi zaledwie 2 na 1.000. Do tego dochodziła emigracja, która jeszcze w r. 1922 dosięga 400 osób. Na tem więc tle wyda się nam zrozumiałe, dlaczego spis z r. 1931 wykazuje w Poznaniu Żydów niecałe 2 tysiące (ok. 1900). Z tego 1550 mieszka w dzielnicy Stare Miasto. Oczywiście nie mała rolę w zmniejszeniu się liczby Żydów w Poznaniu między r. 1921 a 1931 odegrało zdeklarowane stanowisko miejscowego społeczeństwa, które dzięki systematycznej akcji uświadamiającej powstrzymywało skutecznie większy ruch napływowy Żydów z innych dzielnic kraju. Dopiero ostatnio w okresie kryzysu Żydzi wykazują większą aktywność w kierunku absolutnego wzrostu ich liczby w Poznaniu.

Ich ilość obecnie stale się podnosi. Mianowicie na początku roku 1933 było Żydów zameldowanych na stałe w Poznaniu, 2 tysiące. Na początku r. 1934 liczba ta wzrosła do 2.085. Na

28—32 dzieci żydowskich. Jednak z drugiej strony umiera również prawie tyle. To powoduje, że naturalny przyrost roczny wynosi u nich zaledwie 5 osób lub nawet jest ubytek, jak to wykazuje rok 1934 (— 2).

Zato w ruchu wędrownym Żydzi krążąją się szczególnie gorliwie. Stąd więc na przyroście napływowym skupić winniśmy całą naszą uwagę. Do roku 1933 liczba Żydów, przybywających z różnych stron do Poznania i rejestrujących się, przekraczała poważnie 300 osób. I tak w r. 1929 przybyło ich i zameldowało się 376, w r. 1930 — 333, w r. 1931 — 331 i w r. 1932 — 333. W r. 1933 nastąpiła obniżka na 289 i w r. 1934 na 238. Nie wszyscy jednak z tych Żydów pozostali na stałe i nie wszyscy napewno z przybywających

Przy bladej, szarawo żółtej cerze, przyciasnym oczach, złem samopoczuciu, zmniejszonej chęci do pracy, ogólnym przygnębieniu, ciężkich snach, bólach żołądkowych, ucisku mózgowym i chorobliwym podnieceniu, zaleca się pić przez kilka dni z rana naczeczko szklanek wody gorzkiej **Franciszka Józefa**. Zalecana przez lekarzy. Tg 660.

Ja bardzo lubię tran.
a e tylko pod postacią
smacznej odżywki tranowej
Sana-Sol

Sana-sol posiada doskonały,
orzeźwiający smak i pełne
działanie dobrego tranu

Sana-sol
jest do nabycia we
wszystkich aptekach
i drogeriach w oryginalnych
butelkach pojemności ca. 200
gramów.

S. S. I. 2
Fabryka Chemiczna Promonta
Sp. z ogr. odp., Bielsko Śl.
Tr 662

wiek najważniejsza, jest jednak zarazem najtrudniejsza do uchwycenia. Jest prawie niemożliwym poznać dokładnie obecny stan zamożności i majątku poznańskiej mniejszości wyznania mojżeszowego. I nie ludźmy się, że niedługo zdołamy to uczynić. Uda się nam conajwyżej policzyć sklepy i sklepiki żydowskie, uda się zdobyć liczbę rzemieślników żydowskich, zorientować wreszcie z grubsza w ich wpływach na handel miejscowy i rzemiosło. Mniej już natomiast udałoby się nam określić ich wpływ w miejscowym przemyśle drobnym i średnim, bo o wielkim trudno dziś w Poznaniu mówić.

Dość jednak, że o tem wszystkim w tej chwili nie posiadamy żadnych bliższych danych. Bo też na ten temat nie istnieje żadna publikacja, żadne zestawienie statystyczne, a również i prywatnie nikt się tym ważnym problemem nie zainteresował w sposób konkretny i właściwy.

To też pozostaje nam jedynie śledzić ilościowy rozwój żydostwa w Poznaniu, którą to kwestję rozpatrywać można w oparciu o bardzo miarodajne źródło, jakim są systematyczne notowania miejscowego urzędu statystycznego. Ilościowy wzrost zależy od ruchu naturalnego i od ruchu napływowego, czyli wędrownego. Przyrost naturalny jest różnicą zachodzącą między liczbą urodzeń a liczbą zgonów. O przyroście wędrownym decyduje znów nadwyżka przyprowadzek nad wyprowadzkami.

Według spisu z r. 1910 Poznań liczył 5.611 Żydów. Do roku 1921 ilość ta zmalała do 2.088. Stało się to wskutek zmiany stosunków politycznych na ziemiach zachodnich. Żydzi woleli w połowie swej dotychczasowej liczby emigrować (przedewszystkiem do Niemiec, gdzie mieli oddawna zaprowadzone interesy), nie posiadając pewności, jaki los ich czeka w nowej Polsce. Emigrowały przytem najliczniej roczniki średnie, od których głównie zależy wysokość stopy przyrostu naturalnego. Pozostały natomiast tylko roczniki starsze i najmłodsze, dla których większe przedsięwzięcia życiowe stały się już nieaktualnymi lub jeszcze aktualnymi nie są. Musiało to naturalnie zachwiać dotychczasową równowagę w strukturze wieku żydostwa poznańskiego.

Coprawda nie stało się to w takim stopniu, jak u poznańskich ewangelików-Niemców, którzy swoją równowagę grup wieku zniszczyli przez emigrację powojenną doszczętnie —, ale zawsze swój poważny wpływ na strukturę wieku i tej społeczności mniejszościowej wywarło. Mianowicie na 2.088 naliczonych w r. 1921 w Poznaniu Żydów było w wieku do 5 lat 115 osób, od 5 do 21 lat 543 osób, od 22—39 lat 570 osób i wyżej 40 lat 860 osób. Widzimy więc, że bardzo poważny procent na ogólną ilość stanowią Żydzi poznańscy w wieku starszym, która to grupa zarazem wyłącza się ze względów zrozumiałych od wpływu na stopę urodzeń.

CAŁA POLSKA

daje prawdziwe
MLECZNEJ
CZEKOLADZIE

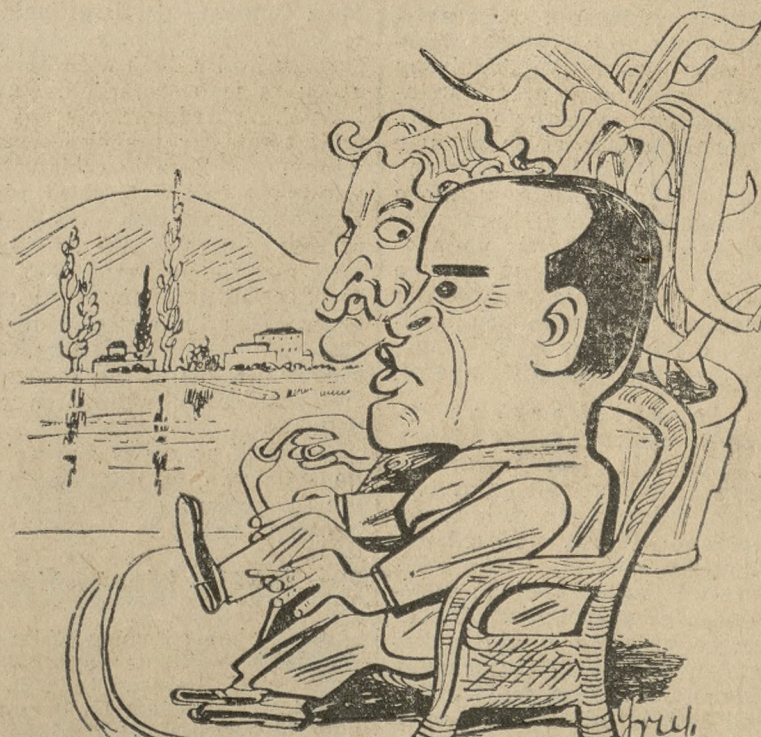
Fuchs

rok 1935 stan ich liczebny przekroczył 2.100, nie biorąc naturalnie pod uwagę tych, którzy siedzą w mieście bez zameldowania.

Na wzrost ludności żydowskiej w Poznaniu ma zatem decydujący wpływ ruch napływowy, ponieważ przyrost naturalny nie kształtuje się u Żydów korzystnie. Nie znaczy to, aby Żydzi poznańscy wcale nie mieli nowych urodzeń. Co roku rodzi się bowiem od

się zarejestrowali. Wielu bowiem przyjechało tylko w określonym interesie i po szczęśliwym jego załatwieniu uciekało dalej w pogoni za nowym, dobrym i łatwym zarobkiem.

Tak więc wiadomo nam na podstawie kart meldunkowych, że w r. 1929 opuściło Poznań 170 Żydów, w roku 1930 — 230, w r. 1931 — 241, w r. 1932 — 234, w r. 1933 — 215, w r. 1934 — 221. Jeżeli odejmiemy teraz odpływ od

Mussolini: — Czekają nas wspaniałe perspektywy, panie premierze!
MacDonald: — Pokojowe?
Mussolini: — Nie — pejzażowe.

Ostatnia nowość!

Mycie włosów

Nareszcie udało się spreparować Shampoo bez mydła i alkali. W ten sposób ważny problem znalazł znakomite rozwiązanie. Bez mydła obfita, łagodna piana, a przytem przez wyłączenie alkali niema już żadnego niebezpieczeństwa dla delikatnych włosów. — Obecnie zniknie szorstkość i pęcznienie włosów, zniknie szary osad, który odbierał włosom połysk. I nie potrzeba potem używać do płukania octu ani soku cytrynowego. Włosy dzięki Specjalnemu Shampooowi Elida nabierają połysku i miękkości, przez co ondulacja jest łatwiejsza i trwalsza.

DO BLOND WŁOSÓW
KAMILLOFLOR
SPECJALNE SHAMPOONY ELIDA
BRUNETAFLO
DO CIEMNYCH WŁOSÓW
Pg 3201.156

przyplwy otrzymamy przyrost Żydów na stałe osiadłych, który w r. 1929 wynosił 206 osób, w r. 1930 — 103, w r. 1931 — 90, w r. 1932 — 89, w r. 1933 — 74 i w r. 1934 — 17.

Słowem jest spadek. Czyżby pocięszający? Wszystko zależy od tego, jacy to są Żydzi: czy więcej, czy też mniej niebezpieczni dla miejscowego życia społeczno-gospodarczego. Może się bowiem zdarzyć, że gatunkowa waga obecnej liczby mniejszej będzie stanowczo większa od liczby dawniejszej, przewyższającej ją kilkakrotnie. Jeżeli przed r. 1930 przybyli do Poznania Żydzi z całymi rodzinami, dziećmi, kobietami i starcami, to ich liczba ma dla nas bezwzględnie mniejsze znaczenie, niż gdy stwierdzimy, że pewnego roku osiedliło się w Poznaniu tylko 20 nowych Żydów, ale zato pełnych energii i przedsiębiorczości, z których każdy ma zamiar założyć przedsiębiorstwo handlowe czy przemysłowe. W takim wypadku każda, choćby najmniejsza liczba ma swoją niebezpieczną wymowę, stając się odrazu widoczną, ważną i zarazem krzyżującą o skuteczne wzmoczenie akcji zapobiegawczej, akcji obronnej.

Szkoda właśnie, że nie posiadamy danych o tem, jacy to Żydzi osiedlają się obecnie w Poznaniu: czy mężczyźni w pełni sił, czy ludzie z całymi rodzinami, czy wreszcie tacy, którzy tylko wracają do rodzin, będąc na ich całkowitem utrzymaniu.

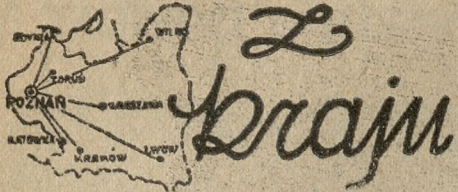
Bylibyśmy wtenczas w możności niebezpieczeństwo żydowskie w Poznaniu zobrazować należycie i konkretnie. Tak zaś pozostać musimy przy dotychczasowym systemie zawożdżającej często orientacji na podstawie bardzo utłumionych i dorywczych spostrzeżeń.
W. JEL.

Dla dzieci i dorosłych

STOSUJĄ SIĘ ROSLINNE
PIGULKI PRZECZYSZAJĄCE
z ZAKONNIKIEM

PUDEŁKO 40 GROSZY

ZAKONNIK
PRZECZYSZAJĄCE

ZGONY W POLSCE WEDŁUG WYZNAN

Z ogólnej liczby 479.684 zgonów w Polsce w roku ubiegłym przypada na wyznania rzymsko-katolickie 302.925, na grecko-katolickie 67.551, na prawosławne 63.545, na mojżeszowe 13.803, na ewangelickie 12.580, oraz na inne wyznania 2.280 zgonów.

Największą stosunkowo śmiertelność wykazuje wyznanie grecko-katolickie, mianowicie 19,1 zgonów na 1.000 mieszkańców. Dla wyznania prawosławnego liczba ta wynosi 15,4, dla ewangelickiego 14,6, dla rzymsko-katolickiego 14,5, oraz dla wyznania mojżeszowego 10 zgonów na 1.000 mieszkańców.

CŁO OD ZAPALNICZEK NA GRANICY

Ministerstwo skarbu na zapytanie granicznych władz celnych wyjaśniło, iż podróżny może przywieźć z zagranicy do kraju jedną zapalniczkę do osobistego użytku bez zezwolenia ministra skarbu. Zapalniczka taka nie podlega jednakże zwolnieniu od cła i opłaty monopolowej.

Przy tranzytowym przejeździe podróżnych przez Polskę, posiadane przez nich zapalniczki podlegają warunkowej opłacie celnej.

MASOWE LICYTACJE DOMÓW W STOLICY

Warszawskie Towarzystwo Kredytowe Miejskie wystawia na sprzedaż przymusową większą ilość nieruchomości z powodu niezapłaconych pożyczek. Lista licytacji obejmuje 115 kamienic, oszacowanych na cyfrę 12.000.000 złotych. Wśród wystawionych na sprzedaż w czerwcu nieruchomości przeważają kamienice na Starym Mieście, jak i w północnej dzielnicy Warszawy.

SKAZANIE NIESUMIENNEGO SOLTYSIA

Sąd okręgowy w Kielcach na sesji wyjazdowej w Miechowie, skazał soltysa wsi Przesławice, Franciszka Sliwę, na półtora roku więzienia i utratę praw obywatelskich na lat 3, za przywłaszczenie kwoty zł 4.707, zebranych z podatków na rzecz skarbu państwa.

ARESztOWANY KOMUNISTA ZMARŁ NAGLE

W Sosnowcu policja przytrzymała komunistę Abrahama Landaua z Częstochowy, który przybył do Sosnowca w celu zorganizowania demonstracji na dzień 1 maja. W wydziale śledczym policji Landau zasiał nagle i krótko potem zmarł. Przywołany lekarz stwierdził aneurizm serca.

WYCIECZKI CUDZOZIEMCÓW W KRAKOWIE I W ZAKOPANEM

Do Krakowa przybyła w tych dniach wycieczka studentów angielskich w liczbie około 30 osób, zorganizowana przez Akademicką Ligę Zbliżenia Międzynarodowego. Goście następnie udali się do Zakopanego celem odbycia 2-tygodniowego kursu narciarskiego na Hali Gąsienicowej. Pod koniec bieżącego tygodnia ma przybyć do Krakowa wycieczka belgijska w liczbie 150 osób, złożona z przedstawicieli prasy i wybitniejszych osobistości.

750-LECIE KOŚCIOŁA ŚW. FLORJANA W KRAKOWIE

Dn. 4 maja br. obchodzi kościół św. Florjana w Krakowie swe 750-lecie. Powstanie kościoła w r. 1185 związane jest ze sprawozdaniem do Krakowa relikwii św. Florjana, użyczonych przez papieża Lucjana III królowi polskiemu Kazimierzowi II, zwanemu Sprawiedliwym. Przy kościele ufundował król kolegiatę, której prepozytami byli w ciągu dziejów tacy znakomici kapłani jak np. Wiesław Bodzanta, późniejszy arcybiskup gnieźnieński, Mikołaj z Kurowa, późniejszy biskup kaliski, poznański i arcybiskup gnieźnieński, Zbigniew Oleśnicki, późniejszy biskup krakowski i kardynał, Andrzej Krzycki, następnie biskup przemyski, płocki, wreszcie arcybiskup gnieźnieński i wielu innych.

Kanonikiem kolegiaty św. Florjana był m. in. św. Jan Kanta.

Kościół ulegał kilku dotkliwym pożarom w ciągu dziejów. M. in. w r. 1655 spalił go Szwedzi. W czasie walk konfederatów barskich w r. 1766 Moskałe urządzili sobie koło kościoła św. Florjana bazę operacyjną do strzelaniny na Kraków.

SPOTKANIE POSTERUNKOWEGO Z WŁAMYWACZAMI

W Zabierzowie pow. krakowskiego, został w nocy przez nieznaną grupę sprawców ciężko zraniony kula rewolwerową posterunkowy P. P. Stanisław Gondek w chwili, gdy chciał udaremnić włamanie do jednego z mieszkań. Rannego przewieziono do szpitala św. Łazarza w Krakowie. Dochodzenia w toku.

DUR PŁAMISTY NA HUCULSZCZYZNIE

Jak donoszą z Kotołomyj, w okolicy tamtejszej szerzy się epidemia duru płamistego, mianowicie w miejscowościach Ispasie, Turce i Winogradach. W szpitalu w Kotołomyjach zmarło dotąd 7 osób.

Projekt ustawy aptekarskiej a ochrona praw nabytych

Z kół zainteresowanych otrzymujemy poniższe uwagi z prośbą o umieszczenie:

Ukazał się nowy, szósty z rzędu projekt rządowy ustawy aptekarskiej. Tekst jego ogłoszony został w nr. 34 „Wiadomości Farmaceutycznych” z 26. VIII. 1934 roku. Zasadnicze pytanie, jakie nasuwa się przy czytaniu każdego nowego projektu ustawy, normującej pewną, dziedzinę życia gospodarczego, czy społecznego brzmi: O ile nowa ustawa z mienia dotychczasowy stan rzeczy, o ile go rozszerza, a o ile uszczupla dotychczasowe uprawnienia zainteresowanych? Odpowiedź na to pytanie jest niestety negatywna.

W ciągu wiekowego rozwoju, hen wstecz od czasów naszych królów polskich poprzez okres niewoli i rządów państw zaborczych, kształtowało się na terenie województwa poznańskiego i pomorskiego prawo wolnego zawodu aptekarskiego. A kształtowało się w warunkach pomyślnych, pod czujnym okiem ustawodawców, baczących pilnie, by tak ważny dla ogółu społeczeństwa stan miał zagwarantowane prawo ciągłości i stałości wykonywania zawodu. Najlepszym tego dowodem obecny stan prawny, jaki w dziedzinie aptekarstwa wytworzył się w drodze długiej ewolucji prawnej, wynikającej z trzech dotychczas obowiązujących ustaw:

1. Ordynacji aptekarskiej z dnia 11 października 1901 o aptekach.
2. Rozporządzenia z dnia 24 października 1811 o zakładaniu nowych aptek (Pr. Dz. U. z 1811 roku, str. 356).
3. Rozporządzenia z dnia 2 lutego 1911 roku o aptekarskim przedstawicielstwie zawodowym, oraz w §§ 54 i 64 powszechnej ustawy przemysłowej z 17 stycznia 1845 roku (Pr. Dz. Ust. str. 41).

Projekt nowej ustawy aptekarskiej uchyla moc obowiązującą wyżej powołanych ustaw. Przekreśla on temsamem cały wiekowy dorobek wolnego stanu aptekarskiego, gdyż pozbawia rzeszę aptekarzy wynikających z tych ustaw praw nabytych.

W chwili obecnej istnieją na terytorjum województwa poznańskiego i pomorskiego następujące trzy kategorie uprawnień aptekarskich obok siebie i to:

1. Przywileje apteczne, na których oparte są apteki, powstałe przed rokiem 1810.
2. Koncesje apteczne realne z prawem prezentacji — wskazania następcy — t. zw. koncesje realne, na których oparte są apteki powstałe w czasie od r. 1811—1894.
3. Koncesje apteczne osobiste, na których oparte są apteki, powstałe po roku 1894.

Przywilej apteczny jest dziedzicznym i pozywalnym prawem, o charakterze podmiotowo-rzeczowym, do posiadania apteki t. j. uruchomienia i przeniesienia już istniejącej apteki na inne miejsce. Przywilej apteczny wywodzi swój początek z aktu nadania przez uprawnioną władzę państwową, czasem nawet jeszcze przez królów polskich. Najłatwiej zrozumieć istotę przywileju aptekarskiego, gdy zestawimy go z prawem własności. Jest więc przywilej dziedziczny i pozywalny, zrównany przez ustawodawcę z prawem na gruncie i podobnie jak prawa własności na gruncie może być wpisane do księgi gruntowej, może być przedmiotem zastawu, może ulec wydzierżawieniu. Aptekarz, prowadzący aptekę na podstawie nadanego przywileju rzeczowego, ma prawo samodzielnego udzielenia zezwolenia swemu następcy do prowadzenia aptekarskiego, o ile tenże wykaże się ustawą wymaganymi kwalifikacjami.

Koncesja aptekarska natomiast posiada całkowicie odmienny charakter. Koncesja jest uprawnieniem do prowadzenia przedsiębiorstwa aptekarskiego, udzielonem oznaczonej osobie, nieprzenoszalnem, niedziedzicznym i niepozywalnym. Ciągłość przedsiębiorstwa aptekarskiego zapewnił ustawodawca przyznając aptekarzom-koncesjonariuszom prawo wskazania następcy w przedsiębiorstwie, któremu właściwa władza państwowa nie może odmówić udzielenia koncesji, o ile wykaże się ustawą wymaganymi kwalifikacjami. Taką jest podstawa prawna aptek, powstałych na mocy koncesji w czasie od 1811 do r. 1894.

Trzecia kategoria aptek, powstałych po r. 1894 opiera się na koncesji osobistej, ściśle przywiązanej do osoby koncesjonariusza, przyczem jest uprawnieniem do prowadzenia apteki niepozywalnym i niedziedzicznym.

Dotychczasowy stan rzeczy uległ radykalnej zmianie z krzywdą stanu aptekarskiego w projekcie nowej ustawy aptekarskiej.

W myśl art. 9 projektu na otwarcie nowej apteki publicznej, zarówno jak na dalsze prowadzenie przez nowego posiadacza apteki publicznej już istniejącej, konieczne jest uzyskanie koncesji. Koncesja na aptekę publiczną jest ważna tylko dla osoby, której została udzielona, dla stanowiska apteki w koncesji określonego i nie może być przez koncesjonariusza pod żadnym tytułem odstąpiona innej osobie.

W myśl art. 57 projektu osoby niebędące aptekarzami, które w dniu wejścia w życie ustawy posiadają w całości lub w części aptekę publiczną (realne lub koncesjonowane wiejskie), powinny nie dłużej niż w ciągu dwóch lat od tego terminu zbyć aptekę uprawnionemu aptekarzowi.

Art. 58 postanawia, iż dotychczasowi właściciele aptek (a zatem bez różnicy na jakiej podstawie prawnej prowadzą aptekę) jedynie za wyjątkiem aptek publicznych prowadzonych na podstawie osobistych dożywochnych koncesji, nadanych po dniu 30 czerwca r. 1894, zobowiązani są w ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy wnieść podanie do właściwej władzy o koncesję przenośną na dalsze prowadzenie apteki.

S. p. X. Witold Nowakowski

Dnia 16 ub.m. odbył się w Kędzierzynie pod Gniezno pogrzeb 60-letniego proboszcza tamtejszego s. p. X. Witolda Nowakowskiego. Poprzedzała go ekspozycja zwłok z plebanji do kościoła parafialnego; trumny na swych barkach nieśli umundurowani członkowie Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej. Ze stopni plebanji zęgał zmarłego duszpastera z Akcji Katolickiej.

W pogrzebie nazajutrz uczestniczyło liczne duchowieństwo oraz tłumy wiernych z całej okolicy. Żalobne nabożeństwo odprawił brat zmarłego X. Ildefons Nowakowski, superior OO. Jezuitów z Warszawy; mowę żalobną wygłosił X. prob. Kaźmierczak z Witkowa.

S. p. X. Nowakowski urodził się 18. 2. 1875 w Babinie po Środa. Kształcił się w Śremie, a później w Seminarjum Duchownym w Poznaniu i Gnieźnie. Jako kapłan był czynny najpierw w Kołdrabiu i Ostrowie na Kujawach, a później w Solcu nad Wisłą, krótki czas w Miasteczku i od r. 1915 w Kędzierzynie. W Solcu za jego staraniem stanął nowy kościół, w Kędzierzynie zaś został kościół tamtejszy przebudowany i odnowiony. S. p. Zmarły oddawał się gorliwie pracy duszpasterskiej, nietylko pełniąc obowiązki swe na miejscu, ale poza tem jeszcze pomieszczając liczne artykuły w prasie katolickiej. Poza tem w „Lechu” gnieźnieńskim zamieszczał przez kilka lat w dodatku dla dzieci swe „opowiadania X. stryjskiego”. Odznaczał się też darem poetyckim, jak o tem świadczą pozostawione utwory wierszowane.

Odszedł do pracy znoonej na wieczne spoczywanie, pozostawiając po sobie żal szczerzy i głęboki. Niechaj spoczywa w pokoju!

Sp. Matka Marja Karłowska

Podobało się Bogu wielkim ciosem dotknąć Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Boskiej. Dnia 24 marca br. zgłosiła w Pniewitnie na Pomorzu, w jednym ze swych domów zakonnych Matka Marja Karłowska, założycielka i przełożona generalnego zgromadzenia.

Właśnie mia 40 lat w roku bieżącym od chwili, w której powstał pierwszy Dom Misyjny SS. Paserek od Opatrzności Bo-

Z chwilą zaś nadania koncesji przenośnej wszystkie poprzednio posiadane przez koncesjonariusza prawa do prowadzenia apteki, oparte na innych tytułach prawnych, bez względu na ich rodzaj, wygasają. O ile taki tytuł prawny do prowadzenia apteki był związany z nieruchomością, ulegnie on skreśleniu.

Postanowieniami wyżej powołanych artykułów przekreśla projekt polski prawa nabyte przez wolny stan aptekarski w ciągu wiekowego rozwoju. Anuluje on przywilej dziedziczny i niepozywalny oraz wszystkie wynikające zeń uprawnienia wyżej przedstawione. Pozbawia aptekarzy-koncesjonariuszy, wywodzących swe prawa z koncesji nadanej w czasie od 1811 do 1894 roku, uprawnienia prezentacji następcy w przedsiębiorstwie aptekarskim. Nawet koncesje osobiste muszą ulegać odnowieniu.

Zniesienie przywileju aptecznych oraz koncesyj realnych stanowi w istocie swej pewnego rodzaju wywłaszczenie. Przywilej apteczny w dotychczasowym swoim ujęciu prawnym był traktowany jako własność nieruchomości i posiadał odrębną księgę wieczystą, do której był wpisywany. Jako własność nieruchoma swojego rodzaju posiadał przywilej apteczny wyjątkowo, którą dotychczasowi posiadacze aptek bardzo często musieli zapłacić poprzednikom przed niedawnymi jeszcze czasami. Nagle zniesienie tego przywileju jest właściwie wywłaszczeniem obecnych posiadaczy z tych nabytych praw własności, które z przywileju aptecznego wynikają i to wywłaszczeniem bez odszkodowania.

Nic tedy dziwnego, że nowy projekt ustawy aptekarskiej musi wzbudzać w kółach właścicieli aptek zaniepokojenie, zwłaszcza w kółach tych, którzy poważne sumy niedawno jeszcze płacili za mający być całkowicie zniesiony dziedziczny przywilej apteczny, jako prawną podstawę prowadzenia apteki.

skiej, celem służenia Bogu przez nawracanie dusz, co się zbliżały, na fałszywych ścieżkach życia. Czy zdajemy sobie sprawę z tego, ile trudu, walk i trosk znieść musiała jednostka, Założycielka takiego zakładu? Czy możemy choć w przybliżeniu urobić sobie pojęcie o tem, co trzeba przejść i przeoczyć, by powstało zgromadzenie zakonne, godne odpowiedzieć apostołskiemu powołaniu, wśród tłu doświadczonych zdobywa się wiedzę kierowania dziełem w imię woli Bożej?

Jeżeli powiemy jeszcze, że częstokroć przychodziło liczyć się z niedostatkiem, jeżeli uprzytomnimy sobie, że bywało walka szła na dwa fronty „z grzechem i herezją”, jeżeli wreszcie pomnożymy ów pierwszy Dom Misyjny przez 9 i znajdziemy w tych dziewięciu domach zgórą 1000 osób — to może przecież stanąć nam przyjdzie z pochylonemi w najgłębszej czci głowami w obliczu tej trumny, której wieko wprowadzi zawartość nad śmiertelnymi szczątkami świętobliwej Polki, z której moc życiodajna jednak nie przestanie płynąć przez wieki.

Osobistość Matki Marji Karłowskiej odznaczała się niepospolitym urokiem. Umysłowość to była żywa, jasna — wspomaganą promieniami łaski nadprzyrodzonej. Serce gorące, miłujące Boga nadewszystko i z Bogiem zjednoczone. Zainteresowanie szerokie, obejmujące przedewszystkiem Polskę, jej chwałę i jej klęski, niemniej przeto bliskie nędzom całej ludzkości. Obejście z ludźmi nad wyraz proste, serdeczne, wylane. Cóż więc dziwnego, że z jednej strony była łącznikiem najtrwalszym między domami i między członkami Zgromadzenia, czy to były Siostry zakonne czy wychowanki — z drugiej spójnią nader czujną i żywą między Zakonem, Kościołem św. i społeczeństwem?

Jakże wielkiem jest dziedzictwo, które przechodzi dziś na Zgromadzenie, założone przez s. p. Matkę Marję Karłowską i jakie doniosłymi obowiązkami jego. Trzeba ufać, że za przyczyną Matki Założycielki u troju Pana Zastępów dane mu będą łaski, mogących poddać zadaniu, jakie Ona przed nim otworzyła.

Piękne pocztówki

Zbliża się Wielkanoc a z nią piękny zwyczaj przesyłania życzeń wielkanocnych znajomym, rodzinie itp.

SS. Karmelitanki Bose w Poznaniu, ul. Niegolewskiej nr. 23, wydały piękne pocztówki, z wizerunkiem Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus, według oryginału znakomitego artysty Leona Wyczółkowskiego.

Niech każdy katolik i czciciel Tej świętej Orędowniczki, w tym roku przesyła życzenia świąteczne tylko na pocztówkach wydanych przez Karmel Poznański. Cel piękny: Rozszerzenie kultu Świętej oraz skromna pomoc klasztorowi.

Kto nadesła przez P. K. O. nr. 206-814 Klasztor SS. Karmelitanek, Poznań zł 2,- otrzyma 5 pocztówek franko. Za zł 2,- otrzyma 10 szt. franko. Oprócz tego pocztówki nabyć można w Księgarniach św. Wojciecha w Poznaniu, Wilnie, Warszawie i Krakowie.

Gra francusko-sowiecka

Wiadomość o francusko-sowieckim „gentlemen-agreement”, parafowanym dość nieoczekiwanie między ministrem Lavalem a ambasadorem Potemkinem w Paryżu, wywołała w świecie politycznym żywy oddźwięk. Brak pełnych wiadomości o układzie, którego szczegóły nie zostały jeszcze opublikowane, pozwala jedynie na częściowe zorientowanie się co do jego treści, jakoteż co do jego celów. Oto, co mówi się w Paryżu na temat głównych jego podstaw prawnych:

Oficjalna wersja opiewa, że zadaniem układu jest wypełnić niektóre luki w pakcie Ligi Narodów. Wprawdzie wiadomo, że luki te istniały od samego początku, wobec czego oddawna już czynione były próby, aby je wypełnić. Atoli niepowodzenie owych zabiegów, łącznie z nieosiągniętym do tej pory ideałem bezpieczeństwa międzynarodowego skłonić miały francuskie ministerstwo spraw zagranicznych do podjęcia na własną rękę inicjatywy dla naprawy owych braków. Do realizacji tych zmian potrzeba Francji szerszego zespołu państw, podzielających jej poglądy. Przychylny oddźwięk znalazł się narażenie w Moskwie. Układ miałby wszakże stać również otworem dla innych państw; dążeniem byłoby stopniowe rozszerzenie go na wszystkich członków Ligi Narodów.

Układ zmierza do wzmocnienia treści artykułów 10, 16 i 17 paktu Ligi. Są to mianowicie te artykuły, które stanowią podstawę obecnego „status quo” terytorjalnego w Europie oraz dotyczą solidarnego występowania członków Ligi Narodów w razie wojny.

Art. 10 zobowiązuje członków Ligi do „szanowania nienaruszalności terytorjalnej i istniejącej niepodległości politycznej wszystkich członków oraz bronięcia jej przeciw każdej napaści z zewnątrz”. Postanowienie to jest zatem kamieniem węgielnym t. zw. „status quo” terytorjalnego traktatu, a więc i solą w oku wszystkich rewizjonistów. Uzupełniono je wprawdzie w Wersalu wentylem w postaci sławnego artykułu 19, przewidującego rewizję traktatów „niewykonalnych” względnie „zagrożających pokojowi”. Wszakże niebezpieczeństwa, mogące wyniknąć dla równowagi europejskiej z praktycznego zastosowania rewizji, skłaniały dotąd mocarstwa do niewysuwania art. 19, na widownię. Artykuł 10 wymaga według zapamiętanych francuskich nowego sformułowania wobec nie posuwającej się naprzód sprawy paktów regionalnych i w obliczu gwałtownego rozluźnienia klauzul militarnych traktatu pokojowego ze strony Niemiec.

Dalej przewiduje układ francusko-sowiecki wzmocnienie postanowień artykułu 16 paktu Ligi, zwłaszcza jego ustępu 2. Ustęp ten przewiduje, że w razie wywołania działań wojennych przez pewne mocarstwo „Rada zobowiązana jest przedłożyć zainteresowanym rządów propozycje co do udziału wojsk lądowych, morskich i lotniczych każdego z członków Ligi Narodów w sferach zbrojnych, które mają wymusić poszanowanie zobowiązań związkowych”. Reszta artykułu 16 zawiera t. zw. sankcje gospodarcze i finansowe przeciw napastnikowi. Zaś artykuł 17 odnosi powyższe postanowienia do wypadku, w którym jedna z stron nie jest członkiem Ligi Narodów.

Co się tyczy metody przeprowadzenia zmian w pakcie Ligi Narodów, to

ujęto ją w nowym układzie francusko-sowieckim w tym duchu, że oba państwa zobowiązują się wspólnie wystąpić w Genewie z wnioskiem w tym kierunku. Byłaby to zatem procedura w ramach Ligi Narodów, dostępna także dla innych państw. Gdyby udało się zmiany te istotnie przeprowadzić, usunięto by nietylko istniejące do tej pory rozbieżności interpretacyjne w wspomnianych artykułach, ale zarazem wyjaśniłyby się wątpliwy dotąd zasięg zobowiązań członków Ligi na wypadek wojny.

W sumie można powiedzieć o stronie prawnej projektu francuskiego, że przyczynił się on do sprawniejszego działania aparatury ligowej w razie napaści któregoś z członków Ligi.

Jakie jest tło polityczne owego kroku, który tak nieoczekiwanie znalazł wyraz w parafowanym układzie francusko-sowieckim, trudno jeszcze dokładnie określić. Chwila, w jakiej do porozumienia tego doszło, zdaje się atoli wskazywać na to, że i względnie taktyczne odgrywały w układzie niemałą rolę.

Politycznie biorąc, wygląda krok Francji na chęć wyczerpania w s z y s t k i c h d r ó g, jakie wiodą do realizacji systemu bezpieczeństwa w Europie. Może jest to jedna z owych „nowych” dróg Francji, jakie zapowiadała niedawno temu opinia międzynarodowa, widząc topniejące widoki realizacji paktu wschodniego, na którym Francji tak zależało. Ponieważ zarówno pakt regionalny, jak i wzmocnienie solidarności międzynarodowej w ramach wymienionych artykułów paktu Ligi zmierzają właściwie do tego samego celu, czyli do zwiększenia bezpieczeństwa, zatem uważany być może nowy układ francusko-sowiecki za logiczne ogniwo tej samej polityki francuskiej.

Z konferencji w Stresie: Benito Mussolini w rozmowie z prezydentem rządu angielskiego MacDonaldem. Stresa miała wczoraj nielada sensację.

Pod względem taktyki zasługuje na uwagę — jak już wyżej wspomnieliśmy — że wybór momentu porozumienia Francji z Sowietami wypadł

współdziałanie francusko-sowieckie oznaczało chęć nacisku na delegację angielską w Stresie w duchu większej uległości dla francuskich planów zabezpieczenia pokoju?

Sprawa ta wyjaśni się w Stresie, albo też dopiero na sesji Rady Ligi w Genewie. Niezależnie od tego, jakie ma znaczenie taktyczne dla cementowania współpracy francusko-angielskiej, jest ona znamienna jako nowy krok w kierunku aktywizowania przez Paryż czynnika rosyjskiego w Europie. Dla polityki polskiej jest to względnie niezmierne doniosłość.

„Zielony Krem”
— najlepszy środek przeciw
zaognieniu policzka!

Pospiech przy goleniu wywołuje często nadmierne nagrzanie naskórka. Niebezpieczeństwo to można zażegnać, używając kremu do golenia Palmolive, wyrabianego z gliceryny i olejku oliwkowego... Na gęstej, obfitej pianie, ostrze noża opada, to znów się podnosi, z lekkością przesuwając się po policzku i niszcząc zarost. A po goleniu żadnego pieczenia, żadnego swędzenia.

Próba bez ryzyka ...

gdyż zwracamy pieniądze!

Prosimy kupić jedną tubę zaraz. Jeśli po użyciu połowy zawartości tuby nie będzie Pan zadowolony — prosimy opróżnioną do połowy tubę odesłać do Colgate-Palmolive Sp. z o. o., Rybarska 6, w Warszawie, a otrzymamy Pan natychmiast zwrot pieniędzy.

krem do golenia
PALMOLIVE

UWAGI

Jak pisaliśmy o tem na innym miejscu kilka dni temu, rozegrany został na Tamizie tradycyjny bieg ósemek wioślarskich między uniwersytetami Oxford i Cambridge. Wygrał Cambridge, już po raz dwunasty z rzędu, ze znaczną w dodatku przewagą, bo długością 4 i pół miar. Zawody te, odbyte tego roku po raz 87-my, są najpopularniejszą w Anglii imprezą wiosenną, inaugurującą właściwy sezon sportowy. Ściągając wzdłuż trasy biegu tysiące widzów nietylko z okolicy, lecz ze wszystkich wogóle zakątków Anglii, mogą służyć za miarę zainteresowania publiczności angielskiej sprawami sportowymi.

To życie się Anglików z sportem ma nieco inny charakter, niż nowożytny rozkład sportu i kultury fizycznej u większości narodów na kontynencie. Zwłaszcza u narodów, budujących po wojnie swe państwa na nowych podstawach ideowych, stanowi sport składnik życia „par excellence” nowoczesnego — czynnik, sięgający wyżyn jakiejś mistycznej funkcji społecznej, rodzaj nowego „objawienia”, którego adeptci nabierają cech apostołstwa. Tak pojęty sport ujęło w wielu krajach w swe ręce państwo, włączając go w swój system organizacyjny.

Powstały osobne departamenty „wychowania fizycznego”, różne komórki mniej lub bardziej etatystycznego „wyszkolenia”. Obyć to tylko nie był początek zbyt daleko idącej biurokratyzacji sportu! Bo tymczasem według recepty starych narodów „sportowych” sport winien pozostać swobodnym czynnikiem kulturalnym w społeczeństwie, urabiającym nie według przejściowej czyjejś woli, lecz wyrastającym z potrzeb terenu i instynktu tradycyji narodowych.

Tak właśnie żyty jest z narodem sport w Anglii. Przedewszystkiem wolny jest on od owej emfazy posłannictwa; sport nie jest tam „misją”, ale też nie jest wyrazem przełotnej „współczesności”. Tkwi on w narodzie głębokimi korzeniami tradycyji i nagromadzonego przez pokolenia zainteresowania. Zainteresowania rzetelnego, wrodzonego. — a nie wynikłego z naśladownictwa, czy chęci pobicia chwilowego rekordu innych.

Poza tem sport w Anglii pojmowano niemal zawsze jako środek współżycia z naturą. — działo się to dawniej, tak i jak dzisiaj. Stąd pozostał sport rzeczą ogólną; dostosowany do potrzeb każdego wieku, każdego stanu, nawet — rzecz prawie można — każdego regionu Anglii.

Dobrze o tem wiedzieć różnym obcym „sportsmenom”, przyzwyczajonym po „nowoczesnemu” myśleć tylko kategorjami rekordów, gdy przybywają do Anglii i rozczarowani są w pierwszej chwili „ojczyzną sportu”.

0,86 proc. (1.445), w 1931 r. — 0,73 proc. (1.413), a w 1935 r., według ostatnich danych statystycznych, jest w Wilnie Litwinów 1.427 na 211.080 ogółu ludności, t. j. zaledwie 0,7 proc. Polaków jest 131.236, t. j. 62,1 proc.

WIENIE U PODNOŻA MAUZOLEUM
gen. Cadorna w Pallanza złożyły delegacje francuska i angielska.

Tylko 0,7 procent

Rocznik statystyczny Wilna przynosi interesujące dane o ludności miasta w latach 1916, 1919, 1923 i 1933 według narodowości.

Według tych danych procent ludności polskiej w 1916 r. wynosił 50,15 proc. (70.629), w 1919 — 56,09 proc. (72.067), 1923 — 60,21 (100.830), w 1931 — 65,94 (127.429).

W tym samym czasie: w 1916 r. było w Wilnie Litwinów 2,63 proc. (3.699), w 1919 r. — 2,26 proc. (2.900), 1923 —

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kontrola ruchu kołowego w Poznaniu

Gdy policja sprawdza dokumenty cyklistów

Takie są już przepisy, że cyklista winien mieć kartę rowerową ważną na rok bieżący, a przy rowerze musi mieć numer rejestracyjny. Również przy wozach powinna być wypisana karta rowerowych, a czasami przy rowerze niema znaków rejestracyjnych. Za nieprzestrzeganie tych przepisów przewidziane są kary administracyjne. Policja podczas częstej kon-

Nasz fotograf zrobił kilka zdjęć podczas kontroli ruchu ulicznego na Placu Świętokrzyskim. Widzimy policjanta, zapisującego cyklistę, który za kilka dni dostanie mandat karny, na innym zdjęciu gospodarza wiejskiego, który u wozu ma zawieszoną tabliczkę, na której liter nie można odcyfrować. Wreszcie widzimy charakterystyczny sygnał ręką, dany przez policjanta, zatrzymującego pojazd, względnie rowery.

W ubiegły czwartek, podczas kontroli ruchu kołowego ukarano w Poznaniu 20 osób doraźnymi mandatami karnymi, sporządzono 11 doniesień o ukaranie. Zatrzymano trzy rowery, których właściciele nie mieli kart rowerowych.

Kontrola ruchu ulicznego ma nie tylko na celu wyłapanie niedbalych, względnie zapominających, nie zabierających ze sobą odpowiednich dokumentów. Pożyteczną jej stroną jest walka ze skradzionymi rowerami.

Jak komunikuje wydział śledczy w Poznaniu, zakwestjonowano podczas kontroli ruchu kołowego większą ilość rowerów męskich i damskich oraz części rowerowych, pochodzących przypuszczalnie z kradzieży. Poszkodowani mogą się zgłosić w wydziale śledczym przy Pl. Wolności 12, w pokoju 76. (kl)

Odezwa

Starostwo grodzkie przesyła nam następującą odezwę z prośbą o jej ogłoszenie:

Wobec nędzy panującej wśród bezrobotnych, wydaje się słusznym, aby w bieżącym roku zamiast przesyłania uświęconych zwyczajem życzeń wielkonożnych składano datki na rzecz bezrobotnych.

Dla zapoczątkowania tej akcji przesyłam do rąk obywatelskiego komitetu tygodnia pomocy dla bezrobotnych i ubogich miasta Poznania kwotę 100 zł.

Akcję zbiórki prowadzi lokalny komitet Funduszu Pracy w Poznaniu konto P. K. O. nr. 201 850. Datki można składać na to konto z zaznaczeniem, że są przeznaczone na rzecz obywatelskiego komitetu tygodnia pomocy dla bezrobotnych i ubogich miasta Poznania, bądź kierować wprost do biura Lokalnego Komitetu „Funduszu Pracy” na m. Poznań, ul. Grunwaldzka 18. W miastach powiatowych przyjmują datki komitety lokalne Funduszu Pracy.

Wojewoda
(-) Maruszewski.

Jałoszyński, ukrywając się przy ul. Witkowskiej 84. Policja, dowiedziawszy się o miejscu pobytu zbiega, aresztowała go. W czasie rewizji w mieszkaniu, w którym J. się ukrywał, znaleziono dwie ubite kury, które złodziej skradł u rolnika Heinricha w Szczytnikach Duchownych. (gb)

— **KRADZIEŻE.** Nieznani sprawcy włamali się do piwnicy zakładu św. Józefa w Gnieźnie i skradli większe zapasy artykułów spożywczych. — W Latalcach na szkodę p. Szywałowej skradziono jedną świnię. Z chlewu rolnika Schindlera w Lubowie nieznani osobnicy skradli dwie świnię. — W Lednogórze ze strychu domu mieszkalnego skradziono ośm. 150 kg. różnych wędlin i 25 kg. koni. (gb)

— **Z KRONIKI SĄDOWEJ.** Do więzienia sądowego w Gnieźnie przytransportowano niebezpiecznego włamywacza Mięczyława Koniecznego, oskarżonego o dokonanie licznych włamań. Przy badaniu Koniecznego okazało się, że otrzymał on na jednej z swych ostatnich wypraw postrzał w nogę. (zb)

— **ZA ZNIEWAGĘ POLICJI.** Sąd okręgowy w Gnieźnie rozpatrywał sprawę karną przeciwko Józefowi Jabłońskiemu i Helenie Janeckiej z Kwieciszewa pow. Mogiła. Oskarżonych o opór i zniewagę funkcjonariuszy policyjnych. Oskarżeni dnia 21 lutego rb. w czasie prowadzonych dochodzeń policyjnych znieważyli policję przez wypowiedzenie obelżywych słów, łak bandyci, złodzieje, psokudy i świnię. Na podstawie przeprowadzonego przewodu sądowego skazano każdego z nich na 6 tygodni bezwzględnej aresztu. (bg)

Kronika rostwińska

— **KRADZIEŻ Z WJAMANIEM.** Do śpiączki p. Koeniga w Poniecu włamali się onegdaj złodzieje i skradli większą ilość pszenicy. Przypadek chciał, że złodziej napotkał patrol policyjny, który a-

OBRAZKI Z KONTROLI ROWERYSTÓW I WOZNI-CÓW.

czytelnym piśmie tablica, podająca nazwisko i adres właściciela. Przepisy są tak dokładne, że mówią, iż tablica ma być umieszczona z lewej strony wozu.

Szereg osób przekracza te przepisy prawie codziennie. Cykliści jeżdżą bez

kontroli ruchu ulicznego wyłapuje niedbalców i karze ich doraźnie złotówką, wydając im za to żółty kwitek. Jeżeli ktoś natychmiast nie zapłaci, melduje się o tem starostwu grodzkiemu, które nakłada grzywnę znacznie wyższą.

wie o zbieraniu, uprawie i przechowywaniu ziół leczniczych. W dyskusji, która nad referatem się rozwinęła, wyrażono postulaty, mające na celu wzmoczenie zainteresowania zielarstwem wśród drogerzystów. Przemawiali w tej sprawie m. i. pp. prezes Gadebusch, St. Janczewski, prof. Czachowski, Muzalewski, Szubert i Jarosik. Poruszono też sprawę ustawowego uregulowania zielarstwa i podkreślono, że dopóki nie zostaną unormowane stosunki aptekarsko-drogiestowskie, dopóty nie może być mowy o ustawie zielarskiej. (kl)

— **Pobicie na ulicy.** Na ul. Strzeleckiej zaczepiło dwóch osobników i pobito dotkliwie 24-letniego Stefana Michałowskiego z Poznania (ul. Wierzbicze 20). Policja wszczęła w tej sprawie dochodzenie przeciw Wiktorowi Nowackiemu (Droga Dębińska 1) i niejakiemu Władysławowi Przybylu. (kl)

— **Hajze na kołodzieja.** W Chortowie (pow. Poznań) rodziny Pawlaka i Kołodziejów wyprawiały harce. — A to Kołodziej z klónicą gonił Pawlaka, a to znów Pawlak cepami celował w Kołodzieja. Na początku tego roku Wiktorja Pawlak dla odmiany pokłócił się ze swą matką. Na to wyleciała Kołodziejowa, myśląc, że wrzaski do niej się odnozą. Baby porwały się za włosy i wywikła awantura. Po pierwszej potyczce Pawlak wziął kosę, Pawlakowa widły i z okrzykiem „Hajze na Kołodzieja” przypuścili szturm do mieszkania wrogów. — Dziel w sądzie został podpisany wyrok pokoju. Kazimierz Pawlak dostał 1 miesiąc aresztu, a jego żona rok i to z zawieszeniem na 2 lata. (k)

— **Podwyższono mu karę.** W dniu dzisiejszym sąd apelacyjny rozpatrywał sprawę odwoławczą Alfonsa Marona. Skazanego przez sąd okręgowy w Grudziądzu dnia 13. 12. 34 r. na 3 miesiące aresztu za to, że w dniu 21 września 1934 roku pobił w Jutrosinie posterunkowego oraz obrzucił go żelaznymi wywiskami. Od wyroku tego odwołał się oskarżyciel publiczny. Sąd apelacyjny po rozpatrzeniu sprawy wyrok sądu okręgowego uchylił i za powyższe czyny skazał oskarżonego Marona na łączną karę 7 miesięcy więzienia. (k)

— **Zielarstwo przedmiotem obrad drogerzystów.** Na miesięcznym zebraniu członków Związku Drogerzystów obwodu poznańskiego, które odbyło się w piątek w Resursie Kupieckiej pod przewodnictwem pana prezesa Gadebuscha, nastąpiło rozdanie nagród, zdobytych przez uczniów szkół drogerystycznych w konkursie „Wiadomości Drogiestowskich”. Z pięciu prac pisemnych, które wybrano do ścisłej oceny, sąd konkursowy nagrodził dwie. — Duże zainteresowanie wzbudził następnie referat instruktorów Polskiego Komitetu Zielarskiego w Warsza-

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika chodzieska

— **Z SOKOŁA.** Ostatnie zebranie Sokola w Szamocinie odbyło się przy licznych udziałach członków. Przewodniczył p. prezes Antoni Pawlicki. Sprawozdanie ze zjazdu naczelnictwa wygłosił druh naczelnik Poltowski a z zebrania rady okręgowej druh prezes Pawlicki. W dniu 22 bm. urzęda gniazdo zabawę wiosenną. Ćwiczenia gimnastyczne odbywają się we wtorki i czwartki o godz. 20 w sali „Con-

cordia”, gdzie młodzi sympatycy „Sokoła” mogą się zgłaszać na członków. (sp)

— **ZAWODY W PIŁKĘ NOŻNĄ.** W ub. niedzielę rozegrano w Szamocinie mecz piłki nożnej, rozegrany pomiędzy drużyną K. S. M. Chodzież, a szamocin. skiem stow z wynikiem 2:2 (1:0). (sp)

— **ZMIANA WŁASNOŚCI.** Młyn parowy w Szamocinie nabył drogą kupna od p. L. Wisławskiego p. Szura z Gostynia. (sp)

— **OBCHÓD 3 MAJA.** Z inicjatywy T. C. L. w Szamocinie odbyło się onegdaj w hotelu Concordia zebranie delegatów towarzystw i przedstawicieli władz w sprawie urzędowania obchodu w dniu 3 maja. Zebraniu przewodniczył ks. prob. Filipowski. Uchwalono rocznicę konstytucji obchodzić bardzo uroczysto. Poza tem uchwalono program uroczystości oraz wybrano komitet wykonawczy. (sp)

— **POLOWANIE NA RADNYCH.** Jak się dowiadujemy, zarząd B. B. czyni energiczne starania, aby w radzie miejskiej dokonać przesunięć partyjno-politycznych. Chodzi o głosy radnych, przedstawicieli robotników. Należy się spodziewać, iż podjazdowa polityka panów z B. B. nie odniesie żadnego sukcesu. (sp)

— **PRZEDSTAWIENIE.** W niedzielę 14 bm. urzęda K. S. M. Ż. w Szamocinie w sali „Concordia” przedstawienie pasyjne. Początek o godzinie 20. (sp)

— **KRONIKA GNIEŹNIEŃSKA**

— **WALNE ZEBRANIE KÓŁKA ROLNICZEGO.** Pod przewodnictwem prezesa p. Walentego Stanka odbyło się w ub. niedzielę w Witkowie walne zebranie Kółka Rolniczego, któremu przewodniczył p. T. Mukułowski z Kolaczkowa. W skład nowego zarządu weszli pp.: Józef Gaca, Jan Drela, Walenty Stanek, Piotr Sosna, Stanisław Niewiadomski i Stanisław Stefański. (wl)

— **Z BANKU LUDOWEGO.** Onegdaj odbyło się w Witkowie walne zebranie Banku Ludowego któremu przewodniczył ks. proboszcz Kaźmierczak. Po wysłuchaniu sprawozdań zarządu wybrano radę nadzorczą w osobach pp.: ks. prob. Kaźmierczak, adw. Majorek i Tofil Robaszkiwicz. (wl)

— **Z RUCHU NARODOWEGO.** W niedzielę 14 bm. odbędzie się w Powidzu wielkie zebranie protestacyjne przeciwko zakusom niemieckim, które urzęda miejscowe Koło Stron. Narodowego. (pz.)

— **POŻAR.** W Kosowie wybuchł onegdaj w zagrodzie p. Domińskiego pożar. — Pastwą płomieni padły chlewy i część żywego inwentarza. (pz.)

— **KS. BISKUP BUKRABA W GNIEŹNIE.** W tych dniach przybył do Gnieźna ks. biskup Bukraba z Pińska. Do stojącej gościł wizytę ks. biskupowi Laubitzowi, poczem po zwiedzeniu bazyliki gnieźnieńskiej wyjechał do Poznania.

— **UJĘCIE ZBIEGA.** Onegdaj zbiegł z więzienia sądowego w Gnieźnie Roman

Kwiecień

14

NIEDZIELA

Kalendarz rzym.-kat.

Niedziela: Walerjana

Poniedziałek: Anastazji

Kalendarz słowiański

Niedziela: Myślimira

Poniedziałek: Wacława

bi

Słońca: wschód 5,00

zachód 18,47

Długość dnia 13 g. 47 min.

Księżyc: wschód 14,14 zachód 3,18

Faza: 4 dzień przed pełnią.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 6 st. C. Ciśnienie atmosferyczne niskie 742 mm. Pada mocno deszcz. Wiatr pół-zachodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 18 st. Cels. najniższa plus 7 st. Cels. Ilość opadów atmosferycznych 5 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: wczoraj plus 1,37 m, dziś plus 1,40 m

Poradnia przedślubna Polskiego Towarzystwa Eugenicznego Collegium Medicum. Fredry 10, udziela bezpłatnych porad w poniedziałki o godz. 18 ej — kobietom, we wtorki o godz. 18 ej — mężczyznom. zg 10 386

KRONIKA POZNAŃSKA

Wygrana. W dniu dzisiejszym padła wygrana 10.000 zł na nr. 141.807 w znanej ze szczególnego szczęścia kolekturze Stefana Centowskiego w Poznaniu. zg 144/5

— **Listonosze więcej w okręgach podmiejskich.** Z dniem 1 maja r. b. wprowadzona będzie instytucja listonoszów wiejskich w okręgach podmiejskich.

O przybyciu swem do wsi, czy osady listonosze będą dawali znać ludności sygnałem trabki lub gwizdem. Listonosze więcej będą sprzedawali znaczki pocztowe i wszelkiego rodzaju druki. Będą przyjmowali wszelkiego rodzaju korespondencje oraz paczki do 1 kg.

Listonosze ci będą również przyjmowali telegramy oraz wpłaty pieniężne tytułem rat podatków, wkładów oszczędnościowych do P. K. O. oraz opłat za radio.

Listonosze będą doręczali wszelkiego rodzaju przesyłki pocztowe i telegramy. Dla ułatwienia szerokim sferom ludności wiejskiej korzystania z usług poczty, udzielono nowych uprawnień soltysom, którzy będą załatwiali niektóre czynności pocztowe, a więc sprzedawać będą znaczki oraz doręczać korespondencje. Na budynkach soltystów umieszczone zostaną skrytki pocztowe dla wrzucania korespondencji.

— **Krzywozręczystwo.** Stanisław Kłoczek z Ruchocinka pow. Gnieźno został skazany przez sąd okręgowy w Gnieźnie na 12 miesięcy więzienia za składanie fałszywych zeznań przez sądem. Sąd apelacyjny w Poznaniu obniżył mu karę do 7 miesięcy. (k)

— **Kradzione rzeczy do lombardu.** Sąd grodzki w Poznaniu rozpatrywał sprawę Heleny Wysockiej z Poznania, oskarżonej o dokonanie kradzieży bielizny i aparatu fotograficznego, oraz sprawę Tadeusza Gronowskiego, oskarżonego o nabycie części skradzionych rzeczy. Według aktu oskarżenia Gronowski skradziony aparat zastawił w lombardzie. — Sąd skazał Wysocką na 6 miesięcy więzienia, a Gronowskiego na 4 miesiące aresztu. Oboje skazani czuli się tym wyrokiem niesłusznie zasądzeni i założyli apelację. Narazie wywołało to taki skutek, że zgłosił również apelację oskarżyciel publiczny, domagając się podwyższenia kary. (k)

— **Zielarstwo przedmiotem obrad drogerzystów.** Na miesięcznym zebraniu członków Związku Drogerzystów obwodu poznańskiego, które odbyło się w piątek w Resursie Kupieckiej pod przewodnictwem pana prezesa Gadebuscha, nastąpiło rozdanie nagród, zdobytych przez uczniów szkół drogerystycznych w konkursie „Wiadomości Drogiestowskich”. Z pięciu prac pisemnych, które wybrano do ścisłej oceny, sąd konkursowy nagrodził dwie. — Duże zainteresowanie wzbudził następnie referat instruktorów Polskiego Komitetu Zielarskiego w Warsza-

Komunikat Orbisu. DO JUGOSŁAWJI. Paszporty ulgowe i wycieczki. Blisze dane i zapisy ORBIS. Pl. Wolności 9 tel. 52-18. ng 8694

Komunikat Orbisu. DO BRUKSELI od 1 do 10 maja br. Wycieczka atrakcyjna na Wschodnią Wydatę. Cena zł. 290.— Zapisy ORBIS, Plac Wolności 9, tel. 52-18. ng 8663

Tegoroczny zjazd katolicki odbędzie się w Borku

Zjazd rozpocznie się 1 lipca — 300-lecie kościoła w Zdzieżu

XV z kolei zjazd katolicki w Wielkopolsce odbędzie się zgodnie z wolą J. Em. ks. Kardynała Prymasa, w Borku z okazji odpustu Matki Boskiej Boreckiej i 300-lecia Kościoła na Zdzieżu.

Zjazd obejmie 2 serie, z których pierwsza rozpocznie się 1 lipca po południu, a druga następnego dnia po

nabożeństwie pontyfikalnym. Myślą przewodnią Zjazdu będzie hasło: „Maryja — Królowa Apostołów“.

Organizację Zjazdu J. Em. ks. Kardynał Prymas poruczył Archidiecezjalnemu Instytutowi Akcji Katolickiej w Poznaniu, który podjął już prace przygotowawcze. (KAP.)

resztował powracających z nocnej wyprawy osobników. (p. b.)

— Z RUCHU TOWARZYSTW. W ub. niedzielę odbyło się zebranie Tow. Przemysłowców, na którym p. dr. Walentowski wygłosił interesujący odczyt. Uchwalono, aby na następnych zebraniach wygłaszały fachowe referaty z dziedzin, interesujących rzemieślników. (p. b.)

Kronika grodziska

— ZE SALI SĄDOWEJ. Przed sądem grodzkim w Grodzisku toczyła się onegdaj rozprawa przeciwko kierownikowi Młodych Stron Narodowego, oskarżonym o to, że podczas zabawy Młodych Stronictwa w dniu 20 stycznia rb. miał być do różnych podejrzanych osób, które usiłowały wtargnąć na zabawę, odezwać się „Szpiegów na zabawie nie potrzebujemy” i t. p. W wyniku rozprawy, która wykazała bezpodstawność oskarżenia, sąd uwolnił p. Frankowskiego od winy i kary. (ki)

Kronika jarocińska

— Z MUZYKI KOŚCIELNEJ. W niedzielę, 14 bm. o godz. 8 odbędzie się w nowym kościele Chrystusa Króla w Jarocinie audycja muzyki religijnej. Docho-

niem na 2 lata i Fr. Straucha z Leszna na 3 mies. więzienia. Za bluźnierstwo i wyszydzanie religii sąd skazał Bolesława Prusińskiego z Krotoszy na 7 mies. więzienia z zawieszeniem na 3 lata. Za kradzież skazano M. Wysockiego na 6 mies. więzienia z zawieszeniem na 3 lata. (kz)

— SPROSTOWANIE. W wzmiance naszej „Z ruchu granicznego”, jaka się ukazała w czwartkowym wydaniu pisma naszego, zakradła się omyłka, którą prostujemy. Ma być: granica otwarta jest w czasie od godz. 8 do 20, a nie od 16 do 20 (kz)

Kronika nowotomyska

— WYSTAWA. W ub. niedzielę odbyło się w Opalenicy uroczyste otwarcie wystawy robótek ręcznych Kat. T. M. Żeńskiej w Opalenicy. Okolicznościowe przemówienie wygłosił ks. asyst. Bielski z rzeszki. Młode Polki odśpiewały pieśń „Hej do apelu”, a jedna z członkiń wygłosiła deklamację p. t. „Do Młodej Polki”. Następnie ks. dziekan Chudziński dokonał otwarcia wystawy. Zaznaczyć należy, że wystawa wypadła nadspodziewanie. Wystawione robótki są wyłącznie wykonane przez członkinię K. T. M. Ż. Trzebka przyznać, że stowarzyszenie pod

Oto właściwy sposób prania wełny!

Aby pozostała puszysta i ciepła, należy ją prać w zimnym roztworze Radionu. Radionu nadaje się do wszelkiej bielizny. Przywraca jej pierwotny wygląd i nadaje miły, świeży zapach

Wystarczy:

1. Rozpuścić Radionu w zimnej wodzie
2. W zimnej wodzie prać
3. W zimnej wodzie płukać

RADIONU
pierze wszystko idealnie czysto

pg 3 293-62.162

Kłosowej kurs Akcji Katolickiej, który zagał ks. prob. Szymański. Referat n. t. „Istota zadania Akcji Katolickiej” wygłosił ks. dyr. Matelski z Poznania. Następnie wysłuchano sprawozdań z działalności poszczególnych stowarzyszeń w powiecie. Praca w oddziałach rozwija się pomyślnie. Drugiego referatu o szerzeniu oświaty katolickiej wysłuchali zebrani z wielkim zainteresowaniem. (ko)

zawody bokserskie. Zwycięstwo odnieśli Sokoli w stosunku 9:5. — Rozegrane ostatnio zawody w piłkę nożną pomiędzy „Spartą” - Oborniki, a Klubem Sportowym „San” - Poznań zakończono zwycięstwem klubu „San” w stosunku 1:0. (ko)

Kronika odolanowska

— KATASTROFA KOLEJOWA. W dniu 9 bm. pociąg osobowy, wyjeżdżający

Nadzieja na emeryturę nie wystarczy...

Ale ubezpieczenie w Towarzystwie Ubezpieczeń na Życie «VITA I KRAKOWSKIE» S. A. WARSZAWA, UL. JASNA 6 to najpewniejsza droga do niezależności materialnej.

przeznacza się na potrzeby orkiestry i chóru kościelnego. (jp.)

— ZE SPORTU. Harcerski Klub Sportowy Jarocin rozegra w przyszłą niedzielę w sali kina „Wiktoria” mecz bokserski z „Sokolem” (Poznań). (jp.)

— ZEBRANIE CECHU FRYZJERÓW. Przy udziale 23 członków delegatów z Ostrowa, Pleszewa i Jarocina odbyło się w Jarocinie w sali Hotelu Centralnego doroczne zebranie cechu fryzjerów i perucarzy. Przy tej okazji udekorowano p. Józefa Chojnackiego, nauczyciela szkoły wieczornej w Jarocinie srebrnym medalem. Zebraniu przewodniczył starszy cechu p. Richter z Ostrowa. (jp.)

— Z SALI SĄDOWEJ. Sąd grodzki w Jarocinie na rozprawie jawnej zasądził Feliksa Barczyka za kradzież na 7 miesięcy więzienia, W. Koniczkę i W. Linkego za paserstwo każdego na 100 zł grzywny, J. Rajbisa z Kalisza za nielegalną sprzedaż sacharyny na karę 200 zł grzywny i 6 tygodni aresztu, Cz. Woźniaka z Bobakowa za kradzież roweru na 6 miesięcy więzienia, Kazimierza i Franciszkę Jedrzejaków z Potaszycy za pobicie każdego na 6 miesięcy więzienia. (jp.)

— SPROSTOWANIE. W dniu 3 kwietnia podaliśmy w kronice sądowej, że p. Walenty Domachowski z Chwałkowa Kościelnego skazany został za kradzież na 9 miesięcy aresztu i 200 zł grzywny. Jak nam obecnie donosi p. Domachowski, wiadomość ta nie polega na prawdzie, gdyż p. Domachowski nie tylko nie został skazany, ale wogóle nie zasiadał na ławie oskarżonych, gdyż nie dopuścił się żadnej kradzieży.

Kronika krotoszyńska

— TYDZIEŃ LOPP. W ub. wtorek odbyło się na sali posiedzeń rady miejskiej w Krotoszynie zebranie informacyjne, zwołane przez miejscowe Koło LOPP w celu utworzenia odpowiednich sekcji w związku z zbliżającym się „Tygodniem LOPP”. Zebranie zagał p. starosta Wilimowski, poczem prezes koła, p. dyr. George, zapoznał zebranych z programem „Tygodnia”, który odbędzie się w czasie od 12 do 19 maja. Program przewiduje m. in. loty pasażerskie, akademie, pochody propagandowe w maskach gazowych, odczyty, „żywe filmy” propagandowe itd. W wyniku dyskusji utworzono 4 sekcje, których zadaniem będzie przygotowanie „Tygodnia”. (kz)

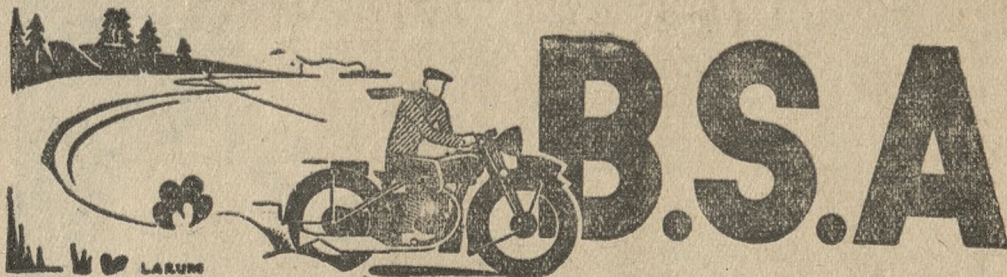
— WPISY DO SZKOŁY ĆWICZEN. Dyrekcja seminarjum nauczycielskiego w Krotoszynie podaje do wiadomości, że wpisy dzieci do szkoły ćwiczeń odbędą się w dniach od 25 do 26 bm. od godz. 10—12. Przy wpisie należy przedłożyć metrykę, świadectwo szczeniemia i ostatnie świadectwo szkolne (dzieci zgłosz. do klas wyższych). (kz)

— Z SALI SĄDOWEJ. Sąd okręgowy w Ostrowie na sesji wyjazdowej w Krotoszynie zasądził za zniewagę urzędników i opór władzy J. Biegankę z Róttopola na 4 mies. aresztu, Br. Durskiego z Róttopola na 2 mies. aresztu, Karola Falkenberga z Kozimińca na 2 mies. aresztu z zawiesz-

prężystym kierownictwem p. Pelagii Daszkiewiczówny jako prezeski i ks. patrona bardzo dobrze się rozwija i cieszy się ogólną sympatią wśród miejscowego obywatelstwa. — Wystawa potrwa do 14 b. m. (op)

Męskiej w Obornikach urządziło w ub. niedzielę akademję ku czci Krzyża św. — Na program składały się śpiewy, deklamacje oraz przemówienia ks. prob. Szymańskiego i p. prof. Strugarka z Poznania. (ko)

ZAWSZE NA CZELE

MOTOCYKLE Modele 1935 już na składzie

POZNAN: K. FALKIEWICZ, DĄBROWSKIEGO 25

ng 8716 Jener. Reprez. E. Sykes i S-ka, Warszawa, Ś-to Krzyżka 13. Największy skład w Polsce części zamiennych i akcesoryj. Prospekty i cenniki na żądanie.

Kronika obornicka

— Z AKCJI KATOLICKIEJ. W ub. niedzielę odbył się w Obornikach w sali p

— ZE SPORTU. Pomiedzy drużyną bokserską Tow. gimn. „Sokół” - Oborniki, a drużyną bokserską Kat. Stow. Młodzieży - Obrzycko odbyły się w ub. niedzielę

Ciekawa przygoda policji poznańskiej

Ciekawą przygodę miała we wczorajszy piątek policja poznańska.

O godz. 12 w południe patrolujący na ulicach miasta szeregowej wydziału śledczego spostrzegli podejrzanego osobnika, uginającego się pod ciężarem walizy. Zauważywszy obserwującego go wywiadowcę, nieznanomy z walizką znikł nagle w jednym z domów przechodnich Za Bramką. Zarządzono dyskretną obserwację, która wykazała, że nieznanomy w bramie domu oddał walizkę znanemu paserowi Janowi Banaszyńskiemu, mieszkającemu na Rybakach 7. W wyniku dalszych obserwacji okazało się, że Banaszyński odniósł otrzymaną walizkę do mieszkania Jana Nowickiego, przy ulicy Półwiejskiej 36. Po ustaleniu tych szczegółów, wywiadowcy wtargnęli do mieszkania Nowickiego i przeprowadzili rewizję domową, podczas której znaleźli luksusowy odbiornik radjowy, kilka ubrań, srebro stołowe i t. p.

ubrania. Przystępcy przyznali się wprawdzie do kradzieży z włamaniem i nie zaprzeczali, że przedmioty te pochodzą ze złodziejskiego procederu, nie chcieli jednak ujawnić, gdzie się kradzieży dopuścili. Zatrzymano ich jednak w areszcie. Również zajęła się policja znalezionymi u nich przedmiotami.

Sprawa wyjaśniła się dopiero o godzinie 19. Do pełniącego służbę dyżurnego oficera podkomisarza Tolwińskiego wpadł właściciel składu na Wronieckiej, kupiec Stefan Samolik z doniesieniem, że w jego mieszkaniu przy Al. Marcinkowskiego 25 dopuszczono się kradzieży z włamaniem. Drzwi do mieszkania otwarto narzędziami złodziejskimi, a porzucone przedmioty świadczyły o tem, iż splondrowali je złodzieje. Okazało się, iż główna część skradzionych rzeczy są własnością p. Samolika, który wieczorem dopiero zauważył kradzież.

Aresztowanych przestępców wraz z aktami odstawiono dziś do dyspozycji sędziego śledczego. Rekordowe szybkie ujęcie złodziei jest ładnym sukcesem policji poznańskiej. (kl)

Kronika ostrowska

— KONCERT. W niedzielę, dnia 14 b. m. odbędzie się w Ostrowie w auli gimnazjum żeńskiego występ chóru gimnazjalnego i absolwentek. (rp)

— WŁAMANIE. W ub. środę do mieszkania rolnika Wawrzyńca Zemskiego w Kołatajewie, pow. ostrowskiego włamali się złodzieje i skradli różne rzeczy, m. in. dwa płaszcze męskie wartości około 400 zł. Kradzież zauważono dopiero nad ranem. (rp)

Kronika żnińska

— POWSZECHNE WYKŁADY. W niedzielę 14 bm. o godz. 14 odbędzie się w auli gimnazjum państwowego wykład prof. Uniwersytetu poznańskiego p. dr. Józefa Kostrzewskiego. (zd)

— Z URZĘDU STANU CYWILNEGO. W urzędzie stanu cywilnego w Żninie zanotowano w miesiącu marcu rb. 7 urodzeń, w tem 4 chłopców i 3 dziewczynki oraz 4 zgony. (zd)

Komitet wierzyteli prostuje

W związku z notatką o aresztowaniu p. Stwiorka, zamieszczoną w nr. 157 „Kurjera Poznańskiego” z dnia 4 b. m. „Komitet Wierzyteli Koncernu firm dr. R. May—Hugger—Blask” przesiał nam następujące sprostowanie: „Nieprawdą jest, że p. Stwiorek jest kierownikiem Koncernu Wierzyteli Koncernu dr. Romana Maya, natomiast prawdą jest, że kierownikiem i przewodniczącym Komitetu Wierzyteli Koncernu dr. Romana Maya jest od chwili jego założenia do dnia dzisiejszego, kupiec Julian Marjan Nowacki”.

Sprostowanie otrzymaliśmy na blankiecie „Komitetu Wierzyteli”, podającego następujący adres biura: „Poznań, ul. Matejki 49. I p., m. 2a, tel. 47-69”.

Jak nas poinformował poczta, telefon nr. 47-69 w mieszkaniu przy ul. Matejki 49, I p., m. 2a jest własnością p. Stwiorka.

Bez słodyczy nie ma święconki!

Jajko w każdej postaci jest prawdziwym symbolem Wielkiejnocy

Odnosi się wrażenie, że w okresie przedwielkanocnym tylko sklepy z żelazem taśmowym i sklepy z porcelaną i fajansami nie zajmują się sprzedażą słodyczy.

Co rok widzi się w oknach wystawowych parady czekoladowych zajczków, cukrowych baranków i złotych kurczaczek. Te trzy symbole ze świata zwierzęcego umieszczone są na tle przeróżnych i przelicznych jaj, jajek i jajeczek.

Jajka z marcepanem, jajka, nadziewane pomadką, jajka z likierem, jajka z ananasem, jajka, obsypane pistacją, jajka ze wstążeczkami, jajka malowane, jajka z drzewa, słomy, porcelany, tektury i czekolady, napełniane pralinkami, jajka ornamentowane i większe od jaj pterodaktyla, mieszanka wprost mikroskopijnych jajeczek w kolorach czerwonym, zielonym, żółtym i niebieskim, jajka w barwnym stanolu, skorupki prawdziwych jaj kurzych, napełnione czekoladą i wreszcie połówki jajek ze ściętym białkiem i wypukłym żółtkiem ze słodkiego lukru.

Jest w czym wybierać, by zaopatrzyć w słodycze stół wielkanocny i sprawić uciechę dzieciom. Tak, jak Boże Narodzenie jest nie do pomyślenia bez pier-

SŁODKA WIELKANOC PRZED NAMI

ników, tak nieodzowne są na Wielkanoc wyroby z czekolady i cukru. Nie wspominać już o tradycyjnych babach, mazurkach i przekładanych. Te słodycze — przygotowane z góry w domu, lub nabywane w ostatniej chwili po cukierniach — rozumieją się same przez się.

W fabrykach czekolady panuje obecnie wielkie ożywienie. Pracuje się po szesnaście godzin na dobę: na dwie zmiany.

Gdy widzi się w fabrykach czekolady te stosy przeróżnych jajek, kurczaczek, pralinek i cukierków, nie dowierza się poprostu, że zdąży się te wszystkie słodycze opakować i rozesać do sklepów detalicznych jeszcze przed świętami. Tymczasem równocześnie produkuje się wciąż świeże porcje przeróżnych jajek, kurczaczek, pralinek i cukierków. Maszyny pracują nieustannie, a strumień płynnej czekolady bezustanku wlewa się do metalowych form i skrępnie w kształtach słodkich wielkanocnych symboli.

Zapamiętaj sobie!

Jajka - Zajczki

Marcepany dg 1872

Cukry - Czekolady

tylko od **WŁAD. BILLERTA**
św. Marcin 19, naroż. Ratajczaka

Jedną z robotnic trzyma w dłoniach podłużną formę i potrząsa nią rytmicznie, niczym barowy mikser zamkniętym naczyniem z cocktailem. Forma metalowa składa się z dwóch przylegających szczelnie połówek i służy do odlewania od razu pół tuzina próżnych wewnątrz czekoladowych jajek. Do formy wlewa się płynną czekoladę w odmierzonych ilościach, akurat tyle, żeby starczyła na utworzenie ścianek. Potrzebna forma powoduje, że wewnętrzne ścianki pokrywa cienka warstwa czekolady. Wówczas ziębi się szybko formę w specjalnej komorze chłodniczej, czekolada tężeje i jajka, wewnątrz próżne, są gotowe.

Inaczej wyrabia się tak lubiane ogólnie jajka czekoladowe, nadziewane marcepanem.

Przedewszystkiem stwierdzić należy, że marcepan nierów-

WALERJA PATYK

Aleje Marcinkowskiego 6
ulica 27-go Grudnia 3
firma 35 lat w własnym posiadaniu
poleca dg 1850

najlepsze jajka marcepanowe
i tyle innych jaj i jajeczek

Proszę przeczytać ogłoszenie na stronie 21

maleńki otwór w czekoladowej powłoce, pochodzący od nakłucia patyczkiem, wskazując sposób, w jaki powstało jajeczko marcepanowe. Pracownica, wyrabiająca jajeczka marcepanowe, musi mieć dużą wprawę w

Jeżeli proszek do pieczywa to tylko

BABKA

do nabycia w składach spożywczych i kolonialnych. dg 1856

powlekanium marcepanowych kuleczek warstwą czekolady. Zanurzanie marcepanu do płynnej czekolady odbywać musi miarowo i spokojnie, by każde jajko było równej wielkości.

Sympatycznym objawem w fabrykach czekolady jest stopniowy zanik wyrobu zajczków, które są obcym symbolem Wielkiejnocy. Publiczność, a szczególnie rodzice, widocznie coraz mniej obdarowują dzieci zajczkami. Wolą jajka i miłutkie kurczaczki.

Przy sposobności stwierdzić wypada, że tak sprzedawcy detaliczni, jak i kupująca publiczność, nie zawsze zastanawia się nad pochodzeniem słodyczy. Z wyrobami fabryk polskich współzawodniczą zacięcie wytwórnie gdańskie i żydowskie, które, pracując w zupełnie odmiennych warunkach, u-

KANOLD LESZNO

S-ka Akc. dg 1867
Fabryka
najprzedniejszych cukierków
śmietankowych, owocowych oraz wszelkiego rodzaju cukrów

ny. Szanujące się fabryki używają tylko prawdziwego marcepanu, wyra-

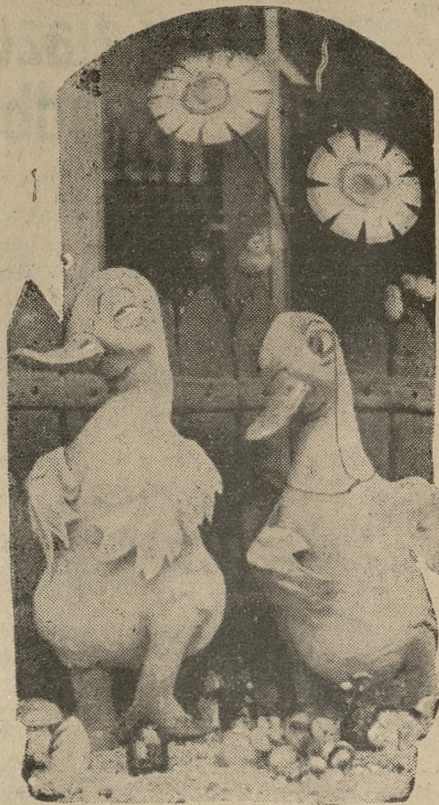
WYRÓB JAJECZEK Z PRAWDZIWEGO MARCEPANU

bianego ze słodkich migdałów i cukru. Podobna do marcepanu jest masa, uzyskana z jąder pestek morelowych, brzoskwińowych i śliwkowych, t. zw. „persipan”, który w pokątnej zazwyczaj fabrykacji służy do wyrabiania tanich gatunków — rzekomo również marcepanowych jajek. O „persipanie”, którego składników dostarcza Polsce najwięcej Persja — stąd nazwa — mówią różnie. Najłagodniejsza wersja brzmi, iż jądra pestek owoców śliwkowych zawierają trujący kwas pruski.

Ale wróćmy do jajeczek z prawdziwym marcepanem.

Specjalna maszyna wygniata z masy marcepanowej podłużne kulki o kształcie jajowatym. Kulki te otrzymuje pracownica, pochylona nad naczyniem, wypełnionym płynną czekoladą, t. zw. „kuwerturą”. Czekolada jest ogrzewana od spodu płomieniem gazowym. Pracownica zatyka kulkę marcepanową na patyczek i zanurza ją w płynnej czekoladzie, poczem patyczek z gotowym jajeczkiem wbija sztorcem na podkładkę z korku.

Gdy czekolada stwardnieje, jajeczka zdejmują się z patyczka i przy smak wielkanocny jest gotowy. Tylko

Najlepszej jakości

POWIDŁA śliwkowe,
MARMELADY
i masa MARCEPANOWA
własnej produkcji

oraz różne

artykuły CUKIERNICZE

naftan'ej w fi mie dg 1875

„CZEKOS”

pl. Sapieżyński 2 — tel. 38-61.

siłują wyrugować z rynku wielkopolskiego słodycze z fabryk polskich.

Z okazji Wielkiejnocy, kiedy to nabywa się najwięcej słodyczy, ambicją publiczności winno być kupowanie wyłącznie wyrobów z fabryk polskich. Gdańskie fabryki czekolady, pracujące na zasadzie dumpingu i niemieckich premij wywozowych, mają na oku określony cel polityczny, zalewając Wielkopolskę swojimi wyrobami. Co do krajowych fabryk żydowskich, występujących szumnie pod pokrywką firm zagranicznych — szwajcarskich i wiedeńskich, to mówić nie trzeba, że grzechem narodowym jest zaopatrywanie się na święta w czekolady i inne słodycze z tych źródeł.

Słodycze, które fabryki i warsztaty nasze przygotowują na stół wielkanocny mają tę wielką zaletę, że są zróżniczo-

JAJKA ZAJCZKI z czekolady i marcepanu
poleca na święta Wielkanocne
M. TATARCZEWSKI — POZNAŃ
ul. Poczłowa 3, przy placu Sapieżyńskim
dg 182

owane w cenach i gatunkach i są dostępne nawet dla najbiedniejszych.

Obserwacja wieloletnia uczy, że na Wielkanoc nie ujrzy się takiego chłopczyka i takiej dziewczynki, których buzie nie wskazywałyby na to, że dzieciaki rozkoszowały się sumiennym zjadaniem przeróżnych jajek, kurczaczek, pralinek i cukierków.

DOBLE BYŁO, MAMUSIU!

Bracia M. ETHE

wi M. Ka. zmarek

Pierackiego 8 daw Gwarna

istn. ejąca, od 63 lat rzeczywiście najstarsza w Poznaniu firma branży cukierniczej poleca pod hasłem

Polskie wyroby

na Polski stół

Jajka wielkanocne, baranki, zajczki inne figurki, z czekolady i marcepanu itp.

Skład nasz zaopatrzony

w olbrzymim estetycznym asortymencie

Mamy własną fabrykację i jesteśmy w możności służyć Szan. Klienteli zawsze świeżymi, jaknajlepszymi wyrobami dg 1863
po cenach jaknajtańszych!

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

WACŁAW SOBIESKI: UCZONY I NAUCZYCIEL

Po zgonie śp. Wacława Sobieskiego zamieściliśmy obszerny życiorys, w którym znalazły się szczegółowe daty o pracy naukowej znakomitego uczonego, oraz poświęciliśmy Jego pamięci wspomnienie żałobne.

Obecnie uprościliśmy jednego z uczniów Zmarłego, profesora U. P. dr. Kazimierza Chodynickiego, aby zechciał w kilku rysach ująć wspomnienia, jakie pozostawiło mu bezpośrednie obcowanie z nieodżałowanym uczyńcem i pełnym poświęcenia nauczycielem.

Poraz ostatni widziałem prof. Sobieskiego na posiedzeniu Akademii Umiejętności d. 21 stycznia b. r. Zabierał głos w dyskusji, jaka się wywiązała po referacie na temat Unji brzeskiej. Z właściwą sobie wnikliwością i żywocią umysłu rozstrzygał przez słuchaczami nowe pomysły. Umiejętnie wiązał drobne, nieznaczne pozornie szczegóły, a z nich głębokie, śmiało wyciągał wnioski, oryginalnie rozwijał poglądy. Nie wszystkie myśli były jeszcze ostatecznie skryształizowane, nie wszystkie sądy całkowicie sprecyzowane. Obiecywał je rozwinąć i uzasadnić w rozprawie, którą zamierzał niebawem napisać. Nie danem Mu już było spełnić tej obietnicy. Po upływie kilku tygodni znowu przybyłem do Krakowa, by po raz ostatni pożegnać swego Nauczyciela, tym razem na zawsze. Przeszedł pracować tak czynny, pełen świeżych, ożywczych idei umysł; ustało bicie serca, które tak gorąco ukochało przeszłość i teraźniejszość swego narodu. Niejedna myśl, której nie zdołał przelać na papier, zginęła bezpowrotnie. Przerwało się pasmo czynów, których celem jeuzynym było zapewnienie lepszej, szczęśliwej przyszłości Polsce.

Gdy stanąłem nad brzegiem otwartego grobu, gdzie za chwilę miały spocząć na wieki zwłoki Tego, z którym tak jeszcze niedawno żywą prowadziłem dyskusję, zaczęły mi się cisnąć wspomnienia z przed ćwierćwiecza, kiedy wstąpiłem w progi Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie poraz pierwszy zetknąłem się ze Zmarłym.

Prof. Sobieski rozpoczął wówczas dopiero swą działalność pedagogiczną, ale posiadał już poważny dorobek naukowy. Zaprawiony do badań szczegółowych nad XVI w. przez znakomitego znawcę tej epoki Wincentego Zakrzewskiego, pogłębił swą wiedzę dzięki studjom w seminarjum lipskim prof. Lamprechta, gdzie zaznajomił się z różnymi kierunkami historjografji niemieckiej. Liczne podróże zagranicę, przede wszystkim do Londynu, Paryża, i Genewy wzbogaciły skrzętnie zbierany zasób źródeł w archiwach i bibliotekach krajowych. Praca nad monumentalnym wydawnictwem „Archiwum Jana Zamojskiego” dostarczyła gruntownej znajomości XVI wieku. Długoletnie refleksje nad „optymizmem” i „pesymizmem” wypracowały podstawy sądu dziejowego. Wśród ścierających się zdań o wartości naszej spuścizny dziejowej jasno sformułował zadanie i określił metody, jak je należy rozwiązać. Interesowało Go przede wszystkim tyle sprzecznych wywołujących opinie zagadnienie „wolności” w dawnej Rzeczypospolitej. Pragnął przeniknąć do głębi tę „złotą” ideę, a jedyną drogą wiodącą do tego celu widział w ścisłych, systematycznych badaniach.

„Zamiast wypisywać na ten temat całe tomy kazań i utyskiwań, zamiast snuć na podstawie łatwych zestawień z teraźniejszością — historjofobiczne uogólnienia o „ironji dziejów”, będzie chyba stosowniej i owocniej zabrać się nam do szczegółowego opracowania rozwoju wszystkich po kolei owych „żreń” złotej wolności, a więc liberum veto, elekcji viritum, artykuły o wypowiedzeniu posłuszeństwa, paktów konwentów itp.” Oto był program badań szczegółowych, sformułowany jeszcze w r. 1905, a stopniowo realizowany przez całe życie w pracach nad wielkim XVI i XVII o Zamojskim, Żółkiewskim, Batorem, rokосу Zembrzowskiego, Dymitrze Samozwańcu itp. Zdając sobie sprawę z doniosłości politycznych i kulturalnych związków naszych z Zachodem, On jeden z pierwszych u nas rozpoczął samodzielne, źródłowe studia nad historją powszechną. — Wyniki swych poszukiwań odzwierciedlił w gruntownych pracach: „Henryk IV wobec Polski i Szwecji” (1907), „Polska a Hugenoci po Nocy św. Bartłomieja” (1910). To też, kiedy po dwu latach docentury rozpoczął w r.

1910 swą działalność profesorską, mógł dać słuchaczom obszerną, na wyższych podstawach opartą wiedzę.

Jego wykłady zarówno z dziejów powszechnych jak i polskich odznaczały się głębokim ujęciem. Mistrz słowa polskiego, w spokojnym i prostym ujęciu doskonale otwierał minionie wieki. Świetny narrator, nie przestał jednak na opowiadaniu faktów, ale odrazu formułował problemy, wskazywał zawsze gdzie istnieje istota zagadnienia. Gdy mówił o Rewolucji Angielskiej, rozrzucał przed słuchaczami szczegółowy obraz stronnictw politycznych, wtajemniczał w poglądy społeczne i religijne poszczególnych partji. Głęboko ujmował dzieje Reformacji, kreśląc je na podłożu dziejów socjalnych, wskazując na analogję ze współczesnymi prądami społecznymi. Po mistrzowsku przedstawiał walkę idei wolności z władzą monarchistyczną za Zygmunta III. Lecz w pełni skorzystał z Jego wiedzy mogli ci słuchacze, którzy pracowali w Jego seminarjum. Rozpoczął je prowadzić w r. 1912.

Na pierwsze posiedzenie zebrała się szczerpła garstka studentów. Byli wśród nas tacy, którzy poraz pierwszy dopiero przystępowali do pracy samodzielnej; znajdowali się również i bardziej zaawansowani, którzy już pierwsze kroki poczęli stawiać na polu badań źródłowych. Prof. Sobieski, głęboki znawca źródeł, doskonale orientując się w potrzebach ówczesnej historjografji, potrafił wszystkich zachęcić do pracy i wytknąć im kierunek badań. — Nie ograniczał się On do jednego problemu, ale uwzględniał szeroko wszystkie potrzeby dziejopisarstwa. Tam, gdzie widział lukę w naszym dorobku dziejowym, tam starał się działalność ożywić. — Zachód i Wschód był przedmiotem jednakowej Jego troski. To też z pośród licznych słuchaczy, którzy kształcili się pod Jego przewodnictwem, wyszli badacze najprzeróżniejszych zagadnień. Pod wpływem prof. Sobieskiego rozpoczął swe badania nad dziejami unji prof. O. Halecki. Jego praca z tego zakresu, czytana w r. 1912 w Seminarjum prof. Sobieskiego, była tylko pierwszą rozprawą w szeregu innych pomnikowych dzieł, które napisał dzisiejszy na lepszy znawca epoki Jagiellonów — jakim jest prof. O. Halecki.

Księga, wydana przez uczniów prof. Sobieskiego, wykazuje, jak owocna była działalność Jego pedagogiczna. Istotnie, poświęcał on wiele czasu i trudu swoim uczniom. Starannie dobierał dla każdego temat, liczył się z zainteresowaniem, z indywidualnością każdego ze swych słuchaczy. Życzliwie dopomagał w pracy i udzielał niejednokrotnie materiałów rękopiśmiennych ze swych bogatych zbiorów. Usiłował każdego do pracy zachęcić, dodawał otuchy, starał się wpoić każdemu ufność w swe sily. W pracach przestrzegał dokładności i ścisłości, dbał o poprawność formy i czystość języka; tepił frazeologję. Przedewszystkiem zaś wpał na zamilowanie do zbadania prawdy dziejowej, wolnej od wszelkich uprzedzeń i zgóry powziętych założeń.

To też nieoczekiwana śmierć Jego głęboki żal wywołała wśród licznych jego uczniów, od najstarszych aż do najmłodszych. Nikt może z tych, którzy się kształcili pod kierunkiem prof. Sobieskiego, nie wzbija się na te wyżyny historjografji, na jakich stał zmarły Profesor, nikt zapewne nie osiągnie Jego mistrzowskiego stylu. Lecz dla wszystkich będzie on na zawsze świecił przykładem pełnej zaparcia się wyteżonej pracy historycznej nad przeniknięciem prawdy dziejowej. Temu hasłu był śp. prof. Sobieski wierny od zarania swej działalności naukowej aż do grobu.

K. Chodynicki

Poznań

ZYCIE KULTURALNE

WYSTAWA VLASTIMILA HOFMANA

Jutro w niedzielę będzie otwarta w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych wystawa zbiorowa dzieł Vlastimila Hofmana. Słynny malarz krakowski nadesłał przeszło trzydzieści swych dzieł. Między innymi znajdują się wśród nich obrazy, które stanowiły część działu polskiego na wystawie sztuki religijnej w Padwie.

Ku czci Brata Alberta odbyła się w Krakowie posiedzenie Towarzystwa Miłośników Krakowa. Odczyt o Bracie Albercie (Adamie Chmielowskim) wygłosiła p. Marja Morstin-Górska, kreśląc życie niepospolitego artysty i pełnego poświęcenia człowieka. Adam Chmielowski, urodzony w r. 1846 w Igołomji nad Wisłą, stracił nogę w powstaniu r. 1863, po studjach zagranicą wstąpił się jako malarz, lecz porzucił sztukę, aby oddać się dziełom miłosierdzia jako Brat Albert. Obiał w Krakowie orięk nad przytułkami dla bezdomnych, zgromadził dokoła siebie dobrowolnych pracowników miłosierdzia, tj. Albertynów i Albertynki. W zręcznym habicie, żyjąc jak asceta, pracował tak przez lat dziesiątki, świecąc rzadkim przykładem miłosierdzia chrześcijańskiego. Umarł w r. 1916 w grudniu. Towarzystwo Miłośników zwróciło się do zarządu miasta, aby jedną z ulic nazwano imieniem Brata Alberta.

MUZYKA

Trio S. B. Poradowskiego, napisane na skrzypce, altówkę i kontrabas, będzie wykonane na wieczorze Związku Muzyków Pedagogów w sali św. Marcina w najbliższy wtorek 1 b. m. Odegrają je pp. prof. Witkowski, J. Rakowski i A. B. Ciechański. Poza tem programem mieści arję Haendla oraz pieśni Galla, Noskowskiego i Jana Brandts-Buysa w wykonaniu p. Daum-Rogałkińskiej — przeczem part fletowy w pieśniach Brandts-Buysa odegra prof. A. Bączek. Trio Poradowskiego spotkało się już było z żywym sukcesem zarówno na estradzie w Poznaniu, jak zagranicą, a to z okazji rozesłania go przez Radio Polskie w wykonaniu artystów poznańskich. Zanotowaliśmy wtedy głosy wybitnych instrumentalistów zagranicznych, którzy nadesłali do Poznania swe pełna uznania uwagi o wysoce interesującym dziele poznańskiego kompozytora.

Symfonia w. Lwawia. Filharmonia lwowska na ostatnim koncercie symfonicznym wykonała pod batutą Walerjana Bierdajewa symfonję patetyczną Czajkowskiego, wstęp do „Tristana” i „Smierć Izoldy”. Solistą był laureat konkursu warszawskiego skrzypok angielski Temianka, który odegrał koncert Mendelssohna i utwory Wieniawskiego.

„Imieniny”. Taki tytuł nosi opera W. Żelobnińskiego, wystawiona w Lenigradzie, a oparta na noweli Pawłowa z lat trzydziestych ubiegłego wieku. Treść stanowi miłość chłopca — poddanego do szlachcianki. Muzyka opiera się o Czajkowskiego. Prasa uważa „Imieniny” za drugą po „Katarzynie Izmailównie” Szostakowicza udaną próbę opery sowieckiej.

TEATR

Co grają w Warszawie? Teatr Mały wystawił komedję amerykańską Irvinga Kaye Dawisa pt. „Wszelkie prawa zastrzeżone”. Role główne odegrali pp. Romanówna, Krzymuska, Bukojemska, Brodniewicz, Wesolowski i Ziembiński, który wyreżyserował sztukę.

„Nieboska” w Lwowie. Piszą nam ze Lwowa (lk): Teatr Wielki wystawił Kraszińskiego „Nieboską Komedję”. Reżyserował W. Radulski, dekoracja A. Pronaszki, hrabiego Henryka gra p. Białoszczyński, Orcia p. Martiniówna, Żonę p. Malanowicz, Pankracego p. Strachocki. Przedstawienie ma wielki sukces.

Teatry Popularne w Łodzi wystawiają, jak donosi nam nasz korespondent łódzki (w p.) operetkę R. Benatzkiego p. t. „Moja siostra i ja (księżniczka na drabinie)”, sztukę A. Bissona „Pani X” w reżyserji M. Winklera, oraz komedję — bajkę dla dzieci i młodzieży Jana Remusa p. t. „Staś lotnikiem” w reżyserji Nawrockiego. Ostatnią premierą jest misterjum Kazimierza Przerwy Tetmajera p. t. „Judas” w reżyserji Antoniego Piekarskiego.

SZKOLNICTWO

„Ślepotą słowną”. Rodzice i nauczyciele często dostrzegają pewną trudność, z jaką walczy dziecko w czasie nauki czytania i pisania. Zdarza się, że dziecko miesza kierunek i miejsce umieszczenia pewnych części liter, np. zamiast „b” czyta „d”, zamiast „u” — „n” itp. Podobnie jest nieraz z całymi wyrazami; zamiast „znizka” — czyta „zielisko” lub „ziemiska”. Przyczyną takich błędów są najczęściej zaburzenia funkcji mózgowych, zwane „wrodzoną ślepotą słowną” lub „legatentją”. Dr. G. Bychowski ogłasza na ten temat rozprawę w nr. 3 „Polskiego Archiwum Psychologicznego”. Ciekawe te spostrzeżenia mogą zainteresować rodziców i nauczycieli. (sn).

W NAUKOWYM POZNANIU

Komisja Teologiczna Towarzystwa Przyjaciół Nauk odbędzie w poniedziałek, dnia 15 b. m. posiedzenie naukowe o godz. 18 w sali T. P. N. przy ul. Mielżyńskiego 26/27.

Na porządku obrad referat ks. doc. dr. Bronisława Gładysza na tema „Cassiodorus jako organizator szkoły średniowiecznej”. Goście mile widziani.

Nowy zarząd Tow. Przyjaciół Ossolinum został wybrany na walnem zebraniu w następującym składzie: prezes — prof. J. Pawlikowski, wiceprezes — dr. T. Mańkowski, skarbnik-kustosz — dr. K. Tyszkowski, członkowie zarządu: dyr. K. Bański, prof. dr. A. Fisher, prof. L. hr. Piński, k. prof. J. Umiński. Prezesem Komisji rewizyjnej wybrany został inż. S. Rybicki.

Jak długo trwa wiosna? Nauka uzasadniła, że pomiędzy zimą a latem mamy w Polsce przedwiosnie a dopiero po nich wiosnę właściwą. Poznańsko-Pomorski Oddział Ligi Ochrony Przyrody wydał w tych dniach dla szkół umysłny kwestjonariusz odnoszący się do spostrzeżeń na terenie Poznania i najbliższej okolicy. Składa się z dwóch części: rośliny i zwierzęta. Przy 16 najbardziej znanych i szczególnie charakterystycznych roślinach należy dokładnie określić miejsce obserwacji i podać datę pierwszych rozwiniętych kwiatków: przy 11 zaś zwierzętach (ptaki, motyl bielinek, chrabaszcz i t. d.) podać datę pierwszego pojawu. Wypelniony kwestjonariusz należy odesłać przed końcem czerwca pod adres Ligi Ochrony Przyrody — Poznań, ul. Słowackiego 4/6. Kuletynie te same obserwacje ustala dokładnie czas trwania „podokresów” wiosennych i staną się cennym materiałem naukowym. (I. M.)

VARIA

„Eomba w teatrze”. Pod tym tytułem zamieszcza w kwietniowym zeszycie „Tęczy” barwny feljton teatralny znany krytyk i dramaturg, Stanisław Szpotafiński. Omawia w nim autor ostatnie wydarzenia i konflikty pomiędzy światem autorskim a reżyserskim i aktorskim w Warszawie. Artykułem tym wprowadza „Tęcza” stały feljton teatralny pisma Szpotafińskiego. Wśród dalszych artykułów spotykamy nazwiska wybitnych polskich pisarzy. M. in. prof. Ignacy Chrzanowski ogłasza nieznaną wiersz H. Sienkiewicza pt. „Lotos”, Zofia Kossak-Szczuka zamieszcza interesujące „Rodowody zabobonu”, S. Wasylewski kreśli ciekawe uwagi pt. „Świadome czytelnictwo”. A. Ruszkowski pisze o kinematografji niemieckiej, a J. Sztandynger — podaje wywiad z Wlastimilem Holmanem. (tk)

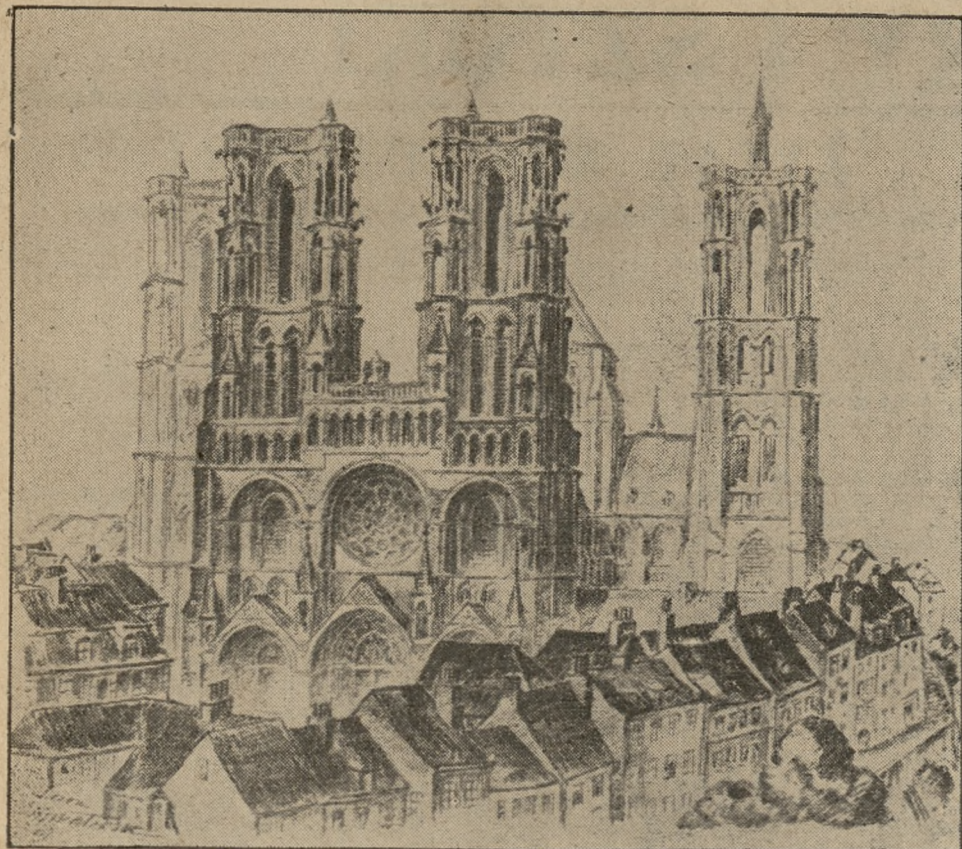
OCRONA PRZYRODY

Ile łośi żubrów w Białowiesiu? Instytut Badawczy Lasów Państwowych w Warszawie ogłosił ścisły spis białowieskich żubrów. Jest ich w sumie 14. Czystej krwi żyją tam 2 byki dorosłe, 2 młode byczki, 2 krowy dorosłe, 2 stare jałowice i 1 młoda. Żubrów — mieszańców mamy 5 sztuk, z czego 2 dorosłe krowy, 2 jałowice i 1 młoda, cztero — miesięczna jałowka. Z ogólnej sumy pięć sztuk zakupiono w 1929 roku; reszta, to przychówek białowieski z czterech ostatnich lat. Cwry te są bardzo pocieszające; za parę lat liczba ta różnie się co najmniej w dwójnasób i być może, iż żubr doszczętnie nie ulegnie zagładzie. (J. M.)

Pisma nadesłane

„Śpiewak”. Nr. 3. Treść: „Feliks Nowowiejski — laureat Państwowej Nagrody Muzycznej”. — St. M. Stoiński: „Zjazd jubileuszowy Śpiewaków Śląskich”. — St. M. Stoiński: „Karol Kurpiński” — 150-lecie urodzin. — Prof. dr. J. Reiss: „Chór i jego posłannictwo społeczne”. — St. M. Stoiński: „250-lecie urodzin J. S. Bacha”. — W. P.: „Echa wycieczki artystycznej „Harfy” warszawskiej do Estonji i Łotwy”. — S. Niewiadomski: „Paderewski — monografia Romana Landaua w przekładzie polskim”. — Dr. S. Zetowski: „W rocznicę wielkiego święta muzyki polskiej”. — 50-lecie premiery Konrada Wallenroda Wł. Żeleńskiego. — Konkurs kompozytorski Tow. Śpiewaczego „Echo - Macierz” we Lwowie. — Kronika muzyczna. — Kronika chóralna. — Komunikaty i wiadomości z polskich Związków śpiewaczych. — Z życia organizacyjnego. — Wspomnienie pośmiertne. — Od wydawnictwa. — Adres Red. Katowice, Teatralna 7.

„Higjena Psychiczna”. Nr. 1-2. Treść: O. Bielawski: „Słowo wstępne”. — B. Biegelstein: „Higjena psychiczna na uniwersytetach i wyższych uczelniach”. — J. Nelson: „Higjena psychiczna w Rosji Sowieckiej”. — Referaty. — Sprawozdania z sesji. — Wymiana myśli. — Kronika. — Skrzynka pocztowa. — Adr. Red. Kościan. Sanatorium dla Nerwowo-Chorych.

Z Salonu Przyjaciół Sztuk Pięknych: Jutro w niedzielę nastąpi otwarcie nowej wystawy, obejmującej między innymi kolekcję motywów architektonicznych z Polski i zagranicy — węglem, kredką i akwarelą Lucjana Michałowskiego. M. in. powyższą katedrę w Laon.

Skutki reumatyzmu

Główne ogniska chorób reumatycznych i artretycznych sadowią się przeważnie w mięśniach, lub w stawach narządów ruchu. Wskutek tego chorzy odczuwają zmniejszoną zdolność ruchów. Cierpiący nie powinni zaniedbywać tych groźnych dla ich egzystencji schorzeń i zaraz przy pierwszych objawach rwania w rękach i nogach, taniań w kościach i krzyżu, zgrubienia, lub opuchnięcia stawów, rozpocząć odpowiednie leczenie. Bardzo liczne obser-

wacje lekarskie wykazały, że jednym z dobrych środków dla zwalczania tych chorób, okazał się kwas acetylosalicylowy, który w połączeniu z solami litu i innymi, daje pełne, wzmożone działanie. W reumatyzmie, artretyzmie, podagrze itp. stosuje się między innymi i tabletki Togal, które uśmierzają bóle i przynoszą ulgę. Żądać należy oryginalnych tabletek Togal wraz z propektem.

ng 8843/4

Wycieczka w nieznane

Gigantyczny projekt uczonego belgijskiego

Już wkrótce zrealizowany zostanie gigantyczny projekt, który, jak oczekiwano należy, dla wiedzy mieć będzie olbrzymie znaczenie. Oto jesienią roku zeszłego profesor Félix Kaisin, kierownik instytutu geologicznego przy uniwersytecie w Brukseli, wystąpił z szczegółowo opracowanym planem wyprawy naukowej do wnętrza ziemi.

„Wiem, że będę wyśmianym i że niebawem oboją moją zajmą się pisma humorystyczne” — rzekł prof. Kaisin do przedstawicieli prasy, którym szczegóły

swego fantastycznego przedsięwzięcia wyłuszczał — „ale tego się nie da uniknąć, boć taki jest już los wszystkich jednostek, propagujących idee odbiegające od zwykłego szablonu!” Jednakże pesymizm uczonego okazał się bezpodstawnym, gdyż świat naukowy odniósł się do zamierzeń profesora nader przychylnie, oczywiście, nie bez pewnych zastrzeżeń co do jego teorii. Natomiast szerokie warstwy społeczeństwa przyjęły projekt dr. Kaisina wręcz entuzjastycznie. Belgja, tak dumna ze swego rodaka, prof. Picarda „zdobywcy stratosfery”, widziałaby bardzo chętnie, gdyby drugi jej ziomek dokonał nie mniej doniosłego wyczynu — w odwrotnym kierunku!

Ku zdumieniu samego prof. Kaisina fundusze dla zrealizowania jego projektu, w kwocie jednego miliona franków belgijskich, zebrane zostały w bardzo krótkim czasie. Opierając się na wyniku swych 25-letnich prac badawczych, prof. Kaisin uważa za prawdopodobne, że wbrew dotychczasowym hipotezom — wewnątrz globu ziemskiego nie jest płynno-ogniste, lecz — masywne. Według jego teorii, skorupę ziemi stanowią zapadnięte góry i olbrzymie lasy, tworzące na jej powierzchni ni coś w rodzaju „Tusek”. Te ostatnie, twierdzi uczone, narastają niezmiernie powoli i, na przestrzeni długich epok, pochłaniają całe obszary lądów.

Przy dzisiejszym stanie techniki, wiercenie do trzech ewentl. trzech i pół kilometrów w głąb ziemi, uchodzić może za wykonalne. Dla dokonania tych olbrzymich robót wiertniczych, skonstruowane zostaną specjalne aparaty, które są już zaprojektowane i obecnie wykonywane w kilku fabrykach. Szyb ma mierzyć, na razie, w średnicy tylko półtora metra. Wiercenie do głębokości trzech kilometrów trwać będzie przypuszczalnie trzy lata. Maszyny będą pracować całkowicie automatycznie i samoczynnie mierzyć temperatury w różnych głębokościach ziemi. Wydobyte na światło dzienne pokłady ziemne i kamienne dostarczą pouczających danych odnośnie geologicznych właściwości nieznanych dotąd, głębokich pokładów wewnątrz ziemi. Co się tyczy możliwości odkrycia węgla i kruszców, to do oczekiwań tych prof. Kaisin odnosi się dość sceptycznie.

Katedra w Sienie. Z kolekcji prac L. Michałowskiego na wystawie Salonu Przyj. Sztuk Pięknych.

KRZYWDZI SWE DZIECKO
matka, odmawiając mu przez niesłuszną oszczędność jedynej specjalnej dla dzieci, smacznej, pomarańczowej pasty do zębów

BEBEDONT SZOFMANA
który usuwa ciemny nalot i zielony osad z zębów. Dziecko nie srozi mięty!

ng 8752

Początkowo noszono się z zamiarem przeprowadzenia omawianego projektu w jednej z okolic południowej Belgji, w trójkącie tworzoną przez rzeki Haine, Sambre i Meuse; lecz później uznano za odpowiedniejszą dla tego celu nizinę w okolicach Dinaut we Francji. Dopóty roboty wiertnicze będą prowadzone, nie będzie absolutnie nikomu dozwolone opuścić się w głąb szybu. Z chwilą zaś kiedy maszyny zostaną zdemontowane, prof. Kaisin jako pierwszy, w towarzystwie kilku asystentów, zaryzykuje opuszczenie się w wykopaną „złusć! Ze względu na to, że w głąbi szybu oddychanie, skutkiem braku tlenu, nie byłoby możliwe, uczestnicy tej karkołomnej wycieczki ubrani będą w rodzaj odzieży nurkowej.

O ile warunki fizyczne na to pozwolą, zamierza badacz belgijski w głębokości 3 000 metrów pod powierzchnią ziemi, urządzić laboratorium doświadczalne. I wówczas, być może, dowiemy się czegoś więcej niż dotąd, o naszym globie, o którym, jak się wyraził któryś z uczonych, wiemy dotychczas nie wiele więcej jak robak o jabłku, którego łupinę nadgryza. kr.

Pani Roosevelt zarabia więcej, niż prezydent U. S. A.

Zona prezydenta U. S. A. zarobiła więcej w 1934 r., niż jej małżonek. Roosevelt otrzymuje bowiem jako prezydent U. S. A. listę cywilną w wysokości 75.000 dolarów rocznie. Pani Roosevelt wygłosiła natomiast 92 odczyty przez radio, za które otrzymała z góra 100.000 dolarów. Powodzenie, jakim się cieszą odczyty pani prezydentowej, jest tak wielkie, że Broadcasting amerykański odnowił kontrakt z panią Roosevelt na r. 1935, oznaczając przytem honorarium za każdy odczyt w wysokości 9.000 dolarów! Dodajmy, że królewskie zarobki honorarja, jakie otrzymuje mieszkanka Białego Domu, idą w całości na cele filantropijne.

Czekoladka
przeczyszczająca
Drastin-Lubelski
posiada na każdej
czekoladce i opakowaniu napis

Drastin-Lubelski

Tylko taka czekoladka przeczyszczająca jest oryginalna.

Czekoladka Drastin-Lubelski działa skutecznie i łagodnie.

Dla dorosłych i dzieci.

Czekol. w oryg. opakow. gr. 15.

ng 8755

pełnie zapomina, że ma „sztuczną rogówkę”.

Ze względu na precyzję szkielecna jest niestety wysoka. Obecnie szkła rogówkowe kosztują ponad 200 złotych. Jest to też główną przeszkodą w ich rozpowszechnieniu. Aby bowiem lekarz praktyczny dobrać odpowiednio do kształtu oka i rodzaju wady wzroku szkła, musi posiadać cały ich komplet. Przy obecnej cenie jest to nawet dla wielu klinik nieosiągalne. Wkrótce jednak należy się spodziewać znacznej niżki ceny wobec zastosowania tańszych metod fabrykacji.

Po usunięciu tej ostatniej przeszkody — szkła rogówkowe znajdą napewno szerokie zastosowanie i zastąpią zupełnie okulary.

Jak telefonują Amerykanie

Hołdując zasadzie „czas to pieniądz”, pewien amerykański biznesman podczas pobytu w Europie porozumiewał się ze swym biurem w Nowym Jorku wyłącznie przez telefon. Rachunek za rozmowy zamorskie w ciągu dwutygodniowego pobytu wyniósł około 13.000 zł. podczas gdy rachunek hotelowy opiewał zaledwie na 3.500 zł!

Pies sprzedawcą gazet

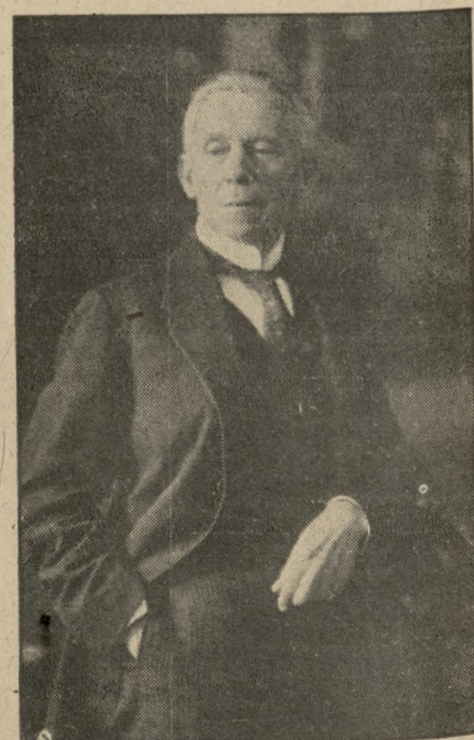
Zawód sprzedawcy gazet w Paryżu jest bardzo ciężki. Konkurencja jest wielka, a jeśli po wydaniu dziennika kolporter nie pośpieszy się i nie popędzi błyskawicznie, zastanie wszystkie rogi ulic zajęte.

Ażeby poprawić swoje interesy, pewien paryski sprzedawca gazet wpadł na pomysł użycia do pomocy swego psa. Wierne go psa widzieć można codziennie na Wielkich Bulwarach. Siedzi on spokojnie obok wielkiego stosu gazet, z przymocowaną do obroży wielką tabliczką i najnowszym wydaniem dziennika. Na tabliczce widnieje napis: „Kupujcie u mnie gazetę. Żywię się z procentów”. Przed psem stoi mała miseczka na pieniądze, które wrzucają kupujący. Pies jako sprzedawca ma wielkie powodzenie.

Obłożony język...

brak apetytu... Zwróćcie uwagę na działanie żołądka. Zażyjcie kilka razy ziola francuskie Thé Chambard, które niezawodnie regulują wypróżnienie. Cena torebki 35 gr.

ng 8750

Ludwik Solski, najznakomitszy artysta scen polskich, obchodzi dziś w sobotę w Warszawie rzadki jubileusz 60-lecia pracy scenicznej. Jubilat, znany publiczności teatralnej całej Polski, wystąpi w świetnej sztuce Rostworowskiego „Judas”, odtwarzając tytułową rolę.

Fot. J. Ryś — Warszawa

Bezsenność wyniszcza organizm

a powstaje często wskutek zaburzeń układu nerwowego. Roślinne środki nasenne nie wywołują śpienia i zaniku wrażliwości nerwów, oraz nie powodują przyzwyczajenia. Ziola Magistra Wolskiego „Pasiverosa” zawierają znaną roślinę egzotyczną, o wybitnych właściwościach uspakajających Passiflorę (Kwiat Meki Pańskiej). Łagodzą one zaburzenia systemu nerwowego (nerwicę serca, bóle i zawroty głowy, uczucie niepokoju, histeryje) i sprządzają krzepiący naturalny sen. Ze względu na swe łagodne działanie, pozabawione szkodliwych wpływów ubocznych, mogą być stosowane, bez obawy przyzwyczajenia, przez wszystkich, bez różnicy wieku. Ziola ze znak. ochr. „Pasiverosa” do nabycia w aptekach i drogerjach (składach aptecznych). Wytwórnia Magister E. Wolski, Warszawa, Ziola 14 m. 1.

ng 8748

DZIAŁ GOSPODARCZY

Korzyści i obowiązek

Popularność konkursów okien wystawowych wzrasta niewątpliwie. Sam pomysł konkursów nie jest nowy. Urządzały je oddawna różne organizacje i instytucje. Ale prawdziwego rozmachu i rozgłosu nabrały one w Polsce dopiero dzięki inicjatywie redakcyjnej „Kurjera Poznańskiego” i „Ore-downika”.

Okazało się bowiem, iż ten środek propagandowy, jakim są konkursy okien wystawowych, sam potrzebuje propagandy, by być skutecznym. Okazało się dalej, iż współdziałanie prasy z kupiectwem nie potrzebuje się ograniczać wyłącznie do ram stosunku, jaki istnieje między inserentem a organem ogłoszeniowym, że otwierają się szerokie możliwości okazywania przez prasę konkretnej pomocy kupiectwu, które nie pociągają za sobą kosztów poważniejszych, a jednakże przynoszą obydwu stronom znaczne korzyści.

Pisma nasze, podejmując wspomnianą inicjatywę, kierowały się zasadą dobrego kupca, dbającego o interesy swych klientów. A tymi klientami są dla nas, nietylko kupcy, najbezpośredniej zainteresowani w konkursach, ale i szerokie koła naszych czytelników z miasta Poznania, którego wygląd zyskuje znacznie wskutek konkursu.

Jak zdrowa była nasza inicjatywa, o tem świadczy fakt, iż „Dziennik Bydgoski” organizuje również taki konkurs dla Bydgoszczy, wzorując się ściśle na zasadach, przez pisma nasze ustalonych, przyczem pismo to — nawiasowo powiedziawszy — przejmuje nawet całe zdania z naszych dawniejszych artykułów, propagujących ten konkurs.

Należy stwierdzić, iż nietylko w kołach kupiectwa samodzielnego istnieje zrozumienie dla doniosłości propagandowej dobrej dekoracji okien wystawowych. Od szeregu lat ruchliwy oddział poznański Związku Pracowników Kupieckich urządza kursy wieszakowe, w których sprawa dekoracji okien zajmuje pierwsze miejsce. Do nosiliśmy już, iż w ub. sobotę odbyło się uroczyste zakończenie takiego kursu, połączone z bardzo ciekawym pokazem pracy uczestników kursu w dziedzinie nowoczesnej dekoracji okien wystawowych.

Również w prasie codziennej i zawodowej coraz częściej spotykamy uwagi na temat nowych pomysłów z tego zakresu. Szereg artykułów zamieścił n. p. ostatnio „Kupiec — Świat Kupiecki”, organ Związku Towarzystw Kupieckich.

Nie twierdzimy, by ten wzrost zainteresowania się problemem dekoracji okien był wyłączną заслуżą naszych konkursów, że jednak i one przyczyniły się do ożywienia ruchu w tej dziedzinie, do szukania nowych rozwiązań, do szlachetnego współzawodnictwa, to zdaje się nie ulegać wątpliwości przy uważnej obserwacji.

Jeden moment zastępuje na szczególne podkreślenie przy omawianiu spraw, związanych z naszymi konkursami. Chodzi tu o ich założenie ideowe, którego nie posiadają naogół podobne imprezy, urządzone przez różne organizacje i instytucje. Niewątpliwie, zależy nam bardzo na podniesieniu poziomu dekoracji okien wystawowych, ale ważniejszy jest dla nas взгляд, by na tej drodze skupić i spotęgować wysiłki społeczeństwa w jego walce o polski i chrześcijański charakter naszego miasta. Nasze konkursy — to tylko jeden odcinek tej walki. Biorący w nich udział kupcy mają w tym czasie wykazać, iż nie ustają w pracy i zabiegach dokoła konsumenta polskiego, że zadowolenie potrzeb tego konsumenta jest dla nich najwyższym prawem. Mają oni wykazać, iż w każdej dziedzinie zdolni są sprostać konkurencji żydowskiej.

Podkreślamy raz jeszcze, iż konkursy nasze służą przede wszystkim interesom naszego kupiectwa polsko-chrześcijańskiego, które winno zdać pomysłnie egzamin swej sprawności i swych wysokich walorów kupieckich.

Podjęliśmy się niemałego trudu przy organizowaniu corocznym tych konkursów, ale podjęliśmy się go ochot-

czo, bo o wyglądzie miast naszych i o ich charakterze narodowym decyduje w poważnej mierze właśnie kupiectwo. Konkursy nasze służą do umocnienia pozycji kupiectwa polskiego i chrześcijańskiego w Poznaniu i stąd wynika obowiązek moralny — w interesie już nietylko bezpośrednim samego kupiectwa, ale niemniej i całego społeczeństwa wielkopolskiego — takiego poparcia w kołach kupieckich naszej akcji, by odniosła ona pełne powodzenie.

nym obrocie 50.000 zł 1,4%, przy rocznym obrocie 500.000 zł 0,14%, a przy rocznym obrocie 4.500.000 zł 0,016%. Memorjał samorządu rzemieślniczego zwraca jeszcze uwagę na dużo innych szczegółów, które świadczą o niewłaściwym podziale świadczeń przemysłowych na kategorie. Organizacje kupieckie występowały kilka razy w tej samej sprawie, dotychczas jednak bezskutecznie. (l)

(k) **Ubezpieczenia od wynagrodzenia za niewykorzystane urlopy.** Izba ubezpieczeń społecznych wyjaśniła, co następuje: Sumy wypłacone pracownikom tytułem wynagrodzenia: 1. za niewykorzystany urlop, przypadający podczas trwania stosunku pracy najemnej, 2. za niewykorzystany urlop z powodu rozwiązanej umowy o pracę — nie mogą być zaliczane do zarobku (wynagrodzenia), stanowiącego podstawę wymiaru składek ubezpieczeniowych, należących w myśl ustawy o ubezpieczeniu społecznym z dnia 28. III. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych z dnia 24. XI. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911 i Nr. 39 z r. 1934, poz. 347). Według wyjaśnień prezydium rady ministrów, wynagrodzenia za niewykorzystane urlopy nie podlegają również potrąceniom z tytułu opłat na fundusz pracy. (l)

Z ZAGRANICY

(z) **Zniesienie klauzuli złota w zobowiązaniach prywatnych w Belgji.** Rząd belgijski zniósł klauzulę złota w zobowiązaniach prywatnych. Dłużnik winien jest odąd sumę, wyrażoną we frankach belgijskich według ich obecnego kursu. Kontrakty, podlegające prawu zagranicznemu, nie są objęte temi przepisami.

(z) **Obrzemi odplyw złota z Banku Niderlandzkiego.** Bilans Banku Niderlandzkiego z dnia 8 bm. wykazuje następujące zmiany ważniejszych pozycji w porównaniu z poprzednim bilansem (w milj. flor.): zapas złota spadł z 779,6 do 674,2; portfel wekslowy wzrósł z 22,1 do 36,8; pożyczki wzrosły z 153,2 do 194,9; obieg biletów bankowych spadł z 897,0 do 871,6; inne rachunki bieżące spadły z 72,5 do 58,8. Jak widać z powyższego sprawozdania, odpływ złota z Banku Niderlandzkiego w ciągu jednego tygodnia wyniósł 105 milionów florenów. Odpływ ten spowodowany został, jak wiadomo, obrzemi spadkiem florena holenderskiego, który ujawnił się w tygodniu sprawozdawczym. W porównaniu z okresem z przed 2 i pół lat Bank Niderlandzki stracił 360 milj. flor. złota.

(z) **Redukcja wydatków budżetowych w Holandji.** „L'Information” donosi z Amsterdamu: Rząd holenderski rozważa możliwość nowych kompresji budżetowych. Jeszcze przed ferjami świątecznymi ma być złożony w izbie projekt, mający na celu uzyskanie 70 milionów florenów oszczędności w budżecie państwa.

KRONIKA GOSPODARCZA

Rok budżetowy 1934-35 zakończył się deficytem

Z końcem marca br. został zakończony rok budżetowy 1934-35. Dochody budżetowe w tym roku — łącznie z wpływami z pożyczki narodowej w wysokości 175,0 milj. zł — wyniosły 2.114,5 milj. zł, a bez tych wpływów — 1.939,5 milj. zł. Wydatki wyniosły w całym roku budżetowym 2.175,6 milj. zł. Jeżeli więc nie liczyć wpływów z pożyczki narodowej, deficyt budżetowy w r. 1934/35 wyniósł okragło 236,1 milj. zł. Gdybyśmy nawet zaliczyli wpływy z pożyczki narodowej na pokrycie deficytu, to mimo to pozostanie jeszcze 61,1 milj. zł deficytu, nie posiadającego pokrycia — poza rezerwami skarbowymi. W ubiegłym roku budżetowym (1933/34) wpływy wyniosły 1.869,0 milj. zł, wydatki — 2.266,4 milj. zł. Deficyt wyniósł wówczas 397,3 milj. zł i był o przeszło 100 milionów zł wyższy, niż w roku budżetowym 1934/35.

Na podkreślenie zasługuje wykonanie budżetu wpływów z danin i monopolów za rok budżetowy 1934/35. Wpływy rzeczywiste wyniosły bowiem 99,3 proc. wpływów preliminowanych. Wynik ten musi być uznany za pomyślny. Poszczególne pozycje tej grupy wykazują znaczny wzrost wpływów rzeczywistych w porównaniu z preliminowanymi. I tak, daniny publiczne dały 101,0 proc. wpływów preliminowanych, przyczem niektóre grupy dały rezultaty jeszcze lepsze: podatki bezpośrednie — 107 proc. (podatek przemysłowy 101 proc., dochodowy 113 proc.), podatki pośrednie aż 118 proc. Znaczenie mniejsze od preliminowanych były tylko dochody z cel. Monopole dały 96,6 proc. wpływów preliminowanych, przyczem najmniej dał monopol spirytusowy — 30,8 proc., natomiast tytoniowy 95,8 proc., solny 99,0 proc., loteria zaś 100,3 proc.

Z KRAJU

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** Ukazał się nr. 25 Dziennika Ustaw R. P. z dn. 12 kwietnia rb., w którym ogłoszone zostały m. in. następujące ustawy i rozporządzenia o charakterze gospodarczym: ustawa z dn. 18 marca br. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 1 czerwca 1927 r. o popieraniu rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni (poz. 169); ustawa z dnia 18 marca rb. (poz. 170) oraz rozporządzenie wykonawcze min. skarbu z dnia 9 kwietnia br. (poz. 171) o opodatkowaniu cukru skrobiowego; ustawa z dnia 26 marca 1935 r. o budowie normalno-torowych kolei. Mława — Ostrołęka, Zegrze — Wyszkiw i Nowojelna — Nowogródek (poz. 171); rozp. min. skarbu z dnia 8 kwietnia rb. o uzupełnieniu taryfy na wyroby tytoniowe (poz. 173).

(k) **Współdziałanie urzędów i agencji nocztowych w dziale ubezpieczeń na życie P. K. O.** Stosownie do rozporządzenia min. poczty i telegrafów z dn. 8 marca 1935 r., w dziale ubezpieczeń na życie P. K. O. urzędy i agencje pocztowe będą inkasować

składki ubezpieczeniowe oraz odsetki od pożyczek, udzielonych przez P. K. O. Inkaso składek przez listonoszów odbywać się będzie wyłącznie tylko w miejscowym okręgu doręczeń urzędu pocztowego lub agencji. Zamieszkałym poza miejscowym okręgiem doręczeń przesyła się wezwania do uiszczenia składek w urzędzie pocztowym. Składki winny być inkasowane w kolejności miesięcy. (k)

(k) **Rzemieślnicy domagają się reformy świadectw przemysłowych.** Samorząd rzemieślniczy przygotowuje wystąpienie do rządu w sprawie zmiany taryfy świadectw przemysłowych, w niewłaściwy sposób zróżnicowanej. Związek rzemieślniczy zwraca uwagę na fakt, że np. w Warszawie są przedsiębiorstwa z obrotami o zbyt szerokiej skali obrotów, mianowicie z obrotami 50.000 zł, 500.000 zł. i 4.500.000 zł., z których każde nabywa w myśl ustawy świadectwo przemysłowe II kat. handlowej. Cena świadectwa II kat. handlowej w Warszawie wynosi wraz z dodatkami 730 zł. Obciążenie z tego tytułu wynosi w stosunku do obrotu przy rocz-

Judaica gospodarcze

Plany żydowskich handlarzy zbożowych

W pierwszych dniach kwietnia b. r. w lokalu kooperatywy rolników i ogrodników w Warszawie odbyło się zebranie różnych żydowskich ugrupowań rolniczych i sadowniczych.

Ch. Lewkowicz wygłosił długi referat o sytuacji sadowników.

Następnie Ch. Milberg omówił bolączki drobnych handlarzy zbożem, których jest trzy razy więcej, niż handlarzy większych. P. Milberg wysunął projekt, by wszyscy drobni kupcy zbożowi opłacali na rzecz kooperatywy 20 gr miesięcznie. Stanowiłoby to dla kooperatywy 20.000 złotych miesięcznie (z tego widzimy, iż Żydzi liczą aż 100.000 drobnych handlarzy zbożem — cała zgraja pośredników, z których każdy żyje kosztem rolnika!). Z owych dwudziestogroszówek utworzonoby fundusz pożyczkowy dla drobnych handlarzy zbożem, by umożliwić im samodzielną pracę i uniezależnienie się od wielkich kupców zbożowych. Owe kasy miałyby agentury we wszystkich większych miejscowościach. Dopiero taka organizacja dopomoże drobnym kupcom w eksportowaniu na własny rachunek zboża za granicę.

Jak widzimy zatem, plany Żydów sięgają daleko, bo aż po zagarnięcie całego eksportu polskiego zboża zagranicę. Dotychczasowy udział Żydów w eksporcie zboża jest już dość znaczny. Gdy do tego dojdą drobni żydowscy handlarze, dla Polaków nie starczy miejsca.

W dziedzinie krajowego obrotu zbożem Żydzi dzierżą nieomal monopolowe stanowisko. Około 130 tysięcy kupców żydowskich zajmuje się handlem zbożem, wpływając zdecydowanie na poziom i ruch cen zboża.

Czas najwyższy podjąć zorganizowaną, systematyczną akcję w kierunku planowego tworzenia polskich placówek handlu zbożem bądź w postaci spółdzielni, bądź w postaci samodzielnich, indywidualnych przedsiębiorstw. Hasło wyzwolenia wsi polskiej od wyzysku żydowskich handlarzy zbożem musi być corychlej realizowane.

Narodowy obowiązek przy zakupach przedświątecznych

Stronnictwo Narodowe w Częstochowie w związku ze zbliżającymi się świątami wydało odezwę do społeczeństwa polskiego treści następującej:

Idą święta...
Polacy! Chrześcijaństwo!
Jakich sklepów jest coraz mniej?

— polskich. Jakich sklepów jest coraz więcej? — żydowskich. Czy was to niczego nie uczy? Czy was to nic nie obchodzi?

Mówicie: U Żydów taniej... Żyd grzechnie obsłuży... Żyd ma sklep bliżej i wszystko ma na zawołanie... Ale w takim razie waszą ojczyznę jest pieniądź, miłość własna i wygodła! Pamiętajcie więc — jeśli przez waszą chciwość, obojętność i lenistwo Żydzi zapanują całkowicie nad naszym życiem — nie lżycie, że kochacie Polskę!

Prawdziwy Polak, miłujący ojczyznę nie słowem, ale czynem — nie kupuje u Żydów! Gdy tysiące Polaków, pozbawionych pracy, przymierają głodem — zbrodnią wobec Narodu jest oddawanie grosza w ręce Żydów. Polacy! Apeluujemy do waszego polskiego sumienia, wzywając do kupowania tylko w sklepach chrześcijańskich i do popierania chrześcijańskich rzemieślników, lekarzy, adwokatów, inżynierów i t. p. Sprawa żydowska jest kwestją waszego bytu.

Spółeczeństwo wielkopolskie, które pierwsze podjęło walkę z zalewem żydowskim, a któremu zalew ten grozi po raz wtóry, winno w obecnym zwłaszcza okresie uświadomić sobie, że zacytowany wyżej apel Obozu Narodowego i u nas jest aktualny.

Polski konsument — do kupca Polaka!

oto hasło KONKURSU OKIEN WYSTAWOWYCH od 28. 4. do 5. 5. 1935 roku.

Inkwizycja wybielona

W związku z zeszłorocznymi tragicznymi wypadkami w Hiszpanji, z próbą wielkiej rewolucji komunistycznej, stłumionej tam z trudem i dość krwawo, dalej w związku z tamtejszymi zaburzeniami antykościelnymi i antyreligijnymi — wzrosło w krajach Zachodniej Europy nowe zainteresowanie dla tych predyspozycji w dziejowości półwyspu Pirenejskiego, które stworzyły niejako warunki psychiczne w narodzie do tak bezwzględnej wojny domowej i bratobójczej. Między innymi zajęto się znowu „groźnymi” ongiś instytucjami kościelnymi w Hiszpanji, jak np. „osławioną” Inkwizycją, dalej Torquemadą, marranami, eksmisią Żydów za Ferdynanda i Izabelli, panowaniem Filipa II i t. p.

I oto ostatnio jest do zanotowania cały szereg publikacji w różnych językach właśnie na te tematy z różnych i odmiennych stanowisk oświetlających to zagadnienie, przeważnie podających rewizji wiarygodność pewnych legend i mitów, rozpowszechnionych w Europie, kwestionujących źródła, na których te legendy i mity się opierały i wprowadzających dużo jasnego światła w dość zaciemnione tendencyjną (protestancką i masonską) propagandę dziedziny. Zapoczątkowali sami Hiszpanie, a także i Portugalczycy. Przedewszystkiem znakomity uczony profesor wszechświaty w Salamance, don Rafael Altamira, stały sędzia Trybunału Międzynarodowego w Hadze, a więc autorytet uznany w całej Europie.

Otóż ten historyk i jurysta w swej „Historji cywilizacji hiszpańskiej” stanął całkiem wyjątkowo na tem stanowisku, że t. z. Inkwizycja w danych warunkach historycznych była koniecznością, i że tylko głównie ta Inkwizycja w danych warunkach przyczyniła się do skonsolidowania państwa. Ściśle z tego samego stanowiska wychodzi w poglądach swych na Inkwizycję inny uczony historyk Bernardino L'horca S. J. w dziele p. t.: „Die Spanische Inquisition und die Alimbrados” (Berlin 1934). Atoli autor ten to Jezuita, a więc posiadany może być o stronność i partyjny kąt widzenia. Taki sam atoli pogląd ma jednakże protestancki, anglikański uczony prof. J. B. (Cambridge) w dziele: „The Origin of Modern Spain”. Również całkiem nowe światło na „straszliwego” Torquemadę rzuca jego francuska monografistka M. Marguerite Jouve.

Rzecz prosta i oczywista, że aby przeciwdziałać tym nowym i rewelacyjom źródłowym i obrobieniom, pospieszyli się przedewszystkiem najbardziej zainteresowani w tem, aby podtrzymać istniejący popularny i konwencjonalny pogląd na Inkwizycję i Torquemadę. Rumuński izrealita Valeriu Marcu (Marcus?) wydał w znanej pismieckiej firmie holenderskiej „Quevedo” dzieło o Inkwizycji, podtrzymujące ze wszystkich sił dawną legendę, dzieło oczywiście zaraz tłumaczone na wszystkie języki, aktualne

ze względu na hitlerizm i pełne aluzji do Niemiec i analogij między Inkwizycją a persekucjami, uprawianymi przez Sozi-Nazich.

Cóż się więc okazuje z tych nowych historycznych publikacji? Okazuje się, że Inkwizycja była wywołana głównie przez tak zwany marranizm i była reakcją, przeciwdziałaniem marrani-

W NOTATNIKU

„Serce rozdzyna się, wyskakuje przez gardło i eksploduje w górze”...

Wiadomo, jak żydłaki rozsiadły się na grzędach polskiej literatury. Pasorzytują niby robactwo i zapaskudzają dosłownie polski nasz język. Ponieważ na groźne to niebezpieczeństwo zwraca się coraz częściej publicznie uwagę, przeto żydy usiłują wrażenie polskich alarmów zbagatelizować i osłabić. Pierwszy wystąpił tu żydowski „Nasz Przegląd”, dowodząc, że kto mówi o zażydzeniu literatury polskiej, ten „troszeczkę przesadza”. A dalej z bezczelnością typową żydowską: „Naprawdę w literaturze polskiej żydzi odgrywają rolę bardzo skromną. Ale gdyby tak było, jak autor twierdzi, to tem gorzej dla antysemitów. Przecież ich nikt nie ogranicza, dlaczego więc są takimi niedorajdami, że oprócz miernoty podługawczej nie wartościowego stworzyć nie potrafią. Co zaś za wynik daje sztuczne hodowanie „rdzenności” w piśmiennictwie, widzimy poglądowo w Hitlerji: upada zarówno literatura, jak i czytelnictwo i księgarstwo. Niechże więc autor nie baje, że i za kryzys książki odpowiedzialni są żydzi.”

Odpowiedzialność za kryzys książki polskiej spada bezwarunkowo w znacznej mierze na żydów „robiących” w literaturze. Zaśmiecają bowiem masowo rynek wydawniczy wszelkiego rodzaju plugawstwem tłumaczonego i oryginalnego, dezorientując czytelników i zniechęcając ostatecznie do kupowania książki polskiej.

Na dowód weźmy przykład pierwszy z brzegu. P. Irena Goldberg-Krzywicka, filar „Wiadomości Literackich”, podpatrująca z lubością koty w marcu i pisząca o tem tasemicowe reportaże (oczywiście na Jamach „Wiad. Liter.” obok „świadomego macierzyństwa” temat fascynujący), wydała ostatnio powieść pt. „Walka z miłością”. Język tej powieści — to typowy żydowski śmietnik, zanieczyszczający pałac naszego polskiego języka. (Pomijamy treść, która jest wernym odbiciem śmietnika językowego p. Goldberg-Krzywickiej) Żydówka nie zna oczywiście ducha języka polskiego, i co więcej — nie zna znaczenia poszczególnych słów polskich. Naprzykład ulubionym jej słowem jest „spazm”. Używa go więc w wszelkich formach. I tak — „spazmatycznie się przeciąga”, — „ziewa spazmatycznie”, — „spazmatycznie wdycha powietrze” i t. d. i t. d.

Język p. Goldberg-Krzywickiej nie kończy się jednak na spazmach. Żydowskich kwiatków jest w jej powieści zatrzęsienie. Np. „Do obowiązków stanu służackiego należy i sprzątanie”, — albo „nóż zmysłowo wchodzi w białe, niewinne ciało jednych borowików”, — albo bohaterka „myśli frenetycznie”, — albo „serce jej rozdzyna się, wyskakuje przez gardło i eksploduje w górze”.

Dosyć! Nie trzeba więcej. Tak wygląda język polski autorów żydowskich. Parszywstwo językowe, wyrosłe na śmietniku żargonu, zapaskudzające naszą literaturę.

zmowi, to jest krypto-Judeizmowi.

Żydzi, jak wiadomo, rozgościli się w Hiszpanji jeszcze za panowania Wizygotów. Król Wittik czy Wittukind obsypywał ich dobrodziejstwami. Ale kiedy skończyło się jego panowanie i nastąpiły czasy cięższe, Żydzi Hiszpańscy weszli w stały kontakt z rasowo spokrewnionymi Maurami, no, i pomogli im silnie w opanowaniu półwyspu na czas siedmiu stuleci. I to Hiszpanie sobie zapamiętali.

Tak, to jedna z walnych przyczyn kryzysu książki polskiej.

Ludzie załgani

W ostatnim zeszycie „Myśli Narodowej” czytamy następujące uwagi: W piśmie sanacyjnym „Problemy” (nr. 7) wielkimi literami przez całą stronę wypisano: „Sobieskiego do Berezy”. Tak publicyści niepodległej Polski (pp. Borkowski, Bocheński, Pruszyński) dyrygują robotami nad ustaleniem nowej hierarchji społeczeństwa. Chodziło o co? Usunąć z katedry Sobieskiego, a wprowadzić na katedrę — Feldmana. Wtedy prawda historyczna będzie miała panowanie zapewnione.

Są w Polsce „historycy”: Pobóg-Malinowski, Kawalkowski, Górka... Sobieski mógł tedy ze spokojem posterunek im zostawić, tymczasem wolał całkiem się usunąć ze świata, aby ich nie czytał.

Dlaczego jednak gorliwcy piszą tyle o rzekomym błędzie Sobieskiego w oceanie roku 1920, kiedy wiedzą dobrze, że dowcip „Sobieski do Berezy” jest żydowski.

Co wy z Polską robicie — ludzi załgani!

Zalecenie „polscy” historycy

W jednym z gimnazjów nauczyciel historii dał wychowawcom swym spis t. zw. lektury zalecanej, t. zn. książek, których przeczytanie nie jest coprawda dla uczniów obowiązkowe, lecz w każdym razie uznaje się za dowód pilności, zamilowania do studjów i t. d.

Tych zaleconych książek z zakresu historii wymieniono sześć: czterech z nich autorem jest prof. Szymon Askenazy, dwu pozostałych — prof. Marceli Handełsmann.

Autentyczne!...

Żydowska profanacja „Roty”

Żydowski „Nasz Przegląd” zastanawiając się nad przeprowadzaniem przez inne pismo żydowskie konkursem na polski hymn narodowy, projektuje, aby przy tej okazji rozpisano konkurs na hymn endecki i żydowski i równocześnie podaje dwa następujące projekty — i to na nutę „Roty”:

„Nie będzie żydek pluł nam w twarz,
Wśród naszych miast handlował,
Chleb polski jeść ma tylko nasz.
Nasz lichwiarz, nasz konował.”

Na powyższe żydzi mają odpowiedzieć własnym tekstem:

„Nie będzie endeck pluł nam w twarz,
I prawa nam odbierał:
Nasz musi w Polsce żyć jak wasz:
Żyd-burmistrz, żyd-generał.”

Czy bezczelność żydowska nie przekracza przypadkiem wszelkich granic? Czy żydy rozpachwalone bezkarnością nie igrają przyrodkiem z ogniem, który, gdy kiedyś wystrzeli — nie będzie już znał paragonu?!

Przyszedł drugi okres pomyślności i rozkwitu Semitów za królów Katylijskich Ferdynanda IV i Alfonsa XI, aż doszło do roku 1480, w którym Ferdynand i Izabella zdecydowali się na eksmisię Żydów i to w krótkim terminie. Do roku 1492 musiało wyemigrować 165.000 głównie do Holandji, do Turcji, do Grecji. Ci zaś, co zostali, mieli nakazane natychmiast przyjąć chrześcijaństwo i zerwać wszelkie węzły z mozaizmem. Chrześcijaństwo przyjęli, ale z mozaizmem nie zerwali. I oto przeciwko tym Marranom głównie za ich tajny mozaizm zwróciła się Inkwizycja, wprowadzona przez papieża Sykstusa IV już w r. 1480. Rzecz jasna, że procesy inkwizycyjne, śledztwa i egzekucje nie były ani łagodne ani lekkie, metody tak zwane auto-da-fę musiały być w twardym stylu surowego średniowiecza.

Opinię atoli okrucieństw straszliwych, mąk piekielnych, spalań na stosach itp., wyrobiły Inkwizycji dopiero późniejsze wieki. Przedewszystkiem... Napoleon i... literaci. Na współwinę Napoleona w oszkalowaniu duchowieństwa hiszpańskiego zwraca głównie uwagę w swej książce Marguerite Jouve. Przed kampanją hiszpańską Napoleon zamówił poprostu u autora nazwiskiem de l'Horente paszkwil na kler hiszpański i ten to paszkwil pierwszy rozdał legendę o krwawej Inkwizycji. Potem wzięli się do tego masoni. Potem przyszedł protestancki Schiller ze swoim Carlosem i Filipem. Potem Victor Hugo z „Ruy Blasem” i „Hernanem”. Wielki Inkwizytor występuje w nowelach Poeo i de Villiers Adama i w Dostojewskim. Poczem, począwszy od Dumasa, obrabiają Inkwizycję i suchej nitki nie zostawiają na niej kolejno wszyscy polujący za sadystycznymi tematami beletryści minorum gentium od Paul de Cocka zaczynając a na „Zevaku” kończąc: wśród których oczywiście i semici; muzyk Halevy („Żydówka”), dramaturg Bruckner („Królowa Elżbieta”).

Z nowymi historycznymi pracami, „wybielającymi” Inkwizycję i Dominikanina Torquemadę, należałoby copędzej zapoznać i inteligencję polską, która o Hiszpanji wyrobiła sobie pojęcie tylko przez pryzmat Schillera i Brucknera, i tak Elżbietę angielską, jak i Filipa Hiszpańskiego widziała to przez szkła protestanckie, to przez żydowskie okulary.

Kwestja natomiast tak zwanych Marranów, czyli conversos, czyli „Christianos Nuovos”, którzy przez czterysta lat ukrywali swe żydostwo i dopiero w r. 1933 (sic!) za nastaniem republiki zerwali maski i wrócili na łono Mojżeszowe jest zanadto ważna, aby jej i u nas w Polsce nie poświęcić więcej uwagi ze względu choćby na pewne analogie... Narazie szpe-cjalistą od tego odkrycia i tematu jest tylko inżynier Samuel Schwarz ze Zgie-rza. Ostatnio nawiązano już pewne kontakty między marranami w Madrycie a frankistami i „Massohnami” w Warszawie...

ADOLF NOWACZYŃSKI

Listy z Wsi Wielkopolskiej Pan Oglądacz Mięsa

Ile razy pan szef „zabije” lub ma „zabijać”, przychodzi do nas z nieodłączną skrzynką z mikroskopem „pan rewizor”, żartobliwie zwany też „doktorem”, krótko i do rzeczy mówiąc — oglądacz mięsa. Jest to były żołnierz, człowiek poważny, spokojny, wyrobiony, w zawodzie swym sumienny a mikroskop, ten jeden z najcudowniejszych narzędzi ludzkiego poznania, szczerze lubiący.

Przyglądam mu się, jak ogląda mięso, jak je, czerwone, układa w przedziałkach, jak je bada. Robi to poważnie, a gdy ma szczególnie piękny obraz, uśmiecha się, jakby z uznaniem a nieraz spogląda na mnie.

— Niech pan zobaczy! — zaprasza mnie.

Widzę tkanki, jak tkaninę złotą, w niej, w czarnych obwódkach, srebrne desenie — powietrze. Istotnie, ładnie to wygląda.

Lecz nie w tem rzecz. Przy tem oglądaniu mięsa rozmawiamy często o różnych sprawach, związanych z zawodem oglądacza.

— Ja muszę widzieć świnię jeszcze przed zabiciem, jeszcze żywą! — mówi mi „pan doktor”.

— Oglądanie samego mięsa nie wystarczy? — pytam.

— Ja muszę wiedzieć, czy ona wogóle była!

— Jakby jej nie było, toby nie było

mięsa! — mówię.

— Ale mnie chodzi o to, czy ona przed zabiciem żyła!

— Nie rozumiem. To trochę skomplikowane.

— Czy to nie mięso świni zdechłej!

— tłumaczy mi pan oglądacz.

— Teraz już rozumiem.

— Drugi raz przychodzę po zabiciu i wtedy oglądam wnętrze, serce, wątrobę — każdy kawałek.

— Powierzchnownie? Cóż z tego można zobaczyć.

— Czy niema gruźlicy. A potem badam przez mikroskop mięso, czy niema trychnin.

— Ciele też się tak ogląda?

— Tylko płuca — czy niema gruźlicy.

— Więc wieprzowina jest najbardziej skontrolowanym mięsem?

— Tak. Kontrola jest obowiązkowa. Ale że to kosztuje 5 zł, więc się ludzie od tego wykręcają.

— Hm. Przecież to głupota, bo mogą się wszyscy struć. Trychniny są nadzwyczaj niebezpieczne.

— Nadzwyczaj. Ale ja mam na takich ludzi sposób.

— Proszę! Jakiż to sposób, jeśli można wiedzieć?

Pan oglądacz podniósł na mnie swe spokojne, blade-niebieskie oczy i odpowiedział:

— Wywiad. Dziś nic bez wywiadu, wszędzie musi się mieć swoich szpiegów. Ja ich też mam. Ale często i szpieg mi niepotrzebny, bo ludzie sami się denuncjują.

— Niby jakto?

— Ano córka kłóci się z ojcem, syn z matką. Przychodzą wtedy do mnie i mówią: — Czy wam wiadomo, że matka czy tam ojciec bił dziś?

— Też przyjemniaczki! — krzywię się.

— Ależ to ich obowiązek! — zwraca mi uwagę pan oglądacz — Obowiązek obywatelski. Każdy powinien donieść! Z trychniną niema żartów.

— Ma pan słusność! — przyznaję.

— Tylko ten motyw: Złość!

— Taka już jest natura ludzka! — wzrusza ramionami pan oglądacz.

— Gdy się ludzie z sobą kłócą, baczniej sobie patrzą na palce i pilniej się wzajemnie kontrolują.

— Też racja! — zgadzam się. — Natura ludzka jest — przykra.

— No, tak! — stwierdza krótko „pan doktor”. — Ale bywają i tacy, których mi złapać trudno. Na tych też mam sposób.

— Można spytać?

— Gdy się dowiem, że bił — mnie samemu bez wezwania wchodzić nie wolno! — daję mu znać, że wiem, że bił, mnie nie wezwał i że wobec tego zrobię na niego doniesienie, skutkiem którego będzie musiał zapłacić karę. Wtedy on sam przychodzi do mnie i przynosi mi próbkę mięsa, że to niby chciał, ale zapomniał, a ja wówczas mięso zbadam, ale doniesienie na niego robię.

— Dlaczego? — dziwię się.

— Bo mam już dowód.

— Ale jeśli on sam próbkę mięsa przyniósł?

— Przyniósł, bo wiedział, że ja już wiem i bał się doniesienia. A potem znówuby mi się wykreczał. Ale jak zapłaci karę i zrozumie, że to nie żarty, już mi się wykreczać nie będzie. Będzie się bał. Inaczej z ludźmi nie można. Ja wiem.

Był u nas w tych dniach.

— Musi pan mieć sporo roboty w okresie przedświątecznym — zauważyłem.

— Mam. Wczoraj zbadalem sześć świń! Ale cóż? Ludzie nie płacą. Nie mają pieniędzy. A ja obejrzeć muszę. Jednak — biją, żeby sobie przygotować zapas trwałych wędlin na później.

— Hm. Okresem bicia świń u nas, to grudzień, który też dawniej nazywał się prosiniec i przedwiekanocny okres. Dla rzeźnika miejskiego to czas doskonałych, obfitych zarobków, dla wiejskiego — czas zastoju.

— Ano tak! — przyznał pan mistrz, który się naszej rozmowie przysłuchiwał. — Ale tego roku ludzie po wszech duzo nie biją.

— Czemu?

— I świń mało, bo tanie, więc nie opłacało się karmić i tak wciąż potrzeba gotówki, że ludzie wolą sprzedać, aby choć trochę grosza zgarnąć, niż zabić dla siebie.

— To prawda! — potwierdził pan oglądacz.

I zaczęło się zwykle wyrzekanie na ciężkie czasy.

JERZY BANDROWSKI

na ostrzu języka 55

pochwalata snoba

Poznań, w kwietniu.

Nie mam na myśli takich prawdziwych, oryginalnych snobów („s. nob.“ — sine nobilitate). Chociaż znam i takich. Mam na przykład przyjaciela, który nazywa się poprostu Nowotniak. Nazwisko to widocznie mu się nie podoba, więc opowiada każdemu, że właściwie, to on nie Nowotniak, lecz hrabia X.; że podczas któregoś z powstań dziad jego zamienił się z jakimś zwykłym dziadem (właśnie Nowotniakiem) na paszporty — z przyczyn politycznych i odtąd już hrabiowie X. pozostali Nowotniakami. To jest przykład ordynarnego, przeciętnego snobizmu, którego nie pochwalam.

Pragnę dziś pomówić o pożytecznym i poczciwym typie snoba:

Można go spotkać na premierach, na których wypada być, gdyż chodzi na nie prasa, artyści i pewna dystygowana księżna...

Można go spotkać z tych samych przyczyn na wernisarszu wystawy kubistów. Typik przynurza oczy i patrzy z zachwytem na eksponaty, taksamo, jak spogląda na nie pan profesor Mroziński...

Zaczynamy rozumieć, że taki snobek jest pożyteczny. Jest to taki mały Lorenzo Medici — mecenas sztuki z dewizą „czem chata bogata...“ Kupuje za sześć złotych bilet na premierę, bilet na wernisarz i wyda podczas „taniego tygodnia książki“ złościsz na twoje poezje. I dlatego pochwalam go...

Bywają także snoby o większych rozmiarach; o większych rozmiarach portfeli. Kupują obrazy, chociaż nie wiedzą, dlaczego kupują właśnie Wąsowicza, który im się zupełnie nie podoba, — a nie na przykład Tadé Stykę, który jest taki miły i słodki i który pasowałby napewno bardziej do ich machoniowego salonu, niż rozczochrana „kubista“, czy „futurysta“. Trudno — podobno Styka fabrykuje tak zwane „knoty“, a ten futurysta jest w modzie, wystawiał u Bernheima-jeune i pan Pinkus (czytaj: Péküs) napisał o nim w paryskim piśmie, że jest „celebre peintre polonais“.

Jak widzimy z powyższego przykładu, — być snobem, to ciężki kawałek chleba. Snob nie może robić tego, co

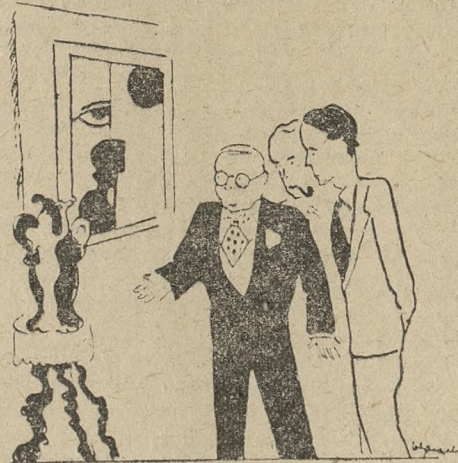
Można go spotkać w warszawskim I. P. S. sie, jak siedzi przy pół czarnej i spoziera z nabożeństwem na Wieniawę, czy Makuszyńskiego...

I możesz go także, jeżeli jesteś literatem, spotkać u siebie w domu. Stanie skromnie na progu, trzyma swój tomik poezji w jednym ręku, wieczne pióro w drugim i prosi „mistrza o autograf“.

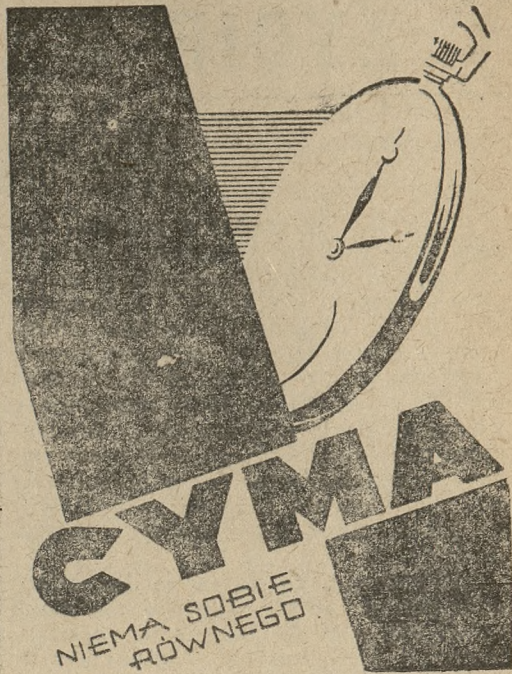
chce. Ma apetyt na nogę wieprzową, lecz to potrawa nieszykowna, — biedak musi zjeść Chateaubriand... Kupuje dzieła sztuki, na które patrzeć nie może, i miast czytać Helene Mniszek, którą uwielbia potajemnie, nudzi się nad Proustem. I sprawi sobie psa Pekięczyka, który się człowiekowi przysnąć może!

Snoba przesładuje kicz. A co właściwie nie jest kiczem? Różowy kolor jest kiczowaty, a także bladoniebieski. Słowik, to kicz. Księżyc, to kicz. Bez, to kicz. Ciepła bielizna jest kiczowata, binokle również (należy nosić rogowe okulary), operetka podobno też... Snob boi się kiczu jak ognia, ciągle roztacza czujną kontrolę nad swym ciałem i ubraniem, nad duszą i sercem, bo także miłości może zagrażać kiczowatość...

Snob, który ma piękne mieszkanie i kilka modnych obrazów, tudzież komplet dzieł pani de Noailles, oprawnych w atlas koloru fraise, — urządza u siebie od czasu do czasu przyjęcia. Zaprasza kilku artystów i literatów, jednego hrabiego, tudzież paru swoich kolegów z banku, by im to towarzystwo pokazać.

Snob wie, że cierpi pod brzemieniem snobizmu; żąda więc wiele za swoje męki. Szczególnie od literatów, których zaprasza — pożyczony im uprzednio parę złotych na wykupienie koszuli smokingowej od prasowaczki... Liryk to się jeszcze jakoś wymiga, może siedzieć zamyślony w kącie salonu i gładzić bladą ręką miękkie gałązki mimozy, stojące przed nim w wazonie z Delftu... i może przez cały wieczór słowa nie powiedzieć... Gorzej z humorystą, feljtonistą, czy satyrykiem. Snob-gospodarz żąda, by się taki gość popisywał przed jego kolegami. Musisz być koniecznie dowcipny. Przyszędłeś, by wypocząć po pracy, by napić się wody i zjeść lososia. A tymczasem tutaj gospodarz, albo pani domu, rasowa snobica, prowokuje cię między jednym kotejlem, a drugim, bierze

Pg 3290-62.125

na spytki, ciągnie za języczek. I musisz zrobić parę kawałów — niema innej rady... Pardon, jest! Trzeba zalać snoba jego własną szartrezą — niech się ulula, rozgada. Wówczas możesz się nawet ubawić. Bo snob pod wpływem alkoholu zrzuca maskę — powie ci, że ten kubista na ścianie to okropność... i że twoje wiersze są do luftu... i że ma ochotę na peklówę z pirem grochowym...

A gdy go spotkasz nazajutrz, wstydzi się — bo pamięta, że popełnił gafę. I zacznie wychwalać ilustracje Maillola do Wergiliusza i asonanse Kazimierza Iłakowicz.

ARTUR MARJA SWINARSKI
(Ilustracje WITA GAWĘCKIEGO)

**ZNANE UZDROWISKO
SIARCZANO-BOROWINOWE
LUBIEŃ WIELKI
obok LWOWA
ROZPOCZYNA SEZON DNIA 1 MAJA
Ceny bezkonkurencyjne. ng 8715**

LISTY Z BYDGOSZCZY

Rozmyślanie pod pomnikiem

Na skraju słicznego parku Jana Kochanowskiego wznosi się na marmurowym cokole, odlany z brązu jegomość. Bronzowy pan w sparty na bronzowej księdze od kilkunastu już lat spogląda dobrotliwie na mijających go nieustannie, niepoliczonych przechodniów. Nie wszyscy przechodnie mijają go w pośpiechu i obojętnie. Ten i ów zatrzyma się nieraz na chwilę. A czasem, zdarzy się nawet, że większa od pomnik podejździe gromadka, by — po uroczystych przemowach, na stopniach cokolu pięknie pozostawić wieńce. Wówczas, ciemno-zielony pan, odlany z brązu, wygląda zupełnie tak, jakgdyby był cały ze szczerzego odlany złota. Rzadko mu się jednak trafia taka słoneczna przemiana. Daleko częściej natomiast przytrafia mu się zgola co innego. Wtedy ciemno-zielony pan z brązu czernieje cały z żalu, a duże krople deszczu spływają melancholijnie po jego dobrotliwej lecz zachmurzonej twarzy. Jakże bo niema się cały nachmurzyć, kiedy doń — od czasu do czasu — następująca dobieganie rozmowa:

— Kto też to może być, ten jegomość na pomniku? — pyta któryś przechodzień drugiego przechodnia.

Ten drugi aż przystanął ze zdziwienia.

— ...Bo widzi pan, ja jestem tu w przejeździe, — usprawiedliwia pytający copredziej swoją zdumiewającą ignorancję, — więc proszę pana bardzo, by zechciał mnie łaskawie poinformować.

— To przecież tak łatwo odgadnąć, — z uśmiechem wyższości poucza zapytany, — Proszę się tylko baczenie przypatrzeć pomnikowi. Osoba na pomniku wspiera się na wielkiej księdze. Stąd prosty wniosek, że pomnik poświęcony jest wielkiemu pisarzowi. A tuż w pobliżu pomnika, na tablicy orientacyjnej wypisano nazwisko tego, którego imieniem nazwano park, przy

którym wznosi się pomnik. Park nosi imię Jana Kochanowskiego. Któregoż zatem wielkiego pisarza musi wyobrażać nam pomnik?...

— Henryka Sienkiewicza! — niespodziewanie wtrąciwszy się do rozmowy, oświadcza trzeci przechodzień.

— Sienkiewicza?!?! — protestują gwałtownie obydwaj nagabnięci.

— Ależ oczywiście. Sam przecież brałem udział w uroczystym odsłonięciu pomnika.

Ten argument ostatecznie przekonuje wątpięcych. Oby przechodzień chciałby jeszcze tylko wiedzieć, kto był twórcą pomnika.

Alé tego to już nawet nie wie drugi z informatorów. Nic w tem zresztą dziwnego. Rzeźbiarze tak często pracują bezimiennie. Ież to razy w prasie naszej czytamy o uroczystych odsłonięciach pomników. Czy chcemy, czy nie chcemy — dowiedzieć się wówczas musimy i o tych, którzy przemawiali, i o tych, którzy „łaskawie wzięli udział“, tylko, przeważnie, nikt nam nie chce zdradzić nazwiska autora monumentu. Więc nic dziwnego, że szary przechodzień pojęcia potem niema, komu przypisać autorstwo. Ze dzieje się krzywda przemilczanemu artyście. I tak moi, pod pomnikiem Sienkiewicza deliberujący przechodnie, po długich dopiero naradach doszli do wniosku, iż pomnik wykonany został chyba przez któregoś z krakowskich rzeźbiarzy...

Rozmowa ich urwała się — niestety — zanim zdążyłem się do niej przyłączyć. Nie mogłem już tedy osobiście zdradzić nazwiska twórcy pomnika. Spieszę więc, by uczynić to copredziej teraz — listownie. Pozwólcie, że zapoznam was z prof. Konstantym Laszczką, i — że was dziś zaprowadzę do jego krakowskiej pracowni.

To tak łatwo, w feljtonie, cofnąć czas o kilka lat wstecz. A potem, najszybszym aeroplanem wyobraźni prze-

nieść się skądkolwiek na cudny krakowski Rynek. Stamtąd już blisko do Akademii Sztuk Pięknych. Wystarczy minąć bramę Florjańską, a później groźnego portjera Akademii, by znaleźć się u drzwi pracowni Laszczki. Otwórzmy te drzwi i wejdźmy.

Z głębi pracowni wyjdzie nam naprzeciw stary, siwy pan. Raczej robotnik, niż — pan, gdyż szary rzeźbiarski chałat opina słuszną postać artysty. Nie możemy się przywitać, bo dłonie rzeźbiarza wypełnione są gliną. Ale szeroki gest ramienia wskazuje nam gościnne miejsce. Siadamy więc na niskich, prostych stołkach, a naprzeciw nam siada gospodarz. Choć odpoczywa, ręce jego nie opadają bezczynne na kolana. Palce ugniatają glinę w kształt jakiejś misy, czy dzbanka. I gdy tak siedzi pracujący, gdy długie, siwe włosy spadają mu na szerokie, otwarte czoło, wiemy już, kogo mamy przed sobą. To ożył prehistoryczny typ Słowianina z Mazowsza. Rzeźbiarz i artysta pradawny w skupieniu kształtujący łzawicę czy urnę. Więc prosimy go, by nam o tem rodzinnem Mazowszu opowiedział cośnięcoś. By nam opowiedział o początkach swej artystycznej drogi.

Rzeźbiarz wierzchem ręki odgarnia włosy z nad oczu łagodnych i spłowiałych. Widać, że oczy te patrzą w daleką przeszłość. Kończy się ta chwila zamyślenia krótkim wzruszeniem ramion. — Przecież to było tak dawno...

Nieomal siedemdziesiąt lat temu... Ledwie pamiętam tę moją wieś rodziną. Dom mój stał nad brzegami Osownicy. A po drugiej stronie staw. Długi. Szeroki. A tuż za stawem gościniec. Droga z Warszawy do Wilna... Któregoś dnia ruszyłem tą drogą do Warszawy i dalej w świat. Zatrzymałem się dopiero w Paryżu, w Ecole des Beaux Arts. Różnie wtedy bywało, ale przeważnie ciężko. Po nocach trzeba było zarablać na życie. Przeżyło się jakoś. Często się wtedy stykałem z Wyspiańskim. Czas jakiś mieszkaliśmy razem. Potem ja powędrowałem. Wreszcie wróciłem do Warszawy. Z Warszawy wezwano mnie do Krakowa, do Akademii. No i odtąd pracuję tu, w tej

pracowni.

W tej pracowni nieraz wolno mi było poszperać. Zwłaszcza, kiedy dziażdzo Laszczka był w dobrym humorze. A miałam na jego humor wypróbowany sposób: Dziś mogę się już do tego bez obawy przyznać. Poprostu przegrywałem do dziadzi Laszczki w szachy. Wówczas sędziwy mistrz przestawał gderać. Wówczas i cukierki znajdował w zakamarkach swego biurka i historję niejednej swej rzeźby sam chętnie opowiadał.

A historje jego dzieł wiążą się przecież najściślej z historją polskiej rzeźby. Ilustrują kilka jej nader ważnych rozdziałów. Od impresjonizmu, do poszukiwania wyrazu, poprzez symbolizm i nastrojowość, ku formie coraz bardziej zwartej, opanowanej, klasycznej. Z tego ostatniego okresu znajduje się w pracowni artysty kilka dzieł, które twórcą specjalnym otacza piętyzmem. Są one zawsze starannie miętkim zawinięte sukniem. W przystępie wyjątkowej łaskawości odsłonił kiedyś artysta przedmną te głowy. Ujrzałem kilka jego najświetniejszych marmurów. Kilka portretów nie wykutych już, wręcz wypieszczonych. Nie dziwnego. Przecież to portrety ukochanych osób — żony, córki, synowej...

A jeszcze późniejsze od tych dzieł, są „bajki“, które mi sędziwy mistrz najchętniej się dziś bawi. Są to jakiegoś dziwne: — ptaki-królowie, kobiety-żmije, śpiące koguty. Jest wśród nich i „księżyc wystrychnięty na dudka“ i samolub i Szymek-zimorodek a wszystko to, pięknie w majolice wykonane.

Bo mimo późnych lat, ręce znakomitego rzeźbiarza pracują niestrudzenie. Boć to przecie właśnie Laszczka zwykł był powtarzać, że — „Sztuka — to nie otomana, na której można się wygodnie wylegiwać“.

Dziś, kiedy Konstanty Laszczka święci pięćdziesięcioletni jubileusz swej niestrudzonej pracy twórczej, trzeba, aby się Bydgoszczanie dowiedzieli, że twórcą ich pomnika Henryka Sienkiewicza, jest jeden z najwybitniejszych rzeźbiarzy polskich.

MARJAN TURWID.

ZYCIE HARCERSKIE

„Złe wytyczne“

Czynnikami miarodajnymi z naszej komendy — tu i tam — zalecają gorliwie „Wytyczne programowe prace zastępów chłopców starszych“ J. Sosnowskiego. By niektórymi Druhów uchronić od całego szeregu nieporozumień, podajemy tu za „Strażnicą Harcerską“ (nr. 3 — rok VI — 1934) następujące uwagi o „złych wytycznych“. Tendencjom hm. Sosnowskiego — w pracy naszej — musimy stanowczo przeciwstawić się. Uczynia to przedewszystkiem księża-kapelani, instruktorzy i drużynowi.

„Wytyczne“ są napisane dla chłopców ponad lat 14. Dlatego też może mówić się w nich, zamiast o obowiązkach, o „problemach“. Młodzieży uświadomić się ma np. obowiązek służby Bogu — a więc coś całkiem konkretnego, jasnego, ale „problem“, czyli coś co należy dopiero rozważyć, przedyskutować; coś co jest dopiero zagadnieniem, nasuwającym wątpliwości i zastrzeżenia; coś co można przyjąć, ale co można i odrzucić! Zamiast tradycyjnej „służby stawia autor „problem“ religijny i państwowy. Nie problemy, lecz pewniki trzeba stawiać przed młodzieżą.

Dalej (str. 24) boleje autor, że „pod wpływem hasła, szerzonych w Niemczech, głosi się wśród młodzieży hasło walki z zalewem żydowskim“.

„Autor, nawiasem mówiąc, zbyt łatwo chce się załatwić z tak ważną „kwestią żydowską“, którą, jak widać z ankiety — przeprowadzonej przez autora — interesują się chłopcy, a z czego należy się cieszyć. Niestety — autora to nie cieszy, lecz smuci, a nawet gniewa, bo groźnie mówi: „Nic chyba bardziej obcego dla ideologii harcerskiej nie może być niż to właśnie hasło...“ (str. 24).

Autor np. stawia na pierwszym miejscu „problem pracy“, czyli wyboru zawodu, uważając, że „problem ten jest centralny dla pracy zastępu i stanowić powinien niejako jej kregosłup“ (str. 34).

Byłoby to robieniem z harcerstwa instytucji kształcenia zawodowego!

Takie postawienie sprawy jest tem ciekawsze, że wśród tylu poruszonych problemów niema mowy o „problemie kształcenia charakteru“, a wszak to właśnie stanowią oś pracy harcerskiej, a nie będzie nią, choćby najdoskonalszy, sposób trafny wyboru przez

chłopca zawodu.

Mówiąc o problemie religijnym, wyraża się autor o religii chrześcijańskiej b. dwuznacznie, i to w sposób taki, jakby religię chrześcijańską sprowadzał do rzędu religij naturalnych, a nie uważał jej za religię objawioną. — Zaleca tu autor „introspekcję przeżyć religijnych“ (str. 38). Tak! — chłopcom w tym wieku!

Ma przy tym problemie młodzież prowadzić „rozważania na temat psychologicznych podstaw chrześcijaństwa, zagadnienia przebaczenia, stosunku ograniczoności (jednostki) do nieograniczoności (?), a potem takie tematy, jak pojęcie sumienia, jako system społeczny walki z krzywdą ludzką ?! (str. 41). Pomijam tu już fakt, że młodzież w tym wieku jest zupełnie niezdolna do tego rodzaju rozważań. Chodzi mi tu jednak o zwrócenie uwagi na tematy tych rozważań podane przez autora. Czyż zamiast wypisywać takie bezsensy, dobre na początkujące kółka bezbożnicze, nie należało raczej wspomnieć o współpracy z księdzem kapelanem drużyny i jego kierownictwu pozostawić tę dziedzinę?

Ale może najwięcej zastrzeżeń i obaw budzi „problem uświadomienia płciowego“. Autor zaleca tu chłopcom „zapoznanie się z procesem rozmnażania się i rozwoju w świecie roślin i zwierzęcych (poważnie, przeprowadzone obserwacje, referaty itp.)“ (str. 35). Szeroko omawiane w pedagogice to zagadnienie nasuwa bardzo wiele trudności. Może to być powodem brutalnego rozpatrywania tego popędu; z wielkiej tajemnicy życia może uczynić zwierzęcą namiętność. To mają być „wytyczne“ pracy harcerskiej! Dla 14-stoletników! Czy nie należało tu raczej wykorzystać cennych wskazówek Ojca św. w tej dziedzinie, podanych w „Encyklice o wychowaniu“, lub przynajmniej do niej odesłać młodych czytelników?

Nadto w tym „problemie“ autor zaleca chłopcom rozważania na tematy: „Problem rodziny i współczesna ewolucja (!) tego pojęcia“ (str. 42) oraz „Zagadnienie nadrzędności idei człowieczeństwa w stosunkach pomiędzy kobietą a mężczyzną“ (str. 51). Dla czternastolatków, powtarzamy!

Jak widzimy z powyższych uwag „Strażniczy“, książkę tę tak polecaną musimy wyeliminować z naszych bibliotek po drużynach. Takich „wytycznych“ w pracy naszej trzymać się nie możemy.

Harcerscy hufcowi zagraniczni.

W niedzielę, dnia 16 marca r. b. w Głównej Kwaterze Harcerzy odbyła się odprawa przybyłych z zagranicy hufcowych harcerskich. Odprawa miała na celu omówienie sprawy udziału harcerzy polskich z zagranicy w Jubileuszowym Zlocie Harcerzy w Spale.

Odprawie przewodniczył Komisarz Zagraniczny Z. H. P. p. Henryk Kapiszewski.

Harcerze zagospodarują się na zlocie.

Dnia 16. 3. r. b. w gmachu Państwowego Urzędu W. F. i P. W. odbył się zjazd kwatremistrzów obozów i podobozów wielkiego Złotu Harcerstwa w Spale, oraz przedstawiciele Komendy Chorągwi Harcerskiej. Zjazd, któremu przewodniczył p. Stanisław Lange, kwatremistrz główny zlotu, ustalił szereg wytycznych odnośnie zagospodarowania obozów. Przeprowadzenie wszystkich zamierzonych robót i inwestycji (a że tak się stanie nie wątpimy) będzie chlubnie świadczyć o zmyśle gospodarczym naszych dzielnych harcerzy, których zasada jest dawać sobie wszędzie i ze wszystkim radę.

Na jubileuszowym zlocie harcerzy.

Na terenie zlotu harcerskiego w Spale Komenda Naczelna Zlotu postanowiła zainstalować następujące urządzenia centralne: ołtarz, szpital pod dachem na 60 łóżek, teatr, pawilon na wystawę, mającą zobrazować dwudziestopięcioletnie i rozwój harcerstwa polskiego, kino, 4 restauracje, kioski i sklepy, pawilon dla przechowań dzieci, kolumnę dla dzieci rodziców harcerzy o 3 salach z kuchnią, centralę telefoniczną, wreszcie megafony i pocztę.

Rumuński skaut w Polsce.

Bawiła w Polsce na zaproszenie Państwowego Urzędu W. F. i P. W. delegacja Rumuńskiego Instytutu Wychowania Fizycznego, który jak wiadomo jest wzorowany na naszym P. U. W. F. i P. W. W skład delegacji weszli przedstawiciele naczelnych władz organizacji skautek i skautów rumuńskich, którzy byli gościnnie

nie podejmowani przez Harcerstwo Polskie.

Rumuni zwiedzili szereg izb harcerskich, brali udział w zbiórkach drużyn oraz podejmowani byli herbatką w lokalu Naczelnictwa Z. H. P.

Dalszy rozwój szybownictwa harcerskiego na prowincji.

Państwowa Wytwórnia Broni w Radomiu przydzieliła miejscowemu Hufcowi Harcerzy szybowiec ćwiczebny, oraz specjalnego instruktora, mającego szkolić harcerzy — pilotów szybowcowych.

Hufiec Harcerzy Radomskich posiada specjalny oddział szybowcowy, propagujący wśród miejscowego społeczeństwa hasła krzewienia lotnictwa.

Z PISM

Wszystkim druhnom i druhom gorąco polecamy: 1) „Strażnicę Harcerską“, której ostatni numer przynosi szereg ciekawych artykułów, gawęd, uwag, notatek na tematy b. aktualne i ciekawe. „Strażnica“ jest niezbędnym piśmem przedewszystkiem dla księży kapelanów, instruktorów, starszych harcerek i harcerzy. Cena rocznego abonamentu wynosi 3 zł rocznie, P. K. O. 24405. Warszawa, Kredytowa 16, m. 25.

2) „Harcerza“ specjalnie dla członków drużyn harcerskich, zastępowych, drużynowych i instruktorów. Świętny wprost był przekład dha Sedleczka p. l. „Wskazówki dla młodych wodzów“. — Abonament roczny 5 zł. P. K. O. 22806. Warszawa, Zielna 35, m. 9.

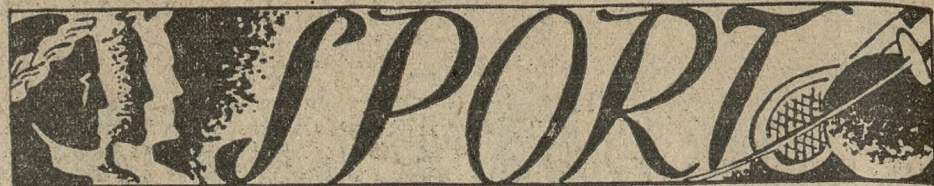
Pielgrzymka 4. VI. — 14. VI. do

RZYMU zł. 395.—

wraz ze zwiedzaniem

Wenecji, Padwy, Florencji, Neapolu i Wiednia.

WAGONS-LITS/COOK, Poznań, Br. Pięćrackiego 12. Br. Pięćrackiego 12. Br. Pięćrackiego 12.

Otwarcie sezonu P. O. Z. L. A.

XV jubileuszowy bieg „Kurjera Poznańskiego“
28 kwietnia

Sezon tegoroczny otwiera POZLA tradycyjnym biegiem na przełaj o puchar „Kurjera Poznańskiego“ w niedzielę 28 kwietnia ze startem i metą na stadionie miejskim. Ponieważ jest to 15 bieg z rzędu, a więc jubileuszowy, odbędzie on się wyjątkowo w uroczystych ramach.

Najstarszy ten bieg obramowany zostanie ogólnopolskimi zawodami, do udziału w których zaproszono najwybitniejszych lekkoatletów polskich z Pławczykiem, Heljaszem, Biniakowskim, Luckhaussem, Sieleckim, Kostrzewskim na czele. Do udziału w biegu na przełaj zaś poproszono m. in. zeszłorocznego zwycięzcę Hartlika ze Śląska. Nojego przebywającego obecnie w Warszawie, Fialkę z Krakowa, Kurpessę z Łodzi i wielu innych.

Zarząd P. O. Z. L. A. zezwolił na start w

Poznaniu członkom drużyny olimpijskiej z tem, że zgłoszą się oni w C. I. W. F. nie 24, lecz w dniu następnym po biegu „Kurjera Poznańskiego“, 29 bm.

Cała impreza odbywa się w pierwszym dniu tygodnia propagandy Poznania i zaliczona została do imprez programowych, które w czasie od 28. 4. do 5. 5. odbywać się będą w Poznaniu.

W ramach tegorocznego biegu jubileuszowego odbędzie się osobny bieg dla juniorów, w którym startować mogą wszyscy urodzeni w latach 1918, 19 i 20 Regulamin biegu juniorów ogłosimy w najbliższych dniach. Zgłoszenia do biegów przyjmuje przew. kom. sportowej POZLA p. Jan Marcinkowski, Poznań, ulica Szwajcarska 5 m. 2/3. Wpisowe wynosi od zawodników seniorów 30 gr., od juniorów 20 gr.

Wrocław — Poznań

Spotkanie międzymiastowe drużyn reprezentacyjnych Poznania i Wrocławia w piłce nożnej będzie niewątpliwie wydarzeniem o znaczeniu nie tylko lokalnym. Poznań bowiem zapoczątkuje oficjalny sezon międzynarodowy, który obw. okazać się zechciał szcześliwym. Zawody te będą poza tem jedyną imprez sportową, odbywającą się w pierwsze święto Wielkiejjocy w Poznaniu. Warto przypomnieć, że pierwsze spotkanie zespołów reprezentacyjnych we Wrocławiu zakończyło się wynikiem remisowym, to też dla Pozna-

nia nadarza się doskonała sposobność do wykazania swej wyższości nad bądź co bądź silnym przeciwnikiem. Mówić w tej chwili o jakichkolwiek szansach byłoby nieco przedwcześnie, tembardziej, że nie znamy dotąd składu drużyny. Jeżeli chodzi o Wrocław, to jest on o tyle w szczęśliwszym położeniu, że znajduje się obecnie w pełni sezonu i dysponować będzie mogli graczy o doskonałej kondycji fizycznej. Poznań natomiast stoi u progu sezonu, co zdaje się będzie pewnym minusem dla drużyny.

Kalendarzyk niedzielnych spotkań

„Warta“ i „Warszawianka“ o godz. 16 na boisku przy ul. Rolnej.

O mistrzostwo klasy A. — Godz. 11 na boisku własnym „HCP“ i „Polonia“ Leszno oraz o tej samej godzinie na arenie lazarskiej „Sparta“ i „Unja“ Koścień. O godzinie 15.30 na boisku w Dębcu „K. P. W.“ i „Ostrowia“. W Lesznie o godz. 15 „Sokół“ i „Legja“, w Ostrowie „O. K. S.“ i „Warta“ I b.

O mistrzostwo klasy B. — O godz. 11 na boisku przy ul. Chodiszewskiego „Korona“ i „Admira“, o godz. 14 na boisku „Sokół“, „Olimpia“ i „Pogoń“. W Grodzisku o godz. 15 „Dyskobolja“ i „Sokół“ Kepno.

O spadku z klasy B. — O godz. 16 na boisku „HCP“ poznańska „Polonia“ i „Śremski K. S.“, na stadionie na Śródcie „Polonia“ i „Skra“, w Rawiczu „Rawicki K. S.“ i „Pentatlon“.

O mistrzostwo klasy C. — O godz. 15 na arenie lazarskiej „San“ i „Nielba“ Wągrowiec, o godz. 16 w Fabianowie „Orkan“ i „Czarni“. W Mosinie o godz. 13.30 „Sokół“ i „Sokół“ Rawicz; we Wrześni „Wiktorja“ i „Warta“ III, w Szamotułach „Szamotułski K. S.“ i „Sokół“ Gniezno, w Śródcie „Legja“ i „Unja“ Poznań.

Zawody towarzyskie. — O godz. 11 „Cybina“ i „Naprzód“ na stadionie na Śródcie, w Kepnie „Polonia“ i „Wiktorja“ z Ostrzeszowa.

Odwołano zawody lekkoatletyczne „Sokół“, „K. P. W.“ i „Warta“ z powodu wycofania się „Warty“.

Zawody pięściarskie „HCP“ i „Sokół“ rozpoczynają się o godz. 19.30 w hali Cegielskiego przy Górnej Wildzie 180.

Ślubowanie członków drużyn olimpijskich

Polski Komitet Olimpijski na posiedzeniu wczorajszym postanowił, że wszyscy członkowie drużyn olimpijskich złożą uroczyste ślubowanie w dniu 26 maja, t. j. w dniu święta wychowania fizycznego.

Uroczystość ślubowania odbędzie się w następujących ośrodkach sportu: Warszawie, Poznaniu, Krakowie, Katowicach, Lwowie, Łodzi, Zakopanem, Wilnie, Bydgoszczy, Kaliszu, Białymstoku i Kielcach.

W dniach najbliższych ustalone zostanie, kto będzie odbierał od zawodników ślubowanie. Również — w najbliższej przyszłości Polski Komitet Olimpijski orzeknie, kto sprawować będzie funkcje kierowników poszczególnych drużyn olimpijskich, przymem godzi się zaznaczyć, że nie wszyscy kandydaci na te stanowiska, zgłoszeni przez poszczególne

związki sportowe, będą przez Komitet Olimpijski zatwierdzeni.

Polski Komitet Olimpijski zarządził, aby związki nadesłały dane o zawodnikach, wznaczonech do drużyn olimpijskich, przymem wśród danych tych musi się znajdować stwierdzenie stanu zdrowia przez lekarza. (Pat)

Polscy żeglarze zaproszeni do Szwecji

Oddział morski Yacht-Klubu Polski został w r. b. zaproszony przez Królewski Yacht-Klub Szwecji na zawody żeglarskie państw bałtyckich w Faröund, na wyspie Gottland, w dn. 3—5 lipca.

Podobne zaproszenie nadeszło również od Yacht-Klubu w Tallinie na zlot yachtów państw wschodnio-bałtyckich w zatoce Ryskiej.

Zjazd w Faröund zbiega się z terminem regat morskich, organizowanych corocznie przez Yacht-Klub gduński, wobec czego postanowiono regaty na trasie Gdynia—Visby rozegrać w dn. 30 czerwca, poczem wyruszyć do Faröund.

Nawiązanie stosunków sportowo-żeglarskich z krajami o tak wspaniałej tradycji i kulturze żeglarskiej winno przynieść naszemu młodemu żeglarstwu ogromne korzyści. (Pat)

30 tysięcy złotych na przygotowania olimpijskie

Polski Komitet Olimpijski opracował już swój preliminarz budżetowy w zakresie kredytów na przygotowania olimpijskie w r. 1935.

Preliminarz budżetowy przewiduje na ten cel kwotę 30.000 złotych. (Pat)

Lekka atletyka

Międzynarodowy mecz pań Berlin — Łódź odbędzie się prawdopodobnie w Łodzi w dniu 9 czerwca. Pertraktacje w tej sprawie znajdują się już w końcowej fazie.

Ogólnopolski bieg na przełaj organizuje „Sokół“ w Poznaniu, w drugie święto Wielkiejjocy o godz. 12.30 na boisku „Sokola“ przy Drodze Dębińskiej, na wysł. 4.000 mtr. Zbiórka zawodników o godz. 11.30 celem poddania się badaniu lekarskiemu. Zgłoszenia przyjmuje do dnia 16 bm. Sekretariat T. G. „Sokół“ Podgórna 8, codziennie od 19 — 20 wiecz. (kom)

Pięściarstwo

Mistrzostw Polski w roku 1936 nie będzie? W roku 1936 nie odbędzie się bokser-skie mistrzostwa Polski. Ze względu na przypadające w tym roku igrzyska olimpijskie — wszystkie prace naszych bokserów w tym wylaczenie kierunku będą pro-

RUCH MŁODYCH

Z Wielkopolski

— GRODZISK. Odprawa kierowników. W niedzielę, dnia 7 kwietnia r. b. odbyła się w Grodzisku odprawa kierowników, zastępców i sekretarzy wydziałów Młodych S. N. b. powiatu gródzkiego. Z składanych sprawozdań wynikało, iż ruch narodowy zdobywa coraz silniejszy grunt, a ideologia jego jest przyjmowana przez szerokie masy społeczeństwa z entuzjazmem. Po omówieniu szeregu spraw bieżących i planu prac na przyszłość zakończono odprawę odśpiewaniem hymnu Młodych. Na odprawie byli obecni również członkowie zarządu Stron. Nar. w Grodzisku. (ki)

— MURZYNOWO KOŚCIELNE (pow. średzki). Na niedzielę, dnia 31 marca zwołano Str. Nar. w Murzynowie Kościelnym zebranie publiczne. Referat na temat ostatnich wydarzeń politycznych wygłosił poseł Jan Przanowski. W dyskusji poruszono różne sprawy polityczne, przy czym zabierali m. in. głos kier. rejonowy kol. J. Pawlak z Wrześni oraz ks. prob. Osowiecki, który podkreślił, że obóz narodowy potrafi łączyć w swych szeregach Polaków wszystkich warstw. Również w dyskusji zabrał głos agitator „Piasta” Antoni Frackowiak z Janowa, który chciał przekonać obecnych, że rolnicy winni się jednoczyć tylko w „Piastie”, bo obóz narodowy jest partią „mieszcząską” (!) Na zakończenie zabrał głos raz jeszcze poseł Przanowski i dał odprawę demagogicznemu agitatorowi. Przemówienie p. posła trafiło wszystkim do przekonania. Na zakończenie odśpiewano „Boże coś Polsko” i wznoszono okrzyki na cześć przywódców narodowych. Na zebraniu obecnych było ok. 150 osób. r. w.

— ROGÓZNO. Zebranie wydziału Młodych S. N. Dnia 4. b. m. w sekretarjacie wydziału Młodych S. N. odbyło się miesięczne zebranie, na którym po zagajeniu przez kierownika oraz wspólnym odśpiewaniu Pieśni Bojowej wygłosił kol. Kazimierz Świątek referat p. t. „Historja jest nauczycielką życia”. Dyskusja nad referatem była ożywiona. Po omówieniu rozmaitych ważnych spraw, odśpiewano wspólnie hymn Młodych. Walne zebranie Stronictwa Narodowego odbędzie się w Hotelu Polskim w niedzielę, dnia 14. b. m., o godz. 16.30, zaś w godzinie później odbędzie się zebranie poselskie w tym samym miejscu. (rm)

— WRZESNIA. Zebranie manifestacyjne Młodych Str. Nar. W dniu 3 kwietnia odbyło się zebranie Młodych S. N. we Wrześni przy bardzo licznych udziałach członków. Referat na temat zakusów niemieckich wygłosił kol. Budzyński. Po referacie uchwalono jednogłośnie przedłożoną rezolucję. Kol. Pawlak omówił różne sprawy organizacyjne. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych. r. w.

— DOLSK. Zebranie narodowe. W niedzielę, dnia 7 kwietnia odbyło się w Dolsku zebranie koła S. N. i wydziału Młodych Str. Nar. Bardzo ciekawy referat polityczny wygłosił prezes pow. kol. Adamski, który poza tem omawiał sprawy organizacyjne. Obecnych na zebraniu było ponad sto osób. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych. (ad)

— KSIAŻ. Zebranie protestacyjne. Dnia 23 marca koło Str. Nar. w Dolsku wielkie zebranie protestacyjne w związku z wprowadzeniem przez Niemcy powszechnej służby wojskowej. Obszerny referat na temat zabarzonej polityki Niemiec wygłosił kol. M. Łukowski. Zebrani uchwalili odpowiednią rezolucję. (ad)

— SULMIERZYCE. Młodzi Str. Narod. Na ostatnie zebranie Młodych Str. Nar. stawilo się 264 członków. Po raporcie i odśpiewaniu Pieśni Bojowej zagaił prezes S. N. prezes Sylwester Dudkiewicz zebrał kier. placówki krotoszyńskiej kol. Dobrzak wygłosił dwa referaty p. t. „Obóz narodowy i jego działalność” oraz „Kwestja żydowska w Polsce”. Referaty nagrodzono burzą oklasków. Następnie przemawiał sekretarz pow. kol. Bolesław Dobrzak n. t. „Kościół, Naród i Państwo”. Omówiono jeszcze szereg spraw ściśle organizacyjnych. Odśpiewaniem hymnu Młodych zakończono zebranie. (kz)

Z województw centralnych

— LISEWO (pow. koniński). W niedzielę dnia 31 marca odbyło się zebranie Stronictwa Narodowego w Lisewie. Referat na temat naszej polityki zagranicznej wygłosił kol. kol. Edmund Surdyk i Edward Pietryga, nowo wyszkoleni referenci z kursu, który odbył się we Wrześni w dniach 23—25 marca r. b. Omówiono różne sprawy organizacyjne. Po referacie uchwalono jednogłośnie rezolucję taką samą, jak w Poznaniu. Przyjęto 9 nowych członków. Po odśpiewaniu hymnu Młodych zakończono zebranie, w podniosłym nastroju. Placówka w Lisewie liczy obecnie 64 członków i składa się w przeważnej części z robotników rolnych i drobnych gospodarzy.

Ruch narodowy na Śląsku rośnie

Nowe placówki Stronictwa Narodowego — Liczne zebrania

— CHORZÓW I. W środę, 6 marca odbyło się pod przewodnictwem kier. koła kol. Jakubowskiego zebranie członków placówki Str. Nar. Chorzów I, na którym wygłosił referat kol. Ingłot. Po ożywionej dyskusji i załatwieniu spraw organizacyjnych, zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

— CHORZÓW II. Nowozałożona placówka Str. Nar. Chorzów urządziła w środę, dnia 28 lutego drugie swoje zebranie. Przewodniczył kierownik kol. Frackowiak. Referat wygłosił kol. Jakubowski, kier. placówki. Ustalono plan prac na najbliższą przyszłość. Na zebraniu obecnych było około 60 osób, w tem 30 nowych kandydatów.

— CHROPACZÓW. Zebranie placówki chropacowskiej Str. Nar. odbyło się dnia 3 marca. Przewodniczył kol. kierownik Cichoń. Referat ogólny wygłosił kol. Knapik.

— GODULA. W niedzielę 10 marca odbyło się zebranie placówki Str. Nar. w Goduli pod przewodnictwem kier. kol. Musiela. Referat, nad którym wywiązała się dyskusja, wygłosił kol. Ingłot z Chorzowa. Po omówieniu spraw organizacyjnych zakończono zebranie odśpiewaniem hymnu Młodych.

— KATOWICE. Zebranie placówki Str. Nar. w Katowicach odbyło się dnia 7 lutego w sali „Wzgórze Mikołowskie”. Przewodniczył kierownik kol. Heyducki. Referat wygłosił kol. Polewczyński. Następnie sprawę propagandy pras narodowej omówił kol. Ingłot z Chorzowa. Po załatwieniu innych spraw organizacyjnych zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych. — Następnie, nadzwyczajne zebranie placówki katowickiej, połączone z przyjęciem nowych członków, odbyło się w poniedziałek, dnia 4 marca. Przyrzeczenie organizacyjne odebrał kierownik koła kol. Heyducki, poczem kierownik wojewódzki kol. apl. Sojka dokonał dekoracji 27 kandydatów „szczerbami Chrobrego”. Po obszernym referacie, wygłoszonym przez kol. kier. wojewódzkiego, zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych. Po zebraniu odbyła się skromna zabawa taneczna.

— LIPINY. Dnia 5 marca odbyło się zebranie placówki Str. Nar. w Lipinach, na którym referat wygłosił kol. Ingłot z Chorzowa. Omówiono różne sprawy organizacyjne i plan pracy na przyszłość, poczem zebranie to, któremu przewodniczył kier. kol. Wojczyński, zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

Wśród Młodych Str. Nar. w Krotoszynie

Na środę, dnia 2 stycznia roku bież. zostało zwołane zebranie wydziału Młodych Stronictwa Narodowego w Krotoszynie do sali Hotelu Wielkopolskiego. Zagaił je kier. placówki kol. Władysław Dobrzak. Odśpiewaniem Pieśni Bojowej rozpoczęło zebranie, w ciągu którego przybył kier. pow. kol. Alf. Leon Szlanga. Przemawiał kol. L. Pankaniń na temat: „Działalność sławnych mężów Polski”. Kol. Szczodrowski odczytał wiersz p. t. „Walka o Wielką Polskę”. Kier. pow. kol. A. Szlanga wygłosił parę słów o powstaniu wielkopolskim. Przystąpiono następnie do omawiania spraw ściśle organizacyjnych. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych i hasłem naszym „Młodzi czuwajcie!”

Następne zebranie Młodych S. N. w Krotoszynie odbyło się d. 16 stycznia. Rozpoczęło je odśpiewaniem Pieśni Bojowej. Kierownik plac. kol. Wł. Dobrzak wygłosił referat p. t. „Kapitalizm, komunizm i gospodarka narodowa”. Drugi przemawiał kol. R. Łuczkiewicz na temat: „Nacjonalizm polskiego”. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

Po zebraniu odbyła się odprawa drużynowych i sekcyjnych, na której kier. kol. Dobrzak wygłosił przemówienie o celach i zadaniach drużynowych i sekcyjnych. Odprawę zakończono hasłem „Młodzi czuwajcie!”

Trzecie z kolei zebranie odbyło się d. 30

— WIELUŃ. Poświęcenie lokalu S. N. W tych dniach odbyło się w Wieluniu poświęcenie sali Stron. Narodowego. Piękna, bardzo obszerna sala schludnie wmalowana i odpowiednio udekorowana, pomieściła około 500 osób, a wiele musiało jeszcze odejść z powodu przepelnienia. Na poświęcenie lokalu przybyli m. in. włościanie z dalekich wiosek. O godz. 19.15 ksiądz prałat Przygodzki dokonał poświęcenia sali, poczem w krótkich lecz gorących słowach apelował do zebranych, aby wytrwali i walczyli pod sztandarem owej idei. Księdzu prałatowi w krótkich słowach podziękował za przemówienie p. poseł Rutka, poczem kolejno zabierali głos kol. Wielgosz, p. poseł Rutka i kol. Marczewski z Kaduba. Na zakończenie

— ORZEGÓW. W Orzegowie odbyło się zebranie miejscowej placówki Stronictwa Narodowego. Przewodniczył kier. koła kol. Kubik. Referat wygłosił kol. Ingłot z Chorzowa. Po referacie odbyła się dyskusja, poczem omówiono sprawy organizacyjne. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych.

— RADZIONKÓW. Konstytucyjne zebranie placówki Str. Nar. Radzionków (powiat tarnogórski) odbyło się we wtorek, dnia 5 marca. Referat wygłosił kol. Maciejewski z Chodzieży, poczem dokonano wyboru zarządu z kol. Nalewajką jako kierownikiem na czele.

— RUDA ŚLĄSKA. Zebranie konstytucyjne koła Str. Nar. w Rudzie Śl. odbyło się w niedzielę, dnia 3 marca. Referat programowy wygłosił kol. Ingłot z Chorzowa. Dokonano wyboru zarządu z kol. Książkiem jako kierownikiem na czele.

— ŚWIĘTOCHŁOWICE. Zebranie placówki świętochłowskiej Str. Nar., połączone z przyjęciem nowych członków odbyło się w piątek, dnia 8 bm. w miejscowej własnej świetlicy. W miejsce odchodzącego do wojska kol. Mielcarskiego kierownikiem wybrano kol. Leona Młodzieniewskiego, który też przewodniczył zebraniu. Po odebraniu przyrzeczenia organizacyjnego od kilkunastu kandydatów, do których okolicznościowe przemówienie wygłosił kier. powiatowy kol. Maciejewski, udekorowano ich „mieczykami Chrobrego”. Następnie kol. Maciejewski wygłosił referat programowy.

— SZARLOCINIEC. Plenarne posiedzenie członków koła Str. Nar. w Szarlocinie odbyło się w czwartek, dnia 7 marca pod przewodnictwem kol. kier. Krawczyka. Referat wygłosił kol. Klonowski z Chorzowa. Po wyczerpującej dyskusji i omówieniu spraw organizacyjnych, zebranie zakończono.

— MŁAWA. Młodzi Str. Nar. W niedzielę, dnia 7 kwietnia odbyło się w lokalu Str. Nar. zebranie Młodych, które przy licznych udziałach członków zagaił kierownik kol. Żarnowski. W referacie swoim kol. Żarnowski zaznajomił zebranych ze zmianami w konstytucji, oraz omówił ogólne położenie polityczne. Po referacie w dyskusji zabrał głos prezes Stronictwa adw. Reinhardt, który uzupełnił referat przedmowy, wskazując na niebezpieczeństwo, grożące nam ze strony Niemiec. Nawoływał zebranych do popierania prasy narodowej oraz kupców i rzemieślników Polaków, szczególnie w okresie przedświątecznym, oraz do niekupowania u Żydów.

nie widać. Referat wygłosił jeden z kolegów.

— Dnia 17 lutego br. odbyła się w Skierniewicach odprawa kierowników kół S. N. z pow. skierniewickiego. Na odprawie było reprezentowanych 11 placówek. Po zdaniu sprawozdań przez poszczególnych delegatów odprawę zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

W dniu 24 marca roku bież. odbyła się w Skierniewicach miesięczna odprawa kierowników kół i grup Stronictwa Narodowego. Odprawę przewodniczył prezes kol. Bronisław Bęczkowski. Referaty wygłosili delegaci zarządu okręgowego z Warszawy. Odprawę zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

W dniu 23 ub. m. odbyło się organizacyjne zebranie koła Stronictwa Narodowego w Dołocku. Po referacie kol. Sylwestra Śleszki zgromadzeni jednogłośnie postanowili przystąpić do zakładania koła.

W dniu 23 ub. m. odbyło się w Adamowie zebranie koła S. N. Referat wygłosił kol. Pisarski. Obecnych 40 osób.

W dniu 31 ub. m. odbyło się zebranie koła S. N. w Adamowie. Zebranie było poświęcone sprawom organizacyjnym.

W dniu 1 b. m. odbyło się zebranie organizacyjne koła S. N. w Józefowie. Na zebraniu przemawiał delegat zarządu powiatowego.

— KIELCE. Zebranie Młodych S. N. W lokalu własnym przy placu Wolności 3, odbyło się tygodniowe dyskusyjne zebranie członków sekcji Młodych Stronictwa Narodowego. Na zebraniu tem kol. R. Cieślakiewicz wygłosił referat na temat: „Prace Komitetu Narodowego Polskiego w czasie wojny”. Po referacie odbyła się dyskusja. Zebranie zakończono hymnem Młodych.

— GRODNO. Uroczystość Młodych Stronictwa Narodowego. W niedzielę, dnia 24 marca w lokalu Stronictwa Narodowego w Grodnie odbyła się uroczystość pierwszej dekoracji Młodych Stronictwa Narodowego, poprzedzona wspólnym wysłuchaniem mszy św. w kościele Farnym. Po dłuższym przemówieniu okolicznościowym, dekoracji dokonał sen. Siciński przy udziale prezesa zarządu okręgowego inż. Oktawca. Na zakończenie przemówił jeszcze prezes koła Str. Nar. p. Daniłowicz, poczem odśpiewano hymn Młodych.

Wieczorem tegoż dnia odbyło się w Grodnie zebranie członków miejscowego koła Stronictwa Narodowego, w którym z powodu ciasnego lokalu wzięło udział tylko 70 osób. Ciekawy referat na temat aktualnych zagadnień politycznych wygłosił p. sen. Siciński. Przewodniczył i zagaił zebranie prezes koła p. Daniłowicz.

Czytajcie organy Młodych Str. Nar.

„GŁOS”

I „WIELKĄ POLSKĘ”

Z Pomorza

— ŚWIECIE. Młodzi S. N. przy pracy. W ostatnim czasie odbyło się walne zebranie Młodych Str. Nar. na sali „Zamku”. Po zagajeniu zebrania przez kierownika kol. Erhardta przyjęto kilkunastu nowych członków. Przewodniczącym walnego zebrania został kol. Tadeusz Sadowski. W skład nowego zarządu weszli kol. kol.: Alojzy Szolc, kier.; Wiktor Murawski, zast.; Tad. Sadowski, sekr.; Jan Wirkowski, skarbnik. Do zarządu sekcji żeńskiej wchodzi pp.: Helena Zajackówna, kier.; Liebrechtówna, zast.; St. Stusińska, sekr.; M. Prabucka, skarbn.

Wieczorem tegoż dnia urządził wydział Młodych przedstawienie teatralne, przy licznych udziałach miejscowego społeczeństwa. Odegrano dramat historyczny z czasów powstania styczniowego 1863 roku, p. t. „Syn wolności”.

— LUBIEWO (pow. świecki). W niedzielę 10 marca odbyło się w Lubiewie zebranie wydziału Młodych Str. Nar., ku uczczeniu 15-tej rocznicy zaślubin Polski z Baltykiem, na którym dokonano również dekoracji nowych członków. Po zagajeniu głos zabrał kierownik powiatowy kol. Szolc.

Wątroba jest filtrem dla krwi

W wątrobie wytwarza się żółć i spływa do kiszek. Gdy wskutek zastojów żółci tworzą się w niej osady i zbijają się w twarde grudki (piasek żółciowy). — gdy na grudkach osiadają sole wchodzące normalnie w skład żółci, a na nich odkładają się wciąż nowe osady, — grudki stale powiększają się, a w rezultacie powstają kamienie żółciowe. Kuracja ziołami „CHOLEKI-NAZA” polega na pobudzeniu wątroby do normalnej czynności i reguluje przemianę materji. Broszury bezpłatnie wysyła labor. fizjolog.-chem. Cholekinaza H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i sklepy apteczne.

32 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).
W drugim dniu ciągnięcia 3 klasy, wygrane padły na numery następujące:
Po 10.000 zł na nr. nr.: 18991 23657.
5.000 zł na nr.: 14401.
Po 2.000 zł na nr. nr.: 39964 93760 136736 184977.
Po 1.000 zł na nr. nr.: 47589 64611 73798 100845 136316 151795 164286 166519.
Po 500 zł na nr. nr.: 446 11703 50856 61150 75057 90911 91790 93036 101317 105619 112350 128913 152434.

Po 400 zł na nr. nr.: 7408 14797 15110 17926 37183 45337 46070 63714 63872 64745 77724 79299 95822 124292 128543 151732.
Po 300 zł na nr. nr.: 2724 6616 9910 26333 34141 41164 43546 64815 64955 66650 96170 103827 110820 115349 117639 131359 150323 151562 156519 163778 164912 181190 181223.
Po 250 zł na nr. nr.: 2680 4699 7564 10699 18121 21487 22405 23628 24783 44818 55158 58461 61990 62368 71632 72270 72620 74279 84187 89377 90398 90859 91201 96596 102097 102805 114786 118699 120344 124754 125124 125341 131132 132147 133509 136970 137113 140576 141391 144301 144324 146076 149320 149868 150266 160042 169918 171220 171373 174157 174843 182310 183841.

Po 200 złotych na numery:
20 141 1038 146 91 519 620 811 2134 301 632 927 3036 4190 419 586 613 801 5053 307 21 450 581 631 963 6077 153 727 834 7584 761 89 98 971 8216 540 49 87 753 907 9086 191 349 547 856 933 37 10304 410 698 811 998 11891 12130 440 739 13207 728 14006 252 864 15168 566 934 49 16168 900 17247 554 678 88 18282 315 55 437 83 673 919 19661 785 20863 21118 262 438 66 526 22082 149 245 386 443 23430 898 959 22054 88 129237 587 25313 91 410 27 580 644 97 26280 507 90 869 27011 238 511 28382 574 829 29164 68 249 614 392 99 443 976 30335 31059 400 676 91 752 80 95 843 992 32390 419 823 44 33516 934 34694 966 78 35406 599 36395 636 37235 49 64 727 950.

38115 330 34 427 773 802 39007 40047 237 82 590 745 41056 109 354 79 506 698 42150 489 584 849 74 44139 428 589 634 45424 519 46291 47368 48065 189 764 973 49097 575 758 897 959 99 50425 753 934 51030 528 755 936 68 52251 764 53865 54243 459 687 871 928 55197 357 574 709 53 56630 741 57042 119 892 58300 26 38 649 714 59005 649 942 60082 616 781 61027 505 850 62161 373 414 948 63591 721 59 960 64077 253 94 370 768 65273 819 66065 359 906 67048 110 49 326 405 779 854 68001 184 270 373 69057 232 335 432 683 70446 645 894 71129 376 565 602 72017 161 368 478 560 603 796 73053 134 432 44 65 96 464 74086 669 75060 157 276 861.

78205 87 400 574 82 608 77360 65 508 78068 303 51 599 641 721 70151 333 70 993 80540 742 959 81042 82041 323 36 62 512 694 83447 555 84470 565 71 988 85596 820 86184 213 345 934 93 87017 341 75 88026 675 96 930 59 89108 477 734 50 897 90470 626 81048 56 61 306 492 772 822 937 92893 971 87 93224 48 354 904 94148 683 708 64 95181 261 420 605 96114 475 998 97327 41-0 565 607 98465 611 90 843 928 43 99137 212 452 591 100127 568 101211 591 722 956 67 76 102028 77 398 382 589 103024 61 92 179 284 355 69 425 52 964 104072 290 741 105084 441 708 808 107569 108054 182 109215 423 637 722 110082 302 111386 112134 239 517 89 998 113439.

114794 115008 85 209 967 116467 715 966 117525 642 118042 541 997 119083 140 452 549 120435 97 804 961 121240 574 684 122004 783 123249 486 124323 814 125289 654 754 126789 972 127548 128033 516 35 74 129293 399 688 96 785 130003 151 291 510 26 675 834 131085 156 132225 438 931 69 133370 756 959 134502 663 746 135222 30 136013 436 548 694 780 137007 102 361 623 138159 891 915 139108 316 734 140302 77 492 786 141425 606 142092 285 783 143547 144106 91 543 901 145455 839 146258 147328 754 148380 424 50 507 149133 82 571 669 888 150012 225 535 645 845 56 151117 70 839 152520 952 153061 113 491 549 920 87 92 154005 23 31 288 473 549 84 780 81 155148 178 342 59 915 156213 85 751 157060 116 384 158110 33 506 53 691 767 159298 659 160015 51 456 905 18 161634 823 89 162007 120 54 210 465 163487 674 801 164315 483 572 757 165128 262 337 458

Po 100 zł na numery:
391 1174 208 399 587 641 853 2039 355 563 755 858 67 3133 480 4215 45 759 5364 5344 8158 333 530 702 974 9097 216 10506 953 11218 313 18 054 925 12295 407 813 13559 14466 550 15176 379 529 884 940 16157 304 525 893 17126 564 18117 280 307 890 95 19064 339 997 20044 235 98 395 405 814 22068 282 97 620 73 953 22027 139 305 471 799 956 24106 409 568 635 972 25245 905 26949 476 27272 773 28947 245 341 83 589 732 29225 412 673 97 30837 31079 240 337 561 951 32791 33247 468 34155 448 671 838 919 35390 705 835 36116 57 547 653 37093 570 632 931. 38597 600 90 39280 604 855 82 40098 161 78 245 304 440 91 992 41336 572 916 42437 43001 305 34 67 613 41 44297 845 45256 352 451 967 47533 48111 735 923 49671 50043 513 41 631 798 51880 52126 858 92 53812 54262 55337 448 616 56247 786 821 57182 289 575 701 58162 468 528 642 59285 896 60084 151 220 447 513 678 799 977 61227 539 617 741 62299 455 62 900 63561 628 876 64112 39 50 599 65077 127 451 511 42 94 66234 54 633 67226 383 474 882 68266 676 873 69148 52 272 756 66 878 70103 270 358 560 7124 515 72067 220 652 761 815 73204 952 74568 75266 67 596 769.

76161 302 419 799 801 27 77101 320 567 779 78771 873 901 79147 600 717 80129 391 490 530 999 81065 367 433 88 513 628 955 82087 855 83614 84898 973 85824 30 86836 978 87021 710 816 80 88086 382 554 632 715 39 89231 90 349 90 448 725 340 90992 91834 894 97 92100 237 93093 735 94581 801 95270 328 410 867 96219 967 98149 235 309 489 99251 101495 730 102222 745 103415 104161 105813 106057 263 799 906 107122 641 750 108021 84 109287 399 110078 409 573 79 790 111068 79 243 840 981 112036 63 900 113080 570 608 707 26.

114792 115287 752 116038 191 211 74 413 117158 601 118175 468 119512 86 714 26 120035 461 121121 931 122012 192 123214 514 628 752 954 124043 491 125184 285 596 126047 65 110 620 875 127225 493 514 128180 129489 712 130475 723 830 970 91 131259 739 842 976 132423 601 133069 487 740 65 924 134238 435 47 705 56 960 135535 136060 92 204 315 853 137257 81 320 590 138024 139143 810 969 140364 141059 561 999 152227 305 503 21 963 143164 661 79 746 874 144415 145093 520 600 146102 495 701 147004 137 356 644 57 148643 738 149734 150008 162 151109 272 88 406 42 581 771 897.

152141 395 153066 200 700 851 154102 40 277 681 94 155138 369 383 922 156129 596 617 816 157398 158661 789 159931 160215 355 949 161097 617 734 162322 627 739 75 163306 164798 855 165806 918 93 166032 167136 647 168001 6 202 375 651 169008 80 170549 171204 467 685 976 172056 717 868 173001 129 84 768 801 174227 996 175316 656 176408 766 920 177127 341 590 702 28 178419 741 973 179151 397 632 806 180791 838 79 181056 190 753 182220 513 760 843 183482 509 694 863 97 184328 851.

Po 50 zł na numery:
391 1174 208 399 587 641 853 2039 355 563 755 858 67 3133 480 4215 45 759 5364 5344 8158 333 530 702 974 9097 216 10506 953 11218 313 18 054 925 12295 407 813 13559 14466 550 15176 379 529 884 940 16157 304 525 893 17126 564 18117 280 307 890 95 19064 339 997 20044 235 98 395 405 814 22068 282 97 620 73 953 22027 139 305 471 799 956 24106 409 568 635 972 25245 905 26949 476 27272 773 28947 245 341 83 589 732 29225 412 673 97 30837 31079 240 337 561 951 32791 33247 468 34155 448 671 838 919 35390 705 835 36116 57 547 653 37093 570 632 931. 38597 600 90 39280 604 855 82 40098 161 78 245 304 440 91 992 41336 572 916 42437 43001 305 34 67 613 41 44297 845 45256 352 451 967 47533 48111 735 923 49671 50043 513 41 631 798 51880 52126 858 92 53812 54262 55337 448 616 56247 786 821 57182 289 575 701 58162 468 528 642 59285 896 60084 151 220 447 513 678 799 977 61227 539 617 741 62299 455 62 900 63561 628 876 64112 39 50 599 65077 127 451 511 42 94 66234 54 633 67226 383 474 882 68266 676 873 69148 52 272 756 66 878 70103 270 358 560 7124 515 72067 220 652 761 815 73204 952 74568 75266 67 596 769.

76161 302 419 799 801 27 77101 320 567 779 78771 873 901 79147 600 717 80129 391 490 530 999 81065 367 433 88 513 628 955 82087 855 83614 84898 973 85824 30 86836 978 87021 710 816 80 88086 382 554 632 715 39 89231 90 349 90 448 725 340 90992 91834 894 97 92100 237 93093 735 94581 801 95270 328 410 867 96219 967 98149 235 309 489 99251 101495 730 102222 745 103415 104161 105813 106057 263 799 906 107122 641 750 108021 84 109287 399 110078 409 573 79 790 111068 79 243 840 981 112036 63 900 113080 570 608 707 26.

114792 115287 752 116038 191 211 74 413 117158 601 118175 468 119512 86 714 26 120035 461 121121 931 122012 192 123214 514 628 752 954 124043 491 125184 285 596 126047 65 110 620 875 127225 493 514 128180 129489 712 130475 723 830 970 91 131259 739 842 976 132423 601 133069 487 740 65 924 134238 435 47 705 56 960 135535 136060 92 204 315 853 137257 81 320 590 138024 139143 810 969 140364 141059 561 999 152227 305 503 21 963 143164 661 79 746 874 144415 145093 520 600 146102 495 701 147004 137 356 644 57 148643 738 149734 150008 162 151109 272 88 406 42 581 771 897.

152141 395 153066 200 700 851 154102 40 277 681 94 155138 369 383 922 156129 596 617 816 157398 158661 789 159931 160215 355 949 161097 617 734 162322 627 739 75 163306 164798 855 165806 918 93 166032 167136 647 168001 6 202 375 651 169008 80 170549 171204 467 685 976 172056 717 868 173001 129 84 768 801 174227 996 175316 656 176408 766 920 177127 341 590 702 28 178419 741 973 179151 397 632 806 180791 838 79 181056 190 753 182220 513 760 843 183482 509 694 863 97 184328 851.

Po 50 zł na N-ry:
144 271 1075 197 617 747 2043 3472 5254 392 6333 692 7354 8466 980 9947 12307 13099 460 98 13975 15928 16313 638 53 880 18594 20174 333 21374 23820 24112 313 753 25074 978 85 26519 600 28135 226 316 27 679 29032 884 30468 588 32948 33688 763 34122 35377 36557. 39205 640 42454 817 43100 572 885 45347 99 46265 47717 974 48197 49266 507 50143 51302 795 53761 54400 55429 670 884 59080 422 60623 61055 163 371 433 62421 64303 67 67948 68432 507 69426 70281 996 71190 597 658 72497 73175 631 862 74540 75414. 76676 77253 78936 79203 80022 828 762 81363 425 87 82418 640 768 83232 963 84437 85368 871 86564 875 87567 674 88377 794 90412 91198 289 92581 97068 101 443 539 99571 100796 843 101648 104261 105081 114 807 106284 107884 108727 109041 110407 111495 743 112904 113411 961. 114866 946 115421 880 978 116936 117734 119048 219 121615 122102 71 718 959 123096 124546 51 125053 433 126438 891 128809 129898 130276 891 996 132193 524 41 687 134595 135353 970 137397 138998 19 140063 926 141308 540 695 142878 144238 810 145101 67 545 607 146321 648 147265 732 148095 492 932 151259 359. 153308 554 613 156273 157976 158567 149020 160371 161359 162227 808 79 929 164609 714 960 165060 234 810 166598 748 834 167407 168787 831 269445 170203 171897 174621 821 958 175252 177451 64 178605 180375 181477 182781 183198 184677.

Po 200 zł na N-ry:
34 164 725 1154 561 743 54 3456 4770 996 5643 6627 53 912 7007 365 704 8039 861 9592 10082 477 11207 353 699 12079 361 433

Po 100 zł na N-ry:
144 271 1075 197 617 747 2043 3472 5254 392 6333 692 7354 8466 980 9947 12307 13099 460 98 13975 15928 16313 638 53 880 18594 20174 333 21374 23820 24112 313 753 25074 978 85 26519 600 28135 226 316 27 679 29032 884 30468 588 32948 33688 763 34122 35377 36557. 39205 640 42454 817 43100 572 885 45347 99 46265 47717 974 48197 49266 507 50143 51302 795 53761 54400 55429 670 884 59080 422 60623 61055 163 371 433 62421 64303 67 67948 68432 507 69426 70281 996 71190 597 658 72497 73175 631 862 74540 75414. 76676 77253 78936 79203 80022 828 762 81363 425 87 82418 640 768 83232 963 84437 85368 871 86564 875 87567 674 88377 794 90412 91198 289 92581 97068 101 443 539 99571 100796 843 101648 104261 105081 114 807 106284 107884 108727 109041 110407 111495 743 112904 113411 961. 114866 946 115421 880 978 116936 117734 119048 219 121615 122102 71 718 959 123096 124546 51 125053 433 126438 891 128809 129898 130276 891 996 132193 524 41 687 134595 135353 970 137397 138998 19 140063 926 141308 540 695 142878 144238 810 145101 67 545 607 146321 648 147265 732 148095 492 932 151259 359. 153308 554 613 156273 157976 158567 149020 160371 161359 162227 8

MARGARYNA

TRYUMF

nadaje się do wszystkich potraw

Pr. 5290 02.147

DZIAŁ LEKARSKI

K! Aesculapia

Pięć lat na „wesołym miasteczku“

Myśl ta zrodziła się pięć lat temu i większości kolegów zdawała się utopijną mrzonką. A jednak!

W 1930 r. pierwszy prezes K! Aesculapia i równoczesny prezes kola medyków, komiliton St. Dzieciuchowicz wraz z komilitonem Krzyżanowskim, referentem podówczas sekcji społecznej, postanowili założyć na terenach „wesołego miasteczka“ poradnię lekarską dla bezdomnych i bezrobotnych. Myśl ta zrodziła się na widok nędzy i opuszczenia współobywateli. Wszak przysięgli na sztandar korporacji siły swe oddać służbie dla zdrowia. Przystąpili energicznie do zrealizowania powziętej myśli — myśli utopijnej jak się zdawało większości. Zapalili wszakże młodzieńcy, a przede wszystkim umiłowanie idei, przezycięzyli piętrzące się trudności, a było ich bardzo dużo. Z niczego stworzyć stację opieki — to była myśl naprawdę godna ich — zapaleńców! Byli wszakże młodzi, mierzyli siły na zamiary!

Przy wydatnej pomocy p. redaktora Jarochowskiej tegoż jeszcze roku na drzwiach jednej z izdebek w baraku ukazała się kartka: „Poradnia lekarska“.

Myśl została wcielona w czyn. Od tam codziennie jeden ze starszych kolegów medyków, ubrany w fartuch lekarski, przyjmował chorych. Chorych, niestety, było dużo, za dużo, a poradnia udzielać mogła tylko porady. Jako dalsza zrodziła się konsekwentna myśl zaopatrzenia poradni w środki lecznicze. W jaki sposób! Sześćdziesięciu członków korporacji Aesculapia rozpoczęło mozolną wędrowkę po domach lekarzy. Zbierano leki! Apteka poradni zapelniała się wkrótce niezbędnymi środkami. Bardzo ubogo i prymitywnie wyglądała poradnia, lecz każdy chory obok porady fachowej otrzymywał i odpowiedni lek. Był to wielki krok naprzód. Wśród chorych wszakże znajdowali się tacy, którzy potrzebowali leczenia klinicznego. Rozpoczęto nowe starania. Pod uwagę weszła opieka społeczna. Obecnie ciężko chorych przesyła się do szpitali. Jeśli się zważy, że wszystko to działo się wyłącznie własnymi siłami i funduszami — to do tych bojowników idei należałoby jednak użyć niecodziennej — a innej miary. Z rokiem każdym poradnia stopniowo wzbogacała się w najpotrzebniejsze sprzęty i przyrządy lekarskie. Tamci ustąpili: — ich miejsca zajęli nowi. Idea wcielona w czyn, pobudziła do czynu kolegów młodszych. Następca tamtych, kolega Snarski, wniósł nowe myśli. Poradnia została rozszerzona, zdobyła stałe źródło leków, pozyskała pomoc Czerwonego Krzyża, stała współpracą lekarzy. Lekarze: Barnicki, B. Rowiński, wychowanek korporacji, stanęli na stanowiskach, w myśl hasła, któremu przysięgli. Poradnia staje się tem, czem być powinna dla tych opuszczonych rzesz. W barakach zamieszkuje 1.700 osób, z czego 900 przypada na dzieci. Tygodniowo udziela się przeciętnie do 50 porad.

Poszedłem zastąpić kolegę.

Gromadka wyrostków. Każdy trzy-ma ubitą kulę śnieżną. Łobuzerskie miny. Zanurzam się w wąski tunel między płotami, prowadzący na teren „wesołego miasteczka“. Wkraczam w ten długi komin z myślą: „Wyrznie mnie kula, czy nie!“ Nieprzyjemne uczucie niepewności — jednak nie „wyrznię“. Idę z uczuciem lęku i zawsty-

żenia. Jestem wszakże przybyszem z tamtego świata, wprawdzie drogą tylko oddzielnego, lecz jakże innego od tego pałacu nędzy. „Wesołe miasteczko“! Dziwne zestawienie nazwy z rzeczywistością. Długi rząd pod kątem ustawionych budynków — dawnych hal wystawowych. Wchodzi się

czuć tę rozpacz niedoli? Jest obcym, natrętem.

W poczekalni kilkunastu chorych. Siostra, szarytka zapisuje. Zaczynam badanie. Przesuwają się chorzy. Jeden, drugi — — — siostra rozdaje lekarstwa.

Lekarstwa! Większości się zdaje, że biały proszek, czy miśnięci urobiona pastylka są koroną medycyny. Jest kilkoro dzieci. Zaziębienie, gorączkują, płuca, kaszel. „Proszę pani, trzeba odżywiać, dobrze odżywiać!“ — czem, wszak to są dzieci bezrobotnych! A tuż za drogą jest tyle sklepów spożywczych, pomarańcze aż pięć za złotówkę, za zło-tów-kę! Świeże powietrze! Czy

Kącik kosmetyczny

Estetyka twarzy.

Różnorodność typów urody pociąga za sobą odpowiednie traktowanie nie tylko całej sylwetki, ale również w zupełnie indywidualny sposób pokreślenia swoich walorów i tuszowania wad zewnętrznej wygładu. Granicą między typową brzydota, a typową pięknoscą są osoby tak zwane przeciętne, których naogół spotyka się najwięcej. Nie każda twarz zwraca na siebie uwagę, nie każda przemawia do oka widza, narzucając mu się władczo, i której charakter jasno odbija się na całej fizjognomji.

Lecz jeśli uroda nie mówi sama przez się, należy podkreślić i wyszukać w swojej postaci szczegóły ładne, a temsamem dodać sobie więcej oryginalności i starać się w ten sposób ogół zaciekawić. Zupełna bierność w takich razach oraz całkowite zniechęcenie nigdy nie dodadzą uroku, przeciwnie twarz będzie wyglądała — bardziej szaro i apatycznie. Wychodząc z założenia, że niema człowieka, któryby nie posiadał w swojej postaci przynajmniej jakąś rzecz ładną, należy dolożyć wszelkich starań, aby to uzewnętrznic, a przez to zyskać dla siebie lepsze samopoczucie.

Przecież tyle osób stosuje szminki, pudry, kremy, a jednak czy posiadają one wszystkie świadomość indywidualnej sztuki upiększania? Jest to sztuka, w której trzeba włożyć wiele wysiłków, aby doprowadzić ją do perfekcji i uczynić artystyczną.

Róż użyty w niewielkiej ilości może niewątpliwie podnieść urodę, uwidocznić barwę oczu, uwypuklić ich wyraz, lecz nadmiar tego kosmetyku, zastosowanego niedbale wywołuje objawy smutne, zbyt silne rumieńce krzycząco zaznaczają się swoim kolorytem i świadczą o nieświadomości poczucia estetyki u ich właścicieli.

To samo można powiedzieć o oczach, zbyt mocno podkreślone na dolnych powiekach, lub malowane na ciemno, górne powieki przy dziennym świetle nie dadzą wrażenia estetycznego ani naturalnego, przeciwnie każdy będzie mógł powiedzieć, że niema tu granicy umiaru, a twarz przez to stała się przynajmniej o parę lat starsza. „Nie to jest piękne, co w rzeczywistości jest piękne lecz to co się komu podoba“, to przysłowie jakkolwiek bardzo prawdziwe nie może być jednak w zupełności zastosowane w wypadku upiększania, otoczenie ma tu duży głos i z niem się niewątpliwie należy liczyć, aby świadomie się nie ośmieszają.

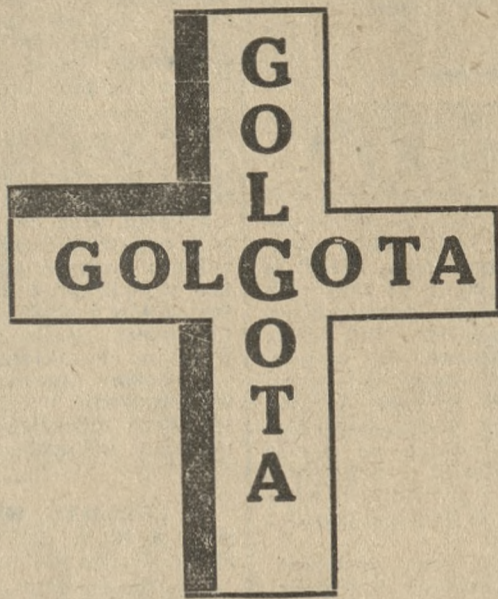
Puder ten, może najstarszy ze wszystkich kosmetyków, którego odkrycie przypisują marszałkowi Rechelieu w początku XVIII stulecia, wynalazł on ten proszek, aby w ten sposób tuszować pierwsze srebrne nitki między włosami, przepowiadającymi przyjście starości, lecz niestety ten kosmetyk był już przedtem znany starożytnym Grekom. Grecy farbowali czasem włosy swoje na odcienie złotawe, do chodzące aż do obecnych barw platynowych, poczem włosy te pudrowali różnymi odcieniami pudrów, aby przypominały kolorytem błękit niebios, połysk fali, szyję gołębia.

Ten niewinny na oko preparat, jakim jest puder, wytworzony z najlepszych składników roślinnych i mineralnych daje jednak efekt nadzwyczajny, o tem mogą dużo powiedzieć kobiety mające cery tłuste i porowate. Dobry puder kryje wszelkie wady, umiejętnie rozprowadzony tworzy powłokę zmieniającą z niewielką ilością różu twarz do niepoznania. Pudrować należy się wata, a nie jak to czyni wiele osób puszkami, którego czystość bardzo często pozostawia wiele do życzenia, to samo odnosi się do suchych róż, gdzie nieraz można zauważyć puszek, na którym jest więcej tłuszczu od ciągłego pocierania o skórę niż samego barwika. Nieznaczne te na pozór zaniedbania prowadzą do wargów i nieczystości naskórka.

Usta podobnie, jak cały sposób upiększania, nie powinny być podkreślone zbyt silnie, wybacalne jest to tylko w tych razach, gdy są tak ładne w wykreju, iż celowo się je zabarwia, aby uwypuklić ich linję.

Mg. I. KUNTZÓWNA.

Czy może kochać bliźniego człowiek, niemający litości nawet dla bezbron-nego zwierzęcia?

Monumentalny film, obrazujący ŻYWOT I MĘKĘ ZBAWICIELA

WIELKA UROCZYSTA PRAPREMJERA

jutro w niedzielę, 14 kwietnia b. r.

w kinach

APOLLO i METROPOLIS

Seanse: 5—7—9

Seanse: 4,30, 6,30, 8,30

ARCHIDIECZALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ W POZNANIU
ul. Ś. MARCINOWSKIEGO 11, 10 10
TELEFON 11-41
K. K. O. 11418

POZNAŃ, 600 4. kwietnia 1935 10 2.

6. 4. 1935/35.

Do Dyrekcji Kin „Apollo“ i „Metropolis“ w mieście.

Z uwagi na wysokie walory religijne i artystyczne filmu „Golgota“, katolickiej wytwórni „Ichthys-Film“ w Paryżu, Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Poznaniu poleca go najgoręcej katolickiemu społeczeństwu miasta Poznania.

Przy tej sposobności milem nam jest wyrazić uznanie Szanownej Dyrekcji Kin „Apollo“ i „Metropolis“ za wystawienie tego monumentalnego filmu, osnutego na tle żywota i męki Pana naszego Jezusa Chrystusa, w czasie Wielkiego Postu, gdy kończy się Jubileusz Odkupienia.

Z poważaniem

Handwritten signature.

Ze względu na olbrzymie dotąd nie notowane zainteresowanie, jak również na skutek licznych życzeń Szanownej Publiczności, w niedzielę, 14 kwietnia dodatkowe seanse w kinie APOLLO o godz. 3 po poł. — w kinie METROPOLIS o godz. 2,30 po poł.

• Na scenie kina Metropolis przed każdym seansem ALEGORJA „GOLGOTY“ •

rzeczywiście jak na wystawę, lecz wystawę nędzy i opuszczenia. W mózgu roi się kłębówisko myśli. Dlaczego, za co! Tu i ówdzie uchylają się drzwi od malutkich izdebek. Ukazuje się twarz, i czempredziej się cofa, może zawstydzona, a może niechcący zdradzić swej nędzy przed przybyszem. Bo czyż człowiek z tamtej strony drogi potrafi wy-

w tych celach wilgotnych, ciemnych i brudnych? Trzeba mieć dużo odwagi, by przetrwać ten dyżur — a siostra szarytka porusza się cicho, rozdaje leki, tłumaczy, zapewnia. Od kilku lat całe dnie spędza wśród tych opuszczonych — rozumie niedolę. Jak anioł stróż zjawia się w chwilach najbardziej krytycznych może nie zawsze ze zbawienym lekiem, lecz zawsze z pełnym dobroci sercem.

SZ-in.

Od 1-go kwietnia 1935 r.

Tanie Turystyczne Wycieczki do Z.S.R.R.
„INTOURISTA“

przez przedstawicielstwa

Zapisy i szczegółowe informacje przez wszystkie oddziały

Polskiego Biura Podróży „ORBIS“ sp. z ogr. odp.,
Wagons-Lits // Cook,
Union Lloyd, Warszawa, Chmielna 44.

Tg 638

Ostatnie Modele Wiosenne

zakupić można tylko

dg 1851

w Magazynie Wykwintnego Obuwia

STANISŁAWA GRZEGORZEWSKIEGO

Poznań

Plac Wolności 5

Tel. 55-51

Kapelusze kupuje się najkorzystniej u TOMASKA - Poczta 9

Jedynie fachowe przed-iejbiorstwo w zachod
Polsce założone 1910 roku. dg 1726
Odnawianie i czyszczenie starych kapeluszy

Nowa pożyczka wewnętrzna

Trwający kryzys gospodarczy i związane z nim bezrobocie oraz ogólny zastój w przemyśle i handlu wymagają pewnych radykalnych posunięć. W pierwszym rzędzie chodzi o zdobycie większych kapitałów, któreby można uruchomić dla uskutecznienia całego szeregu inwestycji, mogących z jednej strony choć w części zapobiec gwałtowne potrzeby naszego życia gospodarczego (regulacja rzek, budowa dróg i t. d.), z drugiej zaś strony dać pracę bezrobotnym i ożywić zainteresowane w tych robotach przemysły.

Taką niewątpliwie intencją kierowali się autorzy nowej pożyczki wewnętrznej, która od 10. b. m. przedłożona jest do subskrypcji.

Pożyczka jest 3 procentowa. Procent to stosunkowo niski, jak na nasze stosunki, lecz równocześnie kwotę wykupu ustalono o 20 do 30 proc. wyższą, gdyż po 10 latach skarb rozpocznie wykup tych obligacji, placąc po zł 120 za 100, następnie po zł 125, a w końcu i po zł 130. Oczywiście w ten sposób stopa procentowa faktycznie wzrasta. Poza tem bardzo wysokie premje od 500.000 zł począwszy, przy trzykrotnem coroku ciągnięciu, czynią z nowego papieru bardzo popularną premjówkę, przyciągając wszystkich tych którzy nęci pewien hazard. Oczywiście hazard ten w tym wypadku jest bez ryzyka, gdyż w każdym razie każdy otrzyma zpowrotem wyłożone pieniądze z ustalonym procentem i nadwyżką wykupową.

Jeszcze jednym momentem przyciągającym jest możliwość wpłacenia połowy należności za te pożyczki obligacjami Pożyczki Narodowej. Pożyczka Narodowa, subskrybowana imiennie, jest typowym papierem „zamurowanym”, którego bez wielkich trudności nie można się wyzbędzić. Zamieniając ją na nowy, wydawany na okaziciela, papier, który w krótkim czasie wejdzie do wolnego obrotu, każdy może szybko upłynnić sobie dowolną gotówkę, a więc i tę kwotę, którą wydał na zakup Pożyczki Narodowej. Jest to bardzo ważne dla świata gospodarczego, a zwłaszcza dla całego świata pracowniczego. Nowa pożyczka jest tak skonstruowana, że niewątpliwie będzie ją można w każdej chwili łatwo zbyć na rynku giełdowym.

Oczywiście nie wszyscy będą mogli zamienić Pożyczkę Narodową na nową Pożyczkę Premjową. Do konwersji tej może być dopuszczone najwyżej 150 milionów obligacji Pożyczki Narodowej, gdyż przy subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej, najwyżej w 50 proc. przyjmowana będzie Pożyczka Narodowa. Reszta musi być wpłacona gotówką.

Przypuszczalnie zatem ogólna kwota nominalna Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej wynoszącej będzie około 300 milionów, przyczem ustalona ilość i wysokość wygranych, których ciągnięcie odbywać się będzie trzy razy na rok, odnosić się będzie do każdego 100 milionów zł nominalu pożyczki.

Pożyczka rozpisana jest w złotych w

pierwsze walne zebranie tegoż Oddziału. Zebraniu przewodniczył tymczasowy prezes Józef Pobóg-Kobyłski, witając na wstępie delegatów zarządu głównego wiceprezesa Dąbrowskiego i Taffa, oraz licznych członków z Poznania i prowincji. Po zatwierdzeniu formalności wstępnych i wygłoszonych referatach dokonano wyboru władz, przyczem wybrano: prezesem Tadeusza Dorożalę, sekretarzem Kaz. Lipińskiego, skarbnikiem Jerzego Tymiera. Nadto wybrano do zarządu Michała Białawnego, Zygmunta Szymkowiaka, a w charakterze zastępców Włodzimierza Dorożalę i Józefa Pobóg-Kobyłski. W skład komisji rewizyjnej weszli: Halina Chałupczanka, Stanisław Marcinkowski i Walerjan Szambelan Sad koleżeński tworzą Marcinkowski, Włodzimierz Dorożala, Józef Pobóg-Kobyłski, a jako zastępcy Antkowiak i Jaśkowski.

W dniu 13. i 14. b. m. odbędzie się doroczny zjazd delegatów Związku w Warszawie. Dalsze Oddziały niebawem utworzone zostaną na Pomorzu i Górnym Śląsku.

Zjazd delegowanych kół kobiecych L. O. P. P.

Dnia 9 kwietnia r. b. odbył się pierwszy w stolicy Wielkopolski zjazd delegowanych kół kobiecych LOPP, który obradował w lokalu Okręgu Wojew. LOPP w Poznaniu przy ul. Fredry 3. Po zagajeniu przez sekretarza zarządu poznańskiego okręgu wojewódzkiego LOPP, inż. dypl. Sławińskiego, przystąpiono do wyboru prezydium, do którego weszły, jako przewodnicząca p. dr. med. Fieweger-Szpuniarowa, jako ławniczki pp. Hedingerowa Halina i Rozmiarkowa. Referat na temat „Kobiety i OPL” wygłosiła p. Schildowa z Mogiła. O programie prac mówili wiceprezes okręgu wojew. J. Szczepanowski i inna OPLG. Kicińska.

W dyskusji zabierały głos przedstawicielki obwodów powiatowych, podkreślając w wywodach swych konieczność jak najsilniejszego poparcia idei obrony przeciwlotniczej, która winna znaleźć powszechne zrozumienie. Do reprezentacji kobiet zorganizowanych w LOPP, przy okręgu wojewódzkim wybrano panie: Hedingerową H., Sławską W. i Więckowską

Ostatni występ Junoszy - Stepowskiego

w Teatrze Nowym

Dzisiaj w sobotę ostatni występ mistrza sceny polskiej Junoszy-Stepowskiego w swej niezrównanej kreacji barona Würtza w „Azaisie”. Licznie zebrana publiczność przyjmuje owa czynnie genialnego artystę, nagradzając jego wspaniałą grę burzą oklasków.

W niedzielę wieczorem wraca na afisz świetna farsa Tristana Bernarda „Dwie kaczki”, dająca zwolennikom

korespondencja

z czytelnikami

Dla wygody naszych Abonentów wprowadzamy, oprócz normalnego poradnictwa prawnego, specjalny dział porad w sprawach ubezpieczeń społecznych. Wszyscy Abonenci ubezpieczeni obowiązkowo w ubezpieczeniu od wypadków, w ubezpieczeniu na starość, na wypadek inwalidztwa i na wypadek śmierci robotników (rolnych i innych) i pracowników umysłowych, w ubezpieczeniu chorobowym, w ubezpieczeniu górniczym (t. zw. ubezpieczenie pensyjne), mogą za naszym pośrednictwem otrzymać porady oraz informacje. Dotyczy to wszystkich ubezpieczonych bez względu na to, czy byli ubezpieczeni w Polsce czy poza granicami kraju. Porady i informacje odnoszą się będą zarówno co do sposobu uzyskania świadczeń należnych jak i co do utrzymania prawa do tych świadczeń. Informacje i porad udzielamy albo listem ofrankowanym przez Abonenta, albo na lamach pisma naszego pod odpowiednimi znakami. Przy nadsyłaniu zapytań prosimy Szan. Abonentów o podawanie wszystkich niezbędnych szczegółów i okoliczności, jak: wiek ubezpieczonego, gdzie pracuje i jak długo, w jakim charakterze i t. p.

Jesteśmy przekonani, że nasi Abonenci wprowadzenie przez nasz działu porad w sprawach ubezpieczeniowych przyjmą z wielkim zadowoleniem.

— „Hipoteka 1933”. Hipoteka ta nie podlega żadnej ustawie ulgowej i należy płacić odsetki ómówione. (K)

— „Karner 101”. Jeżeli Pan nie zaskarżył równocześnie męża o ścierpienie egzekucji, może on sprzeciwić się egzekucji i wyrok jest niewykonalny. Mąż za żonę nie odpowiada. Zasilek wymieniony, zajęciu nie podlega. Chcąc przeprowadzić egzekucję w mienie żony, musi Pan wytoczyć skargę przeciwko mężowi o ścierpienie egzekucji. (K)

— H. P. Hipoteki te podlegają ustawie o dłużnikach, o ile ogólnie zadłużenie dłużników nie przekracza 75 proc. szacunku gospodarstwa. Na wniosek dłużnika może urząd rozjemczy długi wraz z należnymi odsetkami do 1. 11. 34 r. rozłożyć na 28 równych półrocznych rat, płatnych 1. 4. i 1. 10. k. r., a odsetki obniżyć z dniem 1. 11. 34 r. do 3 proc. w stosunku rocznym. Odsetki płatne są z dotu z każdorazową ratą. Jeżeli dłużnik nie zapłaci dwóch kolejnych rat, cały kapitał z odsetkami jest natychmiast płatny. Wierzytelności hipoteczne się nie przedawniają, natomiast odsetki w 5 latach. (K)

— J. S. S. Wierzytelności K. K. O. zasadniczo ustawie o dłużnikach nie podlegają. Długi te mogą jednakże być uporządkowane przy pomocy układu konwersyjnego, na mocy którego dług ten zostanie rozłożony w ten sposób, że w pierwszym roku spłata wynosić będzie 2 proc. sumy dłużnej, w drugim roku — 3 proc., w trzecim do siódmego — 5 proc., a w ciągu pozostałych lat siedmiu — 10 proc. Wysokość procentów, które trzeba będzie oprócz tego płacić, ustalona została na 4½ proc. w stosunku rocznym. Radzimy zgłosić się do K. K. O. do zawarcia takiego układu. Również może Kasa Pana do tego zaważać, a jeżeli Pan się nie stawi, traci Pan prawa do tych ulg. (K)

— A. 200. Zapatrywanie Pańskie jest mylne, gdyż syn i żona jego nie są sublokatorami w rozumieniu ustawy, a tylko członkami rodziny, których lokator główny przyjąć może do siebie. Skarga o eksmisję, nie rokuje zatem widoków powodzenia. (K)

— „Abonent”. Należy tytułować: Panie Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej! (K)

HULSTKAMP KONIAKI WODKI LIKIERY

złocie, a nabywać ją można na szereg drobnych rat miesięcznych. R. T.

Pracownicy notariatu na ziemiach zachodnich

Wskutek unifikacji prawa o notariacie liczni dotychczasowi pracownicy adwokatury i notariatu przestali pracować w kancelariach adwokackich, zostając pracownikami kancelaryj notarialnych. Dla pracowników tych powstała konieczność stworzenia własnej organizacji zawodowej.

Od lat istnieje Związek Pracowników Notariatu i Hipoteki z siedzibą w Warszawie, z licznymi oddziałami na terenie byłej Kongresówki. Związek ten m. in. wydaje własne czasopismo zawodowe „Nota-Teka”. Zarząd główny postanowił do organizacji swej wciągnąć również pracowników notariatu, zatrudnionych na Ziemiach Zachodnich. W ostatnim tygodniu odbył się zebrański przygotowania, a po utworzeniu Oddziału Poznańskiego w ubiegłą niedzielę odbyło się

śmiechu i satyry gwarancję pełnego zadowolenia. W poniedziałek raz jeszcze „Dwie kaczki”.

Ostatnie przedstawienie operetki

„WIEDEŃSKA KREW”

Dyrekcja Teatru Wielkiego, czyniąc zadość licznym prośbom P. T. publiczności tak z prowincji jak i z miasta, wystawia w niedzielę wieczorem arcykomijną operetkę Jana Straussa „Wiedeńska krew”, która osiągnęła rekordową ilość przedstawień. Celem umożliwienia posłuchania tej pięknej operetki szerokim rzeszom naszych melomanów, dyrekcja wyznaczyła ceny popularne od 50 gr. do 2 zł. Z niedzielnym przedstawieniem „Wiedeńska krew” zejdzie z repertuaru bezpowrotnie.

Ostatnie Modele Wiosenne
zakupić można tylko
w Magazynie Wykwintnego Obuwia
Stanisława Grzegorzewskiego
Poznań Plac Wolności 5 Tel. 55-51

Zwiedzajcie wszyscy
OGRÓD ZOOLOGICZNY
w niedzielę wstępne do połowy niższe
1000 zwierząt

PRAWDZIWI SIDOL
NIGDY NIE ZAWODZI
Niedajcie się wprowadzać w błąd bezwartościowymi naśladownictwami.
ŻĄDAJCIE WYRAŹNIE TYLKO PRAWDZIEGO SIDOLU

PRAWDZIWI TYLKO Z TYM ZNAKIEM
ng 8750

KSIĘGI STANU CYWILNEGO
Zgony:
Dnia 12 bm. zgłoszono: Jakób Koplecki, emeryt, strażnik kolej. 80 l. Tomasz Baczyński, malarz, 63 l. Edward Woźniak, formiarz, 28 l. Feliks Wolniewicz, bez zawodu, 20 l. Marja Władysława Madra, 20 dni. Jan Blaszyński, robotnik kolejowy 59 l. Bronisława Wesierska z d. Moszczeńska, 93 l. Barbara Ptasińska 1 dzień. Jan Schwarz, kowal, 63 l. Franciszka Kaczmarkowa z d. Rajewska, 70 l.

NIEZAWODNA JEST W DZIAŁANIU
w niektórych niedomaganiach żołądka, jelit i watroby — **SÓL MORSZYŃSKA** lub **WODA GORZKA MORSZYŃSKA**. Żądajcie w aptekach i składach aptecznych.
ng 8710

Niezawodne czynniki doskonałej urody

ROUCE
POMADKA
PUDER
WODY TOALETOWE
LASEGUE PARIS

Żądać we wszystkich perfumeriach oraz składach aptecznych. ng 8554

Składki i pokwitowania
W administracji naszej złożono w dalszym ciągu.
Na pomnik Serca Jezusowego: P. S. z gorącym podziękowaniem N. S. J. i Matce Najśw. za wysłuchaną prośbę z prośbą o dalszą opiekę i błogosławieństwo dla matki i dzieci 2 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 40.50 zł.
Na chleb św. Antoniego: W dniu 12. 4. 35 wypłaciliśmy na ręce Siostry Henryki 30 zł. Na nowo złożono: P. S. z serdecznym podziękowaniem za wysłuchaną prośbę, z prośbą o dalszą opiekę i pomoc dla matki i dzieci 1 zł; razem 1 zł.

Jan Szulczewski

emeryt. leśniczy

zmarł w Bogu dnia 12 kwietnia 1935 r. o godz. 8,30, przeżywszy lat 78.

Ekspozycja zwłok do kościoła poczem pogrzeb odbędzie się z domu żałoby w Puszczykowie, ul. Poznańska 67, w poniedziałek, dnia 15 b. m., o godz. 10-tej rano.

W największym smutku

Puszczykowo, Poznań, Czarnków.

żona, dzieci i rodzina.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

dg 1895

W sobotę, dnia 13 kwietnia 1935 r., o godz. 5,30 zasnęła w Panu, po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., na świat najukochańsza matka, bratowa, teściowa i babka, ś. p.

z Szymańskich

Eleonora Haydukowa

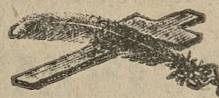
w 81 roku życia.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 16 bm., o godz. 4-tej z kaplicy garnizonowej, Wały Jana III. Msza św. za spójność duszy Zmarłej odbędzie się w środę, o godz. 9-tej w kościele parafjalnym św. Marcina.

zg 10944

Poznań, Piekary 8.

W smutku pograżeni
córka, synowie i rodzina.

W czwartek, 11 kwietnia 1935 r., zmarła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana żona, nasza matka, teściowa i babcia, ś. p.

z Rajewskich

Franciszka Kaczmarkowa

w 71 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 14. b. m., o godz. 16 z domu żałoby, Małeckiego 20. Msza św. nazajutrz o godzinie 8 w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu. zr 10 931

W ciężkim smutku pograżona

Poznań, Łódź.

rodzina.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego drogiego ojca i teścia, ś. p.

Antoniego Ludwiga

z Ostrowa

oraz w dziesiątą rocznicę tragicznej śmierci drogiego brata i szwagra, ś. p.

Władysława Ludwiga

adwokata z Poznania

odprawi się Msza św. żałobna w poniedziałek, 15. bm. o godz. 8 w kościele przy ul. Żydowskiej. O czem zawiadamia Krewnych i Znajomych

zg 10 935

z Ludwигów
Pelagja Podgórska.

Bronisława Hr. Węsierska

była właścicielka ziemiska

urodzona 2 sierpnia 1841 roku w Napachaniu

zmarła, opatrzona św. Sakramentami św. po długich i ciężkich cierpieniach, w Poznaniu 12 kwietnia 1935 r. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 14 kwietnia 1935 r. o godz. 1,30 w Poznaniu z kaplicy przedpogrzebowej przy Wałach Jana III nr. 7 na cmentarz św. Wojciecha. Nabożeństwo żałobne w kościele św. Wojciecha w poniedziałek 15. bm. o godz. 9 rano, oczem zawiadamia Krewnych, Przyjaciół i Zyczliwych

dg 1644

Zakład pogrzeb. „Ceremonjał”, ul. Towarowa 25. tel. 31-50.

W smutku pograżona
Rodzina.

W sobotę, dnia 13 kwietnia 1935 r. o godz. 2,40, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., nasza ukochana matka, teściowa, babka, siostra i ciccia, ś. p.

Konstancja Kaczmarkowa

z d. Szymanowska

przeżywszy 72 lata. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 16. bm. o godzinie 15 z domu żałoby, Piekary 9.

zg 10 945

Ciężko strapione

dzieci i wnuki.

Poznań, Kraków, Zaczernie, Konary.

W sobotę, dnia 13-go kwietnia 1935 r. o godz. 10, zasnęła w Bogu, po długoletnich, ciężkich cierpieniach, ś. p.

Jadwiga Szafarkiewiczówna

Dziecko Marji.

Była nam w życiu najlepszym i najwierniejszym przyjacielem. Pamięć serdeczną i wielką wdzięczność dla Niej wszyscy zawsze zachowamy.

zg 10 940

Władysławowie Sczanieccy
z rodziną.

Łaszczyn.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 16. bm. o godz. 14,30 z kaplicy przedpogrzeb., Wały Jana III na cmentarz św. Marcina przy ul. Towarowej.

Osiedliłem się

w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 9, I. piętro

Dr. med. Tadeusz Wróbel

lekarz.

zg 184

Godziny przyjęć: od 10 — 12 i od 4 — 6. Telefon 17-16.

Firanki

tiule, siatki, obrusy
w nowym oddziale

W. Schubert

Poznań, Stary Rynek 85 i 80

Pg 2255-14,70

W sobotę, dnia 13. 4. 1935 r., zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza ukochana siostra i ciocia, s. p.

Jadwiga Szafarkiewicz

Sodaliska

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 16. bm., o godz. 2,30 po poł. z kaplicy przedpogrzebowej ul. Wały Jana III na cmentarz świętomarciński przy ul. Towarowej. Msza św. żałobna w dniu pogrzebu o godz. 8 rano w kościele św. Marcina.

O modlitwę za Drogą Zmarłą prosi
w smutku pogrążona dg 1645

Poznań. **rodzina.**

Zakł. Pogrz. „Ceremonja”, ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

W czwartek, dnia 11 kwietnia 1935 r. o godzinie 11,30 w nocy, zmarł, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, mój drogi ojczulek, nasz brat i szwagier, s. p.

Franciszek Serdecki

przeżywszy lat 50. Zwłoki drogiego nam Zmarłego przewiezione zostaną do Kościana, gdzie odbędzie się we wtorek, dnia 16 kwietnia o godz. 5 po południu pogrzeb z kostnicy domu św. Zofji.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, syn i rodzina

Jarocin, Kościan, Poznań, Leszno. zg. 10 939

Wszystkim, którzy okazali nam życzliwość i złożyli dowody współczucia z powodu śmierci ukochanego, jedynego brata naszego, s. p.

Ks. Szczęsnego Fierka

radcy duchow., emeryt, dziekana i proboszcza wrzesińskiego

oraz za tłumny udział w pogrzebie Jego, szczególnie Przew. Imci Ks. Infułatowi Styczyńskiemu, Ks. Kan. Szwarzowi, Ks. Prob. Tylewiczowi, Ks. Prof. Jernajczykowi, Przewieleb. Ks. Ks. Dziekanom, Proboszczom i całemu Duchowieństwu, Zgrom. Sióstr św. Wincentego oraz św. Elżbiety, Tow. śpiewu „Harmonja”, wszystkim Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym składają na tej drodze szczerą

„Bóg zapłać“

siostry i rodzina.

Grodzisk, dnia 12 kwietnia 1935. dg 1886

Za oddanie ostatniej przysługi matce naszej, s. p.

Witoldowej Braunek

oraz za okazane nam w ciężkim smutku współczucie, składamy serdeczne

podziękowanie

zg 10 934 córki, zięciowie i rodzina.

Wyjeżdżam

w czwartek, 18 kwietnia na ok. 1 tydzień.

Dr. med. Heider,

lekarz specjalista w chor. skóry i dróg moczowych
Poznań, Fr. Ratajczaka 36, I. Tel. 18-50

ng 8846

SZYLDY
EMALJOWANE

WYKONUJĄ

Zakłady Emaljarskie

BOLESŁAW KURZAWA i SKA

POZNAŃ - GÓRKA WILDA 37. TEL. 6551

DOSTAWCA URZĘDÓW PAŃSTWOWYCH, SAMOZADNOYCH I WILKÓW B. B.

ORYGINALNE PROSZKI

„MIGRENO-
NERVOSIN“

R.M.S.W. 151599
ZNAK FABR.

z **KOGUTKIEM**

SA ŚRODKIEM
KOJĄCYM BÓLE

ZASTOSOWANIE:

BÓLE GŁOWY

MIGRENA, NEURALGIA

BÓLE ZĘBÓW

GRYPA, PRZEZIĘBIENIA

BOLE ARTRETYCZNE

STAWOWE, KOSTNE I T.P.

ŻĄDANIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW

ZE ZN. FABR. **KOGUTEK**

SPRZĘDAJA APTEKI

ng 8296

AZJAI.

Pewna tencja dla kupca

istnieją 5 lat. Towaru za

zł 8 000, urządzenie 3 000,—

Skład porcelany

i żelaza

sprzedam za 5 000,— w mie-

ście powiatowym, liczącym

13.000 mieszk. Oferty do Biu-

ra-Ogłoszeń „Par”, Al. Mar-

cinkowskiego 11 pod 15,145.

Pg 3514/5-15,145/146

WYEMPLE

L. KAPELA

WROCŁAWSKA 18

zg 8681

Studujesz pilnie nasze okna wystawowe?

Pamiętaj też, kto wcześniej kupuje —
lepiej kupuje!

Polecamy:

śliczne figurki wielkanocne
z czekolady i marcepanu

Jajka na prezenty pięknie wykonane
z czekolady, jedwabne, porcelanowe,
z drzewa i inne

Jajka deserowe w wielu odmianach

Jajka nasze marcepanowe

bez konkurencji

Firma nasza 35 lat w własnym posiadaniu
gwarantuje dobroć towaru

WALERJA PATYK

Aleje Marcinkowskiego nr. 6

Pg 3 525-15.13 ulica 27-go Grudnia nr. 3

**W SERCU
POZNANIA
STARY RYNEK
77**

W niedzielę
palmową
magazyn
otwarty
od 1—6 pop.

W niedzielę
palmową
magazyn
otwarty
od 1—6 pop.

znajdzie Pan to, co się obecnie nosi, czego się
szuka; o czym się mówi

dobrze skrojony

Płaszcz i Ubranie

w najmodniejszych fasonach i deseniach.

Wielki wybór w **KONFEKCI CHŁOPIĘCEJ**

DZIAŁ MATERJAŁÓW zaopatrzony w ostatnie nowości
sezonu ułatwi Panu odpowiedni
wybór

DZIAŁ MIAROWY kierowany przez wybitne siły facho-
we gwarantuje Panu pierwszorzędną
wykonanie ng 8141

Największy magaz. konfekcji męskiej i chłopięc.

BOGATEWSKI

POZNAŃ

Stary Rynek 77

KAPELUSZE

najnowsze modele — najniższe ceny
tylko w firmie Pg 5522-15,142

„JADWIGA”

skład kapeluszy damskich

ul. Podgórna 10a.

Porcelanę - Szkło - Fajans

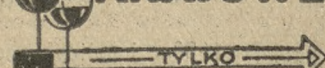
zawsze najtaniej poleca

A. KOSZEWSKI

Stary Rynek 61.

Pg 8529-15-131

PIJ CIE WINA
KRAJOWE

GWARANTOWANE
ZNAKIEM ZWIĄZKOWYM

Dwóch pokoi

w centrum, możliwie parter,
poszukuję.

Oferty z ostateczną ceną do
Kurjera Pozn. pod ng 8 728

Żadajcie wszędzie
CHODNIKÓW Falaleum
w cenie 50 gr za m²,
ng 5897

Pani

pierwszorzędnej siły,
energicznej, na stano-
wisko kierownicze do po-
ważnego składu towarów
krótkich (galanterji) na G.
Śląsk poszukuje się
Zgłoszenia pisemne
z osobistym przedsta-
wieniem się w firmie
Karolewski & Pluciński
Poznań, ul. Woźna 12.

Pg 3 530-54.241

**WYBORNE MIODY
WINA KRAJOWE
J. WAWRZYŃIAK
POZNAŃ**

zg 10 938

ALUMINIOWE NACZYNNIA

nadzwyczaj korzystnie
po cenach wysprzed-
żowych, również ko-
rzystnie polecam:
naczynia emaljowane
maszynki do miesa
młynki do kawy
noże i widelce
zki i tyżeczki

JAN DEIERLING

skład celaza-

Poznań, Szkolna-3.

telef. 35-18 35-43.

Przyjmujemy asygnaty
„Kredyt”.

Farby Lakiery

wszelkie przybory malarskie

NAJTANIEJ

TYLKO ng 8267

Specjalnym Składzie

Piekarni 1

obok składu kolder.

Obsługa fachowa.

Pokost kg 1,85 zł.

2 domy z śpichlerzem

dla handlu zbożem
z 2 składami z rzeźnictwem

w **Krotoszynie**

DO SPRZEDANIA.

Zgłoszenia do Kurjera Pozn.
pod nr 1581

Tapety

Linoleum

Ceraty

Chodniki

Dywany

Dywaniki

w wielkim wyborze

poleca

Zb. Wałigórski

ul. Pocztowa 31

telefon 12-20

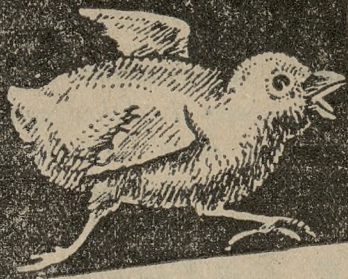
Przyjmuje asygnaty

Tow. Kredyt.

Pg 2914-9.16

ŁAMIGŁÓWKA

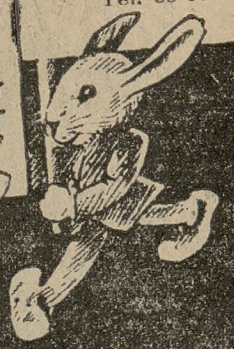
PRACE AATORSKIE
najstaranniej
J. SZYMKOWIAK
Al. Marcinkowskiego 2
Tel. 53-37

Pończochy-Rękawiczki
Bielizna - Bluzki
piękno - dobre - tani

**PRZED
PODCZAS
PO**

OR-SI
Karpńskiego

**PAMIĘTAJ
WALERJA PATYK**

to znana pierwszorzędną firmą polecającą
obecnie w wielkim wyborze po niskich cenach
jajka - ziączki - i inne figurki
z czeolady i marcepanu
Al. Marcinkowskiego 6 - ul. 27 Grudnia 3

K. Łowicka
Fr. atajczaka 40.

Gwarna

Cukiernia i Kawiarnia
PZNAŃ
Br. Pierackiego 9. telefon 29-9

Ten ładnie i dobrze się odział
kto nosi Leszczkowski samodziół
Sprzedaż
Poznań, Al. Marcinkowskiego 17a
Skład „LESZCZKÓW”

Artykuły
SPORTOWE

wybor olbrzymi
w firmie
KA-DE-HA
Hrcerska Spółdzielnia
Podgórna 10,
Tefon 21 - 27

Na Wiosnę

ończochy - Rękawiczki - Bielizna
Bluzki - Apaszki - Wstążki
Największy wybor. Najtańsze ceny.

KALAMAJSKI

Płaszcz damskie, Komplet -
Poranniki - Bluzki - Swetry
Konięka dzieleca
T. KRUPSKI
Stary Rynek nr. 91
12-14

MEBLE BIAŁE
Łóżka metalowe
Sprzet Domowy
św. arcin 9/10

**PŁASZCZE
KOSTJUMY DAMSKIE**
poleca najkorzystniej
H. WILDOWA-SYN, Wodna 1
Przyjm. o anagnat kredytow.

Nowości wiosenne
konfekcji mekiej i chłopięcej
w obrzymim wyborze
K. BOGAJEWSKI
Stary Rynek 77
Dział miarowy.

Tkaniny wełniane - Jedwabie
Płótna - Firani
W. KAJKOWSKI
Poznań, 27 Grdnia 5 - Tel. 26-50

Torebki damskie (nowości wiosenne)
Parasole - Walizki, Taki - Paski i t. p.
po cenach bezkonkurencyjnych
wyrabiane w waszej wyworni
P. Kurdelski, Półwiniaka 6, Wiatka 10

Meble jedynie z firmy
Centralny Magazyn Mebli
Marjan Buško
Poznań, św. Marcin 59
Niskie ceny

WIOSNA WOŁA WAS!

NA WYCIEZKI, na których bez aparatu foto-
graficznego obejść się nie można - bo... ten tylko
wiernie utwala wspomnienia!

FOTO-GREGER

KAZIMIERZ GREGER
Poznań, 27 Grudnia 18.

**UBRANIA PŁASZCZE
RAGLANY SPODNIE**
własna fabryka, więc
niebawale niskie ceny.
Ed. Grześkowiak
Fabryka konfekcji eskiej
POZNAŃ, ST. RYNEK 83

PARASOLE-LASKI

połca w obrzymim
wyborze jedyny spec-
jalny skład w Poz-
nanii 44-48
„Poznański
Dom Parasol”
M. Drozdowska
św. Marcin 22.

Erbedont
Eliksir - Proszk i Pasta
do zębów.

DO SWIĘCONEGO
tylko
muscarda **PALMO**

**DLACZEGO Bielizna
REKORD?**

3 szalety: 1) Dłuby kraj, 2) etne miary, 3) niska cena
FABRYKA-SKŁAD
Poznań,
Szewska 20a.

PIĘKNE NOWOŚCI

Porcelany i szkła stołowego

wyprawy - prezenty
po cenach brzo korzystnych
poleca

„OZDOBA”

Poznań, św. Marcin 4.

Zakłady Przemysłowe Przetworów Żywnościowych
WINCENTY PAETZ Poznań, Mostowa 11
Tel. 24-38

Fabryka octu naturalnego - musztarda - Koserwy - Seki owocowe

Wody kolońskie

Perfумы - Pudry - Mydłka
i wszelkie artykuły kosmetyczne
Centralna Drogerja

J. Czepeczyński,

Poznań, St. Rynek 3 - tel. słorowy 45-45
Oddział: Uniwersum, Ratajczaka 38, tel. 37-49
41-43

NAGRODY

Za trafne rozwiązanie ŁamigłóWKi

Z liter opuszczonych w tekstach poszcze-
gólnych ogłoszeń, należy ułożyć hasło pro-
pagandowe największej polskiej fabryki che-
micznej w Poznaniu. Za trafne rozwiązanie
przyznaje biuro ogłoszeń Agencja Reklamy
Julian Jagielski, Poznań, Ratajczaka 27,
tel. 41-04 nagrody:

Nagroda I. zł 40.- w gotówce z Agencji Reklamy J. Jagielski, Poznań, Ratajczaka 27.
Nagr. II. 1 szynka wielkanocna z f-y K. Przybyła, św. Marcin 24. Nagr. III. 1 piłka nożna
z f-y KA-DE-HA, Podgórna 10. Nagr. IV. zł 10.- bon. tow. z f-y W. Mayer (L. Nałaskowski)
Nowa 11. Nagr. V. 1 bomboniera z f-y W. Patykowa, Al. Marcinkowskiego 6 i 27 Grudnia 3
Nagr. VI. piękny garnitur śniadankowy porcel. z f-y „Ozdoba” św. Marcin 4. Dalsze nagrody
przeznaczyły nast. firmy: K. Przybyła 3 kielbasy wielkanocne i 1 puszkę z małą szynką
B. Barcikowski S. A. 24 p. Pea Krem. Perfumerja M. Cegielski, 27 Grudnia 12 - 25 tub
kremu toat. „Derby”. H. Jarosz, Rocha 8 - 5 szkl. musztardy „Palmo”. Cukiernia-Kawiarnia
Gwarna, Pierackiego 9 - 1 babke wielk. P. Kurdelski, Półwiniaka 6 i Wielka 10 - 1 wali-
zeczka wycieczkowa. Zakłady Przem. W. Paetz, Mostowa 11 - 1 szkl. musztardy, 2 but.
Lama Ketchup, 1 but. octu. Pezani.

UWAGA!

Na kartce papieru wzgl. pocztówce napisać czytelnie ro-
wiązanie, imię, nazwisko i adres i przesłać do Kurjera do
dnia 23. bm. godz. 12-tej w pol. Adresować: Kurjer Poznań-
ski, Poznań, „ŁamigłóWka”. Wynik nagród przyznanych
przez komisję sędziowską ogłoszony będzie w Kurjerze
z datą 26. bm. Uwaga: ogłoszenia są numerowane i w tym
kolejnym porządku należy je uważnie czytać i wypisać
orakujące litery. Hasło składa się z 10 wyrazów (60 liter).

Agencja Reklamy
JULIAN JAGIELSKI

Agencja Reklamy
JULIAN JAGIELSKI

Nie ustajemy

w wysiłkach pozyskania jaknajwiększej ilości

zadowolonych klientów

uznając, że hasło: zadowoleni klienci to fundament solidnego przedsiębiorstwa.

Polecamy na sezon WIOSENNO-LATOWY:

Modne palta na jedwabiu, raglany z najlepszych bielskich gabardyn, wykwinne ubrania męskie, chłopięce i dziecięce, spodnie, prochowce i wiatrówki imoregnowane oraz materjaty z metra na płaszcze i ubrania czotowych fabryk bielskich bardzo tanio.

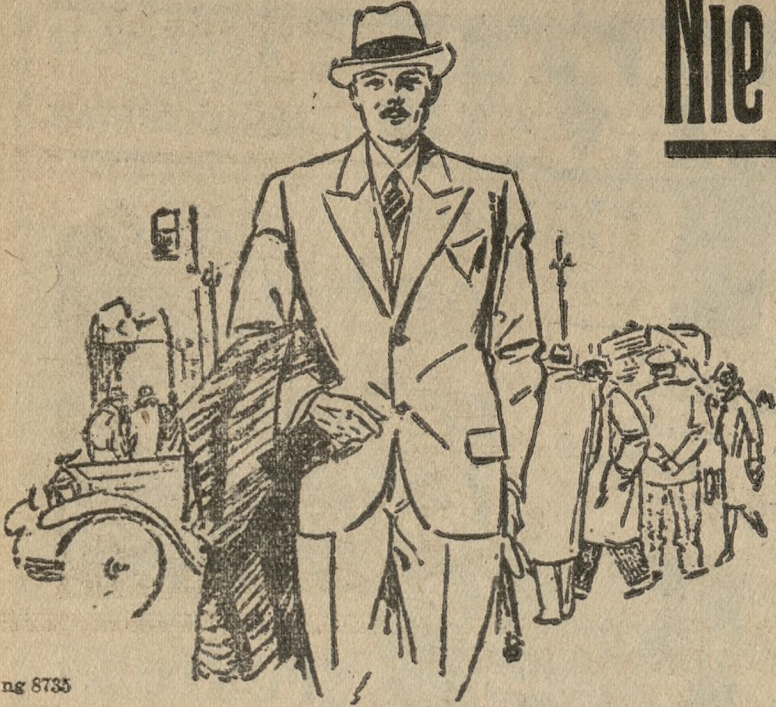
WYKWINTNY DZIAŁ MIAROWY pod kierownictwem WYBITNYCH SIŁ FACHOWYCH.
Mundurki szkolne bardzo tanio!

W. KONKIEWICZ

Największa Mechaniczna Fabryka i Magazyny wykwinnej odzieży męskiej i dla chłopców.
POZNAŃ, Stary Rynek 8. Oddział GNIEZNO Rynek 2.

Przyjmujemy asygnaty „Kredyt“.

W niedzielę, 14 bm. magazyna otwarty od godz. 13 — 18-tej.

ng 8735

W piątek, dnia 19 i w sobotę, dnia 20 kwietnia 1935 r.

biura nasze będą

ZAMKNIĘTE

Bank für Handel und Gewerbe Poznań
Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu
Sp. Akc.

Danziger Privat-Actien-Bank,

Filiale Poznań,

Gdański Prywatny Bank Akcyjny A.K. w Gdańsku

Oddział w Poznaniu

TK 415

450 PASAŻERÓW

zabrał statek „Kościuszko” na Wycieczkę Wiosenną

■ Wszystkie osoby, które nie mogły wziąć udziału w tej wycieczce, wskutek kompletnego wyprzedania biletów, zapraszamy na

LETNIE WYCIECZKI MORSKIE

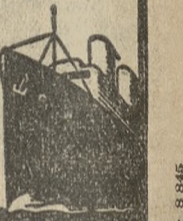
■ W programie wyjazdy na Fjordy Norwegji, do Anglii, Szkocji, Belgji, Danji i Szwecji.

Ceny od 80 zł.

G D Y N I A — A M E R Y K A
LINJE ŻEGLUGOWE SP. AKC.

Warszawa, Plac Małachowskiego 4, Gdynia, Dworzec Morski, Lwów, Kopernika 3, Kraków, Lubicz 3, Rzeszów, Grotgiera 20, oraz Biura Podróży.

Pracujesz na lądzie — Odpoczywasz na morzu

nr 8345

Na Święta Wielkanocne

FR. PRZYBECKI

Hurtownia Win — Probiernia — Śniadainia

dg 1863

ul. 3-go Maja 3a

poleca po niskich cenach wszelkie Wina krajowe i zagraniczne — Wódki, Likjery różnych firm. Sprzedaż butelkowa.

— Zaprzysiężony dostawca win mszalnych —

Zbożowiec

lat 33. energiczny, zdolny. Wielkopoleński, władający biegle niemieckim, z długoletnią praktyką na pierwszorzędnych stanowiskach, przyjmie posadę kierowniczą w poważnej firmie zbożowej lub spółdzielni rolniczej. Dobre świadectwa i referencje. Łaskę zgłoszenia do „Par”. Warszawa, Bracka 17. „Zbożowiec”. Pg 3294-62.167

CHORY ŻOŁĄDEK

JEST NIERAZ POWODEM POWSTAWANIA NAJROZMAITSZYCH CHOROÓB.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, usuwają substancje gnilne, zatruwające organizm.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych.

kat

nr 8753

Na

Święcone...

poleca

wyśmienite szynki wielkanocne

łagodne w smaku i wędzeniu — soczyste i pełne aromatu tak z kością jak i bez kości

Specjalnie wyborową

kiełbasę wielkanocną

KRAJANĄ KIEŁBASĘ BIAŁĄ

GALARTY RÓZNEGO RODZAJU

PIECZENIE RÓŻNYCH GATUNKÓW

— od czwartku do nabycia — dg 1887

K. PRZYBYŁA

Filje sprzedaży: Sw. Marcin 24, Podgórna 10, Wielka 22, ul. Pocztowa 31, M. Focha 49, G. Wilda 78 i Przecznicza 2.

Pełne zadowolenie daje wytworny fason

OBUWIA

Fabryka

w

Warszawie

KaPeO
KRAJOWY PRZEMYSŁ OBUWIANY

Stary 58
Rynek

POMARAŃCZE włoskie i hiszpańskie

oraz wszelkie OWOCE krajowe i zagraniczne

zg 10982-3 poleca

po najniższych cenach w skrzyniach i na kilogramy

M. CHOJNACKA

Poznań, Wielka 15, (przy moście Chwaliszewskim). Tel. 5873.

Tani tydzień

Karnisze do okien
Garnki: emaljowane, aluminiowe, żelazne
kościłki do bielizny
żelazka do prasowania
noże i widelce
łyżki i łyżeczki
maszynki do mięsa
wagi stołowe

Stanisław Wewiór
POZNAŃ, Św. Marcin 34.
dg 183-

Automaty okresowe do bilardu

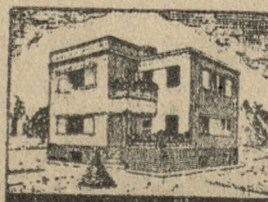
najnowszej konstrukcji.
Fuhrmann, Berlin Nr. 43,
Neue Königstr. 93. ng 8707

Kancelaria adwokacka
odstąpił miasto powiatowe
bliźko Poznania. Oferty
Kurjer Poznański zg 10930

„HAFTOPLIS”
wykonuje mereżkę, okretkę, —
dziurki, wykończenie szali, falban,
plisowanie, deketyzowanie haftu,
monogramy, tarcze gimnazjalne,
obciążanie guzików, na-irabianie
stóp, podnoszenie oczek termino-
wo — najtaniej
STARY RYNEK, wejście Wian-
kowa, filja Rom. Sz. mańskiego L.
Pg 2917

ROZKOSZĄ ŻYCIA

to własny domek z ogródkiem w Osiedlu Podmiejskiem Przezmirów pod Poznaniem.

Osiedle oddalone jest 4 km. na zachód od miasta, otoczone z dwóch stron 400-morgowym lasem. Do wielkiego jeziora Kierskiego 10 minut pieszej drogi. Własna plaża na miejscu. Teren osiedla jest piękny, falisty, suchy i wysoko położony o dalekim widnokręgu, jest zdrowy i w zupełności odpowiada warunkom, wymagany na urządzenie letnisk. Dogodna komunikacja. Przeszło 20 autobusów dziennie. Zwiedzanie terenu i porady bytowane bezpłatnie. Zgłoszenia oraz bliźsze informacje: BIURO „OSIEDLA”, Poznań, Br. Pierackiego 9. Na żądanie prospekt wysyła się bezpłatnie. ng 8714

WYSCIGI KONNE z totalizatorem

urządzone przez Tow. Wyścigów Konnych Ziem Zachodnich T. z

odbędą się w Poznaniu na torze wyścigowym w Ławicy w dniach 22, 25, 28 kwietnia, 3, 5, 9 i 12 maja 1935. Początek gonitw o g. 15.40
KOMUNIKACJA: Autobusami Poznańskiej Kolei Elektrycznej od Mostu Teatralnego. Pociągami kolejowymi z Poznania do Ławicy z głównego dworca strona zachodnia o g. 15.26
 Powrót z Ławicy do Poznania pociągami kolejowymi oraz autobusami. — Wcześniejsza sprzedaż biletów, losów i programów w składzie cygar p. Zygartowskiego, ul. 27 Grudnia 12

Niedościgniony WYBÓR NOWOŚCI

w materiałach damskich

na płaszcze, kostjomy i suknie oraz nasze obecne

WYBITNIE NISKIE CENY

przekonują wszystkich o korzyściach kupowania u nas!!

Na specjalną uwagę zasługują również nasze działy:

materiałów męskich na ubrania i palta — gotowych płaszczy damskich kompletów i kostjumów — firan, chodników dywanów i wszelkich innych towarów meblowo - dekoracyjnych.

DOM HANDLOWY

F. WOŹNIAK

Poznań, ul. Rynkowa (Kramarska 16)

Kapelusze damskie

najnowsze modele

P. Płotka

dg 1882

Poznań

Br. Pierackiego 10

Telefon 18-35

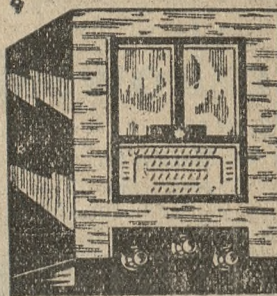
POMPY

wszelkiego rodzaju — Siatki filtracyjne oraz części do pomp poleca najtaniej

St. Grabianowski i S-ka, S. A.

Poznań, Pl. Wolności 11 — telefon 40-10, 40-11

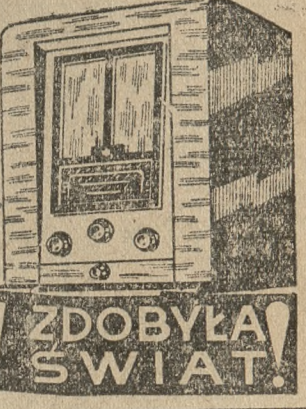
PLATYNOWA
SERJA

LUXOR
RADIOODBIORNIK
DLA NAJWYBREDNIEJSZYCH

TRYUMF
RADIOODBIORNIK
DLA WYBREDNYCH

ZDOBYŁA ŚWIAT.

Polecamy DO BUDOWLI!

— Dźwigary. Żelazo
Żelazo do betonu
Gwoździe i śruby
Okucia do pieców i kuchni
Kuchnie westfalskie
Kotły do pralni
Piece żelazne
Zamki i zawiasy do drzwi i okien
Okna lano-żelazne
Siatkę ocynkowaną na płoty

Ceny najtańsze.
Cenniki na żądanie.

T. Krzyżanowski
Spółka z ogr. odp.
w Poznaniu, ulica Szewska 16.
Telefon nr. 30-38 i 36-90

Pończochy - skarpety

kupisz dobre i tanie tylko w firmie
„HAFTOPLIS”
Stary Rynek 6 (wejście z ul. Wiankowej). Pg 3258-15,63

Dobrze i tanio

każdy maluje kt. u nas
farby i lakiery
kupuje.
Centr. Skład Farb Piekary obok składu kołder.
Tel. 32-05

Obsługa ściśle fachowa.
nr 8 326

POLSKA ŻEGLUGA RZECZNA „VISTULA”

ODDZIAŁ w POZNANIU
ul. Tama Garbarska 2, tel. 33-60

Załatwia przewozy wszelkich ładunków już od 5 kg wynosi z i do Poznania, Bydgoszczy, Warszawy, Gdańska i Gdyni oraz wszystkich miejscowości położonych nad Wisłą. — Przesyłki są przyjmowane pośpieszne, zwyczajne oraz zaliczeniowe. Godziennie stała komunikacja.

Koszty przewozu są od 20—40% tańsze od przewozu kolejowego.
Dalsze oddziały i agentury: Warszawa, Wyszogród, Płock, Dobrzyń, Włocławek, Niezawa, Ciechocinek, Toruń, Solec Kujawski, Bydgoszcz, Fordon, Chełmno, Grudziądz, Tczew, Gdańsk, Łódź, Puławy i Sandomierz. dg 18 761

Mydłem Kollonlaya prany
Został on dyplomowany

pisze jedna z uczestniczek konkursu premjowego Kollontaya. Właścicielka tego pieska przysłała doskonały wierszyk, w którym wychwała w pełnych humorach rymach zalety mydła Kollontaya z pralką. Można go używać do wszystkich celów nie tylko do prania bielizny, pielęgnowania ciała, ogólnego czyszczenia, lecz także do kąpienia piesków. Tego oto pieska możnaby śmiało porównać z śnieżno-białą bielizną. Na wystawie psów otrzymał on dyplom, zaś pani jego otrzymała od Sądu Konkursowego Kollontaya premję. Zresztą wszystkie Panie, które brały udział w konkursie premjowym Kollontaya, otrzymały upominki, nawet w wypadku, gdy odpowiedzi ich nie zostały premjowane. — Wszystkie te Gospodynie używają wyłącznie tylko

mydło z pralką
Kollonlay
jest lepsze.....

264

CERA DOMAGA SIĘ

nie kosmetyku, który dając chwilową poprawę jej wyglądu niszczy ją bezpowrotnie lecz odżywką chroniącą skórę twarzy przed wędnięciem i utrzymującą ją w stanie wiecznie młodym. Takimi odżywkami i kosmetykami są:

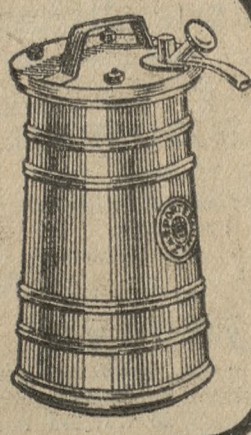
PUDER i KREM
ABARID
„PERFECTION”

DO MYCIA TWARZY STOSUJECIE ZAMIAST MYDŁA OTRĄBKII ABARID

NA ŚWIĘTA Wielkanocne tylko PIWA ŻYWIECKIE

niezrównanej jakości
ZDRÓJ - PORTER - MARCOWE

również
w syfonach 5 i 10 ltr. oraz w butelkach dostarcza w dom
Reprezentacja Arcyksiążęcego Browaru w Żywcu
Poznań, Dąbrowskiego 28, telefona 74-78

Zasadą moją jest:

Dobry towar — Niskie ceny
Wielki wybór — Rzetelna obsługa.

Na sezon wiosenny polecam

wszelkie nowości w konfekcji męskiej i chłopięcej.
Skromna i wykwintna podług najnowszych fasonów stale na składzie.
Bardzo korzystne źródło zakupu

materiałów na ubrania, płaszcze, spodnie
E. GRZEŚKOWIAK Poznań
Tel. 11-53 St. Rynek 83
Najstarsza fabryka konfekcji męskiej i chłopięcej.

Szukam mieszkania

w centrum 4 pokojowego, wysoki parter lub I ptr. z komfortem i 3 pok. w gródmięsciu. Pewny płatnik, dzierżawa zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zg 10 936.

LOKAL

21 ewtl. 28 pokojów, Pl. Św. Krzyski, II piętro, widne, słoneczne, na szkołę, biura, urząd do wynajęcia od 1. 7. 35 r.
Tamże zaraz 2 SKŁADY DUŻE
jeden po hurtowni — detal papierni, drugi po artykuł. sportowych. Wiadomość Roman Szymańskiego 1 m. 4, tel. 15-16.
zg 10 828

Przyjdź przekonaj się — o wielkiej niższej cenie!!!

„EMKA”

na: Aparaty radiowe światowych firm na prąd stały i zmienny oraz aparaty bateryjne — baterje anodowe „Emka”
Gramofony - szafkowe i walizkowe, płyty gramofonowe znanych firm.
Aparaty fotograficzne, płyty, błony, papiery, chemikalia oraz wszelkie przybory.
Aparaty elektryczne, lampy nocne, kieszonkowe, baterijki, sprzęt elektryczny i t. d.

Zakłady Radjotechniczne i Fotograficzne, Elektryczne Gramofony i Płyty. — właściciel: Marjan Włodarczyk, Poznań, Wrocławska 30 telefon 36-83.

Nikt nie ma na swych sznurach tak białej bielizny jak ta pani. Ale to nie dziwnego: ta pani wie co to jest **Persil** i zawsze go używa!

Do moczenia bielizny: HENKO, soda do prania i bielienia. P 3502-P 696

BRACIA BORKOWSCY S. A.
Poznań, Al. Marcinkowskiego 23, tel. 5120
polecają

**Zyrandole
Lampy**

Grzejniki

elektryczne i wszelkie materiały elektroinstalacyjne. Wyroby własne.

ng 8142

dg 1844

DYWANY

— ręcznie wiązane Zywieckie —

Pluszowe — Boucle — Chodniki — Pomosty
— Dywaniki — Narzutę — Serwety

w wielkim wyborze —

po najniższych cenach

BRACIA GÓRECCY

Poznań, ul. Nowa 2.

Pg 3 482-15,62

SKLEP

po firmie Calińska, 27 Grudnia 7 do wynajęcia zaraz

zg 10937

A. Cichowicz.

Pamiętaj!

Kto w pięknym nastroju pragnie spędzić święta, O pieczywach Łączkowskiego niech już dziś pamięta, Z pysznego ich smaku bowiem moc radości Spłynie na dom Twój i na Twych gości!

Fr. Łączkowski

POZNAŃ,

Centrala św. Marcina 23.

Filje: ul. Poznańska 43 — Wrocławska 35 — Podgórna 8.
(własna mleczarnia w Szamotułach).
Pg 3546-15,149

LINOLEUM i CERATY

W ROLACH, DYWANACH
i CHODNIKACH
NAJWIĘKSZE ŹRÓDŁO W KRAJU

B-CIA SERGIU

Firma chrześcijańska

w Warszawie.

Marszałkowska 127, Tel. 612-35 677-75

Nowy Świat 57, Tel. 208-46

SPRZEDAŻ HURTOWA i DETALICZNA
WYKONUJEMY WSZELKIE ROBOTY
PRZEZ WŁASNYCH FACHOWCÓW
Krajowe Linoleum z 5,50 za metr kwadr.
nr 8 699

Cały Elegancki Świat Kobiety

ubiera się w pierwszorzędnym Salonie Mód Damskich

Wykonuje na miarę: suknie, kostjamy, płaszcze, kom-
pety. Jako wybitny krojczy obsługując firmy jak Ru-
cniński w Poznaniu, Herse w Warszawie, Schwarg w Kra-
kowie — tamsamem daje gwarancję za piękne wykonanie.
dg 1777 **J. GAŁAZKA, Wrocławska 19, piętro**

FARBY - LAKIERY - POKOSTY

FABRYKI J. PEREK — LESZNO

PO CENACH FABRYCZNYCH TYLKO

WODNA 13, TEL. 53-26, dawniej W. Garbary 39

Pokost czysto lniany pod gwarancją — kilo 1,85

ng 5723

Do wdzierżawienia w Puszczykowie

(wil a Silva) na sezon od 1. V - 30. IX. 35

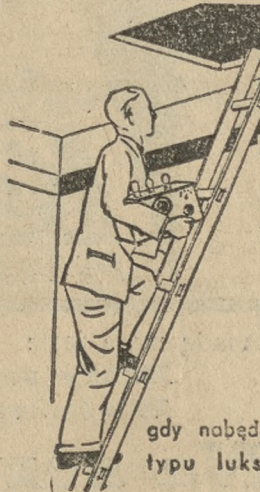
1) restauracja

2) kort tenisowy

Informacje ul. Siaszica 15 Kasyno P. M. T. godz.
18—19. Składanie ofert do 24. 4. 35. zg 10917

Stop!

NIE WYRZUCAJ
STAREGO RADJO
APARATU!

DZIŚ JESZCZE MOŻESZ
GO U MNIE SPRZEDAĆ!
W CIĄGU BIEŻĄCEGO MIE-
SIĄCA ŻAPŁACĘ ZA KAŻDY
STARY ODBIORNIK

**NAJWYŻSZA
CENĘ**

gdy nabędziesz u mnie najnowszego
typu luksusowy odbiornik, Philipsa.

„STRZAŁA”

Zakłady Elektrotechniczne

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 20

Ważne dla P.P. Właścicieli Domów

Dach, to poważna część majątku. A zatem należy dbać
o takowe. — Dachy wszelkiego rodzaju pokrywa, smoli
i naprawia oraz wykonuje wszelkie prace blacharskie
IGNACY MANDOWSKI

Poznań, Grobla 3, tel. 34-69.

Fabryka Papy Dachowej i Przetworów Smółcowych.

Ządać kosztorysy bezpłatnie.

Najkorzystniejsze źródło zakupu papy dachowej, smoły,
lepiku i t. p. dg 1883

Podróżującego

młodszego na Wielkopolskę, zaprowadzonego w składach
kojonych i drogerjach poszukuje. Zgłoszenia z odpisa-
mi świadectw i podaniem referencji do Kurjera-Poznań-
skiego. zg 10 841.

Bławat Polski

w Poznaniu, Stary Rynek 87,88

poleca

na Sezon Wiosenny:

Materiały na płaszcze i suknie

Piękne gatunki w jedwabiach

Znany wielki wybór w firanach i mater-
iałach dekoracyjnych

Płaszcze damskie — modele

Płaszcze podróżne specjalne
wyjątkowo tanio

Kapelusze damskie — nowy
specjalny oddział

Do stołu wielkanocnego

Piękną porcelanę stołową

Modne szkło — kryształy — sztucce alpa-
kowe — noże nierdzewiące — fajanse
emalje — aluminium — sprzęty kuchenne
po cenach najniższych — poleca dg 1858

OZDOBA

św. Marcin 4 POZNAŃ św. Marcin 4

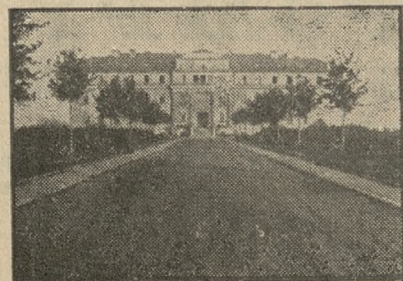
2 domki

nowo masywnie pobudowane, po dwa
duże pokoje z kuchnią i walcą
wiązole, parceli 544 m² na Osiedlu
Warszawskim bez długów sprzedam
za gotówkę po 50 000 zł. Tamże sprze-
dam kilkadziesiąt parcel różnych
wielkości po 1.80 do 3.— zł za m²

TOMASZ MAŁECKI, Poznań, Droga Dębińska 11. Tel. 11-90
Pg 3222-23-13.66-7

WYSŁKOWY DOM TAPET

STRYSZYK Aleje Marcinkowskiego 19 Tel. 1.92
TAPETY — CERATY — LISIŃY — CHODNIKI

PRYWATNA SZKOŁA

SS. URSZULANEK w Pokrzywnie
(7 km. od Poznania)

przyjmuje wpisy na nowy rok szkolny. Szkoła
jest o oczona dużym ogrodem, boisko. Przy szkole
pensjonat z wszelkimi warunkami higienicznymi i zdro-
wotnymi. Lekcje konwersacji francuskiego i muzyki.
Komunikacja autobusowa. Opłata b. przystępna.

zg 10913

DOM

4-piętrowy z oficynami i garażami (lokatorzy pewni
płatnicy) przy ul. Fr. Ratajczaka

na sprzedaż

natychmiast na korzystnych warunkach. Reflektanci
zechcą zgłosić swe adresy do Kurjera Pozn. zg 10 838.

Dobra okazja dla emeryta!

Strzelnica w Czarnkowie

z salą i dużym ogrodem tuż przy mieście, uroczno położona
od 15 maja rb. do wynajęcia. Czynsz dzierżawny wedle
ugody. Odpowiednia kaucja pożądana. Szybko decydujący
się reflektanci zechcą zgłosić się do Zarządu Bractwa Kur-
kowego w Czarnkowie. dg 1843

FARMA EDMUND RYCHTER ZAWSZE WIERNA SWEJ DEWIZIE

NISKIE CENY WYSOKIE GATUNKI TOWARÓW.

Kupując w naszych magazynach odbiorca wydobędzie z każdego wydanego złotego ponieważ nie cena lecz **JAKOŚĆ** decyduje
POLECAMY: PALTA wiedeńskie fasony na jedwabiu — **Ulstroragiany** — **Ubrania męskie** — **Spodnie** — **Golfy** — **Bryczesy** — **Wiatrówki** — **Kurtki skórzane** — **Płaszczki i Peleryny gumowe**. **Materiały** z metra w setkach deseni i kolorów do dyspozycji Szan. Kupujących.

Szczególną uwagę zwracamy na nasze chlubnie znane trzyczteryjne wykonanie ubrań męskich na miarę: **Serja I. 120,- zł** **Serja II. 100,- zł** **Serja III 80,- zł**
 Krój, dodatki i wykonanie na wysokim poziomie. Następnie polecamy **UBRANIA LUKSUSOWE** z najlepszych szewiotów i czesanek bielskich od **zł 130,- do 175,-** Nasze oddziały wykonania na miarę stoją u szczytu doskonałości. 6-ciu pierwszorzędnych krojczych tworzą z dobrego najlepszego.

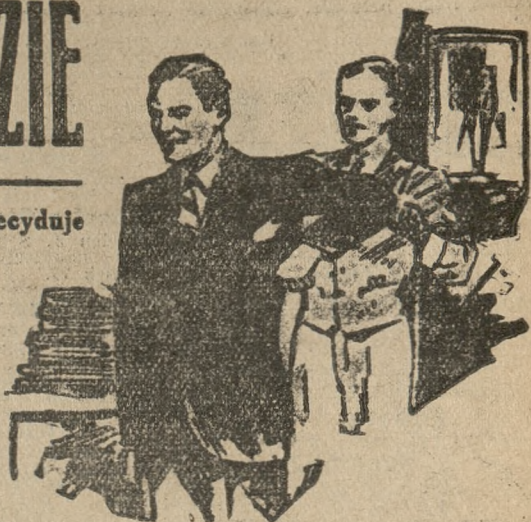
Przebój Sezonu — Wykwintne **palta** na jedwabiu — **Jeden Fason** — **Trzy Ceny** — Dla każdej kieszeni — **50, 75 i 95 zł**
Wystawa i sprzedaż powyższych palt przy ul. Franciszka Ratajczaka 2

GOTOWE FUTRA stale na składzie.

Wydajemy nasze towary także za bony Tow. „Kredyt”

EDMUND RYCHTER

ul. Wrocławska 14 **Poznań** ul. Wrocławska 15 ul. Kaliska **Ostrów Rynek**
 telefon 21-71 telefon 54-93 tel. 35 tel. 35
 ul. Franciszka Ratajczaka 2, telefon 54-15, 24-07 **Wielkopolski**

jedyny samochód
 na obecny czas kryzysowy

tani — wygodny — oszczędny — luksusowy

F. Szczepański i Synowie

Poznań, ul. Wielka 17. — Telefon nr. 30-07 ng 8851

WYSTAWIAMY NA TARGACH POZNAŃSKICH.

Czego wymagają dekoracje wnętrza?

Najlepiej poradzić nam naszą fachową poradę i przebogaty dział **firan, brokatów, narzut, serwet, kap, dywanów, chodników** oraz **obici meblowych**
 Największe tego rodzaju przedsiębiorstwo na Wielkopolskę.

M. Pieczyński, Poznań - Stary Rynek 44

Telefon 24-14 (narożnik ul. Woźnej)

Pomimo rewelacyjnie niskich cen na nadchodzący sezon **10% rabatu**

Rower

jak nowy Tomaszewski, Poznań, Ostrówek 15, zd 75 974

Przypomnienie na czasie

Jest pięknym przywilejem Pani Domu, że jej to właśnie przypada rola podejmowania gości w Święta i troska o miły nastrój przy stole. W takich okolicznościach pieczywa świąteczne z renomowanej firmy **Fr. Łączkowski w Poznaniu, ul. św. Marcina Nr. 29** odgrywają dominującą rolę. Jest to zrozumiałe, zważywszy, że pieczywa **Łączkowskiego**, to wykwint naszego przemysłu cukierniczego, znane z wybornego i delikatnego smaku, aromatu, oraz wysokich wartości odżywczych. — Torty, baby, placki, mazurki, ciasta deserowe z firmy **Łączkowski** cieszą się w opinii naszych Pań domu słusznym mianem najulubieńszych, najlepszych i najwykwintniejszych przysmaków, niezbędnych przy świątecznym stole. — Niemniej ustalona sława cieszą się specjalności firmy zalecane przez lekarzy, a mianowicie chleb razowy specjalny i sucharki zdrowia. **Łączkowskiego** chleb razowy specjalny, dzięki obfitym zawartościom białka, węglowodanów i witamin, posiada wysoką wartość odżywczą. Jest niezwykle smaczny, łatwo strawny, pobudzający apetyt i regulujący normalną przemianę materii. Sucharki zdrowia **Łączkowskiego**, to niedościgniony w wartościach odżywczych i leczniczych pokarm dla osób ciężko trawiących, chorych, będących na diecie i rekonwalescentów. Ponadto zaś sucharki zdrowia, to idealne pieczywo dla dzieci, znakomicie odżywiające i wzmacniające ich organizm. — Prosimy więc pamiętać, że w okresie świątecznym znów aktualizuje się tradycyjne hasło:

KTO W ŚWIĘTA CENI DOBRE PIECZYWO, DO ŁĄCZKOWSKIEGO PO NIE, NIECH SPIESZY CO ŻYWO!

Pg 3547-15,150

OGŁOSZENIE!

Następną **LICYTACJĘ** rozpoczynamy w czwartek, dnia 9 maja 1935 r. na sali przy ul. Masztalarskiej nr. 8a (dawn. Jarocka). Przedmioty licytować będziemy codziennie od godz. 10-tej do 14-tej. Licytacja obejmie:

Niewykupione zastawy do nr. 108 761

Niewykupione prolongaty do nr. 245 531

Prolongaty przyjmować będziemy tylko do soboty dnia 4 maja 1935 r. ng 8733/4

Zarząd Miejski w Poznaniu **LOMBARD MIEJSKI** ul. Sieroca, nar. Nowej.

Składnica konsygnacyjna

poważnej fabryki elektrotechnicznej na Poznań do oddania

tylko solidnej firmie z biurem, składnicą, telefonem możliwie w centrum położonej. Warunek: gwarancja bankowa na 5 000.— zł. Oferty z dokładnymi szczegółami pod ng 8729 do eksped. Kurjera Poznańskiego.

Subhasta w Wolsztynie

Dnia 15 kwietnia 1935 r. odbędzie się w Sądzie Grodzkim w Wolsztynie przetarg domy, w którym mieści się drogerja, położonego przy głównej ulicy 5 Stycznia.

Szacunek wynosi 9.550 zł

Cena wywołania 7.166,25 zł

Rękojmnia wynosi 955,— zł

Dom nadaje się na każdą branżę handlową zg 10 943

DYWANY **SERWETY**
C odniki **Narzuty**
W. GROSZKIEWICZ
 Poznań, Stary Rynek 59
Kapy **Linoleum**
FIRANY **KOŁDRY WAT.**

Firanki tiule, kapy, siatki w wielkim wyborze po cenach przystępnych poleca

WITALIS KAJKOWSKI, Poznań
 dz 1835 ul. 27 GRUDNIA 5, TELEFON 26-50

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3693, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,15.

1. KAMIENICE

Kamienice

blisko centrum do 80 000 zł z amortyzacją lub wille kupie wprost od właściciela. Pośrednictwo agentów i Solacz wykluczone. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 75 695

Sprzedam

dom piętrowy w Puszczykówku nowa budowa, niewykończona, skład, mieszkanie. Zgłoszenia Stary Rynek 31, Restauracja Szymański

Kupię wille

przy tramwaju o 2 średnich mieszkanie z gotówką. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 599

Kamienica

nowa trzypiętrowa dwa składy, mieszkanie trzy i czteropokojowe komfort, tramwaj sprzeda właściciel 100 000, wpłaty 70 000, dochód 12 500. Zgłoszenia: Ledowa 1. m. 4. zdg 75 603

Wille

kupie mniejszą w Poznaniu w lepszym położeniu. Warunek dokładne podanie bliższych szczegółów, najniższe ceny itp. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 091

Kamienice

komfortowa centrum Poznania sprzedam 110 000, donosi 14 000, amortyzacja 18 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 665

Kamienice

nowa wszelki komfort przy tramwaju sprzedam 70 000, amortyzacja 15 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 666

Kupię

wprost od właściciela kamienice nowszą lub nową niedaleko śródmieścia, wpłata 40 000 zł Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 75 256

Dom

2 mieszkania duży ogród w Szamotułach na sprzedaż 10 000.— Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 358

Domek

5 pokoi, dwumorgowy sad tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 75 332

Kamienice

trzytętrowa, waska w śródmieściu, dobrze zbudowana bez hipotekek ze składem, garażem sprzedam za 30 tys. zł. lub zamienie na gospodarstwo rolne lub t. p. Agencja wykluczeni. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 76 254

Domek — wille

amort. wpłaty 5 000 gotówki kupie. Agencja wykluczeni. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 75 727

Dom

dwupiętrowy, większym, mieście powiatowym, w tem rzeźnictwo, całkowitem elektrycznym urządzeniem, ładnym ogrodem na sprzedaż. Cena 25 000 zł. wpłaty podług umowy. Zgłoszenia, Poznań, Bóżnicza 15 — 4. zdg 75 775

Kamienice

dochodowa przy St. Rynku z kilkoma składami sprzeda właściciel. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 768

Kamienica

czynszowa śródmieściu dochód 13 000, cena 100 000, wpłaty 70 000 Oferty Kurjer Poznański zdg 76 236

Przyjezdny

kupię kamienice 200—300.000 warunki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 274

Kamienica

trzytętrowa, piękna nowa, dochód 11 000, wpłaty 40 000.— Karaluz, Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 76 026

Wille

kupię przy tramwaju lub parcele. Oferty Kurjer Pozn. zdg 75 895

Administracje

domu za mieszkanie z dopłatą przyjmie doświadczony ekonomista. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 860

Willa

dwumieszkiowa, bezpodatkowa okolica Opory. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 108

Kamienice

centrum handlowe tanio sprzedam. Górski, Inowrocław, Kasprzowicza 18. zdg 76 014

Domek

Poznaniu, ogrodem kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 281

2. PIENIĄDZ

Współniczkę

600 zł. zaraz przedsiębiorstwo — restauracyjne, Poznań, Kościelna 4 — 11. Zgłoszenia 13 — 15. zdg 75 905

2 000,—

poszukuje na hipoteke krótki czas dam 15% procent. Oferty Kurjer-Poznański zdg 75 742

Okazja

Kawaler chemik poszukuje spiesznie współniczkę, współnika celem kupna ewentualnie wydzierżawienia dobrze wprowadzonego z wielką przyszłością browaru na wyjątkowych warunkach. Kalisz, poste restante, Leonowicz, zdg 75 653

Mam

kilka tysięcy, oczekuje konkretnego propozycji. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 555

20 000

na I. hipoteke nieruchomości — śródmieściu wartości 300 000 poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 75 245

50 zł

wynagrodzenia kto wskaże osobę, która wypożyczy urzędnicze 1700 zł, spłata miesięczna 100 zł. — Zgłoszenia Kurjer Poznański, zdg 75 720

Akcje

miejscowego przemysłu chemicznego i spirytusowego kupie. — Oferty podaniem ilości rodzaju akcji Kurjer Pozn. zdg 75 760

6%

Pożyczki Narodowej 50 zł sprzedam za 40 zł. Wielkie Garbary 3, mieszkanie 14. zdg 75 858

Przedstawicielstwo

generalne na opatentowany artykuł codziennej potrzeby oddamy rzątkiemu kupcowi. Konieczna gotówka 5 000.—, Oferty Kurjer Poznański zdg 75 940

Pożyczkę

Narodowa 6% — 200 zł za 100 zł sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 912

Współniczkę (ka)

do mydlarni z gotówką od 2000 zł poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 143

1—2 000

wypożycze gwarancja, procent lub posada. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 071

Wspólnika

gotówka 3 000, tytonie, papier, egzystencja przyjmij. Informacje Grzeszkowiak, Poznań, ulica Skarbowa 18. zdg 76 241

Wspólnika

z gotówką 5 000 poszukuje celu powiększenia rynku zbytu, przedsiębiorstwo przemysłowe, dające duże zyski. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 76 115

Złote

marki, funty sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 685

Przedstawicielstwo

poważnej firmy przyjmuje. Własne biuro, telefony, samochód. Dam gwarancje hipoteczną. Biuro handlowe, Os. Rzeszów, Chmielna, nr 8856

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Stanisławówka
p. Leszno, spokojna uroczą, da każdemu prawdziwy wypoczynek. dz 1475

Ciechocinek
pensjonat „Julianówka” D-rowej A. Sawickiej, w roku bieżącym będzie prowadzony jedynie dla gości prywatnych. Na maj i wrzesień ceny wyjątkowo przystępne. Warszawa, Falata 4 m. 5.

Pobyty
na wsi folwarczku gospodarstwo, pobliżu lasu, wody, szukam od maja począwszy. Zgłoszenia „Par”, Poznań pod 1575. Pz 8486-1575

2
pokoje, kuchnia obok dworca. — Puszczykówek, Kempa. dzg 75 617

Poszukuję
przedsiębiorcę plażowego, miejscowości letniskowa, jezioro, warunki rozwoju pomysłu. Bezpłatnie; używalność domu, ogrodu, materiały budowlane, pierwszy sezon; Leśnictwo Odrowąż, poczta Stąporków. dzg 75 291

Pobyty
świeżym powietrzem soboty, niedziele, poszukuje urzędniczka. — Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 75 778

Letników
na czas letni przyjmuje, małe miasto, Zgłoszenia, warunki Kurjer Poznański dzg 76 279

4. OSOBISTE

Oszczędny
człowiek nas obchodzi, oszczędność wszędzie widać, oszczędny do PKO chodzi, złotoweczki składa; za dwie złotoweczki

dwa podwieczoreczki
u Webera ma. (Nowa 4). ng 8132

Kochany Janku!
pamiętaj, że bez węgryzna szynka nie smakuje. Już za

5.— zł
kupisz całą butelkę **prawdziwego węgryzna**

Maćkiewiczca,
Wrocławska 32. dg 1817

Przepisywanie
na maszynie powielanie Poznań św. Marcina 52/53. (C. Z. K.) dzg 74 370

Za
długi mojej żony Zofii z domu Stankowska nie odpowiadam. — Krzyszka Hermann, Poznań, Półpińskich 3. dzg 75 745

Obuwie — Obuwie
Obuwie — Obuwie
Dobry bucik, niskie ceny, znajdziesz tylko u „Ireny” Aleje Marcinkowskiego 17, przy kościele św. Marcinińskiego. d 1864

Oszczędni
używają tylko pastę do obuwia **Blysko'in**
dg 1830/31

Bezpłatnie
udziela porad kosmetycznych, jak przeciwdziałać krostom, piegom, liszajom, wrogom itd., aby osiągnąć piękna i powabną cerę. Godz. 10—13, 16—18. Zamieszkowym listownie. Wytwórnia Kosm. „Orlidal”, Poznań, Kantata 8/9. dzg 76 006

6. OŻENKI

Panna
przystojna, gospodarna, posagiem, eleganckim mieszkaniem pięknej dzielnicy pozna matrymonjalnie urzędniczka państwowego. Oferty Kurjer Poznański dg 1874

Urzędnik
etatowy, lat 32, wysoki, przystojny posłubi solidną pannę lub wdówkę. Biuro „Przystojność” — Poznań, Strzelowa 3. dzg 75 834/4

Kawaler
piekarz cukiernik, lat 26, posiadający własną piekarnię poszukuje panią inteligentną do lat 24. Majątek pożądany dla wspólnego dobra. Oferty Kurjer Poznański dzg 74 583

Inżynier
rolnictwa na wyższym stanowisku urzędowym pragnie poznać pannę do lat 30 z odpowiedniej rodziny, cel matrymonjalny. Dyktacja zapewniona. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 75 688

Kupiec
lat 29 wśn właściciel składni galanterii 350 zł m. 6 tysięcy oszczędności pozna pannę do lat 28, miła, dzielna w handlu. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański dzg 75 691

Pani
około 50, przystojna, niezależna pozna wyższego urzędnika, emeryta lub rolnika posiadającego co najmniej gotówki. Cel matrymonjalny. Dyktacja zapewniona. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 75 650

Dla siostry
szukam panna kawalera lub wdowca. Panna ponad 30, katol, górnoślązka, dobra krawcowa, lecz bez majatku, wolała by być z polskim i niemieckim. Oferty Kurjer Poznański dzg 74 612

Długowłosa

inteligentna blondyna, lat 34, skromna, gospodarna, niedzisiejszych zapatrywań, stała posada, prawem emerytury, wyprawa, pozna starszego pana na stanowisku tych samych zalet. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański dzg 75 909

Wyprawy
bielizne poscielowa, osobista, gotowa, z metra 1 miarowa
Fabryka Bielizny
Dom Płócen J. Schubert, Dom Czerwony naprzeciw odwachu Stary Rynek 76. Pz 3267-15,95

Największy wybór
mających pań — panów zajmujących poważne stanowiska poleca „Echo”, Poznań, św. Marcina 68, telefon 50 30. Zamieszkowym prospekty darmo. dzg 75 491

Dwie
młode koleżanki z braku znajomości pragną zapoznać dwóch kolegów, cel matrymonjalny. — Oferty Kurjer Poznański dzg 75 496

Dla
mejsz siostrzyczki panny 23 letniej posag 20 tys. gotówki poszukuje partii. Panowie posiadający nieruchomości oraz prowadzą przedsiębiorstwo, zechca oferty wraz z fotografią skierować do Kurjera Poznańskiego dzg 75 654

Matrymonja'ne
28 letn. dobrze wychowana, wyprawa. Poważne zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 75 663

Rzemieślnik
samodzielny, 37 lat, własnym mieszkaniem poszukuje żony. Oferty Kurjer Poznański dzg 76 204/5

Mistrz rzeźniczy
lat 31, poszukuje panny gotówka 6 000—8 000 do objęcia domu z pierwszorzędnie urządzeniem prosperującym rzeźnictwem. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański dzg 75 135

Dla
braku znajomości szukam odpowiedniej partii dla mojej krewnej z dobrej rodziny, bardzo miłej, sympatycznej szatynki średniego wzrostu, lat 27, gospodarniej, wykształconej, muzykalnej, religijnej, z wyprawa, posagiem 13 000 zł. Tylko panowie nienoszakowanego charakteru na dobrej drodze (urzędnicy itd.) proszeni są o złożenie ofert pod Kurjer Poznański dzg 73 242

Mistrz
ślusarski szuka odpowiedniej partii, cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański dzg 75 763

Kawaler
wiek średni posiadający rzeźnictwo oraz nieruchomości w Gdyni, wartości 100 000 zł pozna pannę z gotówką celem ożenku. — Oferty „Rzeźnictwo” Kurjer Poznański, Gdynia. ng 8 839

Drogerzystka
posiadająca własną drogerję, lat 24, szuka w celu matrymonjalnym znajomości pań. Posag 20 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański nr 8 769

Wdowiec
kupiec lat 60, dwoje dorosłych samodzielnych dzieci, gotówka 3 000 przystąpi do istniejącego przedsiębiorstwa. Cel matrymonjalny. Wdowy, panny 45—55 lat przedsiębiorstwem, miłośnością obojętna. Oferty Kurjer Poznański dzg 75 980

Przemysłowiec
lat 28 pozna przystojną pannę z gotówką w celu matrymonjalnym. Oferty Kurjer Pozn. dzg 76 131

Urzędnik
na stałej posadzie państwowej, który poza pracą zawodową z celem poślubiennym oddany jest pracy społecznej, poszukuje inteligentnej i niezależnej pani w celu matrymonjalnym. Pani, która zechciałaby mu współtowarzyszyć w jego pracy społecznej, proszą o złożenie szczegółowej oferty wraz z fotografią do Kurjera Poznańskiego dzg 76 148

Pani
swata dyskrynie
Divittia
solidne biur matrymonjalne. — Poznań, Towarowa 21a. dzg 76 193

Dla
mojej szwagierki, panny, lat 40 przystojnej, wyprawa i 5000 gotówki poszukuje znajomości pań w celu matrymonjalnym. — Oferty wraz z fotografią, k'óra się zwraca do Kurjera Pozn. dzg 76 144

Kawaler
urzędnik etatowy, lat 34, posiada kilka tys. poszukuje odpowiedniej znajomości odpowiedniej pani. — Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański dzg 76 072

Bankowiec
posiadający własne przedsiębiorstwo, pozna pannę inteligentną, przystojną i gospodarną. Cel matrymonjalny. Panie posiadające odpowiednie warunki możliwości z większego gospodarstwa zechca oferty złożyć do Kurjera Poznańskiego dzg 76 202. Dyktacja zapewniona.

Inteligentna
23, wykształconym, majątkiem wyjdzie zamaż. Oferty Kurjer Poznański dzg 76 178

Najodpowiedniejszej znajomości matrymonjalne
ulatwia dyskrynie solidnie — „Wanda”, Romana Szymańskiego 4 — 5. dzg 76 163

Która
pani zamężna dopomógłaby młodemu studentowi mat'jalnie. — Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański dzg 76 378

Lekarz kolejowy

solidny, czterdziestoletni kawaler, właściciel domu, pobierający 700 zł pensji posłubi stosowna. Poważne oferty także krewnych lub znajomych, możliwie z fotografiami skierować Kurjer Poznański dzg 75 809

Starszy
elegancki, miły i szlachetny przemysłowiec nawiąże znajomość z blondynką odpowiednio wyposażoną. Cel matrymonjalny. — Oferty listownie do Kurjera Poznańskiego dzg 76 219

7. SPRZEDAŻE

Największa fabryka pianin Sommerfelda
dostarcza nowe pianina za wplata 300.— zł reszta apłatna na dogodnych warunkach. Niskie ceny Gwarancja. Skład fabryczny Poznań, ul. 27 Grudnia 15. ng 7 257

Sprzedaje
kupuje meble maszyny inne rzeczy. Dom Komisowy, Podkórns 2 Pz 2 896

Materiały
Wiosenne No wości wielki wybór
Molenda
Poznań — Plac Świątokrzyski 1. Pz 2 903-6.12

Fotografie
portrety, Bracia Pechersey Aleje Marcinkowskiej 8. dg 1 252

Narzęczonym
ślubne obrączki, własny wyrób, od 16 zł. Chwilkowski, św. Marcina 40 dzg 76 039

Okazyjnie
na sprzedaż warsztat tkacki na kilimy. Al. Szelągowska 4. dzg 76 217

Nadzwyczajna okazja!
Ełui z'oto 14 kar., waga 153 gr., cena 612 złotych. P. a S. Szczepański, Poznań, Plac Wolności 11 (pod filarami). dzg 74 323

Kocioł
parowy 24,02 pow. ogrzewalnej **urządzenie chłodnicze** i inne maszyny mleczarskie sprzedaje. Oferty Kurjer Pozn. dzg 73 628

Magle
najnowszego wynalazku, elektryczne, ręczne oraz domowe magle-prasownie dostarcza M. Jankowiak fabryka magli odlewnia metali Poznań-Staroka. dzg 57 541

Parcele
bezpośrednio przy lesie najkorzystniejsze warunki natychmiastowe przewłaszczenie. Hepkowska, Cłowieńce za Osiedlem Warszawskim przy Leśniczówce dzg 69 502

Parce'ę
pod domy w lile, korzystnie do nabycia. Zaremba, Górna Wilda 51. dzg 75 184

Samochód
mały 2 osobowy gotowy do jazdy starter korba sprzedam korzystnie. Zaremba, Górna Wilda 51. dzg 75 185

Wózki
Trabczyńska, Pierackiego 11, podwórze. Asygmaty Kredyt. dzg 71 896

Parasole
ogrodowe, słoneczne, deszczowe i wszelkie reparaacje wykonuje Wytwórnia Parasoli, Wielka 27/29. dg 1 253

Wszystko do autal
Cześci oryginalne i nieoryginalne do Chevrolet i Ford. — Opony pierwszorzędnych fabrykatów. — Akumulatory. Oleje Benzyna „Limanova” pod gwarancją czysta bez mieszanek spirytusu poleca Antoni Jabłoński, Poznań, ul. Dabrowskiego 18 tel. 64-58. Bogato zaopatrzony skład. Konkurencyjne ceny. dg 1 253

Najlepsze parcele budowlane
przy ulicy Grunwaldzkiej, Słonecznej, tuż przy tramwaju. Informacje Wierzbicie 26 — 3. telefon 78-30. dzg 73 901

Restauracja
kawiarnia korzystnie do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański dzg 74 562

Parcele
śródmieście procentujące oraz pod budowy korzystnie sprzedam Oferty Kurjer Poznański dzg 75 246

Restauracja-Winiarnia
miejsce powiatowem, gdzie gimnazjum powodu choroby właściciela sprzedam lub zamienię na skład innej branży, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 74 901

Salonik
szafy, stoly, lampy naftowe, czyste tania. Kraszewskiego 8 dwadzieścia. dzg 76 196

Westfalka
na sprzedaż. Spokojna 5, m. 2. dzg 76 200

Rury
gazowe do 2 rury żelazne. Stary Rynek 80 — 8 przed podwórkiem. dzg 76 224

Bufet

połerowany, jadalnia 150 zł. okazynie. Żydowska 5. dzg 74 788

Konserwy
Podliszkowskie
Hurt. Detal groszki jarzyn, puszk 1 1/2 kg. Cukrowy groszek suszony
grzyby
w puszkach i suszone,
sardynki,
konserwy rybne,
wina
krajowe i zagraniczne,
kawy świeżo
palone po bardzo przystępnych cenach,
pomarańcza
hiszpańskie, włoskie, jaffskie tania! Alfons Machalla, Kraszewskiego 3, telef. 65-47. dzg 75 579

Wojciecha
Kossaka, Acentowicza, Brochociego, Trzebińskiego, Krudowskiego, Wywirowskiego, Wodzińskiego Malinowskiego okazynie „Lamus”. Strzelecka 1. Pz 3 513-54.235

Kryształy
srebra, świeczniki żydowskie, zegary, stara porcelana, biblioteki, komody mahoniowe tania „Lamus”. Strzelecka 1. Pz 3 514-54.238

Opony samochodowe
Iostarcza
„WUL-GUM”
A. Kwiatkowski, Poznań Wielkie Garbary 8 tel. 19-64 Przedstawicielstwo na woj. Poznańskie opon gum pelynych i półpneumatyków.

Pirelli.
Posiadamy na składzie opony „Stonil”, „Michelin”, „Dunlop”, „Englebert”, „Firestone”, Akcesoria, akumulatory, smary olej. Największy i fachowy zakład wulkanizacyjny w Polsce.

Protektownia
Nakładamy na zjeżdżone opony protektory fasonowe i udzielamy 20 000 km zwarancji! Wielkie zapasy opon używanych wszelkich rozmiarów (ceny najkorzystniejszej). Zadajcie zamówień. Pz 2938-12.34

Jednoroczne galicyjskie karpie
w większych i mniejszych ilościach ma do oddania Maj Oleśnica, pow. Chodzież. dzg 75 585

Sprzedaj — Naprawa
wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru — Montownia Wiecznych Piór — Józef Czosnowski — Poznań Ratajecka 2 „Asygmaty Kredyt” dg 1 254

Restauracja
pełna koncesja dobrze prosperująca mieszkat'e, sala, ogród, duże ubikacje przy stacji kolejowej i mieście południowa część Wielkopolski i ma do wydzierżawienia Zgłoszenia Kurjer Poznański nr 8672

Meble
Fabryka Mebli, Rynek Śródecki — Żydowska 4. dzg 73 721

Wagę
wozowa 10 tonn nowoczesna **śrutownik, sieżkarnię, motor**
siedmiokony. Cichocka, Strzelecka 14 a. dzg 75 254

Pólszorki
nowe oraz szory zółte okucie. — Górna Wilda 63, m. 1. dzg 75 257

Jadalnia
zegar, dąb, Żydowska 33 — 2. dzg 75 280

Kapelusze damskie nowości
wielki wybór, ceny niskie G. Lewicka, Wielka 8 i Kraszewskiego 17, wejście Szamarzewskiego. dzg 75 229

Majątki
I. 430 móg w kulturze, budynki beton., dwór 9 pokoi, sutereny, inwentarz kompletne przy szosie 6 km od gimnazjalnego miasta, 75 000 wplaty, II. 190 móg Kujawskiej ziemi, korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Ig. Świątkiewicz, Strzelno. ng 8701

W Pleszewie
kolo koszar, tania sprzedaje sie dom murywany dwupiętrowy z ogródkiem i siedmiomogowym placem. Oddzielnie działka frontowa. Ul. Marcinkowskiego 22, administrator. ng 8700

Kapelusze damskie
skromne, gustowne, modelowe. Olbryzi wybór! Hurt. Detal.

Jan Sozański
St. Rynek 84. Wejście Zamkowa 6. I. ptr. Pz 2 939-12.55

135
pszenno-buraczanej na Pomorzu, budynki maszynowe, bogaty żywy, mąrtwy inwentarz, elektryczne światło, szosa, szkoły, kościół, blisko dworca, piękna okolica — sprzedam, wplaty 35 000 albo zamienię na dom, wille Poznaniu. Znaczek. Oferty Kurjer Poznański dzg 75 422

Foto
9 X 12 ze statywem, światłomierzem, kasetkami, dobry aparat sprzedam. Czesława 11 a, m. 5. dzg 75 704

Wózek
nowoczesny, Patrona Jackowskiego 48, m. 1. dzg 75 729

Preso

kościół, wagi, stół, krzeselka, wózek budka. Portier, Garncarska 3. dzg 75 713

Wyszynk
piwa i wódek w najlepszym położeniu ze względów zdrowotnych zaraz do sprzedania, do objęcia 7 tys. Oferty Kurjer Poznański dzg 75 716

Biurko
leżanka, pianino, bujak, szafa, kluby. Mińska 12 — 5. dzg 75 724

Fotograficzne
dwa aparaty okazynie. Obejrzeć w Camera, ulica Ratajecka 3. dzg 75 730

Kto chce
nabyć rower niech wstąpi do znanej i popularnej firmy „Kastor”. Poznań, św. Marcina 55. a nie pożałuje i przekona się, że tam kupuje się nie tylko najtaniej, ale i najlepiej. Fachowa obsługa. Olbryzi wybór opon, detek, części i przyrządów do każdego roweru. Wielkie warsztaty naprawy. ng 8 849/50

Duża
znana restauracja większa w centrum Poznania do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański dzg 76 276

Heblarka Herkules
Maszyna kombinowana
stolarskie, okazynie Poznański Dom Komisowy, Domińska 3 Pz 3535-15.136

8 móg Żegrzu
naprzeciw Chartowa sprzedam zaraz. Zgłoszenia „Par” pod 15.137 Pz 3533-15.137

5 parcel Żegrzu
od 750 — 15 0 m² przy szosie okrojonej sprzedam zaraz. Zgłoszenia „Par”, pod 15.138 Pz 3534-15.138

Klubowy
rarnitur okazynie. Wrocławska 13, tapicer. dzg 75 998

Tapczany
fotele, leżanki najkorzystniej od fachowca, Wrocławska 13. dzg 75 997

Meble kuchenne
wprost wytwórni najkorzystniej sprzedaje. Komiecki, Piaskowa 3. dzg 75 995

Farb
pokostowych 200 kg okazynie. Zupańskiego 12 — 12. dzg 75 993

Stół
krawiecki sprzedam. Kostrzyńska 7. 2. dzg 75 989

Składnicę
centrum, odpowiednia dzwica materiały budowlane, boczna sprzedam 3 500. Oferty Kurjer Poznański dzg 75 988

Willo
śródmieściu, Lazaż, Solacz z jedno- lub 2 ma mieszkaniami kupie wprost od właściciela. Zgłoszenia Kurjer Poznański dzg 76 136

Motocykle
przyczepki używane tania. Czerniak, Mickiewicza 18. dzg 76 137/8

Parkietowe posadzki
Iostreca solidnie i fachowo znana firma

Koraszewski i Marweg
Poznań, Plac Wolności 14a. dzg 1 156/7

Maszyny do pisanja i liczenia
najwyższej jakości
Kochanowicz i Ska
Ratajecka 14. Pz 3264-15.41

Lampy
elektryczne, stylowe najtaniej wprost z wytwórni. Masztalarska 7. dg 1525

Numeratory
do drukowania numerów dostarcza i naprawia Skóra i S-ka, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 23. ng 8359

Centralny Magazyn Mebli
Marjan Busko
św. Marcin 59
Wielki wybór. Przystępne ceny. ng 6 768

Eleganckie kapelusze damskie
czapki, berety przybory do stroju Wielkopolska Hurtownia Kapeluszy Damskich M. Malczewski, Poznań, Stary Rynek 94, Detaliczna sprzedaż. Szkolna 13. dzg 1 706/7

Jajka drażetkowe
likwore w karmelowe, lomadkowe, zajaciki czekoladowe poleca Parow Fabryka Cukrów, Czekolady Marmelady Drażetek, Śledziński, Poznań, Wroniecka 17 Pz 3469-70-54.200/1

Pianino
krzyżowe dla znawcy tania. — Strzelecka 26 — 3. dzg 76 270

Maszyny
okretek i mierzka „Singers” do dziurek — „Dürkopp” — tania. Rakowska — Solacz, Niestachowska 8s, tel. 17-08. dzg 76 065

Planino

krzyżowe zagraniczne tania. — Józefa 2 — 4 dzg 76 066

Tanio
poleca mydła Pyrek, Dąbrowskiego 31. dzg 76 068

Najkorzystniej płaszcze damskie, kostjumy
gotowe miarowe poleca Józef Szuster, Stary Rynek 76, pietru. Przyjmuje asygmaty „Kredytu”, dzg 76 019

Lisy
srebrne patagońskie, srebrne, — farbowane od zł 70.— Wszelkie skóry Goździewicz.

Pocztowa 26.
Futra na przechowanie. Pracownia kuśnierska dzg 76 162

Elektrolux
małe używany sprzedam. Kreta 22, m 11 dzg 76 148

Kolonjalkę
mieszkanien, dobrze zaoprowadzoną sprzedam. Oferty Kurjer Poznański dzg 76 142

Rzeźnictwo
zaraz na sprzedaż, z powodu przejścia nowego. Poznań, Grunwaldzka 25. dzg 76 067

<

Kupię
kilka używanych biurek. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 093

Dywan
narzutka na leżankę. Cena opis Kurjer Poznański zdg 76 174

Samochód
stary na rozbiórce kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 256

Maszynę
do pisania kupię. Wodna 21. m. 11. zdg 76 252

Piec
do kawy 3-5 kg na węgiel i maszyny do lodów kupię. Wolff — Trzemeszno zdg 8811

12. DO WYNAJĘCIA

Pokój
próżny dla samotnej osoby lub bezdzietnego małżeństwa od gospodarza do wynajęcia. Powidzka 3 (Osiedle). zdg 75 814/15

Hotel
restauracja, sala w rynku zaraz do wynajęcia. Dobra egzystencja dał emerytów. Do objęcia potrzeba 3-4 tys. Oferty Kurjer Pozn. ng 8501

Pięciopokojowe
wolne I. piętro odnowione, gospodarz. Długa 3. mieszkanie 9 (Zielone Okrędkie). zdg 1 819

Słoneczne 5 pokojowe
elektryczność, gaz, centralne. 3 piętro po wysokim parterze zaraz Słowackiego 40. wskaże portier Pawlak. Bliższe szczegóły właściciel telef. 77-90 lub osobiście. zdg 74 878

Dwupokojowe
dzierżawa miesięczna za kaucją. Ostrówek 11, stróż. zdg 74 880

1 pokój
5 przylegającym magazynem ca 55 metrów od zaraz do wynajęcia. Św. Marcina 23, m. 2. zdg 75 416

Mieszkanie
3 pokojowe I. piętro Przemysłowa zaraz przejeżdżając mebli 600 zł czynsz 70. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 633

5 pokojowe
w śródmieściu, wysoki parter od 1 czerwca. Adres — Kurjer Pozn. zdg 75 336

Pokój
od gospodarza zaraz do wynajęcia, czynsz zgóry. Grobla 20 — stróżka. zdg 75 342

Próżny
osobne wejście. Dolna Wilda 32 (nowy dom). zdg 74 968

Czteropokojowe
I. słoneczne. Górna Wilda 113, gospodarz. zdg 75 282

Pokój
kuchnia do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 75 347

3
pokoje, kuchnia, słoneczne balkon, front, łazienka zaraz nowym domu. Debiecka 6, gospodarz. zdg 75 367

Czteropokojowe
słoneczne, Sołacz. Informacje: Działyńskich 2 — 8. zdg 75 442

Pięciopokojowe
zremontowane, centralne II. — Chelmońskiego 4. zdg 75 734

Cztero — pięciopokojowe
Park Wilsona I. piętro, centralne zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 736

Pokój
kuchnia suterenu. Osiedle, Końska 20. zdg 75 718

5
komfortowe, blisko Wilsona I. pięciem, gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 802

Piękne
sześciorokowe, komfortowe mieszkanie od 15 czerwca lub później z powodu wyjazdu do odstepienia. Chelmońskiego 4, m. 4, telefon 74-48. zdg 75 933

Pięciopokojowe
mieszkanie, komfort, centrum I piętro zaraz do wynajęcia. Informacje Fredry 2, portier. zdg 75 900

Ośmiopokojowe
mieszkanie, centrum, kompletnie umeblowane, spowodu wyjazdu zaraz oddam. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 963

Komfortowe
4-pokojowe mieszkanie od 1 maja. Wiadomość: M. Pocha 47, m. 6. zdg 75 962

Od
zaraz 6-pokojowe 5-pokojowe. — centrum, 3-pokojowe — centrum. Duży warsztat suterenu. Zgłoszenia Mielżyńskiego 23, m. 12 od 9-2. zdg 76 133

3-pokojowe
komfortowe — odnowione — Rynek Wildecki — rok zgóry. Plac Nowomiejski 5, m. 4. zdg 76 132

Dwupokojowe
kuchnia, łazienka, światło elektryczne. Rataje — Wioślarska 12. zdg 75 890

Dwupokojowe
komfortowe, słoneczne, balkonem, I. piętro, nowy dom, 1 maja. Czynsz miesięczny. Stróż Biskup, godziny 10-12, 16-18. Łazarz, Kopczyńskiego 27. zdg 75 826

Sześciopokojowe
nowoczesne, I. piętro, śródmieście. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 878

Dwupokojowe
słoneczne, przy ulicy Wileńskiej, narożnik Komandorji, wydzierżawie. Zgłoszenia Górna Wilda 45, mieszkanie 6. zdg 1 889

Dwupokojowe
słoneczne od gospodarza. Mikolajczak. Gen. Pradzyńskiego 51. zdg 76 096

Pokój
kuchnia, Łazarz przy rynku, za miesięczny czynsz zł 40, od 1 maja. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 060

4 pokojowe
willi przynależnościami, ładne, słoneczne, weranda, ogród, Swarzędzu, Kórnicka przy dworcu zaraz. Jan Fromm, Poznań, Grochowe Łaki 3, telefon 17-17. zdg 76 139

3 pokoje
z komfortem, balkonem, słonecznym zaraz do wydzierżawienia, ul. Grodziska 37. zdg 76 111

7
pokoi luksusowej willi, słoneczne, Mickiewicza, centralne ogrzewanie od maja. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 227

Pokój
z kuchnią, słoneczne. Poznań-Główna, Wrzesińska 6. zdg 76 209

7 pokojowa
nowa, komfortowa, willa od lipca, ostatni przystanek Grunwaldzkiej Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 118

Trzypokojowe
łazienka na Osiedlu Warszawskim od 1. 5. wynajm. Patrona Jackowskiego 43 — 1. zdg 76 173

Przy
sądzie grodzkim 3-4 pokoje próżne odnajm. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 76 253

Czteropokojowe
I. piętro, słoneczne, komfort. Pocha 123, Stróż. zdg 76 225

Siedmiopokojowe
sześciorokowe, pięciopokojowe czteropokojowe również mniejsze, centrum. Marcina 74, I. 18, front. zdg 76 222

Pokój
próżny wprost od gospodarza, 2 lata zgóry, 25 zł miesięcznie. — Śródmieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 198

3
pokoje łazienka nowe, Górczyn. Inform. Bożnicza 15, m. 1. zdg 76 194

2
pokoje, kuchnia, Debiec, Aleja Czechosłowacka 2. zdg 75 277

6 pokojowe
ubikacje biurowe do odnajęcia. Wiadomość portier Libelta 12. zdg 76 273

Trzypokojowe
wygodne, centralne ogrzewanie — Grodziska 22/6 zdg 76 272

13. SZUKA MIESZK.

Oficer
poszukuje 3-4 pokojowego mieszkania komfortowego wprost od gospodarza. Zgłoszenia telefon 44-11, wewn. 91. zdg 75 259

2
pokojowego z łazienką najchętniej Jeżyce poszukuje urzędnik. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 069

Mieszkania
dwa lub trzypokojowe wygodami poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 74 928

Oficer
poszukuje 3-4 pokojowego mieszkania komfortowego wprost od gospodarza. Zgłoszenia telefon 44-11, wewn. 91. zdg 75 259

Poszukuje
4-5 pokoi wysoko czynszu miesięcznie oraz rozmiar pokoi podać do Kurjera Poznańskiego zdg 75 671

Szukam
4 pokoi okolicy Zamku, Opary, początek Dąbrowskiego od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 75 701

Poszukuje
dwupokojowego ewentualnie jednopokojowego kuchnią z przynależnościami w śródmieściu, pewny lokator na stałej posadzie. — Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 642

3
2 pokojowego, wygodny, prąd zmienny, do drugiego piętra, zgóry, gwarancja, meblami urzędnik państwowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 739 lub Śniadeckich 15, m. 3.

3-4
słonecznego pożądanego, balkonem, blisko śródmieścia poszukuje mają, dobry płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 619

Poszukuje
emerytowany urzędnik 2-3 pokoi, kuchni, od gospodarza, roczny czynsz. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 425

3 pokoje
łazienka, najchętniej Wilda poszukuje urzędnik zaraz lub maja. Pół roku zgóry. Zgłoszenia 16-17 S. Grabowski, Czesława 17, m. 4. zdg 75 735

1-2
pokojowego mieszkania śródmieściu szuka bezdzietne małżeństwo pół roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 709

Urzędnik
państwowy poszukuje dwóch pokoi kuchni, rok zgóry. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 710

Mieszkania
pokoiu kuchni małżeństwo bezdzietne wprost gospodarza, oboje stałej posadzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 712

Urzędnik państwowy
poszukuje 3 pokoi komf. z kuchnią, pilne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 723

3 pokojowego
mieszkania z wygodami od 1. 6. poszukuje pewny płatnik blisko centrum nie wyżej II ptr. wprost od gospodarza, dzierżawa zgóry Oferty z warunkami Kurjer Poznański zdg 75 726

Komfortowe
trzy, czteropokojowe, centrum piętro lub parter poszukuje solidny płatnik. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 731

Emeryt
pewny płatnik 3 pokojowego elektryczność, łazienka, początek Wildy, Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 612

Pokoju
kuchnia, bezdzietni, stała posada, plate rok zgóry. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 75 825

Komfortowe
3-4-pokojowe, szuka dobry płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 846

Stróżostwa
poszukuje czyste, bezdzietne małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 943

3 pokojowe
mieszkanie okolica Wilda, Wierzbicice, Królowej Jadwigi poszukuje pewien płatnik. Dzierżawa zgóry. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 76 128

Urzędnik
emeryt poszukuje 1 lub 2 pokoi z kuchnią od zaraz lub 1 czerwca. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 070

Pokoju
kuchni lub 2 pokoi. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 880

4 pokojowe
komfort poszukuje względnie zamienie 3 na 4 śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 207

Pewny
płatnik urzędnik, szuka 4 pokojowego mieszkania z przynależnościami ewtl. centralnym od 1 maja, okolica Łazarz, Jeżyce, blisko śródmieścia. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 003

Właściciel realności
3-4 pokoje parter, lub piętro, — ewentualnie roczny czynsz. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 175

2 pokoi
z kuchnią, centrum, dzierżawa do 45 zł. najchętniej wprost od gospodarza, zapłacone rok zgóry. Półroczna dzierżawa jako kaucją. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 76 220

Poszukuje
mieszkania 3-4 pokojowego od maja w Puszczykowie. Zgłoszenia z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdg 76 216

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Portjerstwo
zamianie na pokój i kuchnię, początek Wildy, Wiadomość Poznań, Różana 6, m. 1. zdg 75 921

Zamienie
3-pokojowe z kuchnią, tanie, na 1-2 pokoi z kuchnią. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 130

4 pokoje
komfort, centrum, zamienie na 2 lub 3. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 099

15. POKOJE UMEBL.

Frontowy
niekrepujący panom zaraz. Poznań, Kolejowa 46, m. 35. zdg 75 924/5

Pokój
dla 2 panów lub pań. Plac Bernardyński 9, I. m. 11. zdg 76 151

Śniadeckich
9 — 10. zdg 75 006

Pokój
Mickiewicza 15 — 6 zdg 75 308

Umeblowany
Szyperka 3, m. 11. zdg 75 230

Ratajczaka
19, m. 8. zdg 75 601

Czysty
niekrepujący wejście klatki schodowej. Plac Wolności 17, m. 30. zdg 75 675

Słoneczny
elektryczność front, skromny 2 panom zaraz. Woźna 14 b. — 18. zdg 75 684

Elegancki
jedno — dwuosobowy. Ogrodowa 10 — 4. zdg 75 688

Pokój
jednosobowy. Matejki 2 — 5. zdg 75 693

Pokoik
niekrepujący tania. Żupańskiego 20, m. 11. zdg 75 700

Klatki
Czesława 17 a — 18. zdg 75 627

Bardzo miły
niekrepujący pokój lub dwa przyległe, panu, panom, starsz. małż., przyjeźdnemu tania. — I-a pianino, kuchnia do dysp. Wierzbicice 15, I. m. 22. 3-8 godz. zdg 75 635

Pokój
umeblowany z utrzymaniem, bez w kulturalnym domu. Matejki 6, m. 7. zdg 75 636

Pokój
elektrycznością przy Stadjonie zaraz. Dolna Wilda 79, m. 7. zdg 75 480

Wypiańskiego
9, m. 12. zdg 75 510

Wspaniały
wesoly solidnemu, śródmieście, wygodny. Towarowa 20, m. 3. zdg 75 516

Dwuosobowy
utrzymaniem. Trzeciego Maja 3 a m. 17. zdg 75 606

Matejki
68, m. 3. zdg 75 614

Słoneczny
dobrze umeblowany od 15. Wielka 7, m. 6. zdg 75 733

Pokoik
panu. Ratajczaka 11 a. — 26. zdg 75 737

Matejki
2, m. 5. zdg 75 702

Dwuosobowy
balkonem, frontowy, utrzymaniem. Kreta 6, m. 7. zdg 75 703

Małżeństwu
Kanałowa 6, m. 16. zdg 76 705

Frontowy
zaraz. Zielona 2, m. 5. zdg 75 779

Cieszkowskiego
7-5 utrzymaniem pierwszorzędnym. zdg 75 780

Panu
Wrocławska 30 — 22. zdg 75 794

Dwuosobowy
Małackiego 5 — 19. zdg 75 796

Umeblowany
2 panom, małżeństwu natychmiast. Św. Marcina 62 mieszkanie 4. zdg 75 797

Niekrepujący
słoneczny. Zielona 3 — 6. zdg 75 744

Ratajczaka
11 a, mieszkanie 71. zdg 75 748

Ładny
czysty miły. Garnerska 3, m. 2. zdg 75 749

Dwuosobowy
niekrepujący. Zielona 3 — 5. zdg 75 751

Pokój
czysty, miły, elektryczność, utrzymaniem lub bez, przy sympatycznej rodzinie. Szkolna 11, m. 6, I. piętro. zdg 75 752

Pokój
solidnemu panu od zaraz. Ulica Mickiewicza 19, m. 6. zdg 75 758

Niekrepujący
Wierzbicice 31, I. lev. o. 954. zdg 75 759

Pokój
frontowy, słoneczny. Grunwaldzka 5, m. 6. zdg 75 762

Frontowy
tani Łazarz. Spokojna 27, m. 9, drugie wejście. zdg 75 764

Dwuosobowy
czysty. Kraszewskiego 13, m. 15. zdg 75 770

Słowackiego
25 — 13. zdg 75 806

Pokoje
utrzymaniem — bez I p. — telefon. Matejki 61, m. 6. zdg 75 813

Strzelecka
31 — 7. zdg 75 812

Jednosobowy
dwuosobowy, kulturalnym, Dąbrowskiego 46, m. 9. zdg 75 803

Niekrepujący
urzędnikowi. Kraszewskiego 4-9 zdg 75 805

Frontowy
zaraz. Marcina 5, m. 11. zdg 75 836

Spokojna
25 — 18. zdg 75 835

Słoneczny
balkon. Łakowa 16, I. prawo. zdg 75 834

Ładny
niekrepujący. Szyperka 3 — 13. zdg 75 829

Długa
18 — 3. zdg 75 827

Dobrze
umeblowany, czysty. Fredry 4, II. zdg 75 826

Dwuosobowy
Grobła 17, m. 21. zdg 75 823

Niekrepujący
Waly Jana III, 11 — 9. zdg 75 847

Pokój
Wierzbicice 11 — 4. zdg 75 950

Pokój
czysty, światło elektryczne, ewentualnie z utrzymaniem, panu od zaraz. Za Bramką 4, m. 4. zdg 75 956

2 łączne
urzędnikowi, małżeństwu bezdzietnemu, dorosłemu dziecku. Łakowa 9 — 4. zdg 75 953

Centrum
Drowa Szubertowa, Kreta 5. zdg 75 954

Słoneczny
Poznańska 58 a, m. 1. zdg 75 934

Pokoik
słoneczny. Chwaliszewo 50 — 9. zdg 75 932

Pokój
fortepianem. Skarbowska 4 — 15. zdg 75 910

Tanio
dwuosobowy frontowy, niekrepujący. Szewska 11, m. 9. zdg 75 907

Sympatyczny
oddzielnym wejściem klatki schodowej zaraz do wynajęcia. Grotgera 3, m. 10. zdg 75 904

Pokój
małżeństwu dwom panom. — Wrocławska 38, m. 35. zdg 75 891

Jasny
frontowy. Skarbowska 3 — 5. zdg 75 897

Pokój
Marcina 64, III. front. zdg 75 978

Niekrepujący
słoneczny, czysty. Kwiatowa 4, mieszkanie 8. zdg 75 975

Tanio
Skarbowska 14, m. 18. zdg 75 991

Pokoik
światłem za całodzienną usługę. Plac Nowomiejski 10 a, mieszkanie 4. zdg 75 986

Klatka
Kwiatowa 4 — 11. zdg 76 245

Skarbowska
18 — 3 czysty. zdg 76 243

Działyńskich
2, m. 7, słoneczny, frontowy. zdg 76 244

Jedno-
dwa, trzypokojowy utrzymaniem bez. Wojciecha 28 — 5. zdg 76 242

Elegancki
Panu tania. Młyńska 3 — 10. zdg 76 199

Niekrepujący
Pocztowa 31a — 13. zdg 76 195

Emerytowi
wspólny, utrzymaniem 50 zł. Zielona 3 — 3. zdg 76 190

Jeżycki
Rynek 2 — 8, dwuosobowy. zdg 75 855

Niekrepującego
czystego i maja urzadnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 725
Pani
szuka pokoju 12-15 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 932
Szukam
jeden lub dwa pokoje próżne. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 923
Poszukuję
2 pokoi z utrzymaniem lub bez dobrze umeblowanych. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 077
Próżnego
pokoju dobry płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 027
Ubikacji
nadającej się na mleko, stajnie oraz mieszkanie, szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 187
Ubikacje
warsztat lub biura. Ratajczaka 35. zdg 76 231

17. LOKALE

Skład
wolny. Długa 3. mieszkanie 9. gospodarz. zdg 1 820
Skład
z mieszkaniem do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański lub tel. 332 zdg 74 897
Skład
8x15; kantor 5x4,5 składnica suche sklepy św. Marcin 18 do wynajęcia. Zgłoszenia u gospodarza I p. zdg 75 128
Lokale
restauracyjne także na inne przedsiębiorstwo wydzierżawi gospodarz. Adres pod Kurjera Poznański zdg 75 604
Lokale
przeszło 200 m² za 150.— mies. Mostowa 39. Wozna. Pr 3256-14.74
Skład
prócz kolonjalki na każdą branżę wydzierżawi gospodarz. Focha 12 — 4. zdg 75 325
Gniezno
wydzierżawie dwie obszerne jasn. suche ubikacje na warsztaty składnice. Wawrzyniecka 14 a. zdg 73 279
Ubikacje
przemysłowe - handlowe, obszerne nowe poważnej firmie oddam Oferty Kurjer Poznański zdg 75 247
4 pokoje
na biura lub dla Korporacji odstąpię zaraz. 27 Grudnia 19, m. 18 zdg 75 714
Skład
wraz sucha piwnice wynajmie. Wozna 26. I. zdg 75 767
Skład
pokoju kuchnia, południowa działka, brzoza obojetna, gospodarz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 838
Skład
na filie piekarska, gospodarz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 837
Mieszkania
3-4 pokojowe z wszelkimi wygodami szuka wyższy urzadnik sławny bezdziejny. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 919
Lokal przemysłowy
2 ubikacje 5x8 i mieszkanie 2-pokojowe na piętze, 1 maja. Dabrowskiego 90. Stefaniak. Do godziny 15. telefon 72-66. zdg 75 973
Poszukuję
ubikacji parterowej na 400-500 metrów przy ul. Dabrowskiego lub Ryku Jezycim. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 968
Ubikacji
możliwie mieszkaniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 868
Suterena
sucha, cichy przemysł. Wroniecka 13. zdg 76 076
Trzy
ubikacje biurowe i ofisowa plac Wolności 100 oddam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 76 033

22. ZGUBY

100.— zł nagrody
wypłacone uczciwemu znalazcy za wrot. lub za wskazanie miejsca przetrzymywania zagubionego aparatu fotograf. „Leica“ Nr. 81 498. Wiadomości: Węzelski, Janowski, Poznań, Włocława 6. zdg 76 240

18. DZIERŻAWY

Ogródek
z ewentl. pokojem. Wskaże Kurjer Poznański zdg 75 629
Skład
bukierków, owoców, dwa pokoje, kuchnia przy ruchliwej ulicy nadającej się na każdą branżę zaraz oddam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 75 526
Do wydzierżawienia
skład z mieszkaniem, centrum miasta powiatowego, nadający się na każdą branżę, najchętniej do biurowości lub blawaty. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 1848
Skład
przeznaczył, urządzeniem, mieszkaniem nowoczesnym warsztatem do wydzierżawienia. Zgłoszenia: Agencja Oredownika ng 87 70
Skład
na zakład fryzjerski od 10 lat zaprowadzony wraz mieszkaniem do wydzierżawienia. Gniezno. Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 38.

POGODA SIĘ USTALA...
lecz PŁASZCZ WIOSENNY jest zawsze POTRZEBNY.
ZAKUP nie stanowi wielkiego wydatku, gdyż posiadamy na składzie asortymenty w najniższych cenach.
POLECAM również ubrania gotowe nieustępujące miarowemu wykonaniu.
G. Czabajski
Poznań, ul. Nowa 1 nar. Szkolnej
Pierwszorządny Magaz. garderoby męskiej dla chłopców
Sukna - Podszewki Tel. 1854, 4660.

Zamienię
mieszkanie 3-pokojowe, łązianka, 1 ptr. (środmieście, czynsz 80) na 3 lub 4 pokojowe Łazarz, Ostrogora, Wilda. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 75 918
Polowanie
oraz wydzierżawienie na jeziorze nie daleko Poznania wydzierżawie. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 894
Wydzierżawie
500 buraczanych z inwentarzem, 90 funtów, objęcie 17 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 549
Emeryt
poszukuje dzierżawy 2-3 nóg z budynkami trochę ogrodu. Zgłoszenia Agencja Oredownika - Wronki. ng 8764
Bufet
na sezon letni wydzierżawi większe przedsiębiorstwo cyrkowe. Oferty Gostyni. Cyrk. ng 8739
Dzierżawa 600 mórg przy mieście
objęcie inwentarzem, zapasów 20 000.— Dom Złociń, Poznań, ul. Wrocławska 22. zdg 76 158
Gospodarstwo
62-morgowe do tego 80 probostwa objęcie 3 000 właściciela, blisko Poznania, Rutkowski, Półwiejska 5-7. zdg 76 051
Próżnego
lokalu 1 pokojem na skład spożywczy prowincji, blisko Poznania poszukuje. Zgłoszenia podaniem dzierżawy Kurjer Poznański zdg 76 029
Trzykonna
stajnia lub ubikacja na warsztat Zórawia 8. zdg 76 125

21. LICYTACJE

Wielka Wyprzedaż
Policytacyjna
antycznych mebli, obrazów i wszelkich dzieł sztuki.
Ceny licytacyjne
Flasiński — Wozna 9. Pg 3 540-54.242

23. ROZMAITE

Bija
rekord wszelki prawdziwe Gurgula Precelki
Żadać wieszcie. Pg 2922-70.29
Wytworną i powabną linję
daje tylko dobrane dopasowany gorset, pas leczniczy według niedoścignionego kroju. Chrześcijańska Pracownia Gorsetów Anny Bittorfovej. Plac Wolności 9. Przyjmuje wszelkie przeróbki. ceny niskie. zdg 1 260
! Uwaga!
podarki okolicznościowe: fajki, papierosnice, karty bridżowe — korzystnie. Dybicki, hurtownia, Wrocławska 1. zdg 1 368
Kroje
ze wszelkich żurnali, rysunków wykonuje na miarę.
Tomaszewski,
Pocztowa 1 zdg 1818
Mereżkę
okretek, dziurki, hafty i monogramy wykonuje, oraz bielizna damska, męska i pościelowa. Ul. Wrocławska 6/8, m. 78. zdg 75 120
Pończochy - skarpetki
dobre tanie tylko w firmie „Haftoplis“
Stary Rynek 6. (Wiankowa.) Pg 3257-14.62
Oddam
8 letnia dziewczynkę na własną. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 696
Jakania
oraz wszelkich wad językowych jak: septentienia, belkotu, mowy niewyraźnej odczajem radykalnie własna i pewna metoda. Dużo podziękowań i świadectw. Dla obarczonych wadami językowymi oraz prelegentów odbywają okazy. Przyjmuje codziennie od 5-7. Lange-Wnurowski, b. dyrektor Teatru Polskiego, Dabrowskiego 34, m. 15, dom ogrodu. Wyjeżdżam po życzeniu. zdg 75 626
Przyjdź!
Znam Twoją przyszłość. Marcin 59 — S. Wróżka. zdg 74 803

Już tylko kilka losów
Loterii Czerwonego Krzyża
pozostało w firmach: Bracia Dawidowscy, Przybyła i ich filje, Jerzykiewicz, Potocki, Leitgeber i Grabarkiewicz — kiosk przy św. Marcina. Korzystajmy z okazji, próbując szczęścia z okazji, po ostatnie losy. Ciągnięcie wtorek o godzinie 5-ci. zdg 1 888
Poco kupować nowy kapelusz
kiedy stary - wyciszczony, prze-fasonowany, przerobiony - najmodniej i bardzo tanio w firmie Hain
Sapieżynski I, podwórze naprzeciw poczty, Focha 35 wejście Gasiorskich. Szamarszewskiego 1 przy Kraszewskiego zastąpi nowy. Czyszczenie krawatów. zdg 76 015
Koldry
przerabia poszywa. Smoczyńska, Kwiatowa 8. zdg 75 979
Sellima
wrażka przepowiada przyszłość, radzi — przestrzega. Kantaka 5, m. 8. zdg 75 916
Pończochy
skarpetki kupisz dobre i tanie — tylko w firmie „Haftoplis“ Stary Rynek 6 (wejście Wiankowa) zdg 1714
Serwisy
talerze — filiżanki półmiski — salaterki
poleca korzystnie Barelkowski, Rynek Jezycim. zdg 75 347 8
Tania
oprawa obrazów, wszelkie szkła, radzi — wykonuje K. Stoiński, Poznań Sw. Marcin 14. zdg 75 928
Wróży
chiromantka systemem rosyjskim, przedko się spełnia. Poznań, Rybaki 10 — 8. zdg 76 191/2
Dziewczynkę
dam na własne. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 149
Płaszcz
kor. szycie najtaniej. Słowackiego 39 — 9. zdg 76 249
Panie
zainteresowane przyjmują porady pomoc. Akuszerka Kowalewska, Łakowa 14. zdg 75 728
Mereżkę
pisowanie okretek, dziurki bielizna najtaniej. Wroniecka 19, m. 11. zdg 75 789
Pracownia Gorsetów „Wanda“
Gorsety gotowe. — Gorsety na miarę. Pasy do ciąż. — Paseczki sportowe. Biustonosze-wszelkiego rodzaju. Reparacje gorsetów. Ratajczaka nr. 27. parter. zdg 75 899
Kotlarz
jako jedyny większym mieście powiatowym, dobra okolica, miłyby dobra egzystencja. Warsztaty domem do sprzedania lub wydzierżawienia, istnienia 50 lat. Seweryn Zborowski, Kościeln. ng 8783
Pluskwy
wytepia „Gazolit“
nowowynalazony płyn gazowy. Sprzedają drogerje. zdg 75 651
Wykonuję prace ciesielskie
wiązanie dachów lamanych, specjalność krecone szopy. Tabat, Oborniki, ul. Obrzycka (Poznańskie). ng 8726
Dziewczynkę
lat 3-6 przyjmie bezdziejnie poważne małżeństwo na własne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 660
Akuszerka
Kiecka przyjmuję, udziela pomocy. Poznańska 42. zdg 75 262
Oddam
niemowlę na wychowanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 307
Akuszerka
Krajewska, Strzelecka 2, przy Świętokrzyskim, przyjmuje, udziela rady, pomocy. zdg 75 440

Targi Poznańskie
stoiska dekoruje. Ratajczaka 38, m. 2. zdg 76 230
Krawcowa
szycie pierwszorządnie tanio. — Kramarska 23 — 9. zdg 76 122
Swędzenie
oraz wyrzuty skórne usuną Krem Lain-Ago (z kognitkiem). — Nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka. ng 6678
Artystyczne
wykonuje na miarę rekawiczki — ręcznie szyte. Modelowe fasony. Wybór skór. Dabrowskiego 57-1 zdg 75 774
24. NAUKA
London English!
Dr. Arend Bachelor of Arts (London) lektor uniwersytetu. W. S. H. Początek kursów pierwszego maja. Codziennie 5-8. Murna 1. Pg 2935-54.43
Do egzaminów
korzystaj najchętniej z pomocy szkolnych Wajnera. Katalog gratis wysyła wydawnictwo Hlawu, Warszawa Królewska 25 — 14. Podczas kwietnia zniżka rabatowa Tg 647
Kursy
handlowe języku polskim, niemieckim, Strzelecka 33. zdg 73 166
Korepetytora
języki, francuskiego, matematyki codziennie godzinie. Adres Kurjer Poznański zdg 75 687
Nauczyciel
z wykształt. gimnazji udziela tanio niemieckiego, francuskiego, historii, geografii, polskiego, wyjeżdża na wieś. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 690
Niemieckiego
lekcji i konwersacji udziela akademicki niemiecki. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 692
Lekcyj
niemieckiego, celom polebienia wiedzy fachowej udziela rodowita Niemka. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 811
Kursy Handlowe Preissa
Skarbowska 11. zdg 75 800
Kursy
handlowe Sawickiego, pl. Wolności 2. zdg 76 184
Kursy
księgowości, stenografii, pisania maszyna. Kromczyńska, Ogrodowa 16. zdg 76 066
25. MUZYKA
Violoncelista
saksofony — jazzband wolny. — Siusarek, Wyspiańskiego 18 — 6 zdg 75 672

Nuty
Pieśń o miłości — Sprzedany głos — Małeńkie dziewczę — Weronika oraz inne nowości przegrwane biegle poleca A. Cybulski. Sw. Marcin 9/10. ng 8730
Lekcje
fortepianu 6.— Ratajczaka 15, m. 4. zdg 75 628
Dyplomowana pianistka
udziela lekcji. ul. Łakowa 4b, m. 8. zdg 75 788
Polecamy
trio do orkiestry salonowej na wyjazd zaraz. Zgłoszenia „Harfa“ Szamotyły, z podaniem warunków. ng 8767
Kwartet
kwinter salonowo-danceiny — dobrze zerany wolny. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 141
Trio
kabaretowe potrzebne od 1 maja Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 76 280

26. SZUKA POSADY

Dentystka
państw. upraw. dziełna 14 letnia praktyka poszukuje na Pomorzu lub Księstwie miejscowości celem osiedlenia się. Najchętniej miasto pow. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego dg 1737
Dzielną ekspedjentka
dłuższa praktyka, dobrze polecona, w branży blawat, bielizna damska, moska, trykot, szuka posady od zaraz. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 74 770
Bilansista
ratynowany poszukuje zajęcia — prowadzą księgowość godzinowo już za 20 zł miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 74 789
Książkowa - bilansistka
biegła, pisząca na maszynie polski - niemiecki szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 1827
Fryzjerka
kursistka pragnie się wpracować narazie bez wynagrodzenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 670
Poszukuje miejsca gospodarza
wielkzem lub mniejszym gospodarstwie, ukończona szkoła rolnicza, praktyka, dobre świadectwa, prowadzenie księgowości, wymagania skromne złożyć kaucję Tadeusz Krzyżński, Urbanówko poczta Kwilec. zdg 75 638
Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 706
Córka inwalidy
wojennego, lat 20, krawcowa, szuka pracy w zawodzie, Łaskawe zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych Okręg. Koło Poznań, ul. Koźia 8, telefon 29-94. zdg 75 676/7

Poszukuję
posady meljoratora, posiadam kurs meljoracyjny i trzyletnia praktykę. Proszę o poparcie. miejscowość obojetna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 649
Ekspedjentka
do kolonjalki lub pieczywa szuka posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 618
70 zł
biegła maszynistka do polskiej korespondencji poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 321, telefon 63-12.
Mistrz
piekarski dzielny fachowiec z kartą rzemieślniczą poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 517
Korepetytor-wychowawca
obejmuje zaraz lub 15. 6. 35 r. gdziołkowiek kondycje (języki, polaccnia) lub też inną posadę, zapiekuje się dziećmi, domem, zastąpi w kancelarii itp. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 75 658
Z kaucją
bankowa szuka pracy za robotnika lub innej, miejscowość obojetna. Bolesław Wojciechowski, Gniezno, ul. Krzywe Kolo 5. zdg 75 298
Poszukuje
posady przychodni. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 707
Dziewczyna
szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 715
Dziewczyna
młoda z prowincji szuka posady z gotowaniem do 2 lub 4 osób od 15. 4. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 790
Krawcowa
dziennie 1.50 szuka posady w dom Oferty Kurjer Poznański zdg 75 793
Urzednik gospodarczy
lat 30 z ukończoną szkoła rolnicza i handlowa oraz 10-letnia praktyka w wzorowych majątkach poszukuje posady urzędniczą od zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 75 820
Inteligentna
panienka Szkoła Handlowa szuka jakiegokolwiek pracy skromnym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 75 810
Fryzjerka
manicurzystka samodzielna, poszukuje posady na prowincji. Zgłoszenia Lembiez, Szamotyły, Wrocławska 15. ng 8768
Pierwsza pokojowa
szuka posady w majątku. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 945
Kuchmistrz
pierwszorządny, znający dobrze cukiernictwo, poszukuje posady, może być wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 939
Krawcowa
polecona, dobrem szyciem poszukuje posady poza domem, dziennie 2.— Oferty Kurjer Poznański zdg 75 929
Kucharka
miejscowość obojetna, dobrze gotować, suflena poszukuje posady od 1. 5. miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 901
Osoba
starsza zaufana, dobrze polecona poszukuje posady u samotnych osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 990
Inteligentna
panienka szuka posady w biurze z książkową lub biurową z perfekcyjną ukończoną szkoła handlowa. W. Okorłiewicz, Rogoźno, pow. obornicki. zdg 75 621/2
Inwalida wojenny
piecownik wykonuje prace szybko i tanio. Łaskawe zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych Okręg. Koło Poznań, ul. Koźia 8, telefon 29-94. zdg 75 676/7
Kelner
z kaucją poszukuje posady od zaraz. Miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 741

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

Ważne!
W Palmową niedzielę, magazyn otwarty od 1-6 godz. po południu

programy radiowe

WARSZAWA

Poniedziałek, dn. 15. 4. 1935.
6.30 audycja poranna; 8.00 audycja dla szkół; 12.05 koncert małej orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego; 12.45 „Tradycyjne potrawy wielkanocne“ poradanka dla kobiet wygl. Zofia Czerny; 12.55 dziennik południowy; 13.00 Beethoven; Symfonia B-dur; 15.45 koncert zespołu Adama Hermana (z Krakowa); 16.30 lekcja języka niemieckiego; 16.45 kwadrans słynnych artystów; 17.00 audycja dla dzieci młodszych; 17.15 ogólnopolska rezerwa; 18.00 przedział filmowy; 18.10 krótki koncert chóru; 18.25 chwilka społeczna; 18.30 skrzynka ogólna; 18.45 Medalsobni; Pieśni bez słów w wykonaniu Ignacego Friedmana — fort. (płyty); 19.15 skrzynka rolnicza; 19.25 wiadomości sportowe lokalne; 19.30 wiadomości sportowe ogólnopolskie; 19.35 audycja żołnierska ze Lwowa; 20.00 połączony koncert laureatów międzynarodowego konkursu skrzypcowego w Warszawie z udziałem ork. symf. P. R. pod dyr. Józefa Ozimnińskiego; 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce; 21.00 „W szóstą rocznicę śmierci Melcera“ — koncert poświęcony Jego twórczości. Wykonawcy: orkiestra

POZNAŃ

Poznań — 6.30 audycje poranne z Warsz.; 7.45 program na dz. bież.; 7.50 wskazówki praktyczne 8.00 tr. z Warszawy; 11.57-13.55 tr. z Warszawy; 13.55 przedział gieldowy; 15.45-16.45 tr. z Krakowa i Lwowa; 16.45 kwadrans słynnych artystów. Płyty. Spiewaczki koloraturowe; 17.00-18.25 tr. z Warszawy; 18.25 chwilka społeczna; 18.30 skrzynka ogólna; 18.40 życie kult. art. i społ. Poznania; 18.45 arje i pieśni w wyk. T. Prawdzic (sopran). Przy fortepianie prof. Wl. Raczkowski; 19.07 program na dz. nast.; 19.15 skrzynka rolnicza; 19.25 wiadom. sport. lokalne; 19.30-19.35 tr. z Warszawy; 19.35-22.00 tr. ze Lwowa i Warszawy; 22.00 koncert reklamowy; 22.15-23.05 tr. z Warszawy.

ZAGRANICZNE

Poniedziałek, dn. 15. 4. 1935.
Hilversum — 20.50 „Saul“ oratorium Haendla. Radio Paris — 20.00 „Król René“ sztuka muzyczna Gabriel-Marje. Koenigs-wusterhausen — 12.00 koncert południowy z Kolonii; 14.00 rozmaitości z płyt; 16.00 dawna i współczesna muzyka popularna; 19.00 melodie wesole i senki; 20.10 słuchowisko wojskowe. — Londyn — 20.05 koncert. Luskemburg — 20.30 muzyka popularna; 20.45 muzyka włoska. Motala i Sztokholm — 20.00 — szwedzka muzyka operowa. Kalandberg i Kopenhaga — 20.00 koncert chóru; 21.00 z oper Mozarta; 22.15 pieśni włoskie. Oslo 20.15 rewja. Budapeszt — 19.50 pieśni ludowe; 20.55 koncert popularny; 20.00 wycinki z optki Palla „Młody pan René“; 21.00 muzyka romantyczna i klasyczna. Stuttgart — 20.00 „Faut“ poemat symfoniczny Ambrosiusa na chrór solistów i orkiestre. Wiedeń — 20.10 słuchowisko muzyczne; 21.40 koncert fortepianowy. Praga — 12.35 muzyka poludniowa; 15.55 koncert z Koszyc; 20.50 słuchowisko; 21.40 fortepian. Rzym — 20.45 koncert wieczorny; 22.00 muzyka wojskowa. Sottens — „Weronika“ — optka Messagera. Kolonia — 20.45 koncert popularny. Mediolan — 20.45 koncert; 21.45 jednoatková. Bukareszt — 19.20 z oper włoskich; 20.10 muzyka kameralna; 20.40 solo na harfie.

Firanki Story Kapy

Siatki czarne
również w kolorach.
Materiały dekoracyjne
poleca

F. Kaźmierski

St. Rynek 38/39.
Pg 3 528-15.130

Kuchmistrzini

poszukuje posady w lecznicy, za-
kładzie, hotelu miejscowości obco-
języczna. Oferty Kurjer Poznański
zdg 75 481/2

Bufołowa

wieloletnia praktyka Ekspresu.
dobre świadectwa, szuka posady.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 049

Ekspedjentka

branza piekarsko - cukiernicza.
dobre świadectwa, szuka posady.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 050

Robotnik

z prowincji szuka pracy od za-
raz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 074

Mydlarz

gotowanie, bielenie mydła przy-
mie prace trzy dni tygodniowo.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 76 057

TEATRY

Poznań, sobota, 13. 4.

TEATR POLSKI: — Dziś
„Cudzik i Ska”.

Niedziela, 14. 4. o godzi-
nie 16: „Mecz małżeński”.

Niedziela, 14. 4. o godzi-
nie 20: „Cudzik i Ska”.

TEATR WIELKI (Opera):
Dziś: „Kochany Augusty-
nek”.

Niedziela, 14. 3. „Wiedeń-
ska krew”. **Conc popularne**
od 50 gr. o 2,— zł.

TEATR NOWY: Dziś: —
gość, występ Junoszy
Stepowskiego „Azais”.

Niedziela, 14. 4. o godzi-
nie 8: „Dwie kaczki”.

Wtorek, 16. 4. „Dwie
kaczki”.

KINA

Poznań, sobota, 13. 4.

APOLLO: Dziś: „Moskiew-
skie Noce”. — Od nie-
dzieli: „Golgota”.

CORSO: „Wielka Klatka”.

GWIAZDA: „Pod Twoją
Obroną”.

MOJE: „Świat się śmieje”.

METROPOLIS: Dziś: „Kwia-
ciarka z Prateru”. Od nie-
dzieli: „Golgota”.

OSWIATOWE T. C. L.: —
„Pogromcy przestworzy”
i „Piękno Jugosławji”.

RENAISSANCE: „Kobieta
i bestja”.

ŚWIT: „Kuszenie szatana”.

SFINKS: „Przyjaciele i ko-
chankowie” — Lili Da-
mita

SŁONCE: Dziś: „I. F. 1 nie
odpowiada”. Od niedzieli:
codziennie o godz. 5 —
„Alinka w krainie czar-
ców”, o godz. 7 i 9: „I. F.
1 nie odpowiada”.

TECZA-LAZAR: „Eskimo”.

TECZA-WILDA: „Quick”.

WILSONA: „Dzielny Chlo-
piec”.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata

na miesiąc kwiecień 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu
w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem do
domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem
miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych
krajach zł 9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie,
strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają
prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-81, 14-76, 33-07, 55-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu
redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie
drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami: potoczniemi 200 gr.
od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nad-
wyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach
do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.30, w dni przedświa-
teczne do godz. 11.15, większe dłużej według możliwości. Drobnie ogłoszenia najwyższej 100 słów
w tem 5 nagłówki; słowo nagłówek (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między
zestawem a wysokością ogłoszenia, powstaje wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.
P. P. O. Poznań nr. 200 149

Piekarz - cukiernik
dobry piecowy, obeznany z wy-
robami białego pieczywa, specyjal-
ność kajzerki, szuka posady. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 75 885

Młynarz
znający się dobrze na przemiale
w młynach gospodarczych posu-
kuje posady. Łaskawe oferty
Kurjer Poznański zdg 76 233

Stróżostwa
lub jakiegokolwiek pracy poszuku-
je uczciwy słusarz. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 76 208

Maszynistka
biuralistka młodsza książkowość
przyjmię posade, również kilkun-
dziesiąt. Łaskawe oferty Kurjer
Poznański zdg 76 119

Poszukuje
posługi za pokój. Oferty Kurjer
Poznański zdg 76 116

Urzędnik gospodarczy
kawaler, lat 26, ukończona szko-
ła rolnicza, siedmioletnia prakty-
ka, w ostatniej posadzie 3 500
mórg 5/8 roku, obowiązkowy,
energiczny, dobre świadectwa,
przyjmię posade zaraz. Zgłosze-
nia proszę Kurjer Poznański
zdg 76 218

Dziewczyna
uczciwa, dojrzała, świadectwami
szuka posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 76 284

Bona-wychowawczyni
lat 25, inteligentna, cierpliwa,
kocha dzieci, poszukuje posady
15 maja lub później. Wynagro-
dzenie skromne, świadectwa, re-
ferencje. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 76 281

Dekorator
ekspedjent (blawatnik) poszukuje
posady. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 76 140

Nocny
stróż trzechw. uczciwy z kaucją
200 zł poszukuje posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 76 239

2 uczeni
z szkoła handlowa przyjmie —
Hurt Polski, ul. Wrocławska 4.
zdg 75 138

**Samodzielna
marszantka**
potrzebna na stała posade. Irena
Bobowska, Poznań, Stary Rynek
70. zdg 75 486

Samodzielny
pomocnik krawiecki na stała pra-
ce zaraz. A. Lupa, pl. Sapie-
żyński 4. m. 4. zdg 1 845

Redaktor lub redaktorka
naczelną potrzebną do dwutygod-
nika fachowego, branży włókiennic-
zej, konfekcyjnej, artykułów
modnych i t. p. Współnictwo nie
wykluczone. Dokładne oferty z
podaniem życiorysu i żądań upra-
sza się do Kurjera Pozn.
ng 8 725

Drogerja zmienia właściciela
oraz personal — potrzeba
kierownika
oraz
 pomocnika
i
 kasjerkę
gwarancja gotówkowa — wyczer-
pujące zgłoszenia — tylko pisem-
nie — Poznań, Mickiewicza 19 —
m. 3. zdg 72 941

Robotnika (ce)
na stałe z gotówką 300 zł przy-
ję zaraz. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 75 717

Ekspedjentka
samodzielnie prowadząca skład
kolonialny, kaucją 100,—, Zgło-
szenia 13 kwietnia, podaniem ży-
ciorysu i żądań, do Kurjera
Poznańskiego zdg 75 756

Dziewczyna
do restauracji, dobieg gotowa-
niem potrzebna. Szkolna 11. —
m. 10. zdg 75 769

Służąca
uczciwa z pościelą potrzebna.
Grobła 28, m. 9. zdg 75 807

Potrzebna kucharka
znająca wykwintną kuchnię. —
Zgłoszenia z podaniem warunków
F. Brzeski, Kartuzy. zdg 75 819

Architekt wnętrz,
możliwie wyuczony stolarz, zdol-
ny projektant i rysownik, biegły
w akwarceli i perspektywie oraz
w rysunkach detalicznych, ob-
znajomiony z meblami stylowymi
i nowoczesnymi, poszukowany. —
Znajomość języka niemieckiego
wymagana. Posada do objęcia
natychmiast. Oferty wraz z ży-
ciorysem, odpisami świadectw, —
fotografia, podaniem żadanego
wynagrodzenia, kierować należy
pod „Architekt wnętrz” do Biu-
ra Ogłoszeń „Par”, Katowice,
Pierackiego 8. Pg 3496-71,22

Uczeń
potrzebny. Szkoła kolonialna. —
Focha 41. zdg 75 316

Dziewczyna
potrzebna do restauracji 15. Gro-
chowe Łaki 4. zdg 75 861

**Na skromne
utrzymanie**
może każdy sobie zarobić pan-
czy parę, sprzedając gospodarzom
większym broszurę o leczeniu ko-
ni, krów i innego inwentarza. —
Zgłoszenia „Par” Poznań, Ale-
je Marcinkowskiego 11, pod nr.
15.114. Pg 5518-15.114

Winiarz
specjalista na miod owocowy po-
trzebnny. Zgłoszenia z odpisami
świadectw i żadanego wynagro-
dzenia do „Wibol”, Wąbrzeźno,
Pomorze. zdg 75 657

**Dzielna ekspedjentka-
dekoratorka**
z branży blawatów i tow. krótk-
ich potrzebna zaraz. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 75 656

Słusarz
otrzyma dobrą stałą pracę za
wypożyczenie do 1000 zł. Oferty
Kurjer Poznański zdg 75 667

Ekspedjentka
kwalifikowana branży papierni-
czo-pismieniczej potrzebna. —
Zgłoszenia z fotografią, podani-
em referencji Pa. R. Maraw-
ski, Gdynia, Starowiejska 45.
ng 8705

Posadę
stała damy kilku paniom powyżej
lat 23, na bardzo dobrych warun-
kach. Zgłoszenia osobiste ponie-
dzialek 10—11, 15—18 Podgórna
14, m. 1. Tg 657

Służąca
kochająca dzieci, małe gospodar-
stwo, uczciwa, polecona, potrzebną
do Puszczykowskiej. Zgłoszenia
Aleje Marcinkowskiego 21, m. 19.
zdg 75 732

Gospośnia
starsza z dobieg poleceniem bez
prania od 15. 4. Wskaże Kurjer
Poznański zdg 75 885

Kucharka
tylko lepsza w średnim wieku po-
rzebna od 1 maja na wieś do
dwójki osób, dobrze polecona —
skromne wymagania, kopje świa-
dectw i warunki do Kurjera Po-
znańskiego zdg 75 655

Ekspedjentka
z branży, siła pierwszorzedna
oraz
uczenica
znająca język niemiecki potrzebną
do składu kolonialnego. Oferty
do Orodownika Poznań
ng 8 722/3

Panienkę
skromną, kochającą dzieci z do-
brymi referencjami poszukuje za-
raz do trzech chłopców (najstar-
szy 5 lat) na prowincji. Zgłosze-
nia ul. Libelta 10. zdg 75 977

Panienska do dzieci
z kilku klasami gimnazjum —
skromna, uczciwa potrzebna. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 75 711

Chołewkarz
samodzielny zaraz potrzebny na
stałe. Ożmina Oborniki, Czarn-
kowska 9, skład skór. ng 8732

Przychodnia służąca
pracowita i chętna potrzebna od
15. Tucholska, Kwiatowa 3, m. 5.
zdg 75 874

Służąca
do wszystkiego, kochająca dzieci
potrzebna. Jarochońskiego 52,
m. 1. zdg 75 613

Panienska
do ekspedycji potrzebna. Haft-
plis, Stary Rynek (Wiankowa),
zdg 75 961

Pokoik
świetłem za całodzienną usługę.
Plac Nowomiejski 10 a, mieszka-
nie 4. zdg 75 987

Rządca
kawaler, starszy, wykształceniem,
ziemiańskiej rodziny potrzebny,
większy majątek, kaucją 1 000 zł.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 985

W powiatowym mieście potrzebna
bona-wychowawczyni
do 4 dzieci i niemowlęcia. Zgło-
szenia (z życiorysem i warunka-
mi) proszę skierować do Kurjera
Pozn. pod dg 1868

Dziewczyna
młodsza z gotowaniem potrzebna
zaraz. Skład kolonialny, Górna
Wilda 43. zdg 75 930

Odciągaczka
potrzebna. Karpiński, Kramar-
ska 25. zdg 75 922

Dziewczyna
zaraz pościelą. Prasownia, Dłu-
ga 3. zdg 75 967

Agentów
do sprzedawania narzędzi rolni-
czych po wsiach poszukuje „Stal-
kos”. Lwów, Piastów 12.
ng 7298

Kursy samochodowe
FR-JURKOWSKI-POZNAŃ
DĄBROWSKIEGO 79-TEL:78-80

Ekspedjentka
z branży, siła pierwszorzedna
oraz
uczenica
znająca język niemiecki potrzebną
do składu kolonialnego. Oferty
do Orodownika Poznań
ng 8 722/3

Panienkę
skromną, kochającą dzieci z do-
brymi referencjami poszukuje za-
raz do trzech chłopców (najstar-
szy 5 lat) na prowincji. Zgłosze-
nia ul. Libelta 10. zdg 75 977

**Wychowawczyni-
pielęgniarki**
pracującej z zamilowaniem po-
szukuje się do dwóch chłopczy-
ków 7 letniego i rocznego na
Górny Śląsk. Wymagane referen-
cje, praktyka w domach pry-
watnych, odpisy świadectw, war-
unki, fotografia skierować do
Kurjera Poznańskiego zdg 76 282

Służąca
do wszystkiego potrzebna zaraz.
Restauracja, Piotra Wawrzynia-
ka 13. zdg 76 095

Robotnik
do koni z gwarancją 500 zł go-
tówce może się zgłosić. Pierw-
szzeństwo z prowincji. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 76 088

Fryzjerka
manikurzystka posada stała. —
Przeznica 7. zdg 76 235

Redaktor lub redaktorka
z rutyną potrzebną do dwutygod-
nika fachowego, branży włókiennic-
zej, konfekcyjnej, artykułów
modnych itp. Współnictwo nie
wykluczone. Dokładne oferty z
podaniem życiorysu i żadan upra-
sza się do Kurjera Poznańskiego
ng 8725

Służąca
uczciwa, pilna, znająca dobrze
kuchnię, zaraz albo 1 maja.
Adres Kurjer Pozn. zdg 76 008

Starszy
pomocnik rzeźnicki może się zgło-
sić. Poznańska 33. zdg 76 172

Posługa
potrzebna. Kraszewskiego 7 — 8.
zdg 76 170

Posługa
młodsza, mieszkająca przy rodzi-
cach. Zupańskiego 14, m. 11.
zdg 76 255

Panienska
do szycia. Królowa, Bergera 2,
Wilda. zdg 76 248

POŃCZOCHY NAJTRWAŁSZE tylko z firmy
„PANI” Aleje Marcinkowskiego 13
Pg 18-3

Ostatnie 2 dni Książki za bezcen

Nowy transport książek — W niedzielę otwarte
Gebethner i Wolff, księgarnia - Poznań, 27 Grudnia 20
dg 1893

Dziewczyna
gotowaniem, praniem, do wszy-
stkiego potrzebna 15. Zgłoszenia
Jakubowska, Dąbrowskiego 129.
dg 1 878

Za
wypożyczenie 500 zł dam stała po-
sade biurowego — biuralistki z
zabezpieczeniem. Oferty Kurjer
Poznański zdg 76 094

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego po-
rzebna zaraz. „Femina”, Fre-
dry 3. zdg 76 168

Kelnerów 4-ch
gotówka po 1500 jako współni-
ków do prosperującego już pierw-
szorzędno interesu poszukuje
Poznań. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 76 259

Dziewczyna
pomocy składce i wszystkiego
zaraz. Adres Kurjer Pozn.
zdg 76 221

Posługaczka
Zamkowa 4b, m. 7, od 5—6.
zdg 76 197

28. ROZRYWKA

Miło
weselo zabawisz się jedynie w
„Edenie” plac Działowy 11.
Pg 3 254-54.140

To grzech
nie widzieć tak pięknego filmu
„Świat się śmieje”. Kino „Moje”
zdg 75 753

Lili Damita
„Przyjaciele i kochankowie” —
Do niedzieli

Ulica — Street Scene
wstrząs milionem serc. Od po-
niedziałku Kino „Sfinks”.
zdg 75 822

Kino Tęcza - Wilda
Quick. zdg 76 228

POMPY
wszelkiego rodzaju
oraz
weże do wody
poteca
St. Duchowski
Poznań,
Al. Marcinkowskiego 25
Pg 109.8

Humor zagraniczny

Fotografistka
retuszerka karta rzemieślnicza,
możność uzyskania potrzebna sta-
ła posade lub współniczki. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 76 155

Marszantka
samodzielna potrzebna zaraz.
„Ofelja”, Fredry 4. zdg 76 107

**Książkowego-
korespondenta**
rutynowanego, umiejącego pisać
maszyną, o skromnych wymaga-
niach, poszukuje zaraz większy
majątek ziemski pod Poznaniem.
Zgłoszenia przyjmują Kurjer Po-
znański zdg 76 101

Potrzebna dziewczyna
wymagania skromne, Puszczy-
kówo. Zgłoszenia Lipiński, Fr.
Ratajezaka 14, skład. zdg 76 079

Kelnera
poszukuje język polsko - nie-
miecki, gwarancja gotówką.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 016

O święta cierpliwość.
— Kapelusze, jakie mi pani pokazała są wszystkie
bardzo ładne, ale ja wprawdzie zamierzam kupić tylko
woalke.
(Tribuna — Rzym). S. F.

Humor zagraniczny

Fotografistka
retuszerka karta rzemieślnicza,
możność uzyskania potrzebna sta-
ła posade lub współniczki. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 76 155

Marszantka
samodzielna potrzebna zaraz.
„Ofelja”, Fredry 4. zdg 76 107

**Książkowego-
korespondenta**
rutynowanego, umiejącego pisać
maszyną, o skromnych wymaga-
niach, poszukuje zaraz większy
majątek ziemski pod Poznaniem.
Zgłoszenia przyjmują Kurjer Po-
znański zdg 76 101

Potrzebna dziewczyna
wymagania skromne, Puszczy-
kówo. Zgłoszenia Lipiński, Fr.
Ratajezaka 14, skład. zdg 76 079

Kelnera
poszukuje język polsko - nie-
miecki, gwarancja gotówką.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 016

O święta cierpliwość.
— Kapelusze, jakie mi pani pokazała są wszystkie
bardzo ładne, ale ja wprawdzie zamierzam kupić tylko
woalke.
(Tribuna — Rzym). S. F.

Humor zagraniczny

Fotografistka
retuszerka karta rzemieślnicza,
możność uzyskania potrzebna sta-
ła posade lub współniczki. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 76 155

Marszantka
samodzielna potrzebna zaraz.
„Ofelja”, Fredry 4. zdg 76 107

**Książkowego-
korespondenta**
rutynowanego, umiejącego pisać
maszyną, o skromnych wymaga-
niach, poszukuje zaraz większy
majątek ziemski pod Poznaniem.
Zgłoszenia przyjmują Kurjer Po-
znański zdg 76 101

Potrzebna dziewczyna
wymagania skromne, Puszczy-
kówo. Zgłoszenia Lipiński, Fr.
Ratajezaka 14, skład. zdg 76 079

Kelnera
poszukuje język polsko - nie-
miecki, gwarancja gotówką.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 016

Ostatnie 2 dni Książki za bezcen

Nowy transport książek — W niedzielę otwarte
Gebethner i Wolff, księgarnia - Poznań, 27 Grudnia 20
dg 1893